

JAARSTUKKEN 2024

Colofon

Uitgave Gemeente Voorschoten
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten
info@voorschoten.nl

Inhoudsopgave

Infographic	2
Leeswijzer.....	4
Jaarverslag 2024	6
Inleiding	7
P0 Bestuur en ondersteuning	21
P1 Veiligheid	31
P2 Verkeer en vervoer	37
P3 Economie.....	41
P4 Onderwijs	45
P5 Sport, cultuur en recreatie	49
P6 Sociaal Domein.....	58
P7 Volksgezondheid en milieu	73
P8 Wonen en bouwen.....	82
Verplichte paragrafen	87
Paragraaf Lokale heffingen	88
Paragraaf Weerstandsvermogen	94
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	102
Paragraaf Financiering	108
Paragraaf Verbonden partijen	114
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	127
Paragraaf Grondbeleid	133
Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen	135
Openbaarheidsparagraaf WOO.....	136
Huisvesting statushouders en ontheemden uit Oekraïne.....	137
Jaarrekening 2024.....	138
Balans per 31 december 2024	139
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	141
Toelichting op de balans per 31 december 2024.....	149
Programmarekening.....	178
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	178
Incidentele baten en lasten	179
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	181
Specificatie gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	181
Specifieke uitkeringen: Single information, Single Audit	185
Wet normering Topinkomens.....	193
Rechtmatigheidsverantwoording	196
Bijlagen	197
Bijlage 1: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten	198
Bijlage 2: Algemene uitkering.....	201
Bijlage 3: Subsidies	204
Bijlage 4: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	207

Voorwoord en inleiding

Met de jaarstukken 2024 legt het college van burgemeester en wethouders van Voorschoten verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid. Het jaarverslag start met de inleiding waarin kort en bondig wordt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2024.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) bestaan de jaarstukken uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening omvat het zogenaamde overzicht van baten en lasten en de balans waarop de controleverklaring van de accountant betrekking heeft.

Daarnaast is detailinformatie beschikbaar in de vorm van bijlagen. Hierin is ook de wettelijk verplichte informatie als de SiSa-bijlage en het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld opgenomen.

Jaarstukken

Op grond van artikel 8 van het BBV volgt deze jaarrekening de beleidsbegroting 2024 waar de programma's onderverdeeld zijn in taakvelden. In de programma's is opgenomen welke maatschappelijke doelen we nastreven op de langere termijn en wordt aangegeven welke activiteiten per taakveld we in 2024 daarvoor hebben uitgevoerd en wat het heeft gekost. De beleidsindicatoren geven aan in hoeverre de gewenste maatschappelijke effecten zijn gerealiseerd en hoe deze effecten worden gemeten. Deze beleidsindicatoren worden aangereikt vanuit de VNG (waarstaatjegemeente.nl), tenzij anders aangegeven.

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording bevat de beleidsmatige verantwoording over 2024, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, de kosten van de overhead, het gebruik van de post onvoorzien en het bedrag voor de vennootschapsbelasting.

In dit deel gaan we vooral in op de beleidsmatige verantwoording aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat hebben we bereikt?
2. Wat hebben we hiervoor gedaan?
3. Wat heeft het gekost (inclusief verschillenverklaring)?

Beleidsindicatoren

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van 5 maart 2016 (Stb. 101) zijn gemeenten voortaan gehouden om in de programmaverantwoording in het jaarverslag, de maatschappelijke effecten die met de verschillende programma's worden

beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren. Deze indicatoren dragen bij om het jaarverslag meer beleidsmatig te maken.

Paragrafen

Naast de programma's moet de gemeente minimaal zeven programma overstijgende paragrafen in het jaarverslag opnemen. In de paragrafen staat belangrijke informatie voor het krijgen van inzicht in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

De Jaarrekening

De jaarrekening omvat de balans met toelichting en het zogenaamde overzicht van baten en lasten met een toelichting per programma.

Controleverklaring

De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole en leidt tot een controleverklaring van de onafhankelijke accountant met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Algemene disclaimer

Doordat tabellen in de jaarrekening gecompriemd worden gepresenteerd, kunnen door afrondingen verschillen ontstaan.

Jaarverslag 2024

Algemeen

In deze jaarrekening wordt er teruggeblikt op 2024. Afgelopen jaar was een jaar van veranderingen voor Voorschoten, zowel in de samenleving als in de gemeentelijke organisatie. In deze jaarrekening staat het college stil bij de resultaten, inkomsten en uitgaven van de gemeente Voorschoten. Er wordt een beeld geschetst van de hoofdlijnen en de programmalijnen.

Een deel van het nieuwe beleid betreft het uitvoeren van coalitieambities en een deel betreft het inpassen van autonome ontwikkelingen.

Regionale samenwerking

Op veel terreinen werkt Voorschoten samen met andere overheden aan beleidsontwikkeling en uitvoering van taken. Dat gebeurt met de zogeheten verbonden partijen. De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen, convenanten en samenwerkingsovereenkomsten met andere overheden. Voor deze samenwerkingen is in de dashboards gemeenschappelijke regelingen aandacht voor de Voorschotense opgaven bij regionale doelstellingen.

Een van de punten in deze samenwerkingen is de regionale investeringsagenda van Holland Rijnland. De gemeente heeft voorafgaand aan de vaststelling door het AB van de gemeenschappelijke regeling (GR) een zienswijze gegeven. Deze regionale investeringsagenda vormt een meerjarig kader voor onderzoek en uitvoering van projecten in de regio Holland Rijnland die prioriteit hebben.

2024 is het eerste jaar waarin Voorschoten deelneemt aan de GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland. Het gaat hier om gezamenlijke inkoop en om afstemming van beleid in het jeugddomein. Dit is een belangrijke stap in de uniformering van de regionale samenwerking. Onze focus is hierbij gericht op de Leidse regio en Holland Rijnland.

Bestuurskracht

De bestuurskrachtmeting heeft in 2024 plaatsgevonden en heeft geleid tot een rapport dat inzicht geeft in de stand van de bestuurskracht van Voorschoten op onderzochte thema's. Hierbij stond de vraag centraal in hoeverre Voorschoten de komende tien jaar in staat is de wettelijke taken en beleidsambities uit te voeren. Aan de hand van de pijlers uit het coalitieakkoord zijn de onderliggende ambities beoordeeld. Hieruit is gebleken dat voor sommige onderwerpen Voorschoten goed scoort, zoals bij openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing en op andere onderwerpen juist niet goed scoort, huisvesting basisschool, minimabeleid, multicultureel centrum, zwembad, opvolging van vragen door backoffice. Op deze dossiers zijn inmiddels duidelijke bestuurlijke stappen gezet. Het rapport geeft ook verklarende factoren voor de mate van bestuurskracht. Een van de belangrijke sleutels voor de versterking van de bestuurskracht is het doorontwikkelen van het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Dit wordt verder uitgewerkt in een ontwikkelagenda, die in 2025 wordt opgesteld, om de bestuurskracht verder te versterken. Deze ontwikkelagenda sluit aan op de uitvoering van de organisatieontwikkeling.

Huisvesting

In 2024 is voor het gemeentehuis en de overige gebouwen waar onze ambtenaren gehuisvest zijn, een traject gestart met als doel op korte termijn te besluiten op welke wijze de panden op het noodzakelijke en wettelijke kwaliteitsniveau gebracht kunnen worden. Begin 2025 zijn aan de gemeenteraad vijf scenario's geschetst aangaande het gemeentehuis. Inmiddels is duidelijk dat de

buitendienst naar een andere locatie gaat verhuizen. Eind 2025 zal hierover besluitvorming gaan plaatsvinden, evenals over de gebouwen op de begraafplaats.

Verbinding Zorg- en Veiligheidsdomein

De gemeente heeft de integrale jeugdaanpak verder uitgewerkt. We werken met het zogeheten 7-stappenmodel, dat regionaal deze doelen heeft om problematisch groepsgedrag te beëindigen of verminderen, de sociale positie van jongeren te versterken, negatieve groepsdynamiek te verstoren en nieuwe aanwas voorkomen.

Naast een overlegstructuur en de mogelijkheid om onderling informatie uit te wisselen met een informatieconvenant, werken we met een methode van StraatcontactPlusMinMee. Deze methode, die ook in de regio wordt toegepast, is erop gericht te voorkomen dat overlastgevende jongeren afglijden naar criminele activiteiten. Jongerenwerk, handhaving en de politie heeft in 2024 trainingen over de methode gevolgd. Binnen de integrale jeugdaanpak zetten we in op preventie en repressie door activiteiten te organiseren voor en door jongeren, door meer met jongeren in contact te komen, signalen te herkennen en nauw samen te werken met onze ketenpartners.

In 2024 hebben we een nieuwe overeenkomst gesloten met de stichting Kwadraad Maatschappelijk Werk voor buurtbemiddelingsgesprekken. Ook de woningcorporaties dragen sinds 2024 financieel bij aan buurtbemiddeling in Voorschoten. Op deze manier is de samenwerking verder versterkt.

Identiteit van Voorschoten en het organisatieplan

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet met een nieuwe visie, missie en kernwaarden. Deze zijn gecombineerd met een hernieuwde, klantgerichte organisatiestructuur, die samen moeten leiden tot een betere dienstverlening richting inwoners, bedrijven en instellingen. In 2025 zetten we de ingezette koers voort om de dienstverlening verder te verbeteren en nog beter te laten aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap.

Beëindiging van de DVO Sociaal domein

Per 1 mei 2024 is de ontvlechting van de Dienstverleningsovereenkomst Maatschappelijke ondersteuning Voorschoten en Wassenaar gerealiseerd. In 2024 heeft het grootste deel van de financiële afwikkeling plaatsgevonden, een klein deel loopt nog door in 2025. Bij de resultaatbestemming wordt dan ook voorgesteld om het resterend budget hiervoor over te hevelen.

Visie op sport en bewegen

Onze visie op sport en bewegen bestaat uit zestien maatschappelijke opgaven om de lokale sport te versterken, meer inwoners vitaal in beweging te krijgen en inclusieve sport.

In juli 2024 hebben we het sportaccommodatiebeleid vastgesteld. Hiermee namen we de belangrijkste besluiten over de bijdrage van de gemeente aan het onderhoud van de sportaccommodaties in Voorschoten. In het kader van GALA ondersteunden we initiatieven op het gebied van vitaliteit en inclusieve sport.

Lokale educatieve agenda (LEA)

In 2024 hebben we samen met de LEA-partners onderwijs, welzijn en jeugdhulp een nieuwe opdracht geformuleerd waarin we drie doelen nastreven:

- 1) een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg en onderwijs en zorg;
- 2) het voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling;
- 3) sterke doorgaande lijnen en goede overgangen, bijvoorbeeld van primair naar voortgezet onderwijs, met een duidelijk beeld van wie deze kinderen zijn en hoe we ze bereiken.

Deze aanpak benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid die gemeente en partners voelen voor het ondersteunen van opgroeiende kinderen in Voorschoten.

Aanleg RijnlandRoute

De Corbulotunnel (N434) is op 5 juli 2024 officieel in gebruik genomen voor het verkeer. In de week daarvoor waren er diversen feestelijke momenten voor het publiek. De gemeente heeft ook de verschillende burgerinitiatieven bedankt die hier destijds bij betrokken waren.

Ontwikkelvisie bedrijventerreinen Voorschoten

Het college heeft met het coalitieakkoord ingezet op het opstellen van een gemeentebrede ontwikkelvisie bedrijventerreinen. In 2023 zijn hierover verkennende gesprekken gevoerd met diverse belanghebbenden en is het college begonnen met een integraal afgestemde startnotitie. De gemeenteraad heeft in maart 2025 deze startnotitie vastgesteld en in november 2024 de kaderstellende notitie. Direct hierop aansluitend zijn we begonnen met de vertaling van de kaderstellende notitie naar de brede ontwikkelvisie bedrijventerreinen, die we half 2025 aan de raad zullen aanbieden.

Ondernemerschap stimuleren en bestaande bedrijven aantrekken

In het project Meraki werden in 2024 statushouders en bijstandsgerechtigden gestimuleerd om als ondernemer of zelfstandige te starten. Ook was er aandacht voor het aantrekken van bestaande bedrijven. In samenwerking met de centrummanager en de bedrijventerreinenregisseur is in 2024 gewerkt aan een goede invulling van leegstaande panden die ruimte bieden voor bedrijvigheid.

Economie maakt in samenhang deel uit van de ontwikkelvisie centrum. Verder hebben we gewerkt aan de ontwikkelvisie voor ons dorpscentrum, die in 2023 is vastgesteld. We hebben een voortvarende start gemaakt met het uitvoeringsplan voor de herinrichting van het Treubplein. en iets verder op de horizon de Schoolstraat en Voorstraat.

Ook zijn de plannen voor het revitaliseren, of toekomstbestendig maken van winkelcentrum Hofland verder uitgewerkt dankzij een goede samenwerking met de werkgroep bestaande uit direct omwonenden en ondernemers.

Cyberaanval

Vlak voor het paasweekend werd de ICT van de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar aangevallen. Aan het eind van de ochtend van 29 maart werd een piekbelasting geconstateerd. De systemen zijn toen direct uitgezet, waardoor de aanval succesvol werd afgeslagen. Er is direct een crisisteam van de afdeling ICT samengekomen. Inwoners hebben nauwelijks nadelige gevolgen ondervonden, door adequaat handelen heeft de dienstverlening er slechts minimaal onder geleden.

Ontwikkelingen gemeentefonds

In het verslagjaar zijn drie circulaire verschenen waarover de gemeenteraad met raadsinformatiebrieven is geïnformeerd: de mei-, september- en decembercirculaire. Voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds waren dit in 2024 de belangrijkste ontwikkelingen:

1) Verdeelmodel gemeentefonds

Sinds 2023 geldt het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds. Het Rijk heeft besloten om een ingroeipad voor de herverdeeleeffecten te hanteren voor de jaren 2023 tot en met 2025. In 2024 is vastgehouden aan het ingroeipad zoals eerder besloten. Dit betekent een extra nadeel van € 15,00 per inwoner. Samen met het nadeel van € 7,50 per inwoner uit 2023 komt het totale doorgevoerde nadeel eind 2024 uit op € 22,50 per inwoner.

2) Het vroegtijdig invoeren van de nieuwe financieringssytematiek op basis van het bruto binnenlands product (bbp)

In de meicirculaire 2024 is de financieringssytematiek die uitgaat van het bbp vervroegd ingevoerd. Eerder was 2027 de beoogde ingangsdatum, maar dat is 2024 geworden. Het Rijk heeft een compensatie gegeven voor het vervroegd invoeren, omdat indexatie op basis van het bbp tot lagere accressen (aangroei) leidt dan voorheen.

3) Het schrappen van de oploop van de opschalingskorting

In 2024 heeft het Rijk definitief de verdere oploop van de opschalingskorting geschrapt. Dit heeft effect vanaf 2026, en resulteert voor het gemeentefonds in een landelijk voordeel van € 675 miljoen.

Herdenkingsbijeenkomst treinongeluk

Op 4 april 2024 is er een herdenkingsbijeenkomst geweest over het treinongeluk. De herdenking werd bijgewoond door getroffen en omwonenden, vertegenwoordigers van ProRail, NS, BAM, de politie, Veiligheidsregio Hollands Midden, gemeente Voorschoten en de commissaris van de Koning van de provincie Zuid-Holland. Burgemeester Stermerdink onthulde een kunstwerk op de plaats van het ongeval.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) deed onderzoek naar de oorzaak van het ongeval. In 2024 publiceerde de OVV zijn rapport. Daaruit blijkt dat de Onderzoeksraad niet heeft kunnen vaststellen wat de directe oorzaak van de aanrijding was.

De aanpak van ondermijning krijgt gestalte

In 2024 hebben we Ondermijning gemeente Voorschoten, plan van aanpak 2024 uitgevoerd. Dit resulteerde in een vergrote ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid, een verbeterde informatiepositie, integrale controles en een proactieve aanpak.

Brede welzijnsorganisatie Voorschoten voor Elkaar

Voorschoten Voor Elkaar heeft een breed scala aan activiteiten uitgevoerd en ondersteund voor welzijn en preventie voor de jeugd, volwassenen en ouderen, leefbaarheid en wijken. Dit is een loket met een klik-bel-kom-systeem voor informatie, vragen en advies.

We hebben ons gericht op jeugd- en jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk, mantelzorgondersteuning voor alle leeftijden, vrijwilligersondersteuning en sociaal werk volwassenen. We verrichten daarbij allerlei activiteiten, zoals (financiële) zelfredzaamheid bevorderen, armoede en schulden voorkomen, sociale activering eenzaamheid bestrijden en mensen leren omgaan met dementie. Ook boden we lichte ambulante ondersteuning aan inwoners met beginnende vergeetachtigheid en inwoners met een klein sociaal netwerk. Verder boden we onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarnaast zetten we ons in voor vroegsignalering (eerste hulp bij geldzorgen), het bij elkaar brengen van ketenpartners (armoederegisseur), en sociaal raadsliedenwerk. Ook verleenden we ambulante jeugdhulp en waren de praktijkondersteuners jeugd actief voor jongeren.

Uit de evaluatie Voorschoten Voor Elkaar van bureau Regioplan kwamen aanbevelingen die het college wil opvolgen. In juni 2024 heeft het college daarom besloten om het deel opdracht Jeugdteam1 januari 2025 te beëindigen en de toegang voor dit deel via de gemeente te laten verlopen. Daarnaast besloot het college om de opdracht Jeugd- en Jongerenwerk te hernieuwen, een integrale aanpak vast te stellen en die intensief te monitoren. Verder zijn we begonnen om de overige aanbevelingen door te voeren, bijvoorbeeld een reserve opbouwen en meerjarige subsidieverlening. Dat geldt ook voor de verdere ontwikkeling van Voorschoten Voor Elkaar en afspraken over de opdracht, samenwerking, sturing, verantwoording en de ombuigingen. De gemeente bekijkt met Voorschoten Voor Elkaar of we deze ontwikkelingen binnen de beschikbare financiële middelen kunnen uitvoeren of dat aanvullende middelen noodzakelijk zijn.

Vervanging Riolering 2024 - 2039

De gemeente Voorschoten kiest bij de vervanging van de riolering voor een doelmatig en risicogestuurd beheer. In lijn met de klimaatafspraken (2050 klimaatneutraal) leggen we bij vervanging een gescheiden rioolstelsel aan. Waar mogelijk werken we integraal en wijkgericht, zoals in de wijk Adegeest. Door vertraging in de vergunningsaanvraag begonnen we niet in 2024, maar in 2025 met de vervanging van de riolering in de wijk Adegeest. Eind 2024 is de voorbereiding en aanbesteding van het project Raadhuislaan, Oranjeboomstraat en omgeving afgerond. De uitvoering staat gepland voor 2025. Daarnaast is in 2024 een tracéstudie gestart die we in het eerste kwartaal van 2025 afronden. Na de aanbesteding leggen we tussen 2025 en 2028

een nieuwe persleiding aan als onderdeel van de hoofdstructuur van het riool. In het Integraal waterketenprogramma (IWKP) 2024-2028 zijn de projecten geprioriteerd op basis van doelmatigheid en risico, en voorzien van een uitvoeringsplanning. Na de wijk Adegeest verwachten we de wijk Noord-Hofland, inclusief Leidseweg Noord (Midden en Noord), aan te pakken.

Voortgang ontwikkeling woningbouwprojecten

Met raadsinformatiebrief nummer 68 van 22 oktober 2024 hebben wij de raad actief geïnformeerd over de voortgang van de lopende (woningbouw)projecten gedurende de eerste helft van 2024. In de voorjaarsnota 2024 is aangegeven dit halfjaarlijks overzicht verder te completeren met andere belangrijke projecten die niet direct zijn gerelateerd aan woningbouw. Vooruitlopend op de jaarrekening 2024 wordt de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voortgang op de (woningbouw)projecten gedurende de tweede helft van 2024. Omdat beide raadsinformatiebrieven een volledig beeld geven van de voortgang op de projecten in 2024 wordt voor meer informatie naar deze brieven verwezen.

Omgevingsvisie Voorschoten 2040

In 2024 is de gemeente begonnen met een omgevingsvisie. Hierin leggen we onze ambities en strategische beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vast voor de lange termijn. Met verschillende vormen van participatie is de Voorschotense samenleving – inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, de gemeenteraad en het college – betrokken bij het uitwerken van de ambities en opgaven voor Voorschoten in 2040. De resultaten van de participatie hebben we opgenomen in het Ambitiedocument Voorschoten 2040, dat de gemeenteraad in het najaar van 2024 heeft vastgesteld. Dit document vormt het (inhoudelijke) vertrekpunt voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. De bouwstenen om onze ambities te realiseren staan in de Bouwstenennotitie die het college in november 2024 heeft vastgesteld.

In 2025 stellen we, samen met de Voorschotense samenleving, keuzes voor de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkeling van Voorschoten. We leggen de omgevingsvisie in oktober 2025 aan de raad voor om vast te stellen.

Financiële resultaten

Rekeningresultaat 2024

Om het resultaat van 2024 te bepalen, worden eerst de baten en lasten in beeld gebracht, gevolgd door de onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves. Samen vormt dit het gerealiseerde resultaat. In dit hoofdstuk is dit samengevat voor de hele jaarrekening, in het jaarverslag is dit uitgesplitst naar programma's.

Van het gerealiseerde resultaat wordt voor een deel voorgesteld om dit over te hevelen naar 2025. Daarnaast wordt een bestemming van het resultaat voorgesteld. Wat overblijft is het saldo na bestemming. Dit saldo wordt toegevoegd aan de concernreserve. In onderstaande tabel is dit concreet gemaakt. In de kolom begroting wordt de begroting bedoeld na alle door de raad vastgestelde wijzigingen in 2024.

Tabel Opbouw resultaat jaarrekening 2024

	Begroting*	Rekening
Totaal baten	81.719	81.521
Totaal lasten	-84.494	-80.172
Gerealiseerde totaal saldo baten en lasten	-2.775	1.349
Onttrekking reserves	6.369	5.304
Toevoeging reserves	-5.085	-5.085
Saldo toevoeging/onttrekking aan reserves	1.284	219
Gerealiseerde resultaat	-1.492	1.567
Bestemming resultaat		
Budgetoverhevelingen (A+B)		389
Toevoeging en onttrekking aan reserves/ bestemming resultaat (C)		370
Saldo na bestemming	-1.492	808

Bedragen x € 1.000

* betreft begroting 2024 na verwerking najaarsnota.

Gerealiseerd resultaat 2024

Het verwachte begrotingsresultaat na de najaarsnota 2024 bedroeg € 1.492.000 nadelig. Het gerealiseerde resultaat over 2024 bedraagt € 1.567.000 voordelig. Dat is een afwijking van 1,9% in verhouding tot de totale lastenbegroting (€ 84,5 miljoen). Het verschil tussen het verwachte en gerealiseerde resultaat is geanalyseerd in het kader van begrotingsrechtmatigheid. Hieruit blijkt dat de afwijkingen die optreden in de jaarrekening, nog niet te voorzien waren ten tijde van de laatste begrotingswijziging (de najaarsnota 2024). Zie voor de analyse het onderdeel begrotingscriterium in de paragraaf bedrijfsvoering. De belangrijkste afwijkingen, die samen het afwijkend resultaat verklaren, staan in onderstaande tabel. Een meer gedetailleerde toelichting is terug te vinden in de verschillenverklaring van het betreffende programma.

Tabel Verschillenverklaring Jaarrekening 2024

Voordelen	Bedragen	Nadelen	Bedragen
Wonen en bouwen (P8)	764	Niet benutten reserves	1.065
Afval & Riool (P7)	513	Rente (P0)	355
Overig Sociaal Domein (P6)	365	Begraafplaats (p7)	228
Opvang Oekraïne (P6)	361		
Jeugd (P6)	351		
Rente kapitaallasten (P1 t/m P8)	340		
Overhead (P0)	325		
Energietoeslag (P6)	288		
Ruimte en leefomgeving (P8)	265		
Diversen budgetten	261		
OZB (P0)	253		
Gemeente fonds (P0)	228		
Klimaatmiddelen (P7)	198		
Onderhoud sportaccommodatie (P5)	195		
Totaal	4.707		1.648
Saldo	3.059		

Bedragen x € 1.000

Het verschil tussen het verwachte resultaat na de najaarsnota en het gerealiseerde resultaat laat zich tweeledig verklaren. Enerzijds is het resultaat het gevolg van financiële effecten van reserves. Op de geraamde reservemutaties geldt een afwijking van 83% (€ 1,1 miljoen). Dit zijn incidenteel lagere baten voor de exploitatie, omdat er minder aan de reserves hoeft te worden toegevoegd dan begroot in de najaarsnota. Dit komt door begrote uitgaven die niet zijn gerealiseerd. Anderzijds is er voordeel van ruim € 4 miljoen door een lagere uitputting op de lasten, aangezien er incidenteel minder uitgaven waren dan begroot. Dit betreft meerdere budgetten die niet volledig zijn uitgeput en per programma worden toegelicht.

Naast bovengenoemde financiële effecten, spelen de verschillende ontwikkelingen zoals benoemd bij de jaarrekening 2023 ook in 2024 nog steeds een substantiële rol in het resultaat:

Arbeidsmarktproblematiek

De krapte op de arbeidsmarkt in Nederland is de afgelopen jaren sterk toegenomen en was ook in 2024 onverminderd hoog. Veel gemeenten hebben moeite met het werven van personeel, waarbij voor een aantal functies nauwelijks mensen op de markt beschikbaar zijn. Ook de gemeente Voorschoten ondervindt deze situatie. Het aantal vacatures week in 2024 nauwelijks af van voorgaande jaren, maar de wervingsperiode was aanzienlijk langer. Om die reden wordt regelmatig gekozen voor tijdelijke externe inhuur. Echter, ook bij externe inhuur is de krapte op de arbeidsmarkt merkbaar, waardoor het tijdelijk extern invullen van een vacature niet altijd lukt. De snel gestegen uurtarieven maken de situatie er niet beter op. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering van het werk, de werkdruk en het ziekteverzuim.

Eén van de doelen van de organisatieontwikkeling is om Voorschoten te positioneren als een aantrekkelijke werkgever. Dit heeft onder andere geresulteerd in een nieuw concurrerend secundair arbeidsvoorwaardenpakket, een nieuw waarden- en beloningsbeleid, het opzetten van leergangen voor de ontwikkeling van medewerkers, een uitgebreid inwerkprogramma en de ontwikkeling van een nieuwe arbeidsmarktcommunicatiestrategie die in het tweede kwartaal van 2025 wereldkundig wordt gemaakt. Al deze ontwikkelingen hebben er toe geleid dat het aantal kandidaten op vacatures in het laatste deel van 2024 is gegroeid, een trend die zich begin 2025 heeft gecontinueerd.

Extra taken rijk

Ook in 2024 zorgden de extra taken vanuit rijk, zoals de opvang van ontheemden uit Oekraïne en statushouders, maar ook de uitvoering van de energietoeslag en klimaatakkoord, voor een positief effect in de jaarrekening. De restantbudgetten van de energietoeslag en het klimaatakkoord zullen worden overgeheveld naar 2025. De middelen die beschikbaar zijn gesteld voor Oekraïne, worden conform het advies van het VNG, in de bijbehorende bestemmingsreserve gestort.

Nieuw traject Organisatieontwikkeling

In 2024 heeft Voorschoten belangrijke stappen gezet op het gebied van organisatieontwikkeling. Door het uitvoeren van 17 projecten, waarvan in 2024 er 12 succesvol zijn afgerond, zijn stappen gezet in het vitaal en toekomstbestendig krijgen van de ambtelijke organisatie. Een belangrijk resultaat is de kanteling van de organisatie naar een klantgerichte structuur. Daarnaast bestaat het nieuwe management vrijwel volledig uit medewerkers in loondienst van de gemeente Voorschoten. Vanuit de nieuwe missie, visie en kernwaarden ontwikkelt de organisatie zich verder. Naar verwachting is geheel 2025 nog nodig om alle effecten vanuit de organisatieontwikkeling grotendeels tot uiting te laten komen. Daarnaast kennen vijf projecten een langere doorlooptijd en worden daarom in 2025 gecontinueerd.

De afwijkingen die substantieel bijdragen aan het positievere resultaat staan benoemd in onderstaande tabel. In de programmaverantwoording worden deze verder toegelicht.

Resultaatbestemming

Het resultaat in 2024 wordt deels behaald doordat niet alle budgetten zijn besteed. Voor een deel van de onderbesteding wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2025 omdat de taken en werkzaamheden nog wel gerealiseerd kunnen worden. Dit betreft de budgetoverhevelingen ten laste van het resultaat (A+C; € 388.813 + € 370.546 = € 759.359) en het betreft overhevelingen welke in 2024 reeds dekking hadden vanuit reserves dan wel baten vanuit derden waar een prestatie voor dient te worden geleverd zoals subsidies (B; € 891.359).

Het saldo van de jaarrekening voor resultaatbestemming (€ 1.567.462) wijzigt als gevolg van bovenstaande resultaatbestemming naar een positief bedrag van € 808.103. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de concernreserve.

De toelichting op de bestemming van het resultaat volgt hieronder. De letters A t/m C verwijzen naar de tabel "Opbouw resultaat jaarrekening 2024" voorin deze paragraaf.

A. Budgetoverheveling ten laste van het resultaat 2024 € 388.813

Actualisatie visie Dobbewijk/ Bedrijventerreinen (€ 4.000)

De stukken voor het opmaken van de afrekening m.b.t. Vereniging Ondernemers Dobbewijk zijn nog niet beschikbaar, waardoor de eindafrekening 2024 nog niet opgemaakt kan worden. Deze afrekening gaat pas plaatsvinden in 2025. Daarom wordt voorgesteld het budget over te hevelen.

Zwembad (€ 9.539)

Het onderzoek naar het zwembad loopt door in 2025. Het onderzoek en het bijbehorende raadsvoorstel worden in april voorgelegd aan de raad.

Spuk breed (€ 33.883)

Voor de SPUK breed is de cofinanciering van de BRC vanuit andere projecten ingebracht in 2024. Voorgesteld wordt het overige gemeentelijke deel van 34.000 over te hevelen naar 2025 om ook dan het maximale uit de regeling te halen.

Wet kwaliteitsborging bouwen (€ 34.000)

Voor de uitvoering van de wet kwaliteitsborging voor het bouwen is een eenmalig budget beschikbaar gesteld afkomstig uit de algemene uitkering. In 2025 gaat hierop inzet gepleegd worden.

Warmte transitie Leidse Regio (€ 65.899)

De gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude werken binnen het programma Warmte transitie Leidse Regio samen aan de warmte transitie. In 2024 heeft het programma een verkenning uitgevoerd naar de oprichting van een regionaal Warmtebedrijf en hieraan wordt in 2025 verder uitvoering gegeven.

Mediterraan draaigaatje (€ 25.256)

Bij de najaarsnota 2024 is er een incidenteel budget verkregen ter bestrijding van het mediterrane draaigaatje, een kleine invasieve mierensoort. Eind 2024 is hiermee gestart door een adviesrapport op te stellen, de haard in kaart te brengen en te starten met de 1ste stap van de bestrijding. In 2025 zal de bestrijding verder opgepakt worden en wordt er een informatieavond voor bewoners georganiseerd.

Omgevingsvisie (€17.116)

De werkzaamheden met betrekking tot de omgevingsvisie Voorschoten 2040 lopen door in 2025. De bestuurlijke opdracht voor de omgevingsvisie moet op 1 oktober 2025 ter vaststelling aan de raad te worden aangeboden. Om hieraan in 2025 gehoor te kunnen geven is het resterende budget in 2025 noodzakelijk. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 31.000 over te hevelen naar 2025. Voor een deel van het budget (€ 14.000) is dekking te vinden in de bestemmingsreserve omgevingsvisie.

Invoering Omgevingswet (€ 99.120)

Voor de invoering van de Omgevingswet is bij de meicirculaire 2024 een eenmalige uitkering beschikbaar gesteld van € 99.000. De invoering loopt door in 2025 en daarom dient het budget overgeheveld te worden.

Meer betaalbare woningen (€ 100.000)

Ter dekking van de toekomstige lasten die samenhangen met het kunnen realiseren van de prioriteit 'Meer betaalbare woningen' wordt het resterende budget ad € 100.000 doorgeschoven naar 2025. Hierdoor kan in 2025 voor een kwantitatieve en kwalitatieve versterking van de ambtelijke capaciteit op het gebied van woningbouw in Voorschoten gezorgd worden.

B. Budgetoverheveling waarvoor specifieke dekking beschikbaar is (geen invloed op het resultaat) € 891.359

Reorganisatie (€ 198.134 tlv bestemmingsreserve reorganisatie)

In 2024 waren er incidenteel middelen beschikbaar voor organisatieontwikkeling. De gevolgen van de reorganisatie hebben ook in 2025 hun beslag. Daarom wordt voorgesteld om het resterend budget inclusief dekking uit de reserve reorganisatie over te hevelen naar 2025.

Onderzoek naar de WMO Light (€ 26.995 tlv bestemmingsreserve egaliseringsreserve sociaal domein)

De werkzaamheden voor de WMO Light lopen door in 2025. Het restant van het beschikbaar gestelde budget uit 2024 is daarmee noodzakelijk in 2025.

Ontvlechting van het sociaal domein (€ 23.545 tlv bestemmingsreserve egaliseringsreserve sociaal domein)

De ontvlechting van het sociaal domein is in 2024 grotendeels afgehandeld. Van het budget resteert nog een saldo van € 24.000 met dekking uit de reserve sociaal domein. De overheveling wordt ingezet ter dekking van de afronding van de ontvlechting.

Businesscase gemeentehuis (€ 55.000 tlv concernreserve)

De afronding van fase 2 van de businesscase gemeentehuis loopt nog door in de eerste maanden van 2025. Van het resterend budget van € 59.000 wordt voorgesteld om dit inclusief dekking voor een deel van € 55.000 over te hevelen naar 2025. Het overige is in 2024 vanuit het begrotingssaldo beschikbaar gesteld.

Nationaal Programma Onderwijs (€ 118.064 tlv rijksvergoeding)

De specifieke uitkering voor het inhalen van onderwijsachterstanden door de coronacrisis (NPO) mag in de jaren 2021-2025 worden besteed. Het t/m 2024 niet bestede deel wordt daarom inclusief de dekking overgeheveld naar 2025. Voor niet bestede middelen in het tijdvak 2021 - 2025 geldt dat deze aan het einde daarvan moeten worden terugbetaald aan het rijk.

Klimaatakkoord (€ 33.596 tlv bestemmingsreserve klimaatgelden)

De middelen voor de uitvoering van het klimaatakkoord 2024 zijn niet volledig uitgegeven. De uitvoering van het klimaatakkoord loopt echter over meerdere jaren. Voor de intensivering van de uitvoering van het Klimaatakkoord is het resterende budget nodig in 2025. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 34.000 over te hevelen naar 2025 en te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve klimaatmiddelen.

Ontwikkeling m.b.t. de centrumvisie (€ 91.819 tlv bestemmingsreserve centrumvisie)

Om in 2025 goed gehoor te kunnen geven aan de ontwikkeling m.b.t. de centrumvisie is het resterende budget nodig. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 91.819 over te hevelen naar 2025 en te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve centrumvisie.

Omgevingsvisie (€ 14.080 tlv bestemmingsreserve omgevingsvisie)

De werkzaamheden met betrekking tot de omgevingsvisie Voorschoten 2040 lopen door in 2025. De bestuurlijke opdracht voor de omgevingsvisie moet op 1 oktober 2025 ter vaststelling aan de raad te worden aangeboden. Om hieraan in 2025 gehoor te kunnen geven is het resterende budget in 2025 noodzakelijk. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 31.000 over te hevelen naar 2025 en te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve omgevingsvisie (€ 14.000). Het restantbedrag van € 17.000 gaat tlv het resultaat onder A.

Actualisatie visie Dobbewijk/ Bedrijventerreinen (€ 6.886 tlv concernreserve)

De werkzaamheden omtrent de visie Dobbewijk lopen en hieraan wordt hard gewerkt, met als doel dat de visie Dobbewijk eind juni 2025 in de gemeenteraad wordt behandeld. De dekking komt uit de concernreserve.

Locatie Noortveer (€ 49.950 tlv subsidie recreatieve wandelpaden)

De geplande werkzaamheden bij locatie Noortveer zijn in 2024 toch niet van start gegaan aangezien de bouwactiviteiten nabij het Laantje van Wissen nog niet waren afgerond. De geplande recreatieve maatregelen waren bij de najaarsnota al deels doorgeschoven naar 2025 maar nu wordt voorgesteld om ook het resterende begrote deel van 2024 ad € 50.000 door te schuiven naar 2025 inclusief de dekking door de subsidie recreatieve wandelpaden.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (€ 100.849 tlv rijksvergoeding)

Het rijksbudget voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) wordt jaarlijks aan gemeenten beschikbaar gesteld in de vorm van een specifieke uitkering. Voor niet bestede middelen van 2024 geldt dat deze mogen worden overgeheveld naar 2025, mits het minder dan 50% van de SPUK betreft. Omdat aan deze voorwaarde is voldaan, wordt voorgesteld het resterend deel inclusief dekking over te hevelen naar 2025.

Duurzaamheidsfonds (€ 7.493 tlv bestemmingsreserve duurzaamheid)

Het beschikbare budget wordt ingezet voor nieuwe leningen die gedekt worden uit het Duurzaamheidsfonds. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 7.500 over te hevelen naar 2025 en te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Verduurzaming vastgoed (€ 28.115 tlv concernreserve)

In 2024 was er een resterend budget beschikbaar voor de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. De uitvoering is vertraagd, omdat dit mogelijk ondervangen kan worden door de aansluiting van Voorschoten op Warmtenet. Omdat die aansluiting nog onzeker is wordt voorgesteld om het budget inclusief dekking over te hevelen naar 2025. Mocht de aansluiting geen doorgang vinden, dan kan de verduurzaming van het vastgoed alsnog plaatsvinden.

Sportaccommodatiebeleid (€ 16.736 tlv bestemmingsreserve sportaccommodaties)

De werkzaamheden vanuit het sportaccommodatiebeleid, onderzoek naar het zwembad en de sporthal lopen door in 2025.

Monumenten (€ 23.525 tlv bestemmingsreserve monumenten)

Werkzaamheden aan het hek in de Voorstraat lopen door in 2025 door een vertraging van de werkzaamheden en meerwerk. De werkzaamheden staan nu voor maart / april op de planning. Voorgesteld wordt om het restantbudget ad € 24.000 over te hevelen naar 2025 en te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve monumenten.

Fietsenstalling bij station De Vink (€ 49.117 tlv vergoeding provincie)

De uitbreiding van de fietsenstalling bij station De Vink loopt door in 2025. Tijdens de voorbereidingen stuitten we op verschillende problemen, zoals het feit dat we ter plaatse geen overslagstation kunnen maken vanwege geldende hoogtebeperking ten behoeve van de hoogspanningslijn. De werkzaamheden zullen nu tegelijk plaatsvinden met de werkzaamheden in de gemeente Leiden, waar een soortgelijke uitbreiding gaat plaatsvinden. Op het terrein van de gemeente Leiden kan wel een tijdelijk overslagstation worden gerealiseerd. De nog uit te voeren werkzaamheden worden afgerond in het eerste kwartaal van 2025. Voorgesteld wordt om zowel de lasten als de baten van € 49.000 door te schuiven naar 2025.

Kanaal van Corbulo (€ 10.900 tlv vergoeding provincie)

Er is een subsidie ontvangen van de provincie Utrecht voor het herplaatsen van twee informatiepanelen bij het Kanaal van Corbulo. Deze werkzaamheden staan nu voor 2025 op de planning waardoor zowel de baten als lasten overgeheveld moeten worden naar 2025.

Kunstwerk De Boog (€ 19.775 tlv concernreserve)

Het restant van de restauratie van het kunstwerk De Boog vindt plaats begin 2025. De dekking voor deze werkzaamheden komen uit de concernreserve en worden ook overgeheveld naar 2025.

Alleenverdieners problematiek (€16.780 tlv concernreserve)

In de septembercirculaire 2024 hebben we een bedrag ontvangen in het kader van de alleenverdieners-problematiek. Hiermee worden huishoudens ondersteund die onder het bestaansminimum uitkomen. In 2025 wordt dit beleid geactiveerd en om dit te kunnen bekostigen dient het geld beschikbaar te blijven.

C. Bestemming van het resultaat € 370.546

Bestemmingsreserve Opvang Oekraïners (€ 360.546)

De Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne regelt een specifieke uitkering aan gemeenten die de kosten voor een groot deel via normbedragen vergoedt. Van de middelen die in 2024 zijn ontvangen resteert een bedrag van € 361.000. Bij de jaarrekening wordt voorgesteld dit restantbedrag in de bestemmingsreserve Opvang Oekraïne te storten.

Decembercirculaire Register Externe Veiligheidsrisico's (€ 10.000)

Gemeenten moeten de door het Rijk beschikbaar gestelde informatie over kwetsbare gebouwen en locaties controleren. Om gemeenten te stimuleren is hiervoor via de decembercirculaire € 10.000 beschikbaar gesteld. Door het late moment van verschijnen van de decembercirculaire kunnen de werkzaamheden niet meer plaatsvinden in 2024. Voorgesteld wordt daarom om het budget, via resultaatbestemming, over te hevelen naar 2025.

Resterend saldo

Na de voorgestelde bestemmingen resteert een positief jaarrekeningresultaat na bestemming ter grootte van € 808.103. Voorgesteld wordt dit resultaat toe te voegen aan de concernreserve.

Afwikkeling oude investeringskredieten en -budgetten

Jaarlijks stelt de raad middelen beschikbaar voor het doen van investeringen. De praktijk wijst uit dat door omstandigheden niet alle projecten binnen de voorgenomen termijn (volledig) kunnen worden uitgevoerd waardoor kredieten (deels) onbenut blijven. Om te voorkomen dat door de gemeenteraad beschikbaar gestelde kredieten te lang aan de integrale afweging van de aanwending van schaarse middelen onttrokken blijven, is in de nota activabeleid verwoord dat kredieten voor investeringen maximaal 2 jaar beschikbaar blijven. Daarom wordt bij het opstellen van de jaarrekening de projecten tegen het licht gehouden mede om te zien of de nog niet bestede middelen nodig zijn in 2025.

Voorgesteld wordt om in lijn met Bijlage 1 Jaarrekening 2024 "Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten":

1. Een bedrag van € 98.719 aan restantkredieten af te boeken. Deze restantkredieten hebben betrekking op 25 afgeronde investeringsprojecten;
2. Een bedrag van € 4.224.386 voor 22 restantkredieten die in 2023/2024 zijn gestart conform het activabeleid 2 jaar beschikbaar te stellen voor de uitvoering in 2025;
3. In afwijking op de nota activabeleid 2 lopende investeringsprojecten uit 2021 een bedrag van - € 254.984 nog één jaar beschikbaar te houden voor de afronding. Voor het project Intratuin-Trompweg is bij onderdeel 2 nog budget beschikbaar bij project verkeersaansluiting Trompweg Leidseweg. Dit moet als 1 project gezien worden en de daadwerkelijk afrekening vindt plaats in 2025.

Reserves en Voorzieningen

Reserves en voorzieningen worden jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geëvalueerd. Bij alle reserves wordt beoordeeld of het doel waarvoor de reserves zijn gevormd nog relevant is en of de omvang nog in overeenstemming is met de gestelde doelen.

Toelichting op de vermogenspositie

Eigen vermogen

Onder voorbehoud van de resultaatbestemming neemt het eigen vermogen ten opzichte van eind 2023 in eerste instantie toe met € 1,3 miljoen aan het eind van 2024. In deze (sub)paragraaf ligt de nadruk op de ontwikkeling van de concernreserve, het vrij besteedbare deel en de financieringspositie.

<i>bedragen x € 1.000</i>	31-12-2023	31-12-2024	Vershil
Algemene reserves*	21.478	19.886	- 1.592
Bestemmingsreserves*	16.588	19.648	3.060
Gerealiseerde resultaat	1.686	1.567	-122
Eigen Vermogen	39.753	41.101	1.346

*Zie de balanstoelichting verder op in de jaarstukken voor een nadere toelichting op de reserves.

De algemene reserves

De algemene reserves bestaan uit een vrij besteedbaar deel (de concernreserve) van € 14,7 miljoen eind 2024 en een reserve Weerstandsvermogen van € 5,2 miljoen. Het vrij besteedbare deel is in 2024 afgenomen met € 1,6 miljoen. De bestemmingsreserves zijn toegenomen met € 3,1 miljoen.

Het gerealiseerde resultaat

De jaarrekening 2024 laat een positief gerealiseerd resultaat van € 1,6 miljoen zien. Het gerealiseerd resultaat is onderdeel van het eigen vermogen.

Een bedrag van per saldo negatief € 0,6 miljoen van dit resultaat komt voort uit incidentele baten (€ 9,8 miljoen) en lasten (- € 10,4 miljoen). Het structureel resultaat bedraagt positief € 2,1 miljoen wat voornamelijk veroorzaakt wordt door incidentele overschotten op structurele budgetten.

Het gerealiseerd structureel resultaat ziet er als volgt uit:

	Rekening 2024
Lasten excl. mutaties reserves	€ -80.172
Baten excl. mutaties reserves	€ 81.521
Saldo van baten en lasten	€ 1.349
Toevoegingen reserves	€ -5.085
Onttrekkingen reserves	€ 5.304
Gerealiseerd resultaat	€ 1.567
Incidentele lasten incl. incidentele toevoegingen reserves	€ -10.376
Incidentele baten incl. incidentele onttrekking reserves	€ 9.783
Materieel resultaat	€ 2.161

Bedragen x € 1.000

Ontwikkeling van de schuldpositie

Ultimo 2024 is sprake van een schuldpositie van € 21,1 miljoen dat voor € 25,5 miljoen uit lang aangetrokken geldleningen (credit) en voor € 4,4 miljoen uit lang uitgezette geldleningen (debet) bestaat. Dit is € 2,1 miljoen minder dan vorig jaar, door het aflossen van langlopende geldleningen. In 2024 is geen langlopende geldlening aangetrokken. Het saldo schatkistbankieren is wel aangewend en daalt met € 6,0 miljoen naar € 9,7 miljoen. De netto schuldquote is met 20% nagenoeg gelijk gebleven.

Recapitulatie

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primaire 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
	bat	last	saldo	bat	last	saldo	bat	last	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	581	-5.328	-4.746	821	-4.768	-3.947	742	-4.602	-3.859
P1 Veiligheid	220	-2.668	-2.448	193	-2.681	-2.488	194	-2.675	-2.481
P2 Verkeer en vervoer	85	-3.552	-3.467	260	-3.646	-3.387	310	-3.430	-3.119
P3 Economie	109	-430	-321	66	-538	-472	71	-482	-411
P4 Onderwijs	393	-1.958	-1.565	747	-2.398	-1.651	561	-2.195	-1.634
P5 Sport, cultuur en recreatie	1.013	-7.217	-6.204	1.088	-7.456	-6.368	1.054	-7.186	-6.132
P6 Sociaal Domein	5.363	-24.860	-19.497	10.110	-31.362	-21.252	9.891	-29.778	-19.887
P7 Volksgezondheid en milieu	9.087	-8.882	205	9.299	-9.323	-24	9.571	-9.003	567
P8 Wonen en bouwen	7.934	-10.006	-2.071	3.941	-4.453	-512	3.788	-3.297	491
Totaal programma's	24.786	-64.901	-40.115	26.525	-66.626	-40.101	26.182	-62.647	-36.465
Algemene dekkingsmiddelen	52.182	-1.036	51.146	53.547	-1.050	52.496	53.674	-1.012	52.663
Overhead	3.931	-15.344	-11.413	1.647	-16.816	-15.169	1.665	-16.509	-14.844
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	-2	-2	0	-5	-5
Onvoorzien	0	-26	-26	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	80.899	-81.307	-408	81.719	-84.494	-2.775	81.521	-80.172	1.349
Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	560	0	560	2.207	-1.132	1.076	2.037	-1.132	905
P2 Verkeer en vervoer	116	0	116	516	-400	116	516	-400	116
P3 Economie	0	0	0	33	0	33	25	0	25
P4 Onderwijs	0	-1.000	-1.000	963	-1.950	-988	961	-1.950	-989
P5 Sport, cultuur en recreatie	307	-170	137	1.060	-1.103	-43	996	-1.103	-107
P6 Sociaal Domein	163	0	163	622	0	622	270	0	270
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	204	0	204	116	0	116
P8 Wonen en bouwen	250	-500	-250	763	-500	263	381	-500	-119
Mutaties reserves	1.396	-1.670	-274	6.369	-5.085	1.284	5.304	-5.085	219
Gerealiseerde resultaat	82.295	-82.977	-682	88.087	-89.579	-1.492	86.825	-85.258	1.567

* De Algemene dekkingsmiddelen (taakveld 0.5, 0.61, 0.62, 0.64, 0.7 en taakveld 3.4, de overhead (taakveld 0.4), de heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) en het bedrag voor onvoorzien (taakveld 0.8 alleen bedrag onvoorzien) zijn in deze tabel apart zichtbaar gemaakt en met regels onder het totaal van programma's opgenomen. De bedragen van deze taakvelden horen bij programma 0 en programma 3 en zijn in deze tabel anders dan in de overige tabellen in deze begroting in mindering gebracht op de bedragen in te tabelregel van programma 0 en programma 3.

P0 Bestuur en ondersteuning

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners. Of het nu gaat om een paspoort, een vergunning of informatie over afval – we vinden het belangrijk dat elke inwoner weet waar die moet zijn. Daarom is de dienstverlening aan inwoners een van onze belangrijkste taken.

Bij goede dienstverlening hoort lage regeldruk. Dat wil zeggen dat we de regelgeving waar mogelijk vereenvoudigen en verminderen. Daarmee helpen we niet alleen inwoners; we zorgen bovendien dat we efficiënt omgaan met tijd en gemeenschapsgeld.

We verbeteren het afhandelen van e-mails, brieven en telefoontjes, handhaving en de controle daarop. Klachten handelen we snel af. Dat doen we liever mondeling dan op papier. Met die aanpak verkleinen we de afstand tussen het gemeentehuis en de samenleving.

Verder denken we zorgvuldig na over hoe we communiceren naar de diverse doelgroepen. Of we ons nu richten op inwoners van een bepaalde wijk, inwoners die moeite hebben met de Nederlandse taal, jongeren of ondernemers – elke doelgroep verdient duidelijke informatie.

Voorschoten is een zelfstandige gemeente. Waar dat meerwaarde heeft werken we samen met andere gemeenten, met name in de Leidse regio. We leggen duidelijk uit welk beleid we zelf maken en voor welk beleid we regionaal samenwerken, zoals voor jeugdzorg.

We zien graag dat inwoners zich herkennen in het bestuur. Ook staan we als bestuur graag dicht bij de inwoners. Daarom maken we beleid waar mogelijk in samenspraak met inwoners. Daarvoor willen we de participatie nadere invulling geven.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 0.1 Bestuur

Beoogde resultaten

- Uitvoeren van bestuurskrachtonderzoek.

Regionale samenwerking

Op veel terreinen werkt Voorschoten samen met andere overheden aan beleidsontwikkeling en uitvoering van taken. Dat gebeurt met de zogeheten verbonden partijen. De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen, convenanten en samenwerkingsovereenkomsten met andere overheden. Voor deze samenwerkingen is in de dashboards gemeenschappelijke regelingen aandacht voor de Voorschotense opgaven bij regionale doelstellingen.

Een van de punten in deze samenwerkingen is de regionale investeringsagenda van Holland Rijnland. De gemeente heeft voorafgaand aan de vaststelling door het AB van de gemeenschappelijke regeling (GR) een zienswijze gegeven. Deze regionale investeringsagenda vormt een meerjarig kader voor onderzoek en uitvoering van projecten in de regio Holland Rijnland die prioriteit hebben.

2024 is het eerste jaar waarin Voorschoten deelneemt aan de GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland. Het gaat hier om gezamenlijke inkoop en om afstemming van beleid in het jeugddomein.

Dit is een belangrijke stap in de uniformering van de regionale samenwerking. Onze focus is hierbij gericht op de Leidse regio en Holland Rijnland.

Aanvullend aan de formele samenwerkingen, waaronder de GR-en, werkt Voorschoten ook in informele verbanden samen met gemeenten in de Leidse regio. Het gaat hierbij om krachtenbundeling op inhoudelijke onderwerpen die boven de schaal van de gemeente uitstijgen. Dit gebeurt door het afstemmen van beleid en uitvoering tussen gemeenten, op de onderwerpen die onder de paraplu 'brede welvaart' vallen, zoals sociale cohesie, vergrijzingstoename en leefbaarheid en veiligheid van de fysieke omgeving. Voor deze punten vindt alleen afstemming op Leidse regioniveau plaats wanneer dat niet op andere regionale tafels al georganiseerd is. Zo heeft de gemeente Voorschoten in 2024 alle burgemeester en gemeentesecretarissen van de Leidse regio uitgenodigd voor een gesprek op kasteel Duivenvoorde over regionale samenwerking.

Implementatie wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen aangepast om de betrokkenheid van de gemeenteraden bij het bestuur van een samenwerkingsverband te verbeteren. Zo krijgen gemeenteraden meer invloed op besluiten van een gemeenschappelijke regeling. 2024 is een overgangsjaar voor de GR'en om de wijzigingen te verwerken. De raad en het college geven een zienswijze op het wijzigingsvoorstel van Holland Rijnland.

Bestuurskracht

De bestuurskrachtmeting heeft in 2024 plaatsgevonden en heeft geleid tot een rapport dat inzicht geeft in de stand van de bestuurskracht van Voorschoten op onderzochte thema's. Hierbij stond de vraag centraal in hoeverre Voorschoten de komende tien jaar in staat is de wettelijke taken en beleidsambities uit te voeren. Aan de hand van de pijlers uit het coalitieakkoord zijn de onderliggende ambities beoordeeld. Hieruit is gebleken dat voor sommige onderwerpen Voorschoten goed scoort, zoals bij openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing en op andere onderwerpen juist niet goed scoort, huisvesting basisschool, minimabeleid, multicultureel centrum, zwembad, opvolging van vragen door backoffice. Op deze dossiers zijn inmiddels duidelijke bestuurlijke stappen gezet. Het rapport geeft ook verklarende factoren voor de mate van bestuurskracht. Een van de belangrijke sleutels voor de versterking van de bestuurskracht is het doorontwikkelen van het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Dit wordt verder uitgewerkt in een ontwikkelagenda, die in 2025 wordt opgesteld, om de bestuurskracht verder te versterken. Deze ontwikkelagenda sluit aan op de uitvoering van de organisatieontwikkeling.

Inwonersparticipatie

Om de participatie eenduidiger vorm te geven, zijn een nieuwe participatieverordening en nieuw participatiebeleid vastgesteld. Aan de hand van deze beleidskaders hebben we inwoners actief bij veel projecten en beleidsontwikkelingen in het dorp betrokken. We hebben een intensief participatietraject voor de omgevingsvisie doorlopen, waarbij we gebruik hebben gemaakt van gemeentelijk sociale mediakanalen, bijeenkomsten, enquêtes, werksessies en inloopavonden. Voor de ruimtelijke projecten zijn ook vergelijkbare participatietrajecten doorlopen, zoals voor de herinrichting van het Treubplein als onderdeel van de ontwikkelvisie centrum, voor de ontwikkeling van cultuurcentrum Kruispuntkerk, de herinrichting van de wijk Adegeest en bij woningbouw bijvoorbeeld bij de projecten aan de Jan Evertsenlaan en Jan Wachtendonkstraat. Tenslotte is participatie een vast onderdeel van de leergang voor gemeenteambtenaren geworden.

Taakveld: 0.2 Burgerzaken

Beoogde resultaten

- Aanvragen en afgifte identiteitsdocumenten en verwerking van brondocumenten in de Basisregistratie Personen.
- Opleidingen Burgerzaken.
- Digitaliseren.

Dienstverlening

Op de afdeling kcc/burgerzaken was in 2024 sprake van zowel personeelstekort als een hoog ziekteverzuim onder de medewerkers. Dankzij de inzet van externen hebben we de basisdienstverlening op pijl kunnen houden. In de loop van het jaar hebben we, naast de inzet van externen, ook nieuwe vaste medewerkers kunnen aantrekken, waardoor we verbeteringen hebben kunnen doorvoeren. Onder andere is er gewerkt aan verbetering van de informatie op de website, het meer en eenvoudiger maken van het maken van afspraken en verkrijgen van informatie. Deze onderwerpen zijn aangepakt en nog in ontwikkeling.

Burgerzaken

Door de voorbereiding van de afdeling Burgerzaken op de paspoortpiek, zijn in 2024 lange wachttijden voorkomen. Samenwerking tussen medewerkers kcc en burgerzaken alsmede procedurele aanpassingen hebben ertoe geleid dat de inwoners van Voorschoten zonder problemen een reisdocument hebben kunnen aanvragen in 2024.

In 2024 zijn er nieuwe collega's gestart op de afdeling die de opleiding volgen. Daarmee kan de afdeling de kwaliteit van dienstverlening verder verhogen.

Verkiezingen Europees Parlement

De verkiezingen voor het Europees Parlement hebben plaats gevonden op 6 juni 2024 en zijn goed verlopen. Er is een externe projectleider verkiezingen aangesteld en er is veel inzet geweest vanuit de ambtelijke organisatie. Verschillende stappen in de organisatie van de verkiezingen zijn gedigitaliseerd. Daarnaast is bij de Europese Verkiezingen een procesbeschrijving opgesteld die gebruikt kan worden bij de toekomstige verkiezingen.

De opkomst in Voorschoten lag met bijna 59% boven het landelijk gemiddelde. Er waren bij elkaar 15 stembureaus, die bemand werden door veel vrijwilligers en ambtenaren. De opkomst in het Cultureel Centrum was met ruim 81% het hoogste. Op de dag van de verkiezingen zijn de stemmen op partijniveau geteld, de dag erna op kandidaat niveau. Deze manier van tellen wakte efficiënt en was er nauwelijks sprake van afwijkingen.

Taakveld: 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Beoogde resultaten

- Vastgoedbeleid Voorschoten

Vastgoedbeleid

In april 2024 is de Nota Vastgoedbeleid Voorschoten vastgesteld. Met deze nota heeft Vastgoed een handvat om het Beheerplan vastgoed en de Routekaart verduurzaming op te stellen. Voor de verkoop van het gemeentelijk vastgoed is een gestandaardiseerde werkwijze vastgesteld. Deze werkwijze legt het geactualiseerde beleid vast voor een uniforme verkoop van gemeentelijk vastgoedwerkwijze vast. Met het aangepaste beleidskader doen we beter recht aan het uitgangspunt van transparante, openbare en marktconforme verkopen. Hierdoor verloopt het verkoopproces sneller, efficiënter en duidelijker, en is de verkoop juridisch verantwoord.

Verduurzaming van vastgoed

De duurzaamheidsmaatregelen aan het Aletta Jacobsplantsoen 97 tot en met 101 zijn afgerond. De gemeente heeft in het meerjarig Ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed van de provincie Zuid-Holland energiescans laten uitvoeren bij vijf panden: de Burgemeester van der Haarplein 1, Prins Mauritslaan 2a, Jan Willem Frisolaan 16, Zwaluwweg 4 en de Anthoni van Leeuwenhoekade 37. Met deze energiescans hebben we een eerste stap gezet naar een duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP). Het doel ervan is om in 2025 per pand een routekaart te hebben om de vastgoedportefeuille in 2050 CO2-neutraal te hebben.

Businesscase Huisvesting gemeentelijke organisatie

In 2024 heeft de raad de uitgangspunten voor de businesscase Huisvesting vastgesteld. Op basis hiervan zijn we begonnen met de uitvoering van fase 2 Na aanbesteding is de opdracht gegund aan een architect die vijf scenario's zal uitwerken voor het gemeentehuis. Hierbij wordt ook rekening gehouden met een plek voor de bibliotheek.

Richard Wagnerlaan 22

Volgens het vigerende Nota Vastgoedbeleid Voorschoten, is in de begroting 2025 vastgesteld dit pand te verkopen.

Taakveld: 0.4 Overhead

Beoogde resultaten

- Identiteit van Voorschoten en organisatieplan onderzoeken of aanpassingen nodig zijn om de organisatie nog beter te laten functioneren.
- Met een arbeidsmarktoffensief, aandacht voor behoud van huidige medewerkers en structurele verbetering van ons instrumentarium/processen realiseren we meer vaste invulling van de (moeilijk te vervullen) vacatures door gekwalificeerd personeel waardoor sprake is van minder externe inhuur op vacante formatie.
- In 2024 zal het doel van de opzegging van de Dienstverleningsovereenkomst Maatschappelijke ondersteuning Voorschoten en Wassenaar worden gerealiseerd. Dat betekent dat Voorschoten volledige vrijheid heeft om de gewenste taken op het Sociaal Domein uit te voeren op de manier waarop zij dat zelf wenst en met de partijen waarmee zij dat wenst te doen. Ten aanzien van Wassenaar geldt dan dat er tussen de beide gemeenten onderling geen aanspraken zijn die kunnen leiden tot kosten of werkzaamheden.
- De evaluatie van het jaarverslag klachten is de basis voor een aangepaste en verbeterde klachtenverordening.

Identiteit van Voorschoten en organisatieplan

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet met een nieuwe visie, missie en kernwaarden. Deze zijn gecombineerd met een hernieuwde, klantgerichte organisatiestructuur, die samen moeten leiden tot een betere dienstverlening richting inwoners, bedrijven en instellingen. In 2025 zetten we de ingezette koers voort om de dienstverlening verder te verbeteren en nog beter te laten aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap.

Arbeidsmarkt(campagne)

Eén van de doelen van de organisatieontwikkeling is om Voorschoten te positioneren als een aantrekkelijke werkgever. Dit heeft onder andere geresulteerd in:

- een nieuw concurrerend secundair arbeidsvoorwaardenpakket,
- een nieuw waarden- en beloningsbeleid,
- het opzetten van leergangen voor de ontwikkeling van medewerkers,
- een uitgebreid inwerkprogramma, en
- de ontwikkeling van een nieuwe arbeidsmarktcommunicatiestrategie die in het tweede kwartaal van 2025 wereldkundig wordt gemaakt.

Al deze ontwikkelingen hebben er toe geleid dat het aantal kandidaten op vacatures in het laatste deel van 2024 is gegroeid, een trend die zich begin 2025 heeft gecontinueerd.

Beëindiging DVO Sociaal domein

Per 1 mei 2024 is de ontvlechting van de Dienstverleningsovereenkomst Maatschappelijke ondersteuning Voorschoten en Wassenaar gerealiseerd. In 2024 heeft het grootste deel van de financiële afwikkeling plaatsgevonden, een klein deel loopt nog door in 2025. Bij de resultaatbestemming wordt dan ook voorgesteld om het resterend budget hiervoor over te hevelen.

Klachtenafhandeling

Wij blijven streven naar de best mogelijke dienstverlening, door te blijven toetsen en werkprocessen rondom klachten te optimaliseren. Klachten van inwoners werken als een graadmeter voor ons, daarom nemen wij klachten dan ook van harte. Er wordt altijd een gesprek aangegaan met een klager om in eerste instantie tot een oplossing te komen. Deze wijze van aanpak, oftewel een informele aanpak, werpt zijn vruchten af. Daar waar de inwoner niet tevreden is over de klachtafhandeling, wordt de klachtenverordening, die in 2024 is gewijzigd, gevolgd. In 2024 is een toename van het aantal klachten geconstateerd. Het merendeel van de klachten is op informele wijze afgehandeld. De afhandeling van klachten binnen de wettelijke termijnen is in 2024 94% (2023: 92%).

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
01 Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	8,19 (2024)	*)
02 Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	7,57 (2024)	*)
03 Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 570 (2024)	*)
04 Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	26,3% (2024)	*)
05 Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	20,4% (2024)	*)

De berekening van deze beleidsindicatoren volgt uit gegevens van de eigen salarisadministratie en worden niet aangereikt via de VNG (waarstaatjegemeente.nl).

*) Landelijke cijfers zijn niet gepubliceerd.

Taakveld: 0.5 Treasury

Beoogde resultaten

- Het voeren van een financieel beleid waarbij we binnen het vastgestelde financiële kader blijven van o.a. de netto schuldquote, kasgeldlimiet en renterisiconorm.

In 2024 zijn de vastgestelde financiële kaders van de netto schuldquote, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm niet overschreden.

Taakveld: 0.61 OZB Woningen

Beoogde resultaten

- Toepassen inflatiecorrectie.

Toepassen inflatiecorrectie

De opbrengst van de onroerendezaakbelasting (ozb) voor woningen is voor 2024 verhoogd met 4,4 procent. Dat is volgens de geharmoniseerde consumentenprijsindex (HCPI) die het Centraal Planbureau heeft geraamd. Deze indexering volgt de algemene prijsontwikkeling en is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en budgettaire onevenwichtigheid te voorkomen.

Taakveld: 0.62 OZB Niet-Woningen

Beoogde resultaten

- Toepassen inflatiecorrectie.

Toepassen inflatiecorrectie

De opbrengst van de onroerendezaakbelasting (ozb) voor woningen is voor 2024 verhoogd met 4,4 procent. Dat is volgens de geharmoniseerde consumentenprijsindex (HCPI) die het Centraal Planbureau heeft geraamd. Deze indexering volgt de algemene prijsontwikkeling en is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en budgettaire onevenwichtigheid te voorkomen.

Taakveld: 0.64 Belastingen overig

Beoogde resultaten

- Toepassen inflatiecorrectie.

Onder de overige belastingen vallen de reclamebelasting, toeristenbelasting, precariobelasting en roerenderuimtebelastingen.

In 2024 verhoogden we de precariobelasting en de toeristenbelasting met het inflatiepercentage van 4,4 procent.

De opbrengst van de reclamebelasting keren we met aftrek van de perceptiekosten (de kosten van vaststelling) uit aan het ondernemersfonds. De opbrengst is voor 2024 niet verhoogd.

De opbrengst Bedrijveninvesteringszone (BIZ)-Dobbewijk keren we met aftrek van de perceptiekosten uit aan de BIZ-vereniging. Op de opbrengst is geen inflatiecorrectie toegepast, omdat de verordening voor de periode van vijf jaar vastgesteld is en de tarieven voor de looptijd vanaf 1 januari 2022 tot 1 januari 2027 ongewijzigd blijven.

Op grond van artikel 221, derde lid, van de Gemeentewet zijn de tarieven voor de roerenderuimtebelastingen gelijk aan die van de onroerendezaakbelastingen.

Taakveld: 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds

Beoogde resultaten

- Het volgen van de ontwikkelingen herijking van het gemeentefonds.

In het verslagjaar zijn drie circulaire verschenen waarover de gemeenteraad met raadsinformatiebrieven is geïnformeerd: de mei-, september- en decembercircularie. Voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds waren dit in 2024 de belangrijkste ontwikkelingen:

1. Verdeelmodel gemeentefonds

Sinds 2023 geldt het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds. Het Rijk heeft besloten om een ingroeipad voor de herverdeeleeffecten te hanteren voor de jaren 2023 tot en met 2025. In 2024 is vastgehouden aan het ingroeipad zoals eerder besloten. Dit betekent een extra nadeel van € 15,00 per inwoner. Samen met het nadeel van € 7,50 per inwoner uit 2023 komt het totale doorgevoerde nadeel eind 2024 uit op € 22,50 per inwoner.

2. Het vroegtijdig invoeren van de nieuwe financieringssytematiek op basis van het bruto binnenlands product (bbp)

In de meicircularie 2024 is de financieringssytematiek die uitgaat van het bbp vervroegd ingevoerd. Eerder was 2027 de beoogde ingangsdatum, maar dat is 2024 geworden. Het Rijk heeft een compensatie gegeven voor het vervroegd invoeren, omdat indexatie op basis van het bbp tot lagere accessen (aangroei) leidt dan voorheen.

3. Het schrappen van de oploop van de opschalingskorting

In 2024 heeft het Rijk definitief de verdere oploop van de opschalingskorting geschrapt. Dit heeft effect vanaf 2026, en resulteert voor het gemeentefonds in een landelijk voordeel van € 675 miljoen.

Taakveld: 0.8 Overige baten en lasten

Beoogde resultaten

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht.

Taakveld: 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)

Beoogde resultaten

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Bestuur en Ondersteuning

Naam	Taakveld
Holland Rijnland	0.1 Bestuur
Belastingssamenwerking Gouwe Rijnland	0.61 OZB Woningen 0.62 OZB Niet-Woningen 0.64 Belastingen overig
BNG NV	0.5 Treasury
Alliander NV	0.5 Treasury
Dunea NV	0.5 Treasury

Wat heeft het gekost?

P0 Bestuur en ondersteuning bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Vershil 2024 Begr. na wijziging / rekening
0.1 Bestuur	Baten	160	174	106	-69
	Lasten	-2.677	-3.172	-3.111	61
	Saldo	-2.517	-2.998	-3.006	-8
0.2 Burgerzaken	Baten	382	606	588	-18
	Lasten	-973	-1.214	-1.218	-4
	Saldo	-590	-607	-630	-22
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	39	40	49	9
	Lasten	-132	-382	-261	121
	Saldo	-93	-342	-212	130
0.4 Overhead	Baten	3.931	1.647	1.665	18
	Lasten	-15.344	-16.816	-16.509	307
	Saldo	-11.413	-15.169	-14.844	325
0.5 Treasury	Baten	1.107	1.686	1.304	-381
	Lasten	-549	-498	-471	26
	Saldo	558	1.188	833	-355
0.61 OZB Woningen	Baten	7.186	7.186	7.420	234
	Lasten	-334	-402	-383	19
	Saldo	6.852	6.784	7.036	253
0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	1.183	1.321	1.355	34
	Lasten	-56	-61	-63	-2
	Saldo	1.127	1.260	1.291	31
0.64 Belastingen overig	Baten	243	99	118	20
	Lasten	-97	-90	-94	-4
	Saldo	146	9	25	16
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	42.286	43.046	43.274	228
	Lasten	0	0	0	0
	Saldo	42.286	43.046	43.274	228
0.8 Overige baten en lasten	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.572	0	-12	-12
	Saldo	-1.572	0	-12	-12
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	0	-2	-5	-3
	Saldo	0	-2	-5	-3
Totaal baten		56.518	55.805	55.878	74
Totaal lasten		-21.734	-22.636	-22.127	509
Saldo van baten en lasten		34.785	33.169	33.751	583
Onttrekking reserves		560	2.207	2.037	-170
Toevoeging reserves		0	-1.132	-1.132	0
Mutaties reserves		560	1.076	905	-170
Programma resultaat		35.345	34.244	34.657	412

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 0.3 beheer overige gebouwen en gronden (voordeel € 130.000)

Dit taakveld kent per saldo een voordeel van € 130.000. Dit is te verklaren door lagere lasten voor de businesscase gemeentehuis van € 59.000, voor onderhoud van het gemeentelijk vastgoed van € 36.000 en voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed van € 28.000. Hiervan wordt voorgesteld om deze budgetten over te hevelen naar 2025. Daarnaast is er sprake van een voordeel op de baten van ontvangen huren en pachten van € 9.000. Het resterend nadeel van € 2.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 0.4 Overhead (voordeel € 325.000)

Dit taakveld heeft per saldo een voordeel van € 325.000. Grotendeels wordt dit verklaard door een voordeel op de kosten voor personeel, inclusief de reorganisatie, van € 310.000. Hiervan is voorgesteld bij de resultaatbestemming voor om € 198.000 over te hevelen naar 2025. Het resterende voordeel van € 112.000 betreft een afwijking van minder dan 1 procent op de personeelskosten. Daarnaast is er sprake van een voordeel op de afrekening van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Informatie en Automatisering (I&A) van € 109.000, en op facilitaire budgetten van € 184.000. Deels komt dit doordat de onderhoudsbudgetten niet geheel benut zijn, maar ook is er sprake van lagere lasten voor energie en overige factoren. Van het budget voor de ontvlechting van het sociaal domein resteert nog € 24.000, resulterend in een voordeel, waarvan we voorstellen dit over te hevelen naar 2025. In de DVO-ruimte is er sprake van een nadeel van € 47.000 vanwege lagere baten. Verder is er een nadeel op kosten voor voormalig personeel van € 123.000, onder andere doordat hiervoor deels een voorziening wordt gevormd. Ook de voorziening verlofsparen moet worden aangevuld met € 218.000, omdat blijkt dat de werkgeverslasten hier ook onderdeel van moeten uitmaken. De budgetten voor de Wet open overheid zijn niet volledig uitgeput in 2024, dit is een voordeel van € 43.000. Het resterend voordeel van € 43.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 0.5 Treasury (nadeel € 355.000)

De lagere baten van € 381.000 worden door een drietal factoren veroorzaakt:

1. De omslagrente is gecorrigeerd van 0,5 procent naar 0,0 procent. Dit levert een nadeel op van € 339.000. Daarnaast geeft het hanteren van 0,0 procent rente op de grondexploitatie een nadeel van € 54.000.
 2. De gemeente heeft het gehele jaar rente verkregen voor de gelden die de gemeente op het schatkistbankieren had staan. Tezamen met de rente over de gelden op de rekeningen van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) levert dit een voordeel op ten opzichte van de raming van € 13.000.
 3. Een voordeel van € 25.000 komt door de lagere toerekening van de rentelasten.
- Het resterend voordeel van € 2.000 betreft overige kleine verschillen.

Omslagrente 2024

Het corrigeren van de omslagrente leidt op taakveld 0.5 tot een nadeel van € 339.000, hiertegenover staan voordelen op de taakvelden waar de rente toe wordt omgeslagen. Per saldo heeft deze mutatie geen effect op het saldo.

In de begroting is de omslagrente bepaald op 0,50 procent. Bij het opstellen van de jaarrekening is de omslagrente opnieuw bepaald, deze kwam uit op -0,05 procent. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de ontvangen rentebaten vanuit het schatkistbankieren. Er is meer rente ontvangen dan voorzien tijdens het opstellen van de begroting. Omdat de werkelijke omslagrente meer dan 25 procent afwijkt van de begrote omslagrente, moet deze volgens de commissie Besluit begroting en verantwoording (commissie-BBV) gecorrigeerd worden naar 0 procent.

De tabel maakt het effect per taakveld inzichtelijk.

Taakveld	Bedrag
0.1 Bestuur	€ 1.000
0.4 Overhead	€ 8.000
0.5 Treasury	- /- € 339.000
2.1 Verkeer en vervoer	€ 86.000
2.2 Parkeren	€ 1.000
4.1 Openbaar basisonderwijs	€ 4.000
4.2 Onderwijshuisvesting	€ 77.000
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 1.000
5.2 Sportaccommodaties	€ 13.000
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	€ 17.000
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	€ 16.000
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	€ 2.000
6.3 Inkomensregelingen	€ 1.000
7.1 Volksgezondheid	€ 1.000
7.2 Riolering	€ 94.000
7.3 Afval	€ 9.000
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	€ 2.000
8.2 Grondexploitatie (niet bedr. terrein)	€ 1.000
8.3 Wonen en bouwen	€ 5.000
Totaal	€ 0

Taakveld 0.61 OZB Woningen (voordeel € 253.000)

In dit taakveld is er sprake van een voordeel op de baten van de OZB van € 227.000. Dit ontstaat doordat de begroting zich richt op t-1, de werkelijke aanslag is t-0 waarbij t-0 tot en met 31 december van een betreffend jaar in beweging is. Hierdoor ontstaat een afwijking tussen de begroting en de realisatie. Ook is er een voordeel op de bijdrage aan de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) van € 21.000. Het resterend voordeel van € 5.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds (voordeel € 228.000)

Het voordeel in taakveld 0.7 zit volledig in de baten vanuit de algemene uitkering van het gemeentefonds. We kunnen dat verklaren met vier zaken:

1. Door het moment van verschijnen kan het effect van de decembercirculaire voor 2024 niet tijdig worden verwerkt in de begroting. Hierdoor leidt het effect van de circulaire standaard tot een voor- of nadeel ten opzichte van de raming. Voor 2024 was dit een voordeel van € 138.000 ten opzichte van de raming. Daarnaast heeft voor de jaarrekening een actualisatie plaatsgevonden van de maatstaven, een maatstaf is bijvoorbeeld het aantal inwoners van de gemeente. Gekeken is of het gehanteerde aantal gebruikt bij de decembercirculaire nog actueel is, of dat er inmiddels een wijziging heeft plaatsgevonden. Aan elke maatstaf is een gewicht gekoppeld. Aantal vermenigvuldigd met gewicht leidt tot de uiteindelijke uitkering. Deze actualisatieslag resulteerde in een voordeel van € 47.000.
2. Ook resulteren mutaties in oude jaren tot een voordeel van € 64.000.
3. Tegenover deze voordelen staat ook een nadeel van € 21.000 op de ontvangst die gaat over de maatschappelijke begeleiding van statushouders.

Reserves

Per saldo is er binnen programma 0 € 170.000 minder onttrokken dan geraamd. Voor verduurzaming vastgoed en de businesscase gemeentehuis is respectievelijk € 28.000 en € 55.000 minder onttrokken dan geraamd. Dit is dekking voor de voorgestelde overhevelingen. Ditzelfde geldt voor een lagere onttrekking van € 198.000 voor organisatieontwikkeling en een lagere onttrekking van € 24.000 voor de ontvlechting van de DVO sociaal domein.

Ten slotte is het volledig saldo van € 135.000 van de bestemmingsreserve Rekenkamercommissie vrijgevallen, zonder dat deze onttrekking geraamd was. Een reserve impliceert eigen vermogen van de gemeente, het is echter een schuld (vreemd vermogen). Tegenover de vrijval van de reserve is een boeking naar de balans opgenomen voor een kortlopende schuld. In deze jaarrekening staat die schuld nu op de balans; voorgesteld wordt deze reserve op te heffen.

P1 Veiligheid

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een veilig dorp, waarbij wij ons richten op het terugdringen van inbraken en overlast. Burgers voelen zich betrokken bij het veiligheidsbeleid en de contacten met burgers zijn goed. Het accent ligt op preventie. Onze inwoners zijn zelfredzaam, kennen hun eigen verantwoordelijkheid en geven daar actief invulling aan, al dan niet georganiseerd op buurt- en wijkniveau. De afspraken die we maken en acties die we uitvoeren hebben de basis in vrijwilligheid, maar zijn niet vrijblijvend. Omdat elke wijk een andere problematiek kent gaan we hierover met onze bewoners in gesprek, om daar waar mogelijk op wijkniveau maatwerk te kunnen bieden.

Om problemen beter te kunnen signaleren maar ook aan te pakken, gaan we de samenwerking met de verschillende actoren zoals politie, welzijnsorganisatie, scholen en woningbouwcorporaties verbeteren.

Het handhaven van de geldende wet- en regelgeving is voor ons belangrijk. We gaan onze BOA's gericht inzetten om te controleren of mensen zich op straat aan de regels houden.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Beoogde resultaten

- Voorkomen, beperken en voorbereiden op risico's conform het Regionaal Beleidsplan 2024-2027.
- Een adaptieve en veerkrachtige risico- en crisisorganisatie.
- Samenwerken met de Leidse Regio.
- Mee ontwikkelen met een veranderende en complexere samenleving.

Algemeen

We stonden stil bij het treinongeluk van een jaar eerder. Crisisfunctionarissen zijn opgeleid, geoefend en getraind. We voerden kwaliteitsontwikkelingen door. De Veiligheidsregio Hollands Midden heeft zijn Jaarplan 2024 uitgevoerd. We zijn geconfronteerd met een cyberaanval. Verder kwam het weerbaar maken van de samenleving op de agenda, iets waar we in 2025 mee aan de slag gaan.

Cyberaanval

Vlak voor het paasweekend werd de ICT van de gemeente Voorschoten en de gemeente Wassenaar aangevallen. Aan het eind van de ochtend van 29 maart werd een piekbelasting geconstateerd. De systemen zijn toen direct uitgezet, waardoor de aanval succesvol werd afgeslagen. Er is direct een crisisteam van de afdeling ICT samengekomen. Inwoners hebben geen nadelige gevolgen ondervonden en de dienstverlening heeft er niet onder geleden.

Herdenkingsbijeenkomst treinongeluk

Op 4 april 2024 is er een herdenkingsbijeenkomst geweest over het treinongeluk. De herdenking werd bijgewoond door getroffen en omwonenden, vertegenwoordigers van ProRail, NS, BAM, de politie, Veiligheidsregio Hollands Midden, gemeente Voorschoten en de commissaris van de Koning van de provincie Zuid-Holland. Burgemeester Stermerdink onthulde een kunstwerk op de plaats van het ongeval.

De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) deed onderzoek naar de oorzaak van het ongeval. In 2024 publiceerde de OVV zijn rapport. Daaruit blijkt dat de Onderzoeksraad niet heeft kunnen vaststellen wat de directe oorzaak van de aanrijding was.

Gezamenlijke doelen VRHM

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) heeft in 2024 het Regionaal beleidsplan 2024-2027 en het Jaarplan VRHM 2024 vastgesteld. Vanwege inzichten over langdurige crisis, complexe ontwikkelingen en beperkte capaciteit en middelen heeft het beleidsplan het karakter van een beleidsagenda. De VRHM werkt twaalf ontwikkelopgaven uit in jaarplannen. Dat helpt om focus aan te brengen en keuzes te maken. Het Jaarplan 2024 stond in het teken van een verkenning en verdere verdieping van de twaalf ontwikkelopgaven. In 2024 werkte de VRHM voornamelijk aan het opleveren van visies, jaar-, werk-, project- en programmaplannen. De eindverantwoording over activiteiten en verkenningen voor de opgaven komen in het jaarverslag. De VRHM agendeert de resultaten van de verkenningen in bestuursvergaderingen, wat kan resulteren in behoefte aan extra geld. Voor de uitwerking van de opgaven in het beleidsplan is op voorhand geen extra geld ter beschikking gesteld.

De gemeenteraad heeft met zijn zienswijze op de ontwerpprogrammabegroting laten weten het belangrijk te vinden dat de VRHM toekomstbestendig blijft. De raad is positief gestemd om investeringen goed te laten afwegen door het bestuur. Het moet goed inzichtelijk zijn wanneer welke investering nodig is en welk argument daarvoor is. De raad wil een notitie met ombuigingsvoorstellen of bezuinigingen ontvangen. De VRHM heeft hier in 2024 aan gewerkt met een discussienota als resultaat. Tot slot heeft de raad gevraagd om voor brandweervrijwilligers hetzelfde beleid voor posttraumatisch stresssyndroom (PTSS) in te voeren als voor beroepsbrandweer mensen. Voor de ontwikkeling van PTSS-beleid is regionale en landelijke aandacht; dit krijgt een vervolg in 2025. Daarnaast heeft de gemeenteraad een zienswijze ingediend op een ontwerp gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Er was behoefte aan verduidelijking over hoe we volgens de wet invulling geven aan een gemeenschappelijke regeling. Daar is een tekstsuggestie voor gedaan. De VRHM heeft het artikel aangepast. De colleges van de deelnemende gemeenten hebben met instemming van de raden een nieuwe gemeenschappelijke regeling getroffen. De gemeenschappelijke regeling loopt weer in lijn met de nieuwe wetgeving. De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) is ondergebracht bij de VRHM, en de regeling is weer actueel.

Bevolkingszorg

De VRHM heeft crisisfunctionarissen opgeleid, getraind en geoefend. Een deel van de crisisfuncties zijn inzetbaar en uitwisselbaar in regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude en Oegstgeest. Dit samenwerkingsverband heet Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL). Een deel van de BRL-crisisfunctionarissen houdt eenmaal in het jaar een grootschalige oefening. In 2024 oefenden zij op 7 december in de gemeente Leiden met een cyberaanval. Daarnaast is een grote regionale oefening gehouden met een regionaal beleidsteam, waarbij de functionarissen oefenden met een grootschalige stroomuitval. Tot slot zijn in 2024 trainingen en oefeningen gehouden in de Corbulotunnel, omdat die in 2024 werd opengesteld.

Brandweezorg

De VRHM heeft adviezen gegeven over de omgevingsveiligheid en evenementenveiligheid, en voerde daarnaast brandveiligheidscontroles uit. De brandweer is voor 174 incidenten uitgerukt: 36 branden, 22 automatische brandmeldinstallaties, 110 ongevallen en dienstverlening, 2 ongevallen met gevaarlijke stoffen en 4 waterongevallen.

De gemeenteraad en het algemeen bestuur hebben aandacht gevraagd voor PTSS-beleid voor beroepskrachten en vrijwilligers. Het PTSS-beleid is landelijk en regionaal in ontwikkeling. Tot slot heeft de VRHM het Beleids- en uitvoeringsplan brandveilig leven 2024-2027 vastgesteld.

Taakveld: 1.2 Openbare orde en veiligheid

Beoogde resultaten

- De uitwerking van de aanpak Ondernijning krijgt gestalte.
- De gemeente Voorschoten heeft het Bibobbeleid op orde.
- Wijkgericht werken volgens het Handhavingsuitvoeringsprogramma.

In het domein Veiligheid is er in de afgelopen jaren veel veranderd. De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente is groter geworden, en de verwachtingen van inwoners, bestuur en interne afdelingen zijn toegenomen. Veranderingen in de samenleving zorgen ervoor dat het handhaven van de openbare orde een steeds grotere opgave is. Uitdagingen als de opvangopgave, digitale veiligheid en weerbaarheid vroegen in 2024 in Voorschoten meer aandacht.

Gemeente Voorschoten heeft in een Integraal Veiligheidsbeleid de prioriteiten op het gebied van veiligheid vastgelegd. De aanpak ondernijning, de verkeersveiligheid en de integrale aanpak jeugdoverlast in samenwerking met de collega's van preventief jeugdbeleid stonden in 2024 weer hoog op de agenda. In 2024 is het weerbaar maken van de samenleving op de agenda gekomen. Het doel daarvan is dat inwoners van Voorschoten minimaal 72 uur zelfredzaam kunnen zijn in een noodsituatie. Hier gaan we in 2025 mee aan de slag.

De aanpak van ondernijning krijgt gestalte

In 2024 hebben we Ondernijning gemeente Voorschoten, plan van aanpak 2024 uitgevoerd. Dit resulteerde in een vergrote ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid, een verbeterde informatiepositie, integrale controles en een proactieve aanpak

De bestuurlijke en ambtelijke weerbaarheid vergroten

In 2024 hebben we het thema mensenhandel toegevoegd aan het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers. De regisseur ondernijning verzorgt in het introductieprogramma het onderdeel ondernijning. Daarnaast hebben de medewerkers van Burgerzaken en de klantcontactservice in het afgelopen jaar geleerd hoe zij signalen van ondernijning herkennen in hun dagelijkse werk. Zij hebben twee dagdelen een training gevolgd over mensenhandel, waarbij ze gebruikmaakten van VR-brillen. De training is afgesloten met een e-learning.

De informatiepositie versterken en informatiedeling organiseren

Een sterke informatiepositie – dus de kennis die we over iets hebben – helpt om gegronde keuzes te maken in de aanpak van ondernijning. In 2024 hebben we globaal onderzocht welke risicobranches en kwetsbare branches er zijn op bedrijventerreinen. We hebben een tool ontwikkeld die met indicatoren prioritering aanbrengt in de aanpak. Daarnaast hebben we in samenwerking met het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en de provincie Zuid-Holland een risicoscan gemaakt van het buitengebied. De provincie heeft onderzocht welke indicatoren ons buitengebied kwetsbaar maken voor ondernijning en in welke mate deze indicatoren aanwezig zijn.

Om onze informatiepositie te versterken, hebben we maandelijks een lokaal signaaloverleg gevoerd met de politie, de omgevingsdienst, het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) en het RIEC. In dit overleg bespreken we alle ontwikkelingen, casussen en Meld Misdaad Anoniem (MMA)-meldingen. Er zijn in totaal 28 signalen in behandeling genomen.

Integrale controles uitvoeren

In 2024 hebben we op vier actiedagen bedrijven, woningen en garageboxen gecontroleerd. Daarnaast heeft het HEIT twee controles uitgevoerd. In totaal zijn er dertien ondernemingen, drie woningen en 53 opslaglocaties gecontroleerd. Tijdens de controles is het volgende geconstateerd:

- meerdere milieuovertredingen;
- inbeslagname van illegale sigaretten, nicotinezakjes en vapes;
- een onderzoek door de Nederlandse Arbeidsinspectie naar mogelijke arbeidsuitbuiting;
- illegale prostitutie;
- het ontbreken van de juiste vergunningen;
- bestuurlijke boetes en naheffingen door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit en de Douane;
- aangifte van diefstal van stroom door Liander.

Een proactieve aanpak

In samenwerking met de Bedrijveninvesteringszone Dobbewijk hebben we een informatieavond over ondermijning georganiseerd voor alle ondernemers van de bedrijventerreinen Dobbewijk, Rouwkooplaan en Leidseweg. Kort na de bijeenkomst is een landelijke MMA-campagne gestart die gericht is op bedrijventerreinen. Daarnaast is via de lokale communicatiekanalen aandacht besteed aan MMA in relatie tot de onderwerpen mensenhandel, misbruik van vastgoed en drugs. Tot slot hebben we na elke integrale controle een persbericht gepubliceerd waarin we verwijzen naar MMA en het meldpunt voor ondermijning van de gemeente.

De aanpak van criminaliteit met grote maatschappelijke impact

In 2024 hebben we het mensenhandelbeleid vastgesteld. Daarmee sluit de gemeente Voorschoten aan bij het beleid van de regiogemeenten in district Leiden-Bollenstreek. De aanpak richt zich op vroegtijdige signalering, preventie, het bieden van hulp en opvang aan slachtoffers, het opwerpen van barrières, handhaving en het versterken van de samenwerking met externe partners.

Criminaliteit met grote maatschappelijke impact bespreken we aan de districtelijke ondermijningstafel, waarvan burgemeester Stermerdink sinds september 2024 voorzitter is. In deze rol neemt zij ook deel aan de stuurgroep van het RIEC.

Privacyprotocol

In 2024 zou de gemeente aandacht besteden aan het privacyprotocol voor ondermijning, maar dat hebben uitgesteld. In juni 2024 heeft de Eerste Kamer de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) aangenomen; de wet gaat in op 1 maart 2025. De WGS schrijft voor hoe gegevens verwerkt moeten worden in samenwerkingsverbanden. Omdat de WGS invloed heeft op de lokale werkprocessen, heeft de gemeente besloten om het privacyprotocol op te stellen na de invoering van de wet op 1 maart 2025.

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)

De Wet Bibob helpt de gemeente Voorschoten te voorkomen dat vergunningen, aanbestedingen en vastgoedtransacties worden misbruikt voor criminele activiteiten. Door bedrijven en personen vooraf te controleren, kan de gemeente risico's op ondermijning herkennen en maatregelen nemen.

In 2024 hebben we vier Bibob-onderzoeken uitgevoerd om de betrouwbaarheid van aanvragers te toetsen. Alle vier de onderzoeken zijn positief afgerond. Daarnaast is in 2024 de bestaande achterstand in de behandeling van aanvragen voor Alcoholwetvergunningen volledig weggewerkt. Er is tevens een inventarisatie uitgevoerd om vast te stellen wanneer en op welke terreinen we Bibob het best kunnen toepassen.

Tot nu toe gebruikten we de Wet Bibob vooral bij aanvragen voor alcoholvergunningen. Met het nieuwe beleid breidt de gemeente dit uit: we zetten Bibob voortaan ook in bij subsidies, vastgoedtransacties, aanvragen op grond van de huisvestingsverordening en

exploitatievergunningen. Door deze uitbreiding kan de gemeente Voorschoten beter risico's inschatten en haar beleid sterker maken tegen ondermijning.

Veiligheid, toezicht en handhaving

Vanwege de behoefte aan het vertalen van prioriteiten naar uitvoering en concrete acties op het gebied van toezicht en handhaving, heeft de gemeente in 2024 het Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) vastgesteld. Met het HUP maken we de taken die we uitvoeren en de beschikbare capaciteit inzichtelijk, zodat we waar nodig kunnen bijsturen. De boa's werken met wijkindeling en met taakaccenten. Om de uitvoering van het beleid te borgen, werken we met een maandelijkse voorspelling en een maandrapportage.

De boa's houden verschillende inloopsprekuren voor inwoners. Daarnaast zijn zij meerdere keren in het jaar aanwezig geweest op de weekmarkt in het centrum om informatie te verstrekken over diverse onderwerpen. Onder de noemer Zomer- en donkeredagenoffensief hebben de boa's inwoners gewezen op het belang om maatregelen te nemen om inbraak en diefstal te voorkomen. De boa's houden toezicht en zijn ook 's avonds aanwezig waar dat nodig is, zoals bij diverse evenementen.

Verbinding zorg- en veiligheidsdomein

De gemeente heeft de integrale jeugdaanpak verder uitgewerkt. We werken met het zogeheten 7-stappenmodel, dat regionaal deze doelen heeft om problematisch groepsgedrag te beëindigen of verminderen, de sociale positie van jongeren te versterken, negatieve groepsdynamiek te verstoren en nieuwe aanwas voorkomen.

Naast een overlegstructuur en de mogelijkheid om onderling informatie uit te wisselen met een informatieconvenant, werken we met een methode van StraatcontactPlusMinMee. Deze methode, die ook in de regio wordt toegepast, is erop gericht te voorkomen dat overlastgevende jongeren afglijden naar criminele activiteiten. Jongerenwerk, handhaving en de politie heeft in 2024 trainingen over de methode gevolgd. Binnen de integrale jeugdaanpak zetten we in op preventie en repressie door activiteiten te organiseren voor en door jongeren, door meer met jongeren in contact te komen, signalen te herkennen en nauw samen te werken met onze ketenpartners.

In 2024 hebben we een nieuwe overeenkomst gesloten met de stichting Kwadraad Maatschappelijk Werk voor buurtbemiddelingsgesprekken. Ook de woningcorporaties dragen sinds 2024 financieel bij aan buurtbemiddeling in Voorschoten. Op deze manier is de samenwerking verder versterkt.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
06 Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	8 (2023)	9 (2023)
08 Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,2 (2023)	2,5 (2023)
09 Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,3 (2023)	4,2 (2023)
10 Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,5 (2023)	1,3 (2023)
11 Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,9 (2023)	5,8 (2023)

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Veiligheid

Naam	Taakveld
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	1.1 Crisisbeheer en brandweer

Wat heeft het gekost?

P1 Veiligheid bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Verschil 2024 Begr. na wijziging / rekening
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	116	81	77	-4
	Lasten	-1.943	-1.944	-1.922	22
	Saldo	-1.827	-1.863	-1.845	17
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	104	112	117	5
	Lasten	-725	-737	-753	-16
	Saldo	-621	-626	-636	-10
Totaal baten		220	193	194	1
Totaal lasten		-2.668	-2.681	-2.675	6
Saldo van baten en lasten		-2.448	-2.488	-2.481	7
Onttrekking reserves					
Toevoeging reserves					
Mutaties reserves					
Programma resultaat		-2.448	-2.488	-2.481	7

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

De financiële afwijkingen in programma 1 zijn niet toegelicht, omdat deze kleiner zijn dan € 50.000.

P2 Verkeer en vervoer

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Voorschoten voor alle modaliteiten, met extra aandacht voor de zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, mensen met een beperking, schoolgaande kinderen, etc.).

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 2.1 Verkeer en vervoer

Beoogde resultaten

- Voorschoten is bereikbaar; bereikbaarheid is een blijvend aandachtspunt.
- De Trompweg is aangesloten op het Fortuyn van Voorschoten.
- Verkeersveiligheid is een constante afweging bij alle projecten en/of gebiedsgerichte werkzaamheden in de openbare ruimte.
- Vastgestelde uitgangspunten voor de actualisatie van het mobiliteitsbeleid in 2025.

Aanleg Rijnlandroute

De Corbulotunnel (N434) is op 5 juli 2024 officieel in gebruik genomen voor het verkeer. In de week daarvoor waren er diversen feestelijke momenten voor het publiek. De gemeente heeft ook de verschillende burgerinitiatieven bedankt die hier destijds bij betrokken waren.

Rotonde Raadhuislaan heringericht

Eind 2024 is de rotonde Raadhuislaan in Voorschoten succesvol heringericht. De herinrichting is uitgevoerd om de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers – met name fietsers en voetgangers – te verbeteren. Zo is onder andere een vrijliggend fietspad rondom de rotonde aangelegd, waardoor fietsers beter zichtbaar zijn en veiliger de rotonde kunnen passeren. Met deze ingreep verwachten we een belangrijke verbetering te hebben gerealiseerd in de verkeersveiligheid op deze drukke locatie.

Lammenschansplein

In 2024 is de aannemer gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor het Lammenschansplein. De provincie en gemeente stellen strenge eisen aan de bereikbaarheid en hebben de opdrachtnemer dan ook gevraagd de verkeershinder tot een minimum te beperken, ook voor Voorschoten. Toch is enige overlast tijdens de werkzaamheden onvermijdelijk. De provincie Zuid-Holland zal de hinder zo veel mogelijk beperken.

Kruising Trompweg-Leidseweg

Met de realisatie van de wijk Het Fortuyn van Voorschoten is eind 2023 de Griffioenlaan aangesloten op de Trompweg. De kruising Leidseweg met de Trompweg krijgt in maart 2025 een tijdelijke inrichting, waarvoor in 2024 voorbereidingen zijn gedaan. De definitieve inrichting volgt nadat de herinrichting van de Groote Vink is afgerond.

Motie 336: Oversteek Leidseweg-Mozartlaan

In 2024 hebben we de uitvoering van motie 336 voorbereid. Deze motie richt zich op het verbeteren van de verkeersveiligheid op het kruispunt Leidseweg-Mozartlaan. De voorbereidingen lopen door tot halverwege 2025, daarna stellen we een definitief ontwerp vast. Omdat de kosten afhangen van het ontwerp, hebben we in 2024 nog geen bedrag opgenomen in de begroting. De

financiële gevolgen verwerken we in een begrotingswijziging bij de voorjaarsnota van 2025. De uitvoering van de werkzaamheden staat gepland voor het najaar van 2025.

Verkeersveiligheid en leefomgeving

In 2024 hebben we stappen gezet in het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving om de verkeersveiligheid te verbeteren en tegelijkertijd de kosten te beheersen. Dit gebeurde onder andere door parkeervakken en fietsoversteken te verbeteren en drempels aan te leggen. Daarnaast hebben we gewerkt aan integrale oplossingen, waarbij we werkzaamheden in de openbare ruimte efficiënt combineerden. Dat kwam de verkeersveiligheid en de functionaliteit van de omgeving ten goede. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- project steenbreek: onwenselijke parkeeractiviteiten op trottoirs tegengaan door die te vergroenen;
- parkeervakken breder maken bij herbestratingen;
- een drempel aanleggen bij een rioolreparatie.

Voetgangers- en fietsveiligheid

In 2024 hebben we samen met de Fietzersbond en scholen gewerkt aan het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers. Zo hebben we bij basisschool Het Kompas een kruispunt aangepast om de zichtbaarheid te verbeteren en het oversteken te vergemakkelijken. Op verzoek van de Fietzersbond hebben we daarnaast de fietsoversteek over de Veurseweg bij supermarkt Hoogvliet veiliger gemaakt. Een belangrijke mijlpaal was de herinrichting van de rotonde voor het gemeentehuis eind 2024. Deze aanpassing draagt aanzienlijk bij aan de verkeersveiligheid in Voorschoten en zorgt voor een betere doorstroming en een veiliger fiets- en voetgangersroute.

Gedragsverandering

Naast infrastructurele verbeteringen hebben we ook ingezet op gedragsverandering. We hebben diverse campagnes georganiseerd, zoals Doortrappen, waarmee we ouderen stimuleren langer en veiliger te blijven fietsen. In 2024 waren er acties om het gebruik van fietsverlichting te bevorderen. Ook hebben we de MONO-campagne gedaan voor ongestoord fietsen zonder afleiding, en de BOB-campagne, die gericht is op alcoholvrij rijden.

Om de verkeersveiligheid verder te verbeteren zijn er roulerend snelheidsinformatiedisplays geplaatst door het dorp, die automobilisten tonen hoe snel ze rijden. Daarmee creëren we bewustwording. Daarnaast zijn er bij diverse scholen Dick Bruna-tegels neergelegd bij oversteekvoorzieningen. Hiermee leren kinderen op een speelse manier hoe ze veilig kunnen oversteken.

Taakveld: 2.2 Parkeren

Beoogde resultaten

- 150 tot 200 laadpalen met ingang van 2025
- Een nota parkeerbeleid

Uitbreiding aantal openbare oplaadpunten voor elektrische voertuigen

De vraag naar laadpalen blijft groeien. In 2024 hebben we in Voorschoten ongeveer twintig openbare laadpalen toegevoegd. Met het toenemende aantal elektrische auto's en bestelbusjes groeit ook de behoefte aan een goed uitgeruste laadinfrastructuur.

Naast reguliere aanvragen hanteren we een datagestuurde aanpak bij het plaatsen van laadpalen. We analyseren bezettingsgraad en laadgedrag om strategisch en proactief nieuwe laadpunten te plaatsen. Dit zorgt ervoor dat op locaties met de grootste vraag voldoende laadpalen beschikbaar zijn.

Begin 2024 hebben we op het Treubplein een oplaadpunt geplaatst voor elektrische fietsen en scootmobielen. Dit oplaadpunt werkt op zonne-energie, waardoor gebruikers op een duurzame manier hun voertuigen kunnen opladen.

Samen met de regio Holland Rijnland en de provincie Zuid-Holland onderzoeken we de mogelijkheden om snelladers te plaatsen. Met de komst van zero-emissiezones in omliggende grote steden zal de vraag naar snelle laadvoorzieningen voor bestelbusjes en kleinere vrachtwagens toenemen. Door hier tijdig op in te spelen, blijft Voorschoten goed voorbereid op deze ontwikkelingen.

In 2024 is op verzoek van de raad een proef gestart met elf kabelgoottegels. De intentie is om dit om te zetten in vaststaand beleid. Begin 2025 volgt hierover het definitieve besluit, mede op basis van een evaluatie van deze proef.

Nota Parkeerbeleid

Op 4 juli 2024 heeft de gemeenteraad het parkeerbeleid Voorschoten 2024 vastgesteld. Dit beleid biedt een duidelijke visie op parkeren voor auto's en fietsen en ondersteunt ambities op het gebied van openbare ruimte, verkeersveiligheid en leefbaarheid. Het vormt een kader voor toekomstige ontwikkelingen en een goed ingerichte openbare ruimte.

Taakveld: 2.5 Openbaar vervoer

Beoogde resultaten

- De overbruggingsconcessie is in 2024 verlengd.

Overgang van ov-concessie naar Qbuzz in Zuid-Holland Noord: start en opstartproblemen

Op 15 december 2024 heeft Qbuzz de ov-concessie voor Zuid-Holland Noord overgenomen van Arriva, waarmee het busvervoer in de regio voor de komende dertien jaar is verzekerd. Deze overgang ging gepaard met enkele problemen, waaronder leveringsproblemen van busleveranciers en een chaotische start van de dienstverlening. Dit leidde tot vertragingen en ongemakken voor reizigers. Om deze opstartproblemen te verhelpen en reizigers tegemoet te komen, heeft Qbuzz van 15 december 2024 tot en met 5 januari 2025 gratis reizen aangeboden, dus zonder dat in- en uitchecken noodzakelijk was. De provincie Zuid-Holland heeft inmiddels een extern onderzoek ingesteld naar de overgang en de opstartproblemen van het busvervoer.

Wat heeft het gekost?

P2 Verkeer en vervoer bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Verschil 2024 Begr. na wijziging / rekening
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	82	257	304	48
	Lasten	-3.467	-3.494	-3.290	204
	Saldo	-3.384	-3.237	-2.986	252
2.2 Parkeren	Baten	3	3	6	3
	Lasten	-86	-152	-140	13
	Saldo	-83	-149	-133	16
Totaal baten		85	260	310	51
Totaal lasten		-3.552	-3.646	-3.430	217
Saldo van baten en lasten		-3.467	-3.387	-3.119	267
Onttrekking reserves		116	516	516	0
Toevoeging reserves		0	-400	-400	0
Mutaties reserves		116	116	116	0
Programma resultaat		-3.351	-3.271	-3.003	267

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (voordeel € 252.000)

Het voordeel op de hogere baten van € 48.000 worden veroorzaakt door verschillende factoren. In 2024 is een bedrag van € 54.000 binnengehaald voor incidentele schades in de openbare ruimte. De gemeente heeft de werkzaamheden voor schadeverhaal bij een externe partij ondergebracht die hierin gespecialiseerd is. De ontvangen straatwerk- en degeneratievergoedingen zijn € 48.000 hoger dan geraamd. Naast deze hogere baten zijn er ook lagere baten gerealiseerd. Als gevolg van vertraagde werkzaamheden bij het project fietsparkeren station De Vink is de werkelijke gerealiseerde subsidie voor het jaar 2024 € 49.000 lager dan begroot. Daarnaast is er bij het onderdeel zwerfafval een lagere baat gerealiseerd van € 6.000 als gevolg van een subsidieafrekening van voorgaande jaren. De lagere lasten binnen dit taakveld hebben ook meerdere oorzaken. Bij de jaarrekening blijkt dat de lasten bij de disciplines wegen (€ 26.000), civieltechnische kunstwerken (€ 22.000), openbare verlichting (€ 5.000), wegmeubilair (€ 8.000), Verkeer en Mobiliteit (€ 101.000), Rijnlandroute (€ 45.000), VRI (€ 33.000) lager zijn uitgevallen dan begroot. Hier staat tegenover dat er hogere lasten waren bij zwerfafval en straatreiniging (€ 15.000) en tractiekosten (€ 21.000). Het resterend voordeel van € 1.000 betreft overige kleine verschillen.

P3 Economie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven, winkels en horeca;

Meer werkgelegenheid, met aandacht voor banen in de duurzame sector en voor duurzaam ondernemen;

Vitaal en aantrekkelijk houden van het centrum voor inwoners en toeristen.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 3.1 Economische ontwikkeling

Beoogde resultaten

- Eind 2024 is de economische agenda 2021-2024 geëvalueerd (opstellen update economische agenda 2025-2028 volgt begin 2025).
- We benutten de regionale economische samenwerkingen waar deze voor Voorschoten relevant zijn.
- We krijgen het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) voor het centrum.
- We hebben een marktbeleid die bijdraagt aan een evenwichtig aanbod voor de weekmarkt en standplaatsen.
- Economie maakt in samenhang onderdeel uit van de uitwerking van de ontwikkelvisie centrum.

Uitvoering taken economische agenda conform prioritering en coalitie programma 2022-2026

Economisch beleid

De evaluatie van de economische agenda 2021-2024 voeren we wegens capaciteitsgebrek later uit en ronden we eind 2025 af. Dit komt de kwaliteit van de evaluatie ten goede, omdat het eerste deel van de periode van vier jaar werd verstoord door corona. Daardoor zijn er nauwelijks representatieve gegevens. Vanaf eind 2024 actualiseren we het marktbeleid. Dat komt in november 2025 naar de gemeenteraad.

Versterken regionale samenwerking

Met Economie071 versterken we samen met vijf buurgemeenten, onderwijsinstellingen en ondernemersverenigingen de regionale economie. In 2024 heeft de gemeente het mkb begeleid bij digitaliseringsvraagstukken. Ook hebben we begin 2024 de nieuwste editie van de regionale retailmonitor gepubliceerd. Deze monitor geeft onze ondernemers, investeerders en de gemeente zelf waardevolle inzichten om de toekomst van de detailhandel en horeca te begrijpen en vorm te geven.

Ook is in 2024 gestart aan een evaluatie van het samenwerkingsverband Economie071 inclusief herijking van de positionering. In 2025 volgen de uitwerkingen hiervan. Om bedrijventerreinen in de regio te versterken is in 2024 verder gewerkt aan een verkenning tot oprichting van een Regionaal Ontwikkelmaatschappij Bedrijventerreinen (ROM-b), ook hiervan wordt de uitwerking in 2025 verwacht.

In 2024 werkten we met Holland Rijnland aan een nieuwe bedrijventerreinenstrategie welke inmiddels is opgeleverd, een Koersdocument economie voor de regio, en overige arbeidsmarkt gerelateerde initiatieven.

Overige samenwerkingen zijn onder andere het Leiden International Centre, Proef de Streek en Ervaar de Hollandse Plassen.

Ondernemerschap stimuleren en bestaande bedrijven aantrekken

In het project Meraki werden in 2024 statushouders en bijstandsgerechtigden gestimuleerd om als ondernemer of zelfstandige te starten. Ook was er aandacht voor het aantrekken van bestaande bedrijven. In samenwerking met de centrummanager en de bedrijventerreinenregisseur is in 2024 gewerkt aan een goede invulling van leegstaande panden die ruimte bieden voor bedrijvigheid.

Economie maakt in samenhang deel uit van de ontwikkelvisie centrum. Verder hebben we gewerkt aan de ontwikkelvisie voor ons dorpscentrum, die in 2023 is vastgesteld. We hebben een voortvarende start gemaakt met het uitvoeringsplan voor de herinrichting van het Treubplein. en iets verder op de horizon de Schoolstraat en Voorstraat.

Ook zijn de plannen voor het revitaliseren, of toekomstbestendig maken van winkelcentrum Hofland verder uitgewerkt dankzij een goede samenwerking met de werkgroep bestaande uit direct omwonenden en ondernemers.

Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) – resultaten 2023-2024

De provincie Zuid-Holland heeft in 2023 en 2024 de KVO-samenwerking tussen gemeente en de centrumondernemers gesubsidieerd. De KVO-werkgroep heeft in zijn laatste overleg van 2024 de werkwijze en resultaten over 2023 en 2024 geëvalueerd. De werkgroep besloot om op dezelfde voet verder te gaan en niet het traject voor certificering in te gaan. De huidige werkwijze leidt tot goede resultaten dankzij de hoge betrokkenheid van alle partners.

Lokale samenwerking versterken

De samenwerking met de ondernemersverenigingen is na een onstuimig begin in 2024 hersteld. We werken goed samen met de verschillende ondernemerscollectieven in diverse participatietrajecten en projecten. Met cofinanciering voor de inzet van de centrummanager droeg de gemeente ook in 2024 bij aan de leegstandsaanpak in het centrum. De aandacht is hierbij gericht op een passende samenstelling van de detailhandelsfunctie en de rol van private partijen daarin, zoals staat in de aanbevelingen van het programma 10 vinkjes voor transformatie van de provincie Zuid-Holland.

Verder organiseerde het cluster economie in 2024 een drukbezocht ondernemersontbijt. Ook is het Economisch Overleg Voorschoten weer opgestart en voerden wij de economische subsidieregeling uit.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
14 Functiemenging	%	CBS/ BAG LISA	39,0% (2023)	54,2% (2023)
16 Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	187,1 (2023)	181,8 (2023)

Taakveld: 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Beoogde resultaten

- Een brede ontwikkelvisie bedrijventerreinen Voorschoten.
- Onderbouwd go/no go-moment voor herontwikkelingsmaatschappij bedrijventerreinen Economie071 (RHOM)

Samenwerking bedrijventerreinenstrategie

In de samenwerking Economie071 hebben we de actualisatie van de regionale bedrijventerreinenstrategie in 2024 afgerond. Dat is vastgesteld in de raad.

Ontwikkelvisie bedrijventerreinen Voorschoten

Het college heeft met het coalitieakkoord ingezet op het opstellen van een gemeentebrede ontwikkelvisie bedrijventerreinen. In 2023 zijn hierover verkennende gesprekken gevoerd met diverse belanghebbenden en is het college begonnen met een integraal afgestemde startnotitie. De gemeenteraad heeft in maart 2025 deze startnotitie vastgesteld en in november 2024 de kaderstellende notitie. Direct hierop aansluitend zijn we begonnen met de vertaling van de kaderstellende notitie naar de brede ontwikkelvisie bedrijventerreinen, die we half 2025 aan de raad zullen aanbieden.

Regionale ontwikkelingsmaatschappij: ROM-B

Eind 2024 is gestart met het beter in beeld brengen van de investeringsbehoefte met een zogenoemde projectenpijplijn. Daarnaast zijn we begonnen met het werven van een kwartiermaker. Deze stappen horen nog bij de verkenning voor de oprichting van de Ruimtelijke Ontwikkelingsmaatschappij bedrijventerreinen (ROM-B).

Taakveld: 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Beoogde resultaten

- Uitkomst behoeftebepaling oprichting ondernemersfonds.

Ondernemersfonds

We hebben in november de uitkomsten van een eerste verkenning naar de mogelijkheden voor de oprichting van een ondernemersfonds aangeboden aan de ondernemerscollectieven. De verkenning vormde een goede basis om in 2024 verder uit te werken. Maar door een verzwaring van de belastingdruk op de ozb niet-woningen veranderde de uitgangspositie van onze ondernemers. Een verdere verzwaring met het bekostigen van een ondernemersfonds valt voor de ondernemers niet meer op te brengen. De wens voor en noodzaak van een ondernemersfonds bestaat nog wel. De raad heeft in het tweede kwartaal van 2024 een raadsinformatiebrief ontvangen over dit onderwerp.

Inmiddels staat het ondernemersfonds weer bij het Centrum Ondernemers Voorschoten (COV) op de agenda in de vorm van een vastgoed-BIZ voor het centrum. De gemeente heeft in 2024 een commitmentbrief geschreven aan de provincie Zuid-Holland, zodat het COV hiervoor een onderzoekssubsidie kan aanvragen.

Taakveld: 3.4 Economische promotie

Beoogde resultaten

- We zetten Voorschoten meer op de kaart door gerichte acties en campagnes.
- Een vastgesteld gemeentelijk Bed and Breakfastbeleid.
- Voorsorteren ontwikkelen potentieel toerisme Vlietland.

Bed-and-breakfastbeleid

In december 2024 heeft de raad de tweede wijzigingsverordening Huisvestingsverordening Voorschoten aangenomen. Hiermee heeft kleinschalige verhuur van accommodaties aan toeristen een plaats gekregen in ons beleid.

Versterken van dorpspromotie

In 2023 hebben we kritisch gekeken naar welke activiteiten en uitingen de Voorschotense beleving het best uitdragen en Voorschoten goed op de regionale kaart zetten. Onze lokale detailhandel en horecaondernemers zijn geconsulteerd over de wijze waarop zij aandacht voor hun aanbod terugzien in de promotie van ons dorp. Alles overwegende heeft het college besloten een nieuwe koers in te zetten voor de dorpspromotie. Een koers die het Voorschotens aanbod sterker zichtbaar zal maken in de regio. In 2024 hebben we invulling gegeven aan deze nieuwe koers. In september 2024 zijn we gestart met de website en campagne Vaker in Voorschoten. De website ontsluit informatie over horeca, detailhandel en recreatie en toerisme in Voorschoten om bezoekers naar Voorschoten te trekken en zo extra omzet te realiseren bij onze ondernemers.

Daarnaast namen wij in 2024 ook deel aan regionale marketinginitiatieven, zoals Proef de Streek en Ervaar de Hollandse Plassen.

Wat heeft het gekost?

P3 Economie bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Vershil 2024 Begr. na wijziging / rekening
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-215	-331	-286	46
	Saldo	-215	-331	-286	46
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	109	66	71	5
	Lasten	-120	-91	-82	10
	Saldo	-11	-26	-11	15
3.4 Economische promotie	Baten	176	210	204	-6
	Lasten	-95	-115	-115	0
	Saldo	81	95	89	-6
Totaal baten		285	276	275	-1
Totaal lasten		-430	-538	-482	56
Saldo van baten en lasten		-145	-262	-208	55
Onttrekking reserves		0	33	25	-8
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	33	25	-8
Programma resultaat		-145	-229	-183	47

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

De financiële afwijkingen in programma 3 zijn niet toegelicht, omdat deze kleiner zijn dan € 50.000 per taakveld.

P4 Onderwijs

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Al onze inwoners hebben de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen. Daarom is het noodzakelijk dat alle kinderen goed onderwijs krijgen;
Het is belangrijk dat in Voorschoten goede en adequate onderwijshuisvesting is;
We willen sociale achterstanden en taalachterstanden voorkomen;
We willen schooluitval en schoolverzuim voorkomen.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 4.1 Openbaar basisonderwijs

Beoogde resultaten

- Het college heeft als uitgangspunt om het juridisch eigendom van de scholen over te dragen van de gemeente naar de Stichting Voorschotense Openbare school (VOS) overdragen.

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken om invulling te geven aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs, zoals het aanstellen van het bestuur van een openbare school. De gemeente voldoet aan deze verplichting. In Voorschoten is één openbare school met twee vestigingen van de Stichting Voorschotense Openbare School (Stichting VOS). Het bestuur van Stichting VOS legt verantwoording af aan de gemeente met een begroting en jaarrekening. De gemeenteraad neemt een besluit over de benoeming en het ontslag van bestuurders.

De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van scholen ligt bij de schoolbesturen. Dit geldt voor de scholen die momenteel juridisch eigendom zijn van de schoolbesturen. In 2024 hebben de gesprekken tussen de gemeente en Stichting VOS geleid tot afspraken op basis waarvan de juridische eigendom van de schoolgebouwen die de openbare basisschool gebruikt overgedragen wordt aan de stichting. In december 2024 vond de juridische overdracht plaats.

Taakveld: 4.2 Onderwijshuisvesting

Beoogde resultaten

- In 2024 wordt het vastgestelde IHP gehanteerd als koersdocument om te komen tot goede en duurzame huisvesting voor het onderwijs in de gemeente Voorschoten.

De gemeente heeft in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2039 als uitgangspunt dat er onderwijshuisvesting moet komen van goede kwaliteit, waarbij wordt gekeken naar modulaire en duurzame nieuwbouw van de school. Ook staat er een visie in van de schoolbesturen voor een Kindcentrum. We onderzoeken onder meer de behoefte aan meer of minder vierkante meters voor een Kindcentrum november 2024 is adviesbureau HEVO begonnen met dit onderzoek. Het bureau

bekijkt tegelijk de aanpassingen die nodig zijn voor een optimaal binnenklimaat en de duurzaamheidsmaatregelen die scholen moeten nemen.

In het IHP staat dat de Fortgensschool nieuwbouw zal krijgen. In 2024 is er veel gedaan aan de voorbereidende taken, zoals bodemonderzoek en flora- en faunaonderzoek. Ook was er veel overleg tussen de gemeente en de Fortgensschool over alle stappen die nodig zijn voor nieuwbouw in 2027.

Taakveld: 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Beoogde resultaten

- De gemeente Voorschoten voert een proactief onderwijsbeleid zodat alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar doorlopend onderwijs kunnen volgen binnen de gemeentegrenzen.

Passend onderwijs

Voorschoten maakt voor passend onderwijs deel uit van het samenwerkingsverband in de Leidse regio. De gemeenten Leiderdorp en Voorschoten zijn bestuurlijk trekker van de regionale werkgroep Het Jonge Kind. Ook in 2024 heeft Voorschoten actief deelgenomen aan het regionaal overleg passend onderwijs in de Leidse regio.

In 2024 hebben we in overleg met scholen, peuterspeelzalen en andere partners de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) verder besteed. De NPO-middelen zijn bedoeld om bij leerlingen achterstanden als gevolg van de coronamaatregelen in te halen. De NPO-middelen zijn gekoppeld aan drie werkgroepen met de volgende thema's:

- een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg en tussen onderwijs en zorg;
- voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling;
- sterke doorgaande lijnen en goede overgangen.

We mogen de NPO-middelen uitgegeven tot en met juli 2025, waarbij we verwachten dat we ze volledig zullen besteden. Via het Lokaal Educatieve Agenda (LEA)-overleg geven we inzicht in de besteding van deze middelen.

Voortijdig schoolverlaters

We hebben het arbeidsmarktbeleidsplan voor schoolverlaters uitgevoerd in het kader van het regionaal beleid voortijdig schoolverlaters. De uitstroom naar arbeid is in 2024 licht afgenomen vergeleken met 2023.

Leerplicht

De gemeente heeft de wettelijke taak om te controleren of kinderen ook echt naar school gaan en te bevorderen dat jongeren het onderwijs met een startkwalificatie verlaten. Voor leerplicht heeft het Regionaal Bureau Leerrecht (RBL). Uit zijn jaarverslag blijkt dat het verzuim op de basisscholen in het schooljaar 2023-2024 gehalveerd is ten opzichte van het schooljaar ervoor. Het verzuim van de Voorschotense leerlingen op de middelbare school is minimaal gestegen, van 55 meldingen naar 56.

Plaatsing vluchtelingenkinderen coördineren en begeleiden

Oekraïense kinderen zitten vanaf mei 2024 op basisschool De Vos (locatie Ter Lips) en krijgen daar in de ochtend een onderwijsprogramma. In de middag krijgen zij een regulier onderwijsprogramma op een van de scholen in Voorschoten.

Kinderen van aan Voorschoten toegewezen statushouders plaatsen we in het regulier onderwijs, en zo nodig in een schakelklas. We hebben afspraken gemaakt met de Voorschotense scholen over de plaatsing van deze kinderen.

Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid

Vanwege de beschikbare capaciteit en middelen besteden we binnen het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid alleen aandacht aan voorschoolse educatie. Er is nu een aanbod van zestien uur per week voorschoolse educatie (VE). Het beleidsplan Voor- en vroegschoolse educatie loopt van 2024 tot 2026. We zetten hierbij in op het doorontwikkelen van de doorgaande lijn 0-4 jaar. De Stichting Peuterspeelzalen Leiden heeft het VE-beleid uitgevoerd.

Lokale Educatieve Agenda (LEA)

In 2024 hebben we samen met de LEA-partners onderwijs, welzijn en jeugdhulp een nieuwe opdracht geformuleerd waarin we drie doelen nastreven:

1. een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg en onderwijs en zorg;
2. het voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling;
3. sterke doorgaande lijnen en goede overgangen, bijvoorbeeld van primair naar voortgezet onderwijs, met een duidelijk beeld van wie deze kinderen zijn en hoe we ze bereiken.

Deze aanpak benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid die gemeente en partners voelen voor het ondersteunen van opgroeiende kinderen in Voorschoten.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
17 Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	3,2 (2023)	6,3 (2023)
18 Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	16 (2023)	27 (2023)
19 Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	1,6 (2023)	2,4 (2023)

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Onderwijs

Naam	Taakveld
GR Holland Rijnland (RBL)	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken: Leerplicht

Wat heeft het gekost?

P4 Onderwijs bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Verschil 2024 Begr. na wijziging / rekening
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	65	65	89	24
	Lasten	-286	-291	-342	-51
	Saldo	-221	-226	-253	-27
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	45	45	52	7
	Lasten	-962	-1.072	-1.058	14
	Saldo	-917	-1.027	-1.006	21
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	283	637	419	-217
	Lasten	-711	-1.035	-795	240
	Saldo	-428	-398	-375	23
Totaal baten		393	747	561	-187
Totaal lasten		-1.958	-2.398	-2.195	203
Saldo van baten en lasten		-1.565	-1.651	-1.634	17
Onttrekking reserves		0	963	961	-1
Toevoeging reserves		-1.000	-1.950	-1.950	0
Mutaties reserves		-1.000	-988	-989	-1
Programma resultaat		-2.565	-2.638	-2.622	16

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (voordeel € 23.000)

De gemeente heeft de middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB) € 100.849 en het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) € 118.064 niet volledig uitgegeven in 2024. Deze projecten lopen volgens planning door in 2025. Deze projecten worden vanuit externe middelen betaald en het effect is daarmee neutraal. Het resterend voordeel van € 23.000 betreft overige kleine verschillen.

P5 Sport, cultuur en recreatie

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Gezonde, betrokken en actieve inwoners en sterke verenigingen die zoveel mogelijk zelfstandig kunnen opereren;

Sport is in onze visie belangrijk voor een gezonde en sociale samenleving. Daarom stimuleren wij de samenwerking van sportverenigingen, zodat ze samen sterker worden en minder een beroep hoeven te doen op de gemeente;

We willen dat onze inwoners actief mee kunnen doen aan culturele activiteiten;

We werken aan subsidiebeleid dat gebaseerd is op specifieke doelen die we vervolgens gaan nastreven.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 5.1 Sportbeleid en activering

Beoogde resultaten

- Waarderen vrijwilligers in sport en cultuur: Voorschoten Awards
- Sport- en Preventieakkoord wordt voortgezet als Vitaliteitsakkoord
- Deelname aan Brede regeling combinatiefuncties
- Nieuwe Sportvisie Voorschoten

Vitaliteitsakkoord

De gemeente voert vanaf 2024 het Vitaliteitsakkoord uit – de nieuwe naam voor het herijkte Sport- en preventieakkoord. Hiermee voldoet de gemeente aan een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een Brede Specifieke Uitkering (Brede SPUK). Daaronder vallen ook de programma's van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Brede Regeling Combinatiefuncties.

Op het platform Samen Gezond Voorschoten komen deze activiteiten samen; meer hierover in taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie en 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.

Visie op sport en bewegen

Onze visie op sport en bewegen bestaat uit zestien maatschappelijke opgaven om de lokale sport te versterken, meer inwoners vitaal in beweging te krijgen en inclusieve sport.

In juli 2024 hebben we het sportaccommodatiebeleid vastgesteld. Hiermee namen we de belangrijkste besluiten over de bijdrage van de gemeente aan het onderhoud van de sportaccommodaties in Voorschoten. In het kader van GALA ondersteunden we initiatieven op het gebied van vitaliteit en inclusieve sport.

Uitreiken Voorschoten Awards

Tijdens een bijeenkomst aan de vooravond van Het Weekend van Voorschoten, heeft het college verschillende waarderingsprijzen uitgereikt: de Voorschoten Awards. Tijdens deze uitreiking kregen vrijwilligers en maatschappelijke organisaties in Voorschoten de waardering die zij verdienen voor het versterken van de onderlinge betrokkenheid in onze lokale samenleving.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
20 Niet-sporters	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	37,7% (2022)	46,4% (2022)

Taakveld: 5.2 Sportaccommodaties

Beoogde resultaten

- Realisatie combibaan (skeeler- en schaatsbaan)
- Grondige renovatie atletiekbaan Voorschoten '97
- Beleidsplan sportaccommodaties
- Behoeften-/ participatieonderzoek toekomst zwemmen in Voorschoten

Realisatie combibaan (skeeler- en schaatsbaan)

De ijsvereniging is via het sportaccommodatiebeleid in de gelegenheid gesteld een aanvraag indienen voor een 1/3de subsidierегeling nadat deze door het college is vastgesteld. De aanvraag wordt ter kennisname gedeeld met de raad. Samen met de ijsvereniging worden de ruimtelijke consequenties voor realisatie van een combibaan in 2025 nader uitgewerkt.

Grondige renovatie atletiekbaan Voorschoten '97

Voor deze aanleg is binnen het vastgestelde sportaccommodatiebeleid akkoord gegeven. De realisatie vindt plaats in 2025. Dit verloopt volgens planning.

Beleidsplan sportaccommodaties

Het Sportaccommodatiebeleid 2024-2030 is op 4 juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. De hieruit voortvloeiende werkzaamheden, zoals het opstellen van nieuwe contracten, worden opgepakt.

Behoeften-/ participatieonderzoek toekomst zwemmen in Voorschoten

Momenteel vindt onderzoek plaats in combinatie met een locatieonderzoek voor een nieuwe sporthal. Dit komt in het eerste kwartaal van 2025 naar de Raad.

Taakveld: 5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip

Beoogde resultaten

- We geven handen en voeten aan de Cultuurvisie Voorschoten 2023-2026, met een uitvoeringsagenda, waarbij wij ons richten op de onderdelen uit de agenda voor het jaar 2024.

Uitvoeringsagenda Cultuur 2024

Het jaar ging wat stroef van start met het vertrek van de cultuurcoördinator en de beëindiging van de Dienstverleningsovereenkomst sociaal domein. Maar met een nieuwe cultuurcoördinator konden we toch voortvarend werken aan de verschillende onderdelen uit de Uitvoeringsagenda Cultuur 2024. Hoogtepunten waren de uitreiking van de Voorschoten Awards, de cultuurproeverij die de Cultuurfabriek en Museum Voorschoten organiseerden en het evenement Culturen in de Wijk. Tevens is het kennismakingsaanbod voor de groepen 5 tot en met 8 in het kader van Verwonder om de Hoek van start gegaan.

Verder is in 2024 besloten tot het vestigen van een nieuw cultuurcentrum in de Kruispuntkerk, cultuur heeft daarmee ook in de toekomst een mooie thuisbasis.

Taakveld: 5.4 Musea

Beoogde resultaten

Ten aanzien van dit taakveld zijn er geen nieuwe ontwikkelingen voorzien

Museum Voorschoten

In 2024 ondersteunde de gemeente Museum Voorschoten met een subsidie op basis van de algemene subsidieregeling Voorschoten 2024.

Taakveld: 5.5 Cultureel erfgoed

Beoogde resultaten

- In 2024 hebben we ca. 16 redengevende omschrijvingen van gemeentelijke monumenten geactualiseerd.
- De aanbesteding van het opstellen van gebiedskarakteristieken ten behoeve van het omgevingsplan heeft plaatsgevonden.
- In 2024 wordt een reparatie uitgevoerd aan de Hekpijler en hekwerk naast Voorstraat 9, een gemeentelijk monument.

Redengevende omschrijvingen actualiseren

Een eerste tranche van zes is afgerond en het college heeft twaalf redengevende omschrijvingen geactualiseerd en vastgesteld. We hebben een tweede tranche van acht objecten opgestart.

Kerkenvisie

In 2024 zijn de werkzaamheden inhoudelijk afgerond. De besluitvorming hierover vindt plaats in het eerste kwartaal van 2025. Er is een overschrijding van het budget (€ 25.000) van € 2.255.

Hekpijlers Voorstraat 9

De gemeente is eigenaar van het gemeentelijk monument 'Hekpijlers met draaihekken' aan de Voorstraat 9. De hekpijlers waren toe aan restauratie en de kosten voor het repareren waren geraamd op € 25.000. Na het verwijderen van het hekwerken bleek dat de constructie van de linker pijler slechter was dan gedacht. De constructie is waarschijnlijk de oorzaak van de schade in de pijler en de gevel van Voorstraat 9. Als gevolg hiervan moet de gehele hekpijler worden afgenomen en de constructie hersteld. De werkzaamheden schuiven door naar 2025. Daarnaast zal bij de voorjaarsnota 2025 een extra onttrekking uit de bestemmingsreserve monumenten nodig zijn, omdat de meerkosten worden geraamd op € 7.500.

Gebiedskarakteristieken

In mei 2023 heeft de gemeente besloten om € 50.000 van de bestemmingsreserve in te zetten voor de uitvoering van beleid. In voorbereiding op het omgevingsplan zijn we begonnen met de pilot gebiedskarakteristieken. De pilot is voortijdig afgebroken, want het resultaat voldeed niet aan onze verwachtingen. Het conceptrapport voldeed slechts voor een deel aan de gestelde uitvraag. Belangrijke begrippen daarin zijn: stedenbouwkundige, landschappelijke, archeologische, architectonische en cultuurhistorische (kern)waarden en omgevingskwaliteiten. Er is van het budget (€ 14.000) circa € 7.500 uitgegeven.

Archeologie

Het Kanaal van Corbulo in Voorschoten is een deel van de Romeinse Limes (rijksgrans). Om de Limes – die op de Werelderfgoedlijst van Unesco staat – herkenbaarder te maken, kregen we van de provincie Utrecht een subsidie van € 10.927,50 voor twee informatiepanelen in het Frans Halsplantsoen. De informatiepanelen zijn nog niet geplaatst. Dit is budgetneutraal.

Subsidie restauratie en instandhouding

Voor de instandhouding van gemeentelijke monumenten hebben we drie subsidieaanvragen ontvangen en verleend

Taakveld: 5.6 Media

Beoogde resultaten

- Korte lijnen met de gemeente
- Bibliotheek op school

Korte lijnen met de gemeente

In 2024 heeft de gemeente verschillende malen overlegd met de bibliotheek. We hebben in 2024 afgesproken om de frequentie van bestuurlijke overleggen in 2025 te verhogen van een halfjaarlijks overleg naar een overleg per kwartaal.

Certificering

In 2024 was er speciale aandacht voor certificering van de bibliotheek. De bibliotheek heeft nu een voorlopig certificaat van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal, maar wil een definitief certificaat. Met de middelen uit de voorjaarsnota kon de bibliotheek onder meer bedrijfsvoering en impactmeting verbeteren om dat voor elkaar te krijgen. Ook het Taalhuis behaalde in een apart certificeringstraject een positief resultaat.

Bibliotheek op school

Om de taalontwikkeling, het leesplezier en de mediawijsheid van kinderen te vergroten, is de Gevers Deynootschool in september 2024 gestart met de bibliotheek op school. De bibliotheek op school is onderdeel van een leesbevorderingsprogramma waarin gemeente, school en bibliotheek samenwerken.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Bibliotheek Voorschoten Wassenaar voert diverse activiteiten uit voor digitale inclusie. Dat gaat om hulp aan en ondersteuning van inwoners om te kunnen (blijven) meedoen in een samenleving. De bibliotheek heeft een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), dat inwoners doorverwijst naar spreekuren (intern of van partners). Daar krijgen zij hulp bij digitale vragen en vragen over de digitale overheid. Het Rijk stelde voor het IDO met een specifieke uitkering middelen beschikbaar.

Regionaal toereikend media-aanbod

Centraal+ is aangewezen als streekomroep voor Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude. De omroep voorziet in de behoefte van inwoners aan nieuws en informatie uit de nabije omgeving. Ook heeft de omroep een signaleringsfunctie voor de politiek en het bestuur. Bovendien speelt Centraal+ een verbindende rol in de gemeenten.

Taakveld: 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Beoogde resultaten

Klimaatverandering

- Plan van aanpak klimaatadaptatie

-> Het PVA is afgerond en via de raadsinformatiebrief van mei 2024 aan de raad verzonden.

- Risicodialoog met inwoners

-> We hebben in 2024 twee bewonersavonden georganiseerd: in de Krimwijk en de wijk Noord-Hofland. Naar aanleiding hiervan worden wijkplannen opgesteld. De risicodialoog zetten we voort in 2025.

- Herijking bomenbeleid
- Uitvoering motie 288 babyboom
- Uitbreiding bomenareaal
- Minder verharding, meer groen
- Vergroenen bedrijventerreinen

Gezonde leefomgeving*

- Beleidsplan Biodiversiteit
- Openbare ruimte meer biodivers

Participatie in het groen

- Grotere betrokkenheid bij de leefomgeving in de buurt

Regionale samenwerking

- Recreatief en toekomstbestendig landschap

*Een gezonde inrichting van de leefomgeving beschermt EN bevordert de gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een omgeving waar inwoners zich prettig voelen, die uitnodigt tot gezond gedrag en zo min mogelijk negatieve invloed heeft op de gezondheid. Denk aan een omgeving die uitnodigt tot wandelen, fietsen, spelen, ontspannen of elkaar ontmoeten. Andere belangrijke elementen voor een gezonde leefomgeving zijn een goede milieukwaliteit (lucht, geluid) en een goede toegang tot voorzieningen.

Klimaatverandering

Het plan van aanpak is afgerond en in de raadsinformatiebrief van mei 2024 aan de raad verzonden. De risicodialogen met inwoners zijn gestart. We hebben in 2024 twee bewonersavonden georganiseerd: in de Krimwijk en de wijk Noord-Hofland. Op basis hiervan stellen we wijkplannen op. De risicodialoog zetten we voort in 2025.

Herijking van het bomenbeleid

In 2024 hebben we het bomenbeleid geanalyseerd, vanwege motie 182 en diverse toezeggingen over de bomen, het groenbeleid en de ecologische aspecten van het bomenbeleid. Dit resulteerde in de beleidsanalyse Bomen in beeld. Op basis van deze analyse willen we de bomenstructuur herijken en aanvullen met actuele thema's, zoals klimaatadaptatie, volle boomkruinen ecosysteemdiensten voor bomen en biodiversiteit. Het accent ligt hierbij op de uitvoering van de inrichting en het beheer. In het tweede kwartaal van 2025 zal de raad dit herijkte groenbeleid met een raadsinformatiebrief ontvangen.

Babybomen voor ouders

In de eerste helft van 2024 hebben we het proces rond de babybomen uitgewerkt. Vanaf augustus 2024 hebben we alle Voorschotenaren die in het afgelopen halfjaar een kind hebben gekregen een brief gestuurd waarin stond dat zij een babyboom kunnen aanvragen bij de gemeente. Het eerste afhaalmoment voor babybomen zal in het voorjaar van 2025 plaatsvinden.

Meer bomen

Waar mogelijk planten we meer bomen aan dan er door natuurlijk verloop en kap vervallen. Zo hebben we in het Burgemeester Berkhoutpark 23 extra bomen aangeplant. Ook benutten we bij structurele vervangingen de mogelijkheden om extra bomen aan te planten. Bij het vervangen of nieuw aanplanten van bomen hebben we extra aandacht besteed aan een goede groeiplaats, een grotere diversiteit en bomen met een hogere ecologische waarde. Het aantal bomen (bomenareaal) breiden we zo gestaag uit, zodat we in 2050 5 procent meer bomen hebben dan in 2021.

Minder verharding, meer groen

Voorschoten heeft tijdens het Nederlands Kampioenschap Tegelwippen 2024 de concurrentie uit de tegelwippoule Regio071 verslagen, en is landelijk als 18e geëindigd in de categorie voor kleine gemeenten. Dit resultaat is bereikt door campagne te voeren, verharding uit de openbare ruimte te vervangen door groen en een tegeltaxi te laten rijden om tegels van particulieren op te halen. Voorschoten heeft door te ontharden in combinatie met vergroening een positieve bijdrage geleverd aan klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Verduurzamen bedrijventerreinen

In 2024 is gestart met de Ontwikkelvisie bedrijventerreinen. Meer groen, biodiversiteit, klimaatadaptiviteit en circulariteit zijn kaders die worden meegenomen. (zie ook programma 3 Economie). In vervolg hierop gaan we in 2025 in gesprek met onder andere ondernemers en groenbelangenorganisaties om te bekijken hoe we kunnen zorgen voor vergroening op bedrijventerreinen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zet het college in op extra vergroening en minder verharding ('benutten van kansen').

Een gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving bevordert en beschermt de gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een omgeving waar iedereen zich prettig voelt, die uitnodigt tot gezond gedrag en die zo min mogelijk negatieve invloed heeft op de gezondheid. Denk aan een omgeving die uitnodigt tot wandelen, fietsen, spelen, ontspannen of elkaar ontmoeten. Andere belangrijke elementen voor een gezonde leefomgeving zijn een goede milieukwaliteit (lucht, geluid) en een goede toegang tot voorzieningen.

Inheemse beplanting

Bij herinrichtingsplannen en ontwikkellocaties kiest het college voor meer inheemse beplanting, die tegelijk een voedselbron is voor bijen, vogels en kleine zoogdieren. Hierdoor wordt de openbare ruimte biodiverser. De herinrichting van Adegeest en de Raadhuislaan zijn hier mooie voorbeelden van. Daarnaast zijn we in 2024 aangesloten bij de Groene Cirkel Groene Gezonde Stad. Groene Cirkels zijn uitgebreide netwerken van innovatieve bedrijven, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties die gezamenlijk werken aan duurzaamheidsoplossingen. Daarbij speelt de natuur een belangrijke rol.

Beleidsplan Biodiversiteit

Bij de besluitvorming van het klimaatadaptatiebeleid heeft het college aan de raad toegezegd (toezegging 335) ecologische aspecten bij het groenbeleid te betrekken. We houden rekening met ecologische aspecten in de bomen-, groen- en waterstructuur (groenblauwe dooradering). Dat vullen we aan met actuele thema's, zoals biodiversiteit, voor een gezonde, groene en toekomstbestendige leefomgeving voor mensen, dieren en planten. In het vierde kwartaal van 2024 zijn we hiermee begonnen. In het tweede kwartaal van 2025 ronden we dit tegelijk met het herijkte bomenbeleid af.

Regionale samenwerking: recreatief en toekomstbestendig landschap

In 2024 hebben we onze samenwerking als landschapstafel Duin, Horst & Weide herbevestigd met een samenwerkingsovereenkomst. Bij deze samenwerkingsovereenkomst hoort een meerjarig uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2028. De gemeente Voorschoten is geen

projecttrekker van een prioritair project, maar is wel actief betrokken bij het Toekomstbestendig Cultuurlandschap en de Tweede Groene Ring van Leiden. Beide projecten zijn in 2024 gestart.

Daarnaast werkt het college vanuit de regionale investeringsagenda van Holland-Rijnland in Westflank-verband samen met Leiden en omliggende gemeenten aan het programma Groen en Water verbindt. Als laatste is Voorschoten ook aangesloten bij de Hollandse Plassen, waar met name de verbinding tussen plassen en het recreatief potentieel wordt verbeterd.

Beheer en onderhoud openbaar groen

Voor de stand van zaken van onderstaande onderwerpen verwijzen we naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in deze jaarrekening.

Speelvoorzieningen

In het vastgestelde beheerplan spelen 2023-2026 stonden voor 2024 vijf speellocaties op de planning om aan te pakken. Uiteindelijk zijn in 2024 bijvoorbeeld aangepakt: het Groen Draeckenpad, nieuwe sport- en speelplek gerealiseerd en bij de Bestevaer is ook een nieuwe speelplek gerealiseerd. Deze speelplekken zijn inclusief ingericht, zodat een maximale bruikbaarheid voor diverse (leeftijds)groepen is gewaarborgd.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Leidse Ommelanden

Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	Stuurgroep Leidsche Ommelanden met daarin wethouders van acht deelnemende gemeenten en een vertegenwoordiger namens de samenwerkende Agrarische natuurverenigingen.
Doelstelling	Toekomstbestendige kwaliteitsimpuls voor behoud en toegankelijk maken van het landschap in de Leidse regio. Deelnemende gemeenten voeren projecten uit op het gebied van recreatie en biodiversiteit.
Bestuurlijk belang	Voor Voorschoten neemt de portefeuillehouder Natuur en Landschap deel aan het overleg.

Samenwerkingsverband Landschapstafel Duin, Horst en Weide

Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Leidschendam-Voorburg (Financiën zijn hier ondergebracht)
Bestuur en toezicht	De Landschapstafel is de bestuurlijke samenwerking van zes gemeenten (Den Haag, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer) met maatschappelijke organisaties en ondernemers. Elke gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van haar eigen projecten.
Doelstelling	Behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van duin-, horst- en weidegebied. Doelen zijn de authenticiteit waarborgen, de vitaliteit versterken en de leefbaarheid vergroten. Het Meerjarenprogramma Duin, Horst & Weide is het gemeenschappelijke uitvoeringsprogramma. De provincie Zuid-Holland heeft 50 procent cofinanciering toegezegd voor uitvoering van dit programma.
Bestuurlijk belang	Voor Voorschoten neemt de portefeuillehouder Natuur en Landschap deel aan het overleg.

Wat heeft het gekost?

P5 Sport, cultuur en recreatie bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Vershil 2024 Begr. na wijziging / rekening
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	164	139	157	18
	Lasten	-474	-387	-407	-20
	Saldo	-310	-248	-250	-2
5.2 Sportaccommodaties	Baten	664	663	648	-14
	Lasten	-1.673	-1.807	-1.590	217
	Saldo	-1.008	-1.144	-941	203
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	Baten	31	35	35	0
	Lasten	-354	-374	-316	58
	Saldo	-324	-339	-281	58
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-9	-40	-40	0
	Saldo	-9	-40	-40	0
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	27	41	34	-8
	Lasten	-318	-413	-386	27
	Saldo	-291	-371	-352	19
5.6 Media	Baten	64	96	96	0
	Lasten	-519	-619	-640	-21
	Saldo	-455	-523	-544	-21
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	64	114	83	-30
	Lasten	-3.870	-3.816	-3.807	10
	Saldo	-3.807	-3.703	-3.724	-21
Totaal baten		1.013	1.088	1.054	-34
Totaal lasten		-7.217	-7.456	-7.186	270
Saldo van baten en lasten		-6.204	-6.368	-6.132	236
Onttrekking reserves		307	1.060	996	-64
Toevoeging reserves		-170	-1.103	-1.103	0
Mutaties reserves		137	-43	-107	-64
Programma resultaat		-6.067	-6.411	-6.239	172

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (voordeel € 203.000)

De bijdrage voor het onderhoud aan en de exploitatie van de sporthal Vliethorst is lager dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de vervanging van luchtbehandelingskasten niet is doorgegaan, omdat in het sportaccommodatiebeleid is ingestemd met een nieuwe sporthal en de vervanging van de luchtbehandelingskasten daarmee geen noodzaak meer heeft. Het voordeel bedraagt € 195.000. Het onderzoek vanuit het sportaccommodatiebeleid en motie 113 en 272 voor de locatie van de nieuwe sporthal en de toekomst van het zwembad lopen samen door in 2025 en

worden in april 2025 voorgelegd aan de raad. We stellen voor om het voordeel van € 26.000 (waarvan € 16.000 gedekt uit de concernreserve) over te hevelen naar 2025 om de kosten te dekken van onderzoek in 2025. Dit effect is per saldo neutraal voor de exploitatie. Ook zijn er verschillen door het onderhoud aan de sportvelden in 2024 en een administratieve correctie van eerdere jaren bij de huur van de velden (totaal een nadeel van € 27.000) en de wijziging van de omslagrente (zie programma 0 voor een toelichting) geeft een voordeel van € 13.000. Het resterend nadeel van € 4.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip (voordeel € 58.000)

De subsidie voor de musical Prijs van de vrijheid is lager dan begroot, doordat de stichting Oranje producties de inkomsten deels via andere fondsen heeft gegenereerd. Dit is een voordeel van € 31.000. Voor het onderhoud van de beelden in de buitenruimte is een plan gemaakt waarvan de uitvoering doorloopt in 2025. De resterende gelden van gaan mee naar 2025 om de uitvoering te kunnen bekostigen. Dit is een voordeel van € 19.775 op de lasten 2024. Dit wordt gedekt uit de reserve en is daarmee per saldo neutraal. Het resterend voordeel van € 7.225 betreft overige kleine verschillen.

P6 Sociaal Domein

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden;
Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen;
Voorschoten is veilig en er is sociale cohesie;
Er is een duurzaam systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats;
Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Beoogde resultaten

Brede welzijnsorganisatie Voorschoten voor Elkaar

- We zetten stevig in op preventie, het verder versterken en het realiseren van een sluitend netwerk rondom inwoners.
- Stichting Voorschoten Voor Elkaar geeft vanuit haar opdracht van de gemeente invulling aan het terugdringen van het beroep op maatwerkvoorzieningen om hiermee de kosten voor de gemeente beter beheersbaar te krijgen. Zij doen dit onder andere door vroegsignalering, bieden van ondersteuning, het vergroten van zelfredzaamheid en de inzet van algemene, laagdrempelige en collectieve voorzieningen.
- In 2024 worden de resultaten en aanbevelingen van de evaluatie van Voorschoten Voor Elkaar verwerkt.

Gezond en actief leven akkoord (GALA)

- In 2024 geven we invulling aan het GALA, door middel van het plan van aanpak 'Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026'

Integraal Zorgakkoord (IZA)

- In 2024 wordt verbinding gelegd tussen het GALA en het IZA. Dit wordt regionaal vormgegeven.

Wet Inburgering

- Uitvoeren van de nieuwe Wet Inburgering 2021 (in werking getreden op 1 januari 2022).
- Verder ontwikkelen van duale trajecten binnen het inburgeringsproces.
- Verbetering en verdere ontwikkeling van de monitoring.
- Optimalisatie van de Startklas als onderdeel van de brede intake om te komen tot een passende inburgeringsroute.
- Versterken partnerschap met Voorschoten voor Elkaar voor het bevorderen van participatie bij inburgering.
- Ondernemerschap als manier voor nieuwkomers om hun inburgeringsproces te bevorderen en (economische) zelfstandigheid te bereiken.

Brede welzijnsorganisatie Voorschoten Voor Elkaar

Voorschoten Voor Elkaar heeft een breed scala aan activiteiten uitgevoerd en ondersteund voor welzijn en preventie voor de jeugd, volwassenen en ouderen, leefbaarheid en wijken. Dit is een loket met een klik-bel-kom-systeem voor informatie, vragen en advies.

We hebben ons gericht op jeugd- en jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk, mantelzorgondersteuning voor alle leeftijden, vrijwilligersondersteuning en sociaal werk

volwassenen. We verrichten daarbij allerlei activiteiten, zoals (financiële) zelfredzaamheid bevorderen, armoede en schulden voorkomen, sociale activering eenzaamheid bestrijden en mensen leren omgaan met dementie. Ook boden we lichte ambulante ondersteuning aan inwoners met beginnende vergeetachtigheid en inwoners met een klein sociaal netwerk. Verder boden we onafhankelijke cliëntondersteuning. Daarnaast zetten we ons in voor vroegsignalering (eerste hulp bij geldzorgen) , het bij elkaar brengen van ketenpartners (armoederegisseur), en sociaal raadsliedenwerk. Ook verleenden we ambulante jeugdhulp en waren de praktijkondersteuners jeugd actief voor jongeren.

Uit de evaluatie Voorschoten Voor Elkaar van bureau Regioplan kwamen aanbevelingen die het college wil opvolgen. In juni 2024 heeft het college daarom besloten om het deel opdracht Jeugdteam1 januari 2025 te beëindigen en de toegang voor dit deel via de gemeente te laten verlopen. Daarnaast besloot het college om de opdracht Jeugd- en Jongerenwerk te hernieuwen, een integrale aanpak vast te stellen en die intensief te monitoren. Verder zijn we begonnen om de overige aanbevelingen door te voeren, bijvoorbeeld een reserve opbouwen en meerjarige subsidieverlening. Dat geldt ook voor de verdere ontwikkeling van Voorschoten Voor Elkaar en afspraken over de opdracht, samenwerking, sturing, verantwoording en de ombuigingen. De gemeente bekijkt met Voorschoten Voor Elkaar of we deze ontwikkelingen binnen de beschikbare financiële middelen kunnen uitvoeren of dat aanvullende middelen noodzakelijk zijn.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

In 2024 hebben we gewerkt aan het GALA met het plan van aanpak Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026. Daarvoor hebben we in 2024 het platform Samen Gezond Voorschoten opgezet. We hebben eerst gewerkt aan de structuur van het project en dat duurde langer dan verwacht, daarom konden we pas in de tweede helft van 2024 uitvoering geven aan de beoogde resultaten die in het plan van aanpak staan.

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In 2024 hebben we regionaal een verbinding gelegd tussen het GALA en het IZA. We hebben IZA-regiocoördinatoren aangesteld om gemeenten te ondersteunen bij deze verbinding. Het GALA-programmateam heeft regelmatig contact met de regiocoördinatoren, waardoor de GALA- en IZA-plannen op elkaar afgestemd zijn. De volgende stap is om de regionale plannen met de eerstelijnszorgverleners om te zetten naar lokale acties. Mogelijk voeren we pilots uit op het gebied van mentaal welbevinden, gezond ouder worden, een gezonde leefstijl en gezondheidsvaardigheden.

Wet inburgering 2021

In 2024 ging de gemeente Voorschoten verder met de uitvoering van de Wet inburgering 2021. De gemeente ontwikkelde samen met Leidschendam-Voorburg en Wassenaar een startklas voor inburgeraars, als onderdeel van de Brede intake. Het doel is dat inburgeraars een netwerk ontwikkelen en de eigen woonplaats leren kennen. De gemeente zette zich daarnaast verder in op duale trajecten. Een voorbeeld daarvan zijn de participatietrajecten in de Z-route bij Foxtaal. Door deze participatieplekken maken de deelnemers kennis met vrijwilligerswerk en voorzieningen in de gemeente. Verder monitorde de gemeente het proces van inburgering. De monitor inburgering 2024 volgt in het tweede kwartaal van 2025.

Taakveld: 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Beoogde resultaten

- De brede doeluitkering (voorheen Gezond en Actief Leven Akkoord) wordt integraal ingezet op sport, gezondheid en welzijn met als doel al onze inwoners gezond te laten meedoen in de samenleving. Daarnaast wordt er ingezet om een impuls te geven aan onze bestaande sportaccommodaties. Tevens zetten wij in op de versterking van de cultuursector in Voorschoten.
- In 2024 zetten we in op het versterken van de samenwerking tussen Sumona en de eerstelijns en maatschappelijke organisaties.

Toegang

In 2024 hebben we gewerkt aan de herijking van het toegangsmodel 0-100+-jaar. In het project Doorontwikkeling integrale toegang blijft de uitvoering van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) volledig onder regie van de gemeente. We zorgen bij de uitvoering ervan voor meer verbinding met Werk en Inkomen om de dienstverlening voor inwoners te verbeteren. We willen onze inwoners zo snel en passend mogelijk helpen, en tegen minimaal gelijkblijvende kosten meer voordeel behalen.

We hebben daarnaast gewerkt aan:

- een integraal werkend consulenteenteam;
- de inkoop van ambulante jeugdhulp die we lokaal inzetten;
- een praktijkondersteuner jeugd;
- een aanmeldoverleg 18- en 18+ met verschillende partijen;
- een hernieuwde samenwerking met huisartsen.

Gezond en Actief Leven Akkoord

De overheid stimuleert gemeenten om breed in te zetten op preventie, gezondheid en een sociale basis om het zorgstelsel betaalbaar te houden, zodat mensen die zorg nodig hebben, daarop kunnen blijven rekenen. Hierover zijn afspraken gemaakt met gemeenten en zorgverzekeraars om in samenhang bij te dragen aan de beweging naar een gezonde samenleving. De afspraken liggen vast in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

De gemeente heeft zich in 2024 ingeschreven voor de vijftien programma's van het GALA en ontving hiervoor de Brede Specifieke Uitkering. We hebben een plan van aanpak geschreven voor hoe we de komende jaren de doelstellingen van het GALA uitvoeren. In 2024 hebben we de voorbereidingen getroffen en hebben we Samen Gezond Voorschoten opgericht. Dat is een platform waarop alle (maatschappelijke) organisaties elkaar treffen. Met thematafels en werkgroepen werken zij aan de doelstellingen van het GALA. Daarvoor is ook een website www.samengezondvoorschoten.nl die tegelijk dient als sociale kaart van Voorschoten.

Suïcidepreventie

Voorschoten werkt sinds 2021 aan een integrale aanpak om zelfdoding te voorkomen. We hebben verschillende maatregelen genomen, waaronder een publiekscampagne om inwoners aan te moedigen openlijk te praten over mentale problemen en tijdig hulp te zoeken. Vanaf 1 februari 2023 is het programma Sumona gestart, dat gericht op suicidepreventie, monitoring en nazorg. Een belangrijk aspect is de inzet van een casemanager suicidepreventie, die (licht) suicidale cliënten begeleidt, vooral om huisartsen te ondersteunen. In 2024 zijn we verdergegaan met Sumona, waarin de focus ligt op het versterken van het netwerk met Sumona als ketenpartner.

Taakveld: 6.3 Inkomensregelingen

Beoogde resultaten

- Nieuw minimabeleid opleveren.
- De samenwerking versterken tussen de gemeente en de armoederegisseur.
- Bestuurlijk besluitvorming over een eventuele omklap W&I.

Nieuw minimabeleid opleveren

In 2024 heeft de gemeente Voorschoten een beleidsplan vastgesteld: Iedereen doet mee: dynamisch minimabeleid 2024 en verder. Dit beleidsplan schetst het minimabeleid voor de gemeente Voorschoten voor 2024 en daarna. Het beleidsplan heeft geen einddatum en is dynamisch: de gemeente past de inhoud en uitvoering van het beleid aan op basis van ontwikkelingen en signalen in de gemeente. Het minimabeleid sluit aan op de inkomens- en participatiebehoeften van inwoners. En draagt bij aan de zelfredzaamheid en eigen regie van inwoners.

De samenwerking met de armoederegisseur versterken

De samenwerking met de armoederegisseur is in 2024 verder ontwikkeld, met als resultaat een beter samenwerkende en verbonden sociale alliantie. In 2025 wordt in de opdracht richting Voorschoten Voor Elkaar bekeken hoe en in welke vorm deze samenwerking wordt voortgezet.

Omklappen Werk & Inkomen

De gemeente Voorschoten verkent een eventuele overstap voor de uitvoering van Werk in Inkomen in samenwerking met de gemeente Leiden. De verkennende gesprekken naar de mogelijkheden van deze omklap zijn opgestart. In 2025 wordt meer helderheid verwacht over de volgende stappen.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
23 Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	4% (2023)	6% (2023)
27 Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	195,5 (2024)	343,6 (2024)

Taakveld: 6.4 WSW en beschut werk

Beoogde resultaten

Het doel is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen bij het vergroten van hun participatie en zelfstandigheid, zodat zij (indien mogelijk) kunnen deelnemen aan betaald werk of andere vormen van zinvolle activiteiten binnen de samenleving.

In 2024 voerde de gemeente de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit. Daarnaast bood de gemeente beschutte werkplekken aan inwoners voor wie de stap naar regulier werk (nog) niet haalbaar is. Daarmee bood de gemeente een passende werkplek voor deze inwoners.

Taakveld: 6.5 Arbeidsparticipatie

Beoogde resultaten

- Uitvoering geven aan het nieuwe beleidsplan Re-integratie en Participatie 'Opstap naar werk'.

In 2024 voerde de gemeente Voorschoten het beleidsplan Opstap naar werk: re-integratie en participatie verder uit. In 2024 ging de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal verder met:

- de Matchmaker Banenafspraken en Matchmaker Statushouders. Deze matchmakers dragen bij aan de kansen op de arbeidsmarkt door inwoners te coachen bij het vinden van werk;
- de leer-werkmakelaar. De leer-werkmakelaar begeleidt jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie naar een plek op de arbeidsmarkt of naar een studie.

De gemeente zette in 2024 een extra participatieconsulent in. De participatieconsulent begeleidt inwoners die nog kunnen werken. De participatieconsulent onderzoekt de hulpvraag en biedt verschillende trajecten aan.

De arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal werkte in 2024 ook aan het Regionaal Werkcentrum, de nieuwe richting opgedragen vanuit het ministerie. Dit Werkcentrum helpt met arbeidsmarktvraagstukken: het biedt werkzoekenden, werknemers en werkgevers één centrale ingang tot ondersteuning. Partners in de regio werken samen om de dienstverlening toegankelijk en samenhangend te maken.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
21 Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 65 jaar	CBS/LISA	486,4 (2023)	836,6 (2023)
24 Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	73,6% (2023)	73,1% (2023)
26 Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	1% (2023)	2% (2023)
28 Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 65 jaar	CBS	144,4 (2023)	191,5 (2023)

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Gezamenlijke afdeling werk en inkomen

Juridische vorm	Samenwerking op basis van een overeenkomst
Vestigingsplaats	Leidschendam-Voorburg

Bestuur en toezicht	Het samenwerkingsverband heeft geen eigen bestuur waarin bestuurders van de gemeenten zitting hebben.
Doelstelling	Per 1 januari 2012 zijn de gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar een samenwerkingsovereenkomst aangegaan om de werkzaamheden en dienstverlening op het gebied van Werk en Inkomen door de gemeente Leidschendam-Voorburg te laten verzorgen. De samenwerking is per 1 juli 2017 in een geactualiseerde overeenkomst voortgezet.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijke besluiten rond Werk en Inkomen worden separaat in de respectievelijke gemeenten genomen. De samenwerkingsovereenkomst kent een bestuurlijk overleg W&I. Aan dit overleg neemt de Portefeuillehouder Werk en Inkomen.

Taakveld: 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Beoogde resultaten

- Het contractmanagement zorgt dat aanbieders alert blijven handelen op de markt voor hulpmiddelen. Er wordt meer ingezet op recycling, herstel en reparatie van materialen bij de aanbieders.

Naast de inzet door contractmanagement, is in 2024 ook het uitvoeren van een zorgvuldig Wmo-onderzoek en het doen van een informeel moreel appel wederom een nadrukkelijk aandachtspunt richting de Wmo-consulenten gebleven. Hoewel de financiële situatie van een inwoner in het Wmo-onderzoek niet expliciet wordt meegenomen, wordt er wel gestreefd naar het benutten van de eigen mogelijkheden van de inwoner, die van hun sociaal netwerk, of die van de eerstelijnsvoorzieningen, voordat er eventueel een beroep wordt gedaan op de Wmo.

Hulpmiddelen

We hebben een aanbesteding uitgeschreven voor leveranciers van Wmo-hulpmiddelen. Dat resulteerde eind 2024 in contracten met de aanbieders die de hulpmiddelen daarvoor ook leverden. Met hen maakten we afspraken over recycling, herstel en reparatie van hulpmiddelen.

Maatwerkvoorzieningen

Onder maatwerkvoorzieningen verstaan we onder meer:

- Huishoudelijke hulp (Wmo), zie hierna 6.71a;
- Onderdelen van het arrangementenmodel:
- Begeleiding (Wmo), zie 6.71b;
- Dagbesteding (Wmo), zie 6.71c;
- Beschermd Wonen (Wmo), zie 6.81a.

Taakveld: 6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)

Beoogde resultaten

We ontwikkelen in de Leidse regio gezamenlijk uitvoeringsafspraken met betrekking tot:

1. de wachtlijsten rondom huishoudelijke ondersteuning en
2. het ontwikkelen van een lichte voorziening die geschikt is voor mensen die nog zelf lichte huishoudelijke taken kunnen uitvoeren.

- In 2027 heeft de gemeente Voorschoten 17 wooneenheden die bestemd zijn voor een vorm van Beschut wonen, minimaal 3 plekken voor dakloze inwoners en 2 scheve huisjes (prikkelarme woningen).

In 2024 hebben we een aantal inwoners met een indicatie huishoudelijke ondersteuning overgezet op 'huishoudelijke ondersteuning licht'; een indicatie betekent een toewijzing voor bepaalde (medische) hulp. Voorheen bestond alleen 'huishoudelijke ondersteuning midden' en 'zwaar'. De lichte ondersteuning is voor inwoners die een lichtere ondersteuningsbehoefte hebben dan de gemiddelde inwoners, omdat zichzelf of hun netwerk in bepaalde mate en langdurig kunnen bijdragen. De intentie is dat we de zorg passender maken en onnodige kosten voorkomen.

2024	Aantal toewijzingen
01501 - huishoudelijke ondersteuning midden	167
01502 - huishoudelijke ondersteuning zwaar	8
01503 - huishoudelijke ondersteuning licht	64
Eindtotaal	239

Taakveld: 6.71b Begeleiding (WMO)

Beoogde resultaten

Het ontwikkelen van een passend collectief aanbod

In 2024 hebben we 113 indicaties afgegeven aan inwoners voor ambulante begeleiding. Dat was grond van GGZ-problematiek, een verstandelijke beperking, jongvolwassenenproblematiek of voor ouderen.

Taakveld: 6.71c Dagbesteding (WMO)

Beoogde resultaten

Zie taakveld 6.71b

In 2024 hebben we 21 indicaties afgegeven voor een vorm van dagbesteding.

Taakveld: 6.71d Overige maatwerkarrangement (WMO)

Beoogde resultaten

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
32 Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	490 (2024)	650 (2024)

Taakveld: 6.72a Jeugdhulp begeleiding

Beoogde resultaten

Zie 6.72d

Bureau KokxDeVoogd bracht eind 2024 een rapport uit over de maatregelen die we kunnen nemen om de beschikbaarheid van jeugdhulp te verbeteren en de kosten te beheersen in de jeugdhulpregio Holland Rijnland, waarvan Voorschoten deel uitmaakt. De gemeente besloot naar aanleiding van dat rapport de regionale, verantwoorde leiding (governance) te vergroten en in 2025 de lokale teams verder te versterken.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
29 Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	11,0% (2024)	11,5% (2024)

Taakveld: 6.72b Jeugdhulp behandeling

Beoogde resultaten

Zie 6.72d

Taakveld: 6.72c Jeugdhulp dagbesteding

Beoogde resultaten

Zie 6.72d

Taakveld: 6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig

Beoogde resultaten

- In 2024 de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd implementeren
- In 2024 onderzoeken hoe een normaliseringsproces op gang gebracht kan worden
- Zorgdragen voor een geruisloze overgang voor inwoners bij de overgang van jeugdhulpregio Haaglanden naar Holland Rijnland

Een belangrijke maatregel uit de Hervormingsagenda Jeugd waar op gemeentelijk niveau aan wordt gewerkt is het organiseren van stevige lokale teams (toegang en lichte ondersteuning). Zie 6.2 voor een toelichting van de transformatie van het jeugdteam bij VVE naar het nieuwe toegangsteam bij de gemeente.

Normaliseringsprocessen zijn ingezet met de praktijkondersteuner jeugd (POH) in de huisartsenpraktijken. In 2024 kregen zij expliciet de opdracht om eerst te zoeken naar oplossingen voor hulp binnen het eigen netwerk, of het lokale veld van welzijn en preventie alvorens zelf kortdurende hulp te verlenen of door te verwijzen naar specialistische hulp. Ook werd een opleidings- en inwerktraject voor jeugdconsulenten gevormd waarin normaliseren een belangrijk principe is. Binnen de Lokale Educatie agenda (LEA) werd een bestuurlijke opdracht opgesteld om de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs te versterken met (onder meer) een gezamenlijke visie op normaliseren. Dit krijgt in 2025 een nader en concreet vervolg.

De overgang naar de jeugdhulpregio Holland Rijnland met deelname in de Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg (SOZ) voor inkoop en contractmanagement van diverse vormen van specialistische jeugdhulp is afgerond. Er is zorgcontinuïteit gerealiseerd voor jeugdigen in 2024. Er is in het eerste deel van 2024 ook zorgcontinuïteit gerealiseerd voor jeugdigen die in zorg waren bij niet gecontracteerde zorgaanbieders per 2024. Er is tijd geboden om of het zorgtraject bij de betreffende aanbieder af te maken of zorg te dragen voor een warme overdracht naar een gecontracteerde aanbieder.

Taakveld: 6.73a Pleegzorg

Beoogde resultaten

Zie resultaten 6.72d voor resultaten 2024 domein jeugd.

Taakveld: 6.73b Gezinsgericht

Beoogde resultaten

Zie resultaten 6.72d voor resultaten 2024 domein jeugd.

Taakveld: 6.73c Jeugdhulp met verblijf overig

Beoogde resultaten

Zie resultaten 6.72d voor resultaten 2024 domein jeugd.

Taakveld: 6.74a Jeugd behandel GGZ zonder verblijf

Beoogde resultaten

Zie resultaten 6.72d voor resultaten 2024 domein jeugd.

Taakveld: 6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf

Beoogde resultaten

Zie resultaten 6.72d voor resultaten 2024 domein jeugd.

Taakveld: 6.74c Gesloten plaatsing

Beoogde resultaten

Zie resultaten 6.72d voor resultaten 2024 domein jeugd.

Taakveld: 6.81a Beschermd wonen (WMO)

Beoogde resultaten

- Inzetten op de ambulantisering van Beschermd Wonen
- In 2027 is het bereik van de GGZ preventie en ervaringsdeskundigheid vergroot met 50% ten opzichte van 2023.

Zes inwoners van Voorschoten die in 2024 een indicatie hebben gekregen voor beschermd wonen (wonen met ondersteuning) staan hiervoor op de wachtlijst in een van de andere gemeenten van de Leidse regio en krijgen overbruggingszorg. In plaats van wonen met ondersteuning is het soms mogelijk thuis te blijven wonen ('ambulant plus') met 24/7 oproepbare hulp.

In de Leidse regio zien we een afname van de zwaarste vorm van beschermd wonen, omdat een groot deel van de inwoners inmiddels gebruikmaakt van de lichtere vormen beschut en begeleid wonen en ambulant plus. Hiermee is de beoogde ambulantisering in belangrijke mate in gang gezet.

Voor wonen met ondersteuning heeft Voorschoten een opbouwopgave. Daarvoor dient de nieuwbouw van Huize Bijdorp, waar twintig sociale huurwoningen bestemd zullen worden voor beschut wonen voor inwoners met GGZ-problematiek. De oplevering is gepland in 2027.

Taakveld: 6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang

Beoogde resultaten

Implementatie lokale uitvoering Maatschappelijke Zorg

Door de decentralisatie van de maatschappelijke zorg van centrumgemeente naar individuele gemeente, is de gemeente Voorschoten vanaf 1 januari 2023 (financieel) verantwoordelijk voor inwoners die dak- en thuisloos raken. De vijf gemeenten van de Leidse regio hebben in 2024 een

programmaplan Maatschappelijke zorg vastgesteld, waarin de transformatieopgave is beschreven. Ook vond in 2024 een zogeheten ETHOS-telling plaats: een telling van verschillende categorieën daklozen (ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion'). In Voorschoten zijn twintig volwassen en dertien kinderen tot 18 jaar geteld.

Het programmateam werkt aan nieuwe manieren van huisvesting en aan oplossingen om dakloosheid te voorkomen.

In 2024 hebben we een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar de plaatsing van twee prikkelarme woningen in de Rosenburgherlaan. De uitkomst was positief, waarna we verder gingen met het project. Naar verwachting kunnen we in 2026 twee mensen plaatsen in de prikkelarme woningen.

Verder evalueerden we de pilot Friendswoning (een eengezinswoning aan de Noortheystraat), waarin tijdelijk drie (dreigend) dakloze jongeren met een lichte ondersteuningsvraag wonen. De pilot is omgezet in een definitieve voorziening waar jongeren terecht kunnen.

Taakveld: 6.82a Jeugdbescherming

Beoogde resultaten

Geen specifieke resultaten voor 2024 anders als going concern taken op de goede manier uitvoeren.

In Voorschoten is het aantal jeugdbeschermingstrajecten in 2024 verder gedaald naar 20 (2023: 27, 2022: 40). Met een betere samenwerking tussen het vrijwillig en gedwongen kader hebben we bijgedragen aan de afname van het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen.

Door de landelijke en regionale ambitie om het aantal plaatsingen gesloten jeugdzorg terug te brengen naar nul in 2030, is de instroom in de jeugdhulpplus (JHP) sterk gedaald. Dit kan leiden tot financiële problemen bij aanbieders van JHP. Om de zorgcontinuïteit te borgen (dat is een plicht voor gemeenten), hebben gemeenten en aanbieders van JHP samengewerkt aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van herstel- en continuïteitsplannen en aan het ontwikkelen van alternatieve zorgvormen binnen en buiten de zorglocaties van de JHP-aanbieders.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
30 Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,4% (2024)	0,9% (2024)

Zowel het percentage als het absolute aantal jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel en een jeugd reclasseringsmaatregel is de afgelopen jaren laag en stabiel. De werkprocessen rond de toegang tot het gedwongen kader jeugdhulp zijn de afgelopen jaren uitgekristalliseerd en beter afgestemd.

Taakveld: 6.82b Jeugdreclassering

Beoogde resultaten

Geen specifieke resultaten voor 2024 anders als going concern taken op goede manier uitvoeren.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
22 Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	1% (2023)	1% (2023)
31 Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,3% (2024)	0,3% (2024)

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Sociaal Domein

Verbonden Partij/ Samenwerkingsverband	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling service organisatie zorg	6.72 a t/m d jeugdhulp 6.73 a t/m c jeugdhulp 6.74 a t/m c jeugdhulp 6.82 a en b jeugdhulp
Gemeenschappelijke regeling Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 6.2 toegang en eerstelijnsvoorzieningen
Gezamenlijke afdeling werk en inkomen	6.2 Wijkteams 6.3 Inkomensregelingen 6.4 Begeleide participatie 6.5 Arbeidsparticipatie

Wat heeft het gekost?

P6 Sociaal Domein bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Verschil 2024 Begr. na wijziging / rekening
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	477	3.867	3.456	-411
	Lasten	-2.637	-6.137	-5.216	921
	Saldo	-2.161	-2.270	-1.760	509
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Baten	31	34	214	181
	Lasten	-1.324	-1.441	-1.512	-71
	Saldo	-1.293	-1.407	-1.298	110
6.3 Inkomensregelingen	Baten	4.596	5.846	5.865	19
	Lasten	-7.247	-8.740	-8.522	218
	Saldo	-2.651	-2.894	-2.658	237

6.4 WSW en beschut werk	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-218	-241	-242	-1
	Saldo	-218	-241	-242	-1
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-837	-689	-611	78
	Saldo	-837	-689	-611	78
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	161	31	29	-2
	Lasten	-1.005	-1.079	-1.044	35
	Saldo	-845	-1.048	-1.015	33
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	Baten	0	163	162	-1
	Lasten	-1.999	-2.248	-2.206	42
	Saldo	-1.999	-2.085	-2.044	41
6.71b Begeleiding (WMO)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-1.283	-1.455	-1.428	26
	Saldo	-1.283	-1.455	-1.428	26
6.71c Dagbesteding (WMO)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-188	-125	-125	0
	Saldo	-188	-125	-125	0
6.71d Overige maatwerkarrangement (WMO)	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-375	-254	-264	-10
	Saldo	-375	-254	-264	-10
6.72a Jeugdhulp begeleiding	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-1.552	-1.552	0
	Saldo	-508	-1.552	-1.552	0
6.72b Jeugdhulp behandeling	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-417	-417	0
	Saldo	-508	-417	-417	0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-1.177	-1.177	0
	Saldo	-508	-1.177	-1.177	0
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	Baten	0	23	24	1
	Lasten	-1.639	-702	-409	294
	Saldo	-1.639	-679	-385	294
6.73a Pleegzorg	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-242	-242	-1
	Saldo	-508	-242	-242	-1
6.73b Gezinsgericht	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-447	-447	0
	Saldo	-508	-447	-447	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-1.010	-980	30
	Saldo	-508	-1.010	-980	30
6.74a Jeugd behandel GGZ zonder verblijf	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-909	-914	-5
	Saldo	-508	-909	-914	-5
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Baten	0	0	0	0

	Lasten	-732	-1.343	-1.312	32
	Saldo	-732	-1.343	-1.312	32
6.74c Gesloten plaatsing	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-232	-232	0
	Saldo	-508	-232	-232	0
6.81a Beschermd wonen (WMO)	Baten	84	127	122	-5
	Lasten	-154	-247	-237	10
	Saldo	-70	-120	-115	5
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang	Baten	15	18	18	0
	Lasten	-139	-174	-188	-14
	Saldo	-124	-156	-170	-14
6.82a Jeugdbescherming	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-362	-362	0
	Saldo	-508	-362	-362	0
6.82b Jeugdreclassering	Baten	0	0	0	0
	Lasten	-508	-139	-139	0
	Saldo	-508	-139	-139	0
Totaal baten		5.363	10.110	9.891	-219
Totaal lasten		-24.860	-31.362	-29.778	1.584
Saldo van baten en lasten		-19.497	-21.252	-19.887	1.365
Onttrekking reserves		163	622	270	-352
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		163	622	270	-352
Programma resultaat		-19.333	-20.630	-19.617	1.014

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (voordeel € 509.000)

Het voordeel op dit taakveld is grotendeels te verklaren door een voordeel van € 361.000 op de kosten voor opvang van Oekraïense vluchtelingen, waarvan er bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld om dit in de reserve Opvang Oekraïners te storten. Voor de statushouders vallen de kosten lager uit, omdat de gemeente een deel gefinancierd krijgen uit de specifieke uitkering (voordeel € 58.000).

De kosten voor kinderopvang, die bestaan uit de inspecties en de sociaal-medische indicaties (SMI), waren € 38.000 lager dan geraamd. Vanwege afrekeningen voor eerdere jaren zijn er per saldo geen kosten gemaakt voor de adviesraad sociaal domein (voordeel € 20.000). De overgang van jeugd naar de Leidse regio is in 2024 afgerond de personele inzet voor de omklap is niet volledig uitgeput (voordeel € 22.000). Voor de Brede SPUK is een deel van de dekking voor ambtelijke inzet. Deze kosten staan niet op dit taakveld en daarmee is er een voordeel van € 15.000. Tenslotte is er sprake van een nadeel van € 22.000 op inburgering. Het resterend voordeel van € 17.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel € 110.000)

Het voordeel op dit taakveld komt deels door lagere uitgave (voordeel € 46.000) op jeugd- en jongerenwerk. De aangevraagde middelen bij de najaarsnota zijn niet noodzakelijk gebleken, omdat na overleg met de opdrachtnemer een aangepaste opdracht jeugd- en jongerenwerk (meer integrale aanpak) half 2024 is vastgesteld en in overleg nauwgezet is gemonitord. De bijbehorende capaciteit is binnen deze opdracht gerealiseerd.

Ook laten de lagere lasten zich verklaren door een onderuitputting op het budget voor Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) (voordeel € 36.000). Op dit taakveld worden de baten en lasten verantwoord voor de specifieke uitkering voor de kinderopvangtoeslagaffaire. Hier is sprake van

een voordeel van € 26.000 o.a. door een afwijking uit voorgaande jaren. Het resterend voordeel van € 2.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (voordeel € 237.000)

Het voordeel op de energietoeslag van € 291.000 verklaart het grootste deel van het voordeel op dit taakveld. Dit bedrag blijft hierdoor beschikbaar in de reserve door een lagere onttrekking. Daarnaast was er sprake van een voordeel op de Gebundelde uitkering (BUIG) van € 96.000. De bijdrage aan de samenwerking met Leidschendam-Voorburg op het gebied van werk en inkomen is € 118.000 nadelig. Op de bijzondere bijstand en curatieve schuldhulpverlening bedraagt het nadeel per saldo € 51.000. Het resterend voordeel van € 19.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (voordeel € 78.000)

Het saldo op dit taakveld bedraagt € 78.000 voordelig. Dit kunnen we voor € 60.000 verklaren door lagere kosten voor participatievoorzieningen. Het resterend nadeel van € 18.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakvelden 6.72(a tot en met d), 6.73 (a tot en met c), 6.74 (a tot en met c) en 6.82 (a tot en met b) (samen taakvelden jeugd) (voordeel € 351.000)

Per saldo is er op de taakvelden maatwerkvoorzieningen met en zonder verblijf jeugd en geëscaleerde jeugdzorg, die samen het onderdeel jeugd bestrijken een voordeel van € 351.000. Dit voordeel ontstaat grotendeels door een afhandeling van oudere jaren. Het voordeel van € 450.000 op oude jaren is ontstaan doordat er deels oude jaren vervallen vanwege verjaring en deels vanwege een nieuwe berekeningsmethodiek van Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden waar de oude jaren tot en met 2023 zijn opgebouwd. € 85.000 is het voordeel op lokaal maatwerk. Door de overgang naar de Leidse regio is dit ondergebracht bij de Serviceorganisatie Zorg (SOZ). Omdat 2024 een overgangsjaar was, hebben we nog rekening gehouden met een bijdrage voor aflopende maatwerkcontracten die uiteindelijk lager zijn uitgevallen. De afrekening van de jeugdhulp 2024 via SOZ is € 69.000 lager uitgevallen dan begroot, dit is een afwijking van 0,7 procent op basis van de begrootte bijdrage. De afrekening van het persoonsgebonden budget (pgb) is € 37.000 voordeliger dan de tussentijdse prognoses van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Een deel van de voordelen valt weg tegen de taakstelling op jeugdzorg van € 304.000. Het resterende voordeel van € 13.000 betreft overige kleine verschillen.

P7 Volksgezondheid en milieu

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Inwoners zijn zich bewust van hun gezondheid en de effecten van een gezonde leefstijl;
Vermindering van de hoeveelheid restafval;
Een duurzame leefomgeving en versterking van de milieukwaliteiten van de leefomgeving;
Voorschoten creëert een gezonde leefomgeving voor haar inwoners.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 7.1 Volksgezondheid

Beoogde resultaten

- Voorschoten creëert voor haar inwoners een gezondere leefstijl.
- Voorschoten creëert voor haar inwoners een gezonde(re) leefomgeving.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Met de middelen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) hebben we in 2024 het platform Samen Gezond Voorschoten opgezet. Het platform werkt in samenwerking met lokale partners aan verschillende initiatieven om onze inwoners te stimuleren een gezonde leefstijl te hanteren. In 2024 hebben we allerlei initiatieven ontplooid, die gericht zijn op een of meer van de GALA-thema's:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden
- Kansrijke start
- Mentale gezondheid
- Aanpak overgewicht en obesitas
- Valpreventie
- Leefomgeving
- Opgroeien in een kansrijke omgeving en vroegsignalering alcoholproblematiek
- Versterken sociale basis
- Mantelzorg
- Een tegen eenzaamheid
- Welzijn op recept

Integraal Zorgakkoord (IZA)

In samenwerking met de regio Zuid-Holland Noord werken we aan de doelstellingen van het IZA. In 2024 hebben het regioplan Een gezonde regio maken we samen uitgevoerd. Regionaal zijn er enkele pilots opgezet die zich richten op de thema's:

- Een gezonde leefstijl en gezondheidsvaardigheden
- Gezond ouder worden
- Mentaal welbevinden

Daarnaast hebben we regionale projectleiders aangesteld die ondersteunen bij de lokale implementatie van de ketenaanpakken kansrijke start, overgewicht en obesitas bij kinderen, de gecombineerde leefstijlinterventie bij overgewicht van volwassenen en valpreventie. Samen met onze lokale partners hebben we stappen gezet om deze ketenaanpakken in Voorschoten in te voeren.

Gemeenschappelijke regeling Hecht

Voorschoten is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling Hecht. Hecht voert voor Voorschoten en voor de regio Hollands Midden taken uit op het gebied van gezondheidszorg. Hecht bestaat uit de Jeugdgezondheidszorg, Gezondheidsbescherming, Toezicht en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio, Gezondheidsbevordering en Onderzoek, Regionale Ambulancevoorzieningen, Zorg- en Veiligheidshuis en Coronabestrijding.

Taakveld: 7.2 Riolering

Beoogde resultaten

- Samenwerking binnen Leidse Regio
- Invoering Dataportaal
- Duurzaam beschermen van de Volksgezondheid (schoon drinkwater, verwerken afvalwater en reduceren overstorten op het oppervlaktewater)
- Op peil houden en verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving (hemelwater, grondwater; droge voeten)
- Duurzaam beschermen Natuur en milieu (bodem, grond- en oppervlaktewater)

Vervanging riolering 2024-2039

De gemeente Voorschoten kiest bij de vervanging van de riolering voor een doelmatig en risicogestuurd beheer. In lijn met de klimaatafspraken (2050 klimaatneutraal) leggen we bij vervanging een gescheiden rioolstelsel aan. Waar mogelijk werken we integraal en wijkgericht, zoals in de wijk Adegeest. Door vertraging in de vergunningsaanvraag begonnen we niet in 2024, maar in 2025 met de vervanging van de riolering in de wijk Adegeest. Eind 2024 is de voorbereiding en aanbesteding van het project Raadhuislaan, Oranjeboomstraat en omgeving afgerond. De uitvoering staat gepland voor 2025. Daarnaast is in 2024 een tracéstudie gestart die we in het eerste kwartaal van 2025 afronden. Na de aanbesteding leggen we tussen 2025 en 2028 een nieuwe persleiding aan als onderdeel van de hoofdstructuur van het riool. In het Integraal waterketenprogramma (IWKP) 2024-2028 zijn de projecten geprioriteerd op basis van doelmatigheid en risico, en voorzien van een uitvoeringsplanning. Na de wijk Adegeest verwachten we de wijk Noord-Hofland, inclusief Leidseweg Noord (Midden en Noord), aan te pakken.

Ontwerp van een robuust rioolstelsel

Uit het basisrioleringsplan en de afvalwaterstudie blijkt de noodzaak voor een verdere optimalisatie van het rioolstelsel. Het ontwerp van een robuust systeem draagt bij aan een verbeterde waterkwaliteit en hebben we ook opgenomen in het IWKP 2024-2028 dat de Raad in 2024 heeft vastgesteld. Met dit programma wordt:

- het rioleringsstelsel, waar mogelijk, door relinen gerepareerd, dat wil zeggen: zonder dat de straten opengemaakt hoeven worden;
- een nieuwe centrale persleiding aangelegd;
- een gescheiden stelsel gerealiseerd om wateroverlast te verminderen.

Hiermee ontstaat een toekomstbestendig en klimaatadaptief rioleringsstelsel, waarbij duurzaamheid en klimaatverandering centraal staan.

Centrale persleiding

De centrale persleiding moet worden vervangen en verlengd. Het eerste deel voeren we uit in project Raadhuislaan, daarna vervangen we het overige deel, en leggen we dat op een nieuwe locatie in het project Centrale persleiding. De centrale persleiding verlengen we in hetzelfde project tot aan het overnamepunt van het Hoogheemraadschap van Rijnland nabij de Korte Vliet. Dit project kent ook een uitbreiding van de scope om van de Krimkade een eigen bemalingsgebied te

maken. We pakken dat integraal aan met rioolvervanging en afkoppelen van hemelwater. Dit betreft een noodzakelijke flankerende maatregel van de centrale persleiding die volgt uit de onderzoeken. Ook dit project moet in 2028 gereed zijn. In het eerste kwartaal 2025 voeren we een grondwateronderzoek uit.

Vervanging riolering Adegeest

De wijk Adegeest ondergaat vanaf 2025 een grootschalige herinrichting. De voorbereidingen vonden plaats in 2022, 2023 en 2024. In 2024 stelde de raad het definitieve ontwerp. Het werk is aanbesteed en de uitvoering ervan is inmiddels gestart. Het project omvat:

- vervanging van bijna acht kilometer riolering;
- herinrichting van woonstraten en openbare ruimte volgens een integrale, gebiedsgerichte aanpak;
- verbetering van verkeersveiligheid (duurzaam veilig);
- klimaatadaptieve inrichting en bevordering van biodiversiteit;
- reservering van ruimte voor de energietransitie.

We voeren de werkzaamheden gefaseerd uit en ronden ze naar verwachting zonder vertraging in 2028 af. Ook zal riool vervangen worden bij winkelcentrum Hofland, gezamenlijk met aanpak openbare ruimte. Aan de planvorming hiervoor is in 2024 hard gewerkt, zie ook programma 3: Economie.

Vervanging riolering en herinrichting rotonde Raadhuisklaan

Het project Raadhuisklaan, Oranjeboomstraat en omstreken gaat om zowel de vervanging van de riolering als de herinrichting van woonstraten, waaronder:

- Raadhuisklaan;
- Oranjeboomstraat;
- Sir Winston Churchillweg;
- Christiaan Huygensstraat;
- Van Heuven Goedhartstraat.

We zijn begonnen in 2022 en in 2023 en 2024 verder gegaan met de werkzaamheden. De werkzaamheden zijn noodzakelijk om de openbare ruimte veilig te houden en goed te onderhouden (onderhoudsniveau C).

Daarnaast pasten we ook de rotonde Raadhuisklaan aan om:

- de verkeersveiligheid te verbeteren;
- het aantal (bijna-)verkeersongelukken te verminderen.

Begin 2025 zijn de uitvoerende werkzaamheden aan de riolering en wegen gestart. Ook vervangen we een persriool van ruim 500 meter tussen de Molenlaan en de rotonde Raadhuisklaan. Uit de tracéstudie blijkt dat deze persleiding het best kan worden doorgetrokken tot de kruising Bachlaan, nabij de snackbar, om zo kostenefficiënter te werken in het vervolg van het project centrale persleiding.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband Samenwerking Waterketen Regio Rijnland

Juridische vorm	Samenwerkingsverband van 28 gemeenten, drinkwaterbedrijven Dunea en Oasis en het Hoogheemraadschap van Rijnland.
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	De samenwerking kent drie bestuursorganen: • Bestuurlijk algemeen • Bestuurlijk Cluster • C-team, overkoepelend orgaan van voorzitters van de clusters (4 in totaal) en Rijnland

Doelstelling

Gezamenlijk zorgen voor de gehele waterketen en krachten bundelen door

- kostenbesparingen te realiseren in het beheer van de waterketen
- de beheertaken beter uit te voeren en het innovatievermogen te versterken
- de personele kwetsbaarheid te verminderen bij de uitvoering van de beheertaken

Vertrekpunt in de samenwerking is dat de bestaande taken en verantwoordelijkheden niet onder druk komen te staan.

Samenwerken versterkt de waterketen. Met dit uitgangspunt werken gemeenten, drinkwaterbedrijf Dunea en het hoogheemraadschap van Rijnland samen toe naar een waterketen en waterketenbeheer:

- van hoge constante kwaliteit
- met een lage kwetsbaarheid
- functionerend tegen zo laag mogelijke totaal maatschappelijke kosten

Bestuurlijk belang

Taakveld: 7.3 Afval

Beoogde resultaten

- Vaststellen tractiebeheerplan 2024-2027

Vaststellen tractiebeheerplan 2024-2027

Op 18 juni 2024 heeft het college het Tractiebeheerplan gemeente Voorschoten 2024-2028 vastgesteld, waarover de raad is geïnformeerd in een raadsinformatiebrief. Bij diverse activiteiten van de gemeente Voorschoten zetten we tractie in, zoals bij onderhoud van de openbare ruimte en facilitaire en toezichtstaken wordt tractie ingezet. Het wagenpark van de gemeente bestaat uit 71 tractiemiddelen en heeft op dit moment een totale nieuwwaarde van circa € 4.500.000.

Uitgangspunt bij het Tractiebeheerplan 2024-2028 is dynamisch beheer, gebaseerd op de technische staat, functionaliteit en duurzaamheid van de tractiemiddelen. We vervangen daardoor niet op vastgestelde momenten. De investeringen en exploitatiekosten die nodig zijn voor vervanging, uitbreiding, verduurzaming en onderhoud van de tractiemiddelen blijven binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten.

Landelijke afvaldoelen

Europese wetgeving en milieuwetgeving waren aanleiding om een derde landelijk afvalbeheerplan (LAP3) op te stellen. Hierin zijn onder andere de volgende doelen gesteld:

- de bewustwording vergroten bij huishoudens en bedrijven van hun afvalproductie en wat met het afval gebeurt in de keten;
- het huishoudelijk restafval verminderen tot maximaal 30 kilo per inwoner per jaar vanaf 2025.

Voor een goede uitvoering van deze doelstellingen is in 2024:

- een beleidsadviseur begonnen met maatwerk. De adviseur is gespecialiseerd in het in beweging krijgen van moeilijk bereikbare doelgroepen;
- een externe afvalcoach ingehuurd om zo'n functie voor de gemeente Voorschoten vorm te geven. In het najaar van 2024 is een afvalcoach in dienst van de gemeente begonnen met het begeleiden van inwoners op wijkniveau.

Uitvoering stappenplan Grondstoffenplan 2021-2025

De gemeente Voorschoten deed in 2024 mee aan de landelijke benchmark (ijkpunt) van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor afval- en reinigingsdiensten, en monitort de resultaten met sorteeraanalyses. Uit de benchmark en de sorteeraanalyses blijkt dat meer dan de helft van het restafval dat de inwoners van Voorschoten aanbieden geen restafval is, maar grondstoffen zijn. Het stappenplan in het Grondstoffenplan 2021-2025 houdt rekening met een volgende en grotere stap om het aantal kilo's restafval te verminderen in de gemeente Voorschoten: een voorstel om variabele tarieven in te voeren voor het aanbieden van restafval. Het besluit hierover leggen we in het voorjaar van 2025 aan de gemeenteraad voor.

Inzameling van grof huishoudelijk afval

Sinds 1 januari 2024 halen we grofvuil op tegen betaling en zamelen we matrassen apart in. Hierdoor is de hoeveelheid grofvuil dat we verwerken gedaald en leveren onze inwoners meer grofvuil aan bij de milieustraten van Avalex. Ook hiervoor benaderen we onze inwoners actief met uitleg, bijvoorbeeld over de manier waarop zij oude matrassen moeten aanbieden.

Zwerfafval

De Zwerfafvalvergoeding 2013-2022 voor het aanpakken van zwerfafval is eind 2024 vernieuwd. Gemaakte kosten voor preventie en aanpak van zwerfafval in 2023 en 2024 worden in 2025 met terugwerkende kracht gedeclareerd en vergoed.

We zijn in 2024 verdergegaan met de educatie over zwerfafval op basisscholen in Voorschoten, monitoren en andere acties om zwerfafval te reduceren. De gemeente werkt hierbij samen met We Are Nature.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
33 Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS statistiek Huishoudelijk afval	179 (2023)	150 (2023)

Taakveld: 7.4 Milieubeheer

Beoogde resultaten

- Uitbreiding werkplan ODWH met extra taken
- Uitvoering activiteiten Lokale Energiestrategie
- Voortzetting van de samenwerking Warmte Leidse Regio voor de verkenning, ontwikkeling en realisatie van een open regionaal energiesysteem

Activiteiten van de Lokale Energiestrategie uitvoeren

In 2024 begonnen we met een lokale aanpak isolatie. Inwoners die voldoen aan de voorwaarden kunnen energieadvies krijgen en een aanbod voor isolatie van € 1.270. Voor inwoners met een inkomen tot 120 procent van het wettelijk minimum is dat € 3.000. Deze aanpak loopt door in 2025.

Energieadvies en kleine energiebesparende maatregelen

In 2024 hebben we ruim 500 huishoudens ondersteund met persoonlijk energieadvies aan huis en met gratis energiebesparende maatregelen via de SPUK-regelingen. De bewoners kregen energiebesparende producten, zoals radiatorfolie, tochtstrips en waterbesparende douchekoppen.

Daardoor bespaarden zij direct op hun energierekening. De actie loopt nog een aantal maanden door in 2025.

Collectief warmtesysteem

In 2024 heeft de gemeenteraad van Voorschoten verschillende besluiten genomen om de warmtetransitie te bevorderen. Zo stelde de raad de Transitievisie warmte 1.1 vast. Die visie verdeelt Voorschoten in warmteclusters en benoemt voor elk cluster de voorkeursalternatieven voor de vervanging van aardgas. De voorgestelde oplossing bestaat uit een combinatie van een collectief warmtesysteem en individuele oplossingen. De gemeente wees de ondergrondse restwarmteleiding WarmtelinQ aan als voorkeursbron voor het collectieve warmtesysteem. Ook besloot de gemeente een plek te reserveren voor een warmteoverdrachtsstation voor de aansluiting op WarmtelinQ.

Wijkuitvoeringsplan Krimwijk

In 2024 hebben we het uitvoeringsplan voor de Krimwijk afgerond. In de eerste maanden van het jaar stelden we de definitieve versie op, gebaseerd op alle input uit eerdere participatierondes met inwoners en samenwerkingspartners. We maakten een publieksversie en hielden een feedbackronde om inwoners en betrokkenen te laten reageren op de voorgestelde verduurzaming. Op basis hiervan maakten we de eindversie van het uitvoeringsplan voor het college om begin 2025 vast te stellen.

In oktober 2024 vond een inwonersbijeenkomst plaats waarin we acties bespraken voor 2025-2026. We spraken met elkaar over prioriteiten en de benodigde ondersteuning. Dit resulteerde in een actieplan met duidelijke vervolgstappen voor de komende twee jaar.

Duurzaam energie opwekken

In 2024 presenteerde de provincie Zuid-Holland een routekaart aan de raad, met stappen op het gebied van windenergie en de mogelijke onderzoeksgebieden in Voorschoten. Daarnaast onderzochten we financieringsmogelijkheden voor een studie naar kleinschalige zonnenvelden in het buitengebied, en bespraken we met de provincie een voorstel voor een zonnenveld en solar carport bij Kasteel Duivenvoorde. Verder hielden we een enquête onder inwoners over het duurzaam opwekken van energie en netcongestie. Ook hebben we eigenaren en huurders van grote daken benaderd om de mogelijkheden voor 'zon-op-dak' en energiehub te verkennen.

Netverzwaring

In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet om de energie-infrastructuur in Voorschoten te versterken. Zo hebben we een locatieonderzoek verricht voor een nieuw onderstation, als voorbereiding op een technische haalbaarheidsanalyse door Liander en een definitieve locatiekeuze in 2026-2027. Daarnaast ondertekenden we een samenwerkingsovereenkomst met Liander om de midden- en laagspanningsnetten toekomstbestendig te maken, in voorbereiding op de buurtaanpak die in 2025 van start gaat.

Samenwerking Warmte Leidse Regio

De gemeenten Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude werken in het programma Warmte Leidse Regio (WLR) samen aan warmtetransitie. In 2024 lag de focus op het verkennen van de haalbaarheid en wenselijkheid van een regionaal publiek integraal warmtebedrijf (RPIW). Deze verkennende fase is afgerond en heeft geresulteerd in het rapport Verkenning Regionaal Warmtebedrijf WLR, dat aan de gemeenteraad is aangeboden. De bevindingen uit deze verkenning bieden voldoende aanleiding om te werken aan de oprichting van een RPIW. Daarom ondertekenen de WLR-gemeenten in 2025 een intentieovereenkomst, en werken we in datzelfde jaar aan een samenwerkingsovereenkomst.

Werkplan Omgevingsdienst West-Holland 2024

Het werkplan 2024 is vrijwel klaar wat betreft urenbesteding. Het jaar 2024 stond in het teken van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. We hebben veel vragen van inwoners, bedrijven en de

gemeente over deze wet beantwoord en verstrekten ook veel adviezen voor ruimtelijke plannen. Naast de reguliere taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving hebben we gewerkt aan:

- een advies over de pfas-kaart;
- het updaten van het Register Externe Veiligheidsrisico's;
- het project geluidsanering bij woningen;
- het behandelen van meldingen asbestsloop en het toezicht daarop;
- het toezicht op energiebesparingsplicht bij bedrijven.

Campagne Houtstook

Met de campagne Houtstook in het stookseizoen 2023-2024 probeerden we onze inwoners ervan bewust te maken dat houtkachels, pelletkachels en open haarden gezondheidsrisico's met zich meebrengen, en dat ze bij het stoken rekening moeten houden met de weersomstandigheden. In november 2024 was de informatiecampagne 2024-2025. Deze campagne behoort inmiddels tot de reguliere werkzaamheden, en komt daarom niet meer terug in de volgende jaarrekening.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
34 Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	16,3% (2022)	41,0% (2022)

Taakveld: 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Beoogde resultaten

- Vaststellen beheervisie Begraven 2024
- Vaststellen beheerplan Begraven 2024
- Verbeteren kostendekkendheid

Begraafplaats Rosenburgh

In 2024 heeft de gemeente Voorschoten een nieuwe verordening Gedenkpark Rosenburgh begraven vastgesteld. Hierin zijn ook nieuwe begraafvormen (diensten) toegevoegd, zoals natuurbegraven en begraven van dieren. Daardoor is ook de kostendekkendheid vergroot. Dit krijgt in 2025 een vervolg met een beheer- en onderhoudsplan voor de begraafplaats. Ook stellen we een plan op voor de tweede fase van de ontwikkeling van Gedenkpark Rosenburgh. We hebben dit project in september 2024 aanbesteed, en het zal doorlopen tot februari 2025. Hierna zullen de plannen worden opgesteld door externe specialistische partij in samenwerking met de Groenbeheerders.

Verbonden partijen

Tabel Verbonden partijen Volksgezondheid en Milieu

Naam	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling GGZ subsidies	7.1 Volksgezondheid
RDOG Hollands Midden	7.1 Volksgezondheid
Omgevingsdienst West-Holland	7.4 Milieu: legalisering, toezicht, handhaving

Wat heeft het gekost?

P7 Volksgezondheid en milieu bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Verschil 2024 Begr. na wijziging / rekening
7.1 Volksgezondheid	Baten	115	137	181	44
	Lasten	-1.938	-2.024	-1.960	64
	Saldo	-1.822	-1.887	-1.779	108
7.2 Riolering	Baten	2.887	2.887	3.095	209
	Lasten	-1.729	-1.735	-1.685	50
	Saldo	1.157	1.151	1.410	259
7.3 Afval	Baten	5.166	5.138	5.134	-4
	Lasten	-3.325	-3.354	-3.097	258
	Saldo	1.841	1.783	2.037	254
7.4 Milieubeheer	Baten	565	609	710	101
	Lasten	-1.505	-1.659	-1.561	97
	Saldo	-940	-1.050	-852	198
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	354	529	451	-77
	Lasten	-385	-551	-701	-150
	Saldo	-31	-22	-249	-228
Totaal baten		9.087	9.299	9.571	271
Totaal lasten		-8.882	-9.323	-9.003	320
Saldo van baten en lasten		205	-24	567	591
Onttrekking reserves		0	204	116	-88
Toevoeging reserves		0	0	0	0
Mutaties reserves		0	204	116	-88
Programma resultaat		205	181	684	503

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 7.1 Volksgezondheid (voordeel € 108.000)

Op dit taakveld is er per saldo sprake van een voordeel van € 108.000. Dat bestaat voornamelijk uit een klein financieel voordeel van € 75.000 op de gemeenschappelijke regeling van Hecht. Het resterend voordeel van € 33.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 7.2 Riolering (voordeel € 259.000)

Op dit taakveld is er, na onttrekking (€ 212.000) uit de egalisatievoorziening rioolheffing, per saldo sprake van een voordeel van € 259.000. Dit voordeel kunnen we grotendeels verklaren door afwijkingen op de baten. De onttrekking uit de voorziening als gevolg van hogere lasten bij het taakveld 5.7 (toerekenbare kosten t.b.v. riool), 7.2, overhead en btw, waardoor de gehele onttrekking leidt tot hogere baten. De lasten voor riolering zijn € 59.000 hoger als gevolg van extra kosten die gemaakt zijn in het kader van regulier beheer en onderhoud van de riolering, gemalen en pompinstallaties. Naast dit nadeel is er als gevolg van een wijziging van de rente op kapitaallasten (zie programma 0 voor een toelichting) een voordeel te melden van € 94.000. Ook hielden we bij de begroting rekening met een storting in de egalisatievoorziening van € 15.000. Daar deze niet wordt uitgevoerd, maar een onttrekking noodzakelijk is, leidt dit tot een aanvullend voordelig effect van dit

bedrag op de lasten van dit taakveld. Het resterend nadeel € 3.000 betreft overige kleine verschillen. Het programma riolering kent een gesloten systeem. Dit houdt in dat de inkomsten uit de rioolheffing alleen voor kosten met betrekking tot riolering mogen worden ingezet. De hogere lasten hebben uiteindelijk geresulteerd in een onttrekking van middelen uit de egalisatievoorziening. Voor een nadere toelichting wordt ook verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Taakveld 7.3 Afval (voordeel € 254.000)

Het taakveld Afval kent, na storting (€ 273.000) in de egalisatievoorziening, per saldo een voordeel van € 254.000. Dit is grotendeels te verklaren door de afwijking op de geraamde storting in de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. Bij de begroting hielden we rekening met een dotatie van € 388.000 in de voorziening, maar deze is per saldo lager uitgevallen. Dit verklaart een voordeel van € 115.000 op de lasten van dit taakveld. Dit voordeel wordt vervolgens verder vergroot met een bedrag van € 98.000 als gevolg van lagere lasten bij het onderdeel afvalbeleid, voornamelijk veroorzaakt door minder inhuur en communicatiekosten. Tot slot zijn de kosten van het afvalbrengstation per saldo € 45.000 lager uitgevallen door lagere verwerkingskosten (€ 66.000 voordeel) en hogere bezoekerskosten (€ 21.000 nadeel) dan begroot. Het resterend nadeel van € 4.000 betreft overige kleine verschillen. Het programma afval kent een gesloten systeem. Dit houdt in dat de inkomsten uit de afvalstoffenheffing alleen voor kosten met betrekking tot afval mogen worden ingezet. De lagere lasten hebben tot gevolg dat er geen onttrekking uit de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing vanuit de batenkant noodzakelijk is, welke wel was begroot. De lagere lasten hebben uiteindelijk geresulteerd in een toevoeging van middelen aan de egalisatievoorziening. Voor een nadere toelichting wordt ook verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Taakveld 7.4 Milieubeheer (voordeel € 198.000)

Het taakveld sluit af met een positief saldo van € 198.000, waarbij er een voordeel is op de baten van € 101.000 en een voordeel op de lasten van € 97.000. Het voordeel op de lasten wordt voor een bedrag van € 25.000 bij ongediertebestrijding verklaard, voor de bestrijding van het mediterrane draaigatje. Daarnaast zijn er ook onderuitputtingen te melden bij de decentralisatie uitkering Klimaatakkoord (voordeel € 34.000), lagere bijdrage aan de Omgevingsdienst West-Holland (voordeel € 26.000) en aan WarmtelinQ (Warmte Leidse Regio, voordeel € 66.000). Tegenover deze lagere lasten zijn er hogere lasten te melden bij de SPUK capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Als gevolg van deze hogere lasten is er ook een voordeel op de baten te melden bij SPUK CDOKE (€ 100.000), omdat er meer subsidie is gerealiseerd. Het resterend voordeel van € 1.000 betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria (nadeel € 228.000)

Het taakveld sluit af met een negatief saldo van € 228.000, waarbij er een nadeel is op de baten van € 77.000 en een nadeel op de lasten van € 150.000. Het nadeel op de lasten is grotendeels te verklaren door een afwijking op de geraamde storting in de voorziening voor toekomstige onderhoudsverplichtingen. We hielden rekening met een storting in de voorziening van € 150.000, maar de werkelijk storting is € 110.000 hoger geworden. Daarnaast zijn de lasten als gevolg van het aannemen van de nieuwe verordening Gedenkpark Rosenburgh met bijbehorende benodigde impulsen en acties, € 40.000 hoger uitgevallen dan begroot. De lagere baten van € 77.000 worden grotendeels veroorzaakt doordat er in 2024 minder begrafenissen plaatsvonden dan ingeschat, doordat Gedenkpark Rosenburgh momenteel nog in de ontwikkelings- en aanloopfase zit en dit zorgt voor een nadeel van € 70.000. Als laatste vallen de baten van de eindafrekening van de DVO ruimte voor het onderdeel ICT-begraafplaats met Wassenaar € 7.000 lager uit door gewijzigde afspraken.

Doelstelling: "Wat wilden we bereiken ?"

Er moet een goede balans zijn in het woningaanbod, daardoor kan Voorschoten verschillende doelgroepen aan zich binden. Ook bevordert de voldoende beschikbaarheid van woningen de doorstroming;

We willen het dorpse groene karakter behouden, de ruimtelijke opgave voor de komende jaren richt zich daarom op de instandhouding en het beheer van de ruimtelijke structuur van Voorschoten.

Het college vult deze doelstelling in met de volgende taakvelden:

Taakveld: 8.1 Ruimte en leefomgeving

Beoogde resultaten

- We werken volgens de minimale eisen van de Omgevingswet
- Het proces voor de voorbereiding van de Omgevingsvisie is uitgeschreven en vastgesteld
- Het instrument afwegingskader is herijkt;
- Voor projecten die, met verwijzing naar de kadernota, een extra impuls nodig hebben worden middelen vrijgemaakt.
- Uitvoeringsprogramma ontwikkelvisie centrum

Omgevingsvisie Voorschoten 2040

In 2024 is de gemeente begonnen met een omgevingsvisie. Hierin leggen we onze ambities en strategische beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vast voor de lange termijn. Met verschillende vormen van participatie is de Voorschotense samenleving – inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, de gemeenteraad en het college – betrokken bij het uitwerken van de ambities en opgaven voor Voorschoten in 2040. De resultaten van de participatie hebben we opgenomen in het Ambitiedocument Voorschoten 2040, dat de gemeenteraad in het najaar van 2024 heeft vastgesteld. Dit document vormt het (inhoudelijke) vertrekpunt voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie. De bouwstenen om onze ambities te realiseren staan in de Bouwstenennotitie die het college in november 2024 heeft vastgesteld.

In 2025 stellen we, samen met de Voorschotense samenleving, keuzes voor de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkeling van Voorschoten. We leggen de omgevingsvisie in oktober 2025 aan de raad voor om vast te stellen.

Voortgang ontwikkeling woningbouwprojecten

Met raadsinformatiebrief nummer 68 van 22 oktober 2024 hebben wij de raad actief geïnformeerd over de voortgang van de lopende (woningbouw)projecten gedurende de eerste helft van 2024. In de voorjaarsnota 2024 is aangegeven dit halfjaarlijks overzicht verder te completeren met andere belangrijke projecten die niet direct zijn gerelateerd aan woningbouw. Vooruitlopend op de jaarrekening 2024 wordt de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de voortgang op de (woningbouw)projecten gedurende de tweede helft van 2024. Omdat beide raadsinformatiebrieven een volledig beeld geven van de voortgang op de projecten in 2024 wordt voor meer informatie naar deze brieven verwezen.

Taakveld: 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)

Beoogde resultaten

- De lopende grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd.
- Voor projecten waar de gemeente een grondpositie heeft, onderzoekt de gemeente per locatie, hoe, met inachtneming van het grondbeleid, het beste regie kunnen voeren.

Volgens ons huidige grondbeleid kiezen we voornamelijk voor een vorm van faciliterende gebiedsontwikkeling, maar stellen we waar nodig een actiever beleid voor. Daarbij beperken we ons grotendeels tot:

- het omgevingsplan vaststellen;
- toezicht uitvoeren op activiteiten van derden;
- het verplichte verrekenen van grondkosten (kostenverhaal).

We rapporteren elk halfjaar over de voortgang van de projecten. Het kostenverhaal in intentieovereenkomsten en overeenkomsten voor de ontwikkeling van woningbouwprojecten (de zogeheten anterieure overeenkomsten) is een vast onderdeel van de afspraken met ontwikkelaars geworden.

Project Duivenvoorde Corridor

Voor het project Duivenvoorde Corridor hebben we een grondexploitatie vastgesteld; de gemeente voert hier actief grondbeleid. De onteigening op basis van het exploitatieplan van het laatste deel, Noortveer, is uitgesproken in 2021. Het heeft tot in 2024 geduurd om dit af te ronden: de kassen zijn gesloopt, de gronden geëgaliseerd en overgedragen. Daarna zijn we begonnen met de voorbereiding van de gunning en aanbesteding. De jaarrekening geeft de financiële voortgang van het hele project weer.

Project Deltaplein

In 2020 hebben we op advies van de commissie bezwaarschriften besloten geen subsidievoorschot te verstrekken voor het project Deltaplein, omdat een transparant inzicht in de boekhouding ontbreekt. De voorziening voor dit project is ook in 2024 in stand gehouden, omdat de subsidie pas na afloop van de juridische procedures definitief kan worden vastgesteld. De gemeente Voorschoten wil de rechter laten oordelen of dit besluit juridisch houdbaar is. In 2025 is de rechtbankzitting van het beroep dat Deltaplein bv instelde tegen de beslissing op het bezwaar om geen subsidie te verstrekken. De gemeente kan verweer voeren tegen het ingediende beroep. Deze procedure zal uiteindelijk tot een finaal oordeel leiden. Wanneer dat zal zijn, hangt er ook vanaf of Deltaplein bv hoger beroep instelt bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, als de rechtbank besluit in het voordeel van de gemeente.

Taakveld: 8.3 Wonen en bouwen

Beoogde resultaten

- Locaties voor flexwoningen zijn bekend en de procedure voor realisatie is gestart.
- De locatie voor de woonwagendstandplaats is bekend en de voorbereidingen voor de verplaatsing zijn gereed.
- We hebben de woonvisie vertaald naar meerjaren prestatieafspraken.
- Juridisch pakket omgevingswet.

Meerjarenprestatieafspraken 2024

Met de drie woningcorporaties die actief zijn in Voorschoten en de huurdersorganisaties van deze corporaties hebben we de meerjarenprestatieafspraken voor de periode 2024 tot en met 2028

uitgewerkt. Dat gebeurde onder begeleiding van adviesbureau Rigo. De woonvisie die we in 2023 vaststelden en de Nationale Prestatieafspraken waren hierbij een belangrijke leidraad. Op 11 december 2024 hebben de partijen de meerjarenprestatieafspraken ondertekend.

Versnelling totstandkoming anterieure overeenkomsten

In 2024 vond de gewenste versnelling plaats in het aangaan van overeenkomsten voor de ontwikkeling van woningbouwprojecten (de zogeheten anterieure overeenkomsten). De doorlooptijd van sommige projecten is erg lang. Aan het einde van 2024 sloten we meerdere anterieure overeenkomsten af, vooral voor projecten met oude afspraken voor het woningbouwprogramma. Dit ging vooral over lagere percentages sociale huur en betaalbare woningen. In onze woonvisie staat dat oude afspraken alleen blijven gelden als de anterieure overeenkomst voor 1 januari 2025 is afgesloten.

Meer sociale huur in de planning

Voorschoten heeft in 2024 maximaal ingezet op het toevoegen van sociale huurwoningen. Dat heeft ertoe geleid dat we in de woningbouwplannen gemiddeld 43 procent opnamen aan sociale woningbouw, dus fors meer dan de 24 procent in de huidige woningvoorraad. Dit is inclusief de lagere percentages in de oude plannen, en is vooral het resultaat van de woningbouw op eigen grond van de gemeente. Inmiddels is het hoge percentage sociale huur teruggezaakt naar circa 38 procent, doordat we in de nieuwste programma's ook inzetten op middenhuur bij projecten op eigen grond.

Flexwoningen

Na een uitvoerig locatieonderzoek voor flexwoningen, zoals beschreven in de woonvisie 2023-2027, heeft de gemeenteraad in mei 2024 besloten zich in te zetten voor de bouw van circa 120 woningen aan het Oude Stationslaantje. Flexwoningen zijn tijdelijke woningen die relatief snel kunnen worden gebouwd.

Woonwagenstandplaatsen

In de woonvisie 2023-2027 is vastgelegd dat we aan de Hofweg zorgen voor minimaal twee standplaatsen voor woonwagens, met een mogelijkheid voor uitbreiding. Vanwege een uitspraak van de rechtbank Den Haag in mei 2024 en de lokale behoefte aan extra standplaatsen zijn we in 2024 begonnen met de voorbereiding voor een uitbreiding naar vier standplaatsen. Hierover hebben we afspraken gemaakt met de huidige bewoners, waarbij we ook spraken over een overdracht naar een van de woningcorporaties. Er zal bij toewijzing van huisvesting zoveel mogelijk worden aangesloten bij het regionale verdeelsysteem van Holland Rijnland.

Ontwikkeling van een woonzorgkader

In de woonvisie 2023-2027 staat dat we een woonzorgkader ontwikkelen. Samen met woningcorporaties en zorg- en welzijnsorganisaties geven we inhoud aan de uitgangspunten, definities en opgaven daarin. Ook bewonersorganisaties en cliëntenraden zijn hierbij betrokken. Dit kader heeft de naam woonzorgcomponent meegekregen. De individuele gemeenten ontwikkelen in 2025 een woonzorgvisie.

Participatiegroep Wonen en Bouwen

In 2022 is er een herstart gemaakt met de Participatiegroep Wonen en Bouwen, bestaande uit een aantal betrokken inwoners waarmee wordt gesproken over tal van ontwikkelingen betrekking hebbend op bouwen en wonen. Over de werkwijze zijn met deze groep werkafspraken gemaakt. Dit overleg levert geregeld zeer waardevolle suggesties op. Daarnaast biedt het ruimte om wat meer achtergrond bij gemeentelijk beleid toe te lichten. De betrokken partijen komen 2 tot 4 keer per jaar bij elkaar.

Rekenkameronderzoek

De Rekenkamercommissie WVOLV (Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg) heeft in 2024 onderzoek gedaan naar de effectiviteit van het woonbeleid in de

verschillende gemeenten. Dit onderzoek is in het laatste kwartaal van 2024 uitgebracht en besproken in de verschillende bestuurlijke gremia. Het college heeft een reactie gegeven op de aanbevelingen.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving

Het college heeft het evaluatieverslag en de jaarrapportage 2024 en het uitvoeringsprogramma 2025 vastgesteld. Hiermee voldoen we aan de verplichting uit het Omgevingsbesluit omgevingsrecht. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd in de raadsinformatiebrief van 28 januari 2025.

Beleidsindicatoren

Nr. Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2024	Landelijk 2024
35 Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	501 (2024)	379 (2024)
36 Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	0,3 (2023)	9,1 (2023)
37 Demografische druk	%	CBS	89,3% (2024)	70,4% (2024)
38 Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	€ 1.388€ 911 (2024) (2024)	
39 Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	€ 1.481€ 994 (2024) (2024)	

Wat heeft het gekost?

P8 Wonen en bouwen bedragen x € 1.000,- ("-" = nadeel / "+" = voordeel)		Begroting 2024 primair	Begroting 2024 na wijziging	Rekening 2024	Vershil 2024 Begr. na wijziging / rekening
8.1 Ruimte en leefomgeving	Baten	0	0	3	3
	Lasten	-1.009	-1.345	-1.083	263
	Saldo	-1.009	-1.345	-1.080	265
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	7.254	843	310	-533
	Lasten	-7.300	-890	-383	507
	Saldo	-46	-48	-74	-26
8.3 Wonen en bouwen	Baten	680	3.099	3.476	377
	Lasten	-1.697	-2.218	-1.831	387
	Saldo	-1.017	881	1.645	764
Totaal baten		7.934	3.941	3.788	-153
Totaal lasten		-10.006	-4.453	-3.297	1.156
Saldo van baten en lasten		-2.071	-512	491	1.003

Onttrekking reserves	250	763	381	-382
Toevoeging reserves	-500	-500	-500	0
Mutaties reserves	-250	263	-119	-382
Programma resultaat	-2.321	-249	372	621

Toelichting op verschillen begroot actueel/werkelijk in taakvelden >= € 50.000

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving (voordeel € 265.000)

Het taakveld sluit af met een positief resultaat van € 265.000 met een voordeel op de baten van € 3.000 en een voordeel op de lasten van € 263.000. Het voordeel op de lastenkant wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel van € 201.000 voor de invoering van de Omgevingswet, dat onder andere bestaat uit een extra budget afkomstig uit de meicirculaire 2024 (€ 99.000) en een eenmalige uitkering die beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (€ 34.000 voordeel). Daarnaast hebben we minder kosten gemaakt bij de omgevingsplannen (€ 31.000) en voor advies rondom structuur- en bestemmingsplannen (€ 31.000). We stellen voor om het niet-bestede deel voor de uitvoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en voor de omgevingsvisie over te hevelen naar 2024. Het restantverschil op de lasten en baten betreft overige kleine verschillen per saldo van € 2.000.

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein) (nadeel € 26.000)

De verschillen in baten en lasten op taakveld 8.2 zijn inherent aan een grondexploitatie. Dit is voornamelijk te verklaren door het doorschuiven van de geplande activiteiten en kosten naar 2025. Omdat de grondexploitatie budgettair neutraal is, verklaart dit ook grotendeels de afwijking aan de batenkant (aan de batenkant staat met name de mutatie naar de balans). Het nadeel op het taakveld van € 26.000 ten opzichte van de begroting ontstaat voornamelijk door een extra storting van € 33.000 in de verliesvoorziening op basis van de laatste berekeningen, waar € 6.000 begroot was. De grondexploitatie zelf sluit af met een verwacht verlies op contante waarde van € 616.000, zie de Paragraaf Grondbeleid.

Taakveld 8.3 Wonen en Bouwen (voordeel € 764.000)

Het taakveld sluit af met een positief saldo van € 764.000. Op de lasten is dit een voordeel van € 387.000 en op de baten een voordeel van € 377.000. Het voordeel op de lastenkant wordt door verschillende items veroorzaakt. De belangrijkste daarvan is het uitblijven van de gemeentelijke betaling van € 250.000 aan het project Bijdorp, door vertraging bij het project met het realiseren van de woningen. Daarnaast zijn er lagere lasten gerealiseerd bij het lokale isolatieprogramma van € 136.000 (voordeel), als gevolg van vertraagde werkzaamheden. Hiertegenover staat ook een lagere vergoeding vanuit het rijk op de baten voor hetzelfde bedrag van € 136.000 (nadeel). Het overige verschil op de batenkant wordt veroorzaakt door niet begrote opbrengsten bij afgesloten anterieure overeenkomsten van € 239.000 en een hogere grondwaarde (€ 86.000). Daarnaast is er een voordeel van € 186.000 op opbrengsten voor bouwvergunningen. Het restantverschil op de lasten en baten betreft overige kleine verschillen per saldo van € 4.000.

Verplichte paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Voorschoten geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. De heffingsbevoegdheid ontleent de gemeente aan een wettelijke grondslag, zoals de Gemeentewet en de Wet milieubeheer. Het invoeren, wijzigen en afschaffen van lokale heffingen is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Onder de belastingen vallen de onroerendezaakbelastingen, de belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, de toeristenbelasting, de precariobelasting en de reclamebelasting.

Wat betreft de bestemmingsheffingen, hieronder vallen rioolheffing en afvalstoffenheffing. De rechten hebben betrekking op een brede categorie belastbare feiten. De belangrijkste hiervan zijn de marktgelden, de begrafenisrechten en de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en gemeentelijke basisadministratie. Bij bestemmingsheffingen wordt de heffing opgelegd aan alle gebruikers van een gemeentelijke voorziening, terwijl rechten een vergoeding zijn voor een specifieke dienst of vergunning.

1.2 Beleid lokale heffingen

'Inwoners, bedrijven en andere belanghebbenden leveren een rechtvaardige bijdrage in de gemeentelijke voorzieningen.' Zo is het beleid van de gemeente Voorschoten op het gebied van lokale heffingen samen te vatten. De lokale lastendruk blijft in reële termen gelijk, waarbij wordt uitgegaan dat leges en rechten kostendekkend blijven of worden. De OZB wordt, afgezien van de gebruikelijke indexering en de gemaakte afspraken, niet verder verhoogd.

1.2.1 Aanpassing belastingen

De geraamde opbrengsten van belastingen zijn voor 2024 verhoogd met 4,4% conform de door het Centraal Planbureau (CPB) geraamde geharmoniseerde consumentenprijsindex (HCPI). Onderstaand volgt een korte toelichting op de vastgestelde tarieven en belastingopbrengsten, inclusief de toepassing van de inflatiecorrectie.

OZB

Bij het vaststellen van de begroting 2024 is het inflatiepercentage van 4,4% toegepast en zijn de opbrengsten OZB woningen en niet-woningen hiermee verhoogd. Bij de berekening van de OZB-tarieven voor 2024 is rekening gehouden met bovenstaande uitgangspunten en bij de waardeontwikkeling is uitgegaan van een waardestijging van 0,0% voor de woningen en een waardestijging van 1,1% voor de niet-woningen.

Precariobelasting

De opbrengst van de precariobelasting zijn met het inflatiepercentage van 4,4% verhoogd.

Reclamebelasting

De opbrengst van de reclamebelasting wordt in overleg met de centrumondernemers vastgesteld en is voor 2024 niet verhoogd. Het variabele tarief is gelijk gebleven waarbij ook het minimumtarief (€ 400) en maximumtarief (€ 900) ongewijzigd zijn gebleven.

Toeristenbelasting

De opbrengst van de toeristenbelasting is met het inflatiepercentage van 4,4% verhoogd.

1.2.2 Aanpassing leges en rechten

Volgens de uitgangspunten in de begroting zijn de leges en rechten voor 2024 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 4,4% (consumentenprijsindex). Hierop zijn de volgende uitzonderingen:

- Voor de aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk is het tarief ongewijzigd gebleven op een percentage van 5,3% van de bouwkosten;
- Tarieven die door het Rijk worden vastgesteld, zijn voor dat bedrag opgenomen.

Riool en Afval

Voor de rioolheffing en de afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven, rekening houdend met de egalisatievoorziening, maximaal 100% kostendekkend zijn. De opbrengst van de rioolheffing is met het inflatiepercentage van 4,4% verhoogd. De opbrengst van de afvalstoffenheffing is met 8% verhoogd, dit is inclusief het inflatiepercentage van 4,4%.

1.3 Overzicht tarieven

De belangrijkste tarieven voor belastingjaar 2024 zijn:

Belastingen	Tarief 2024
Onroerende zaakbelasting voor woningen Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde)	0,1258%
Onroerende zaakbelasting voor niet-woningen Tarief eigenaar (% van de WOZ-waarde) Tarief gebruiker (% van de WOZ-waarde)	0,2748% 0,2325%
Afvalstoffenheffing • Aanleunwoning • Etagewoning met eenpersoonshuishouden • Etagewoning met meerpersoonshuishouden • Overige woonruimte met eenpersoonshuishouden • Overige woonruimte met meerpersoonshuishouden	€ 299,76 € 337,08 € 429,36 € 398,64 € 491,28
Rioolheffing • Voor percelen met drinkwateraansluiting • Voor percelen zonder drinkwateraansluiting	€ 240,48 € 14,28

1.4 De opbrengsten van de gemeentelijke belastingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2024 voor de belangrijkste belastingen.

	Belastingen	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024
1	OZB Eigenaren	€ 7.923.380	€ 8.168.430
2	OZB Gebruikers	€ 562.380	€ 578.496
3	Roerende ruimte belastingen	€ 6.505	€ 10.181
4	Precariobelasting	€ 11.000	€ 27.197
5	Toeristenbelasting	€ 210.000	€ 203.599
6	Reclamebelasting	€ 81.000	€ 82.645
7	BIZ-Dobbewijk	€ 27.000	€ 31.851

1.5 De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen

In onderstaand overzicht staan de geraamde en werkelijke baten voor 2024 voor de belangrijkste heffingen.

	Heffingen	Begroting na wijziging 2024	Werkelijk 2024
8	Afvalstoffenheffing	€ 4.989.243	€ 4.914.927
9	Rioolheffing	€ 2.886.553	€ 2.869.562
10	Marktgelden	€ 38.678	€ 39.185
11	Begrafnisrechten	€ 478.834	€ 432.768
12	Leges wabo	€ 1.983.458	€ 2.169.013

1.5.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van percelen waarvoor een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen bestaat. De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de afvalstoffenheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening. Hierdoor is de kostendekkendheid altijd 100%. Voor de afvalstoffenheffing is over 2024 uiteindelijk € 273.000 toegevoegd aan de egalisatievoorziening.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	3.550.000	3.067.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen*	-177.000	-212.000
Netto kosten taakveld(en)	3.373.000	2.855.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	1.126.000	1.377.000
BTW	491.000	398.000
Totaal toerekenbare kosten	1.617.000	1.775.000
Totale kosten	4.989.000	4.630.000
Totale opbrengsten	4.989.000	4.903.000
Dotatie ultimo 2024		-273.000
Kostendekkendheid	100%	100%

* betreft inkomsten en onttrekking uit voorziening afvalstoffenheffing.

1.5.2 Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van gebruikers van percelen en dient ter financiering van de gemeentelijke waterzorgtaken, waaronder afval-, hemel- en grondwaterbeheer. De lasten voor deze taken zijn in 2024 hoger uitgevallen door extra kosten voor het reguliere beheer en onderhoud van de riolering, gemalen en pompinstallaties. Door het uitstellen van vervangingsinvesteringen neemt de druk op de technische levensduur van de waterinfrastructuur in Voorschoten toe. Dit leidt ertoe dat er vaker ad hoc reparatie- en onderhoudswerkzaamheden nodig zijn.

De verschillen tussen de werkelijke lasten en baten voor de rioolheffing worden verrekend met de egalisatievoorziening, waardoor de kostendekkendheid altijd 100% blijft. In 2024 is uiteindelijk € 212.000 onttrokken aan de egalisatievoorziening voor de rioolheffing.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	2.171.000	2.226.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen		-14.000
Inkomsten taakveld(en) onttrekking		
Netto kosten taakveld(en)	2.171.000	2.212.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	438.000	526.000
BTW	278.000	325.000
Totaal toerekenbare kosten	716.000	851.000
Totale kosten	2.887.000	3.063.000
Totale opbrengsten	2.887.000	2.851.000
Onttrekking ultimo 2024		212.000
Kostendekkendheid	100%	100%

1.5.3 Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2024 uit op 29%.

Berekening kostendekkendheid marktgeld	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	127.000	93.500
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	0
Netto kosten taakveld(en)	127.000	93.500
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	28.000	33.500
BTW	12.000	8.500
Totaal toerekenbare kosten	40.000	42.000
Totale kosten	166.000	135.500
Totale opbrengsten	82.000	39.000
Kostendekkendheid	49%	29%

1.5.4 Begraafplaatsrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en daarmee samenhangende diensten. Door afname van het aantal begravingen is de exploitatie van begraafplaats Rosenburgh al jaren verre van kostendekkend. Met het vaststellen van het Raadsvoorstel Toekomstbesteding begraven, zijn er een tweetal aanpassingen doorgevoerd, namelijk: het uitbreiden van het dienstenaanbod en het vaststellen van meer marktconforme tarieven voor de diensten. De beheerverordening en de verordening op de heffing en invordering van de lijkbezorgingsrechten 2024 zijn als gevolg hiervan aangepast. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2024 uit op 53% en is hiermee meer kostendekkend geworden.

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten	Raming	Realisatie
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	393.000	432.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-8.000	-8.000
Netto kosten taakveld(en)	385.000	424.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	318.000	389.000
BTW	21.000	31.000
Totaal toerekenbare kosten	339.000	420.000
Totale kosten	724.000	844.000
Totale opbrengsten	354.000	444.000
Kostendekkendheid	49%	53%

Met de vaststellen van het Raadsvoorstel Toekomstbesteding begraven per 1 juli 2024 is de vorming van de voorziening gedenkpark Rosenburgh een feit. De gemeente was conform het geldende BBV verplicht hiervoor een voorziening te vormen. Door het vormen van deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat de betaalde rechten beschikbaar zijn voor de periode dat voor de (natuur)graven en (natuur)urnengraven is afgekocht. Per 31 december 2024 vertegenwoordigt de voorziening een waarde van € 1.252.134.

1.5.5 Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening, Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers). Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De uiteindelijke kostendekkendheid komt over 2024 voor de drie titels uit op respectievelijk 77%, 229% en 18%. Voor de leges omgevingsvergunning wordt bij de jaarrekening 2024 voorgesteld om een bedrag van € 1.523.000 toe te voegen aan de algemene middelen.

Kostendekkendheid Titel 1: Leges Algemene dienstverlening	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	443.000	644.000
Toe te rekenen overhead	224.000	274.000
Totale kosten	667.000	918.000
Totale opbrengsten	435.000	707.000
Kostendekkendheid	65%	77%

Kostendekkendheid Titel 2: Leges omgevingsvergunning	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	481.000	520.000
Toe te rekenen overhead	349.000	427.000
Totale kosten	830.000	947.000
Totale opbrengsten	647.000	2.169.000
Kostendekkendheid	78%	229%

Kostendekkendheid Titel 3: Leges Europese dienstenrichtlijn	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden	15.000	14.000
Toe te rekenen overhead	15.000	18.000
Totale kosten	30.000	32.000
Totale opbrengsten	6.000	6.000
Kostendekkendheid	20%	18%

1.6 Kwijtschelding

In de raadsvergadering van 8 december 2022 is de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Voorschoten 2023 vastgesteld. Hiermee is een verruimde vermogensnorm opgenomen in de verordening. Deze verordening is niet per 2023 beëindigd, maar bleef ook in 2024 volledig van kracht. Kwijtschelding was in 2024 mogelijk voor de onroerendezaakbelastingen, de roerende-ruimtebelastingen, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en het begraafplaatsrecht (onderhouden begraafplaats). Ook voor ZZP'ers is het mogelijk om onder dezelfde voorwaarden als privépersonen voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

In 2024 zijn de volgende bedragen uitgegeven voor kwijtschelding.

Belastingen	Raming 2024	Werkelijk 2024
OZB	€ 2.000	€ 356
Hondenbelasting*	€ 3.000	€ 510
Afvalstoffenheffing	€ 172.000	€ 177.705
Rioolheffing	€ 113.000	€ 112.131
Totaal	€ 290.000	€ 290.702

* Er wordt melding gemaakt van kwijtschelding voor hondenbelasting, omdat er geen wettelijke termijn is voor het indienen van een kwijtscheldingsverzoek volgens de Invorderingswet. Indien een nieuw kwijtscheldingsverzoek wordt ingediend, vindt beoordeling plaats op basis van de gegevens die in dat jaar bekend zijn bij de indiener.

1.7 Ontwikkeling woonlasten

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar $t-1$ (zoals geproduceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage

kan de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst.

	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Totale woonlasten gezin Voorschoten in jaar t	€ 1.429	€ 1.479	€ 1.479
Woonlasten gemiddelde voor gezin in t-1	€ 904	€ 944	€ 944
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor (x 100%)	158,1%	156,6%	156,6%

Deze vergelijking laat voor Voorschoten zien dat de woonlasten hoger liggen dan het landelijk gemiddelde. De lokale lasten calculator, afkomstig van Coelo 2024, vergelijkt de woonlasten in de verschillende gemeenten binnen Nederland en deze worden gerangschikt van hoogste naar laagste gemeentelijke woonlasten, de gemeente Voorschoten staat op zevende positie.

1.8 Samenwerking diverse gemeenten en het Hoogheemraadschap Rijnland

De volledige heffing en invordering, inclusief de waardering in het kader van de Wet WOZ, is overgedragen aan belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). Voor de gemeente Voorschoten geldt dit voor de onroerendezaakbelastingen, riool- en waterzorgheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, precariobelasting, reclamebelasting en de BIZ-bijdragen. Verzoeken om kwijtschelding worden ook vanuit de BSGR afgehandeld.

1.9 Algemene ontwikkelingen

Verruiming lokaal belastinggebied

Gemeenten blijven sterk afhankelijk van rijksinkomsten, terwijl de financieringssysteem zorgt voor schommelingen en beperkte autonomie. Om dit te verbeteren, wordt gewerkt aan een herziening van het gemeentefonds en een nieuwe financieringssysteem na 2025. Het Rijk en gemeenten bespreken de uitbreiding van het lokale belastinggebied, waarbij een verschuiving van rijksbelastingen niet mag leiden tot een hogere lastendruk. De VNG pleit voor stabielere en eerlijkere gemeentefinanciën.

Daarnaast neemt de financiële druk toe door kostenstijgingen in de jeugdzorg, energietransitie en woningbouw. Het 'ravijnjaar' 2026, waarin rijksbijdragen fors afnemen, leidt tot zorgen over tekorten en mogelijke bezuinigingen. Gemeenten overwegen verhogingen van de onroerendezaakbelasting (OZB) en andere lokale heffingen.

Paragraaf Weerstandsvermogen

Op 29 januari 2015 is de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen" vastgesteld door de raad van Voorschoten. Deze nota formuleert de kaders voor succesvol risicomanagement. Uit de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing blijkt dat het weerstandsvermogen van de gemeente Voorschoten uitstekend is. De vergelijking tussen het benodigde weerstandsvermogen en de beschikbare weerstandscapaciteit levert een ratio weerstandsvermogen op van 3,9. In de Jaarstukken 2023 was sprake van een ratio van 4,1.

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. Met behulp van een risicomanagementinformatiesysteem prioriteert, analyseert en beoordeelt de gemeentelijke organisatie risico's op systematische wijze. Door een goed systeem van risicomanagement kunnen bestuurders en managers vervolgens voor risico's, die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen, passende beheersmaatregelen nemen.

Onderdeel van het proces van totstandkoming van de jaarrekening is de risico-inventarisatie. Daarbij is organisatiebreed een uitvraag gedaan om alle risico's in kaart te brengen. Voor ieder risico is een risicoprofiel opgesteld. De inventarisatie heeft een lijst met in totaal 23 risico's opgeleverd.

Conform de nota "risicomanagement en weerstandsvermogen" toont het onderstaande overzicht de tien grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het overzicht is aangevuld met de getroffen beheersmaatregelen. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gaat het college uit van deze 'top 10'. De top 10 behelst circa 70% van de totale financiële omvang van de geïnventariseerde risico's. Om voldoende dekking te hebben voor deze kleinere risico's, wordt daarnaast een buffer van 30% (van de benodigde weerstandscapaciteit) van de 10 grootste risico's gehanteerd. Met de opslag van 30% wordt afgeweken van het opslagpercentage van 10% dat is opgenomen in de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen". De reden hiervoor is dat een opslag van 10% onvoldoende is om de overige risico's af te dekken.

Omschrijving	Maximale omvang	Kans (in %)	Gemiddelde omvang	Risicoprofiel
1. Algemene uitkering Gemeentefonds	2.100	70	1.050	735
2. Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (incl. Jeugd)	3.542	30	1.771	531
3. Technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan	2.000	50	1.000	500
4. Garantstellingen	75.300	1	37.650	377
5. Schade Vuilwateroverlast	2.500	30	1.250	375
6. Informatieveiligheid	2.500	30	1.250	375
7. Renterisico	3.700	20	1.850	370
8. Grondexploitatie Duivenvoordecorridor	1.086	25	1.086	271
9. Uitkeringen sociaal domein	578	70	289	202
10. Ontsluiting het Fortuyn van Voorschoten op Leids grondgebied	700	50	350	175
Totaal				3.911

(bedragen x € 1.000)

De 'top 10' risico's tellen op tot € 3.911.000. Voor de overige risico's is het uitgangspunt dat deze geschat worden op 30% van de totale omvang van deze 'top 10'. Dit komt neer op € 1.173.000. Inclusief de opslag voor de overige risico's komt het totaal geactualiseerde risicoprofiel uit op € 5.084.000.

Per saldo zijn de financiële risico's van de gemeente licht afgenomen ten opzichte van de risicoparagraaf in de begroting 2025. De begroting 2025 is het laatste P&C instrument waarin het gemeentelijk risicoprofiel was geactualiseerd.

De 'top 10' risico's zijn hieronder toegelicht

1. Algemene uitkering Gemeentefonds

De gemeente loopt risico op lagere inkomsten algemene uitkering gemeentefonds door exogene ontwikkelingen zoals:

- Nadelige herverdeeldeffecten bij wijzigingen in het verdeelmodel gemeentefonds.
- Lagere compensatie voor loon, prijs en hoeveelheidsontwikkeling. De compensatie voor inflatie blijkt vaak achteraf te laag te zijn.
- Een lagere uitkering van de onderbesteding van het BTW compensatiefonds. In de begroting 2025 is rekening gehouden met eenzelfde uitkering als over 2023.
- Ontwikkelingen in de uitkeringsbasis, waardoor er voor Voorschoten een lagere algemene uitkering komt.
- Kortingen op specifieke uitkeringen (SPUKS). Het Rijk wil het aantal SPUKS terugbrengen om zo minder lasten en werk voor gemeentes en accountants te hebben. Het terugbrengen gaat in principe samen met een korting, mogelijk oplopend tot 10 procent.

Toelichting

Het totale herverdeeldeffect van Voorschoten betreft € 140 per inwoner nadelig. Voor 2023 t/m 2025 geldt een ingroeipad van nadelig € 37,50 per inwoner. Er resteert nog € 102,50 per inwoner: een risico van structureel € 2,6 miljoen (25.627 inwoners x € 102,50). Inmiddels zijn een drietal onderzoeken naar de nieuwe verdeling van het gemeentefonds afgerond. De uitkomsten hiervan geven niet voldoende houvast voor een concrete aanpassing van het (nieuwe) verdeelmodel. Vervolgonderzoeken zijn, middels een kamerbrief, aangekondigd door de minister van BZK. Hieruit moet blijken of een daadwerkelijke aanpassing van het nieuwe verdeelmodel gewenst is. In diezelfde brief wordt benoemd dat een volgende stap van het ingroeipad zal plaatsvinden in 2027, hiermee komt het nadeel per inwoner uit op € 52,50 per inwoner voor Voorschoten. Een mogelijke aanpassing van het nieuwe verdeelmodel zal ook pas plaatsvinden in 2027. Hiervoor zou wel het streven zijn dat de vervolgonderzoeken zijn afgerond, dit is echter geen noodzakelijke voorwaarde.

Het maximale risico op de overige ontwikkelingen wordt geraamd op structureel € 0,5 miljoen.

Beheersmaatregelen

In de begroting 2025 is vanaf 2026 een stelpost opgenomen voor inkomstenderving als gevolg van een verder oplopende korting/ het herverdeeldeffect. Daarbij is uitgegaan dat voor de periode 2026 t/m 2028 hetzelfde ingroeipad toegepast wordt als voor de periode 2023 t/m 2025. In 2026 € 192.375, in 2027 loopt deze stelpost op naar € 577.125 en in 2028 naar € 961.875. Bij de meicirculaire 2025 zal deze stelpost aangepast worden o.b.v. de informatie afkomstig uit de kamerbrief. De stelpost in 2026 zal vervallen en dit gaat leiden tot een structureel voordeel van € 192.375. Rekening houdend met genomen beheersmaatregelen is het maximale risico op een nadeel uit de herverdeling in de huidige begroting € 1,6 miljoen (€ 2,6 miljoen – € 1,0 miljoen). Het maximale risico op de overige beschreven ontwikkelingen is € 0,5 miljoen, een totaal van structureel € 2,1 miljoen. De kans op dit risico wordt hoog ingeschat en daarom geraamd op 70 procent.

2. Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (incl. Jeugd)

De gemeente loopt het risico op hogere uitgaven door het open einde karakter van onder andere de jeugdhulp en de Wmo. Factoren die hierbij een rol spelen zijn de stijging van de omgang van de doelgroep, de stijging van de zorgkosten en de toenemende complexiteit van zorgvragen.

Toelichting

Bij het bepalen van het maximale risico wordt uitgegaan van structureel 20 procent van het totale budget van € 17,7 miljoen. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat op redelijk klein (30%), omdat de begroting in de reguliere P&C-cyclus wordt aangepast op basis van de laatste prognoses.

Beheersmaatregelen

Gedurende de P&C-cyclus wordt gerapporteerd over eventuele ontwikkelingen en worden financiële consequenties verwerkt. Er is zowel voor jeugdhulp als de Wmo een dashboard. Ook worden kostenbesparende maatregelen geïmplementeerd.

3. Technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan

De kwaliteit van het beton bij de Tunnel Horst en Voordelaan ter hoogte van de toeritten West en Oost, verkeren in slechte staat. De onzekerheid over de eventuele hoogte van deze kosten voor herstel, brengt een financieel risico met zich mee, welke nog niet begroot is door de gemeente.

Toelichting

ProRail heeft het bureau IV infra opdracht gegeven om onderzoek uit te laten voeren naar de technische en constructieve toestand van de toeritten van de tunnel. Bureau IV infra heeft aangegeven dat extra informatie nodig is en dat het onderzoek naar de staat van de toeritten ingewikkeld en uitgebreid is. Bureau IV infra is momenteel bezig met een alternatief traject die meer duidelijkheid moet geven over de staat van de toeritten. De gesprekken tussen ProRail, provincie en de gemeente lopen momenteel en het is nu nog wachten op de resultaten van het alternatieve traject, waarschijnlijk zijn deze medio Q1 2025 beschikbaar.

Beheersmaatregelen

De ontwikkelingen en onderzoeken vanuit ProRail omtrent de technische staat van de Tunnel Horst en Voordelaan worden nauwlettend door de gemeentelijke projectleider in de gaten gehouden. Indien noodzakelijk dient de begroting, de kostenraming en de kans hierop aangepast te worden.

4. Garantstellingen

Het financiële risico dat de gemeente loopt als een garantienemer niet aan zijn of haar betalingsverplichtingen kan voldoen en de geldverstrekker een beroep doet op de door de gemeente afgegeven garantie.

Toelichting

De maximale omvang van alle nog openstaande bankgaranties aan instellingen en particulieren is ultimo december 2024 € 75,3 miljoen. Hiervan heeft € 1,5 miljoen betrekking op directe garanties en € 73,8 miljoen op indirecte garanties. De indirecte garanties betreffen leningen van de woningbouwcorporaties waar het waarborgfonds Sociale Woningbouw eerst zal worden aangesproken voordat een beroep gedaan zal worden op de garantstelling door de gemeente. Omdat het risico in eerste aanleg is afgedekt door het waarborgfonds wordt de kans op het optreden van dit risico zeer laag ingeschat. De gemeente is bij directe garantstellingen zelf aanspreekbaar, hier is een iets grotere kans. Gemiddeld wordt het risico op 1 procent ingeschat.

Beheersmaatregelen

Het gemeentelijk beleid is erop gericht dat er geen nieuwe garantstellingen zonder waarborg worden afgegeven. Bij de afgifte van garanties door de gemeente wordt er gekeken naar de kredietwaardigheid van de partijen. Daarnaast worden de volgende beheersmaatregelen toegepast:

- Jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening worden de financiële gegevens van de geldnemende organisaties beoordeeld.
- De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.

5. Schade Vuilwateroverlast

Als gevolg van storingen, menselijk handelen, verstoppingen, breuk of ander externe onverwachte situaties (stroomstoring/hevige regenval/uitval hoofdgemalen van hoogheemraden) kan sprake zijn van een niet goed functionerend rioolstelsel waardoor vuil water in het openbaar gebied loopt.

Toelichting

Door klimaatveranderingen neemt de kans op extreme regenval en stroomuitval toe. Het risico daarbij is dat het riool het water niet goed kan verwerken. Het riool in Voorschoten is grotendeels een gemengd stelsel; schoon en vuil water worden door dezelfde rioolbuis getransporteerd. In geval van overstromingen van het riool zal daardoor vervuild water aan de oppervlakte komen. Verwacht wordt dat in dat geval enkele straten onder zouden kunnen lopen. Geschat wordt dat het herstel van de milieuschade de gemeente maximaal incidenteel € 2,5 miljoen zal kosten. De kans dat dit gebeurt, is de afgelopen jaren door de klimaatveranderingen toegenomen en wordt geschat op 30 procent.

Beheersmaatregelen

Tijdig onderhoud aan de riolering. Door daarbij een programma op te zetten dat het gemengde stelsel wordt vervangen door een gescheiden stelsel wordt de kans op vuilwateroverlast aanzienlijk verkleind. Ook wordt gewerkt aan een centrale overstort aan de Korte Vliet. In combinatie met de centrale persleiding vermindert het risico van afvalwater op straat.

6. Informatieveiligheid

Informatieveiligheid is één van de grootste risico's welke de gemeente loopt.

Toelichting

Voorbeelden van risico's die de gemeente loopt is het risico op hacken, waardoor derden onbevoegd toegang krijgen tot het netwerk, applicaties of informatie, of het risico op een Ransomware aanval (software dat ontworpen is om de toegang te krijgen tot het netwerk, met het doel om deze te blokkeren, totdat er een geldbedrag is betaald). Maar ook het risico op ongeautoriseerd gebruik maken of bewerken van informatie, zonder dat er sprake is van kwade opzet, moet op grond van wetgeving en integriteit van informatie worden uitgesloten.

Beheersmaatregelen

De gemeente investeert jaarlijks om te borgen dat zij aan de vereiste beveiligingsrichtlijnen voldoet. Zo neemt de gemeente bijvoorbeeld maatregelen om in de basis van de Cyberbeveiligingswet (NIS2-richtlijn) te voorzien, welke naar verwachting in de eerste helft van 2025 ingaat. Daarnaast worden interne en externe audits uitgevoerd waarin verantwoording wordt afgelegd aan toezichthouders. De uitkomsten van de zelfevaluaties en audits geven input voor het jaarlijkse informatie-beveiligingsplan.

7. Renterisico

Het renterisico betreft het risico dat de gemeente loopt bij hoge rentestijgingen bij (nieuw) aan te trekken geldleningen.

Toelichting

In de begroting wordt een momentopname van de rente op langlopende geldleningen gebruikt als uitgangspunt om de rentelast te bepalen. Het risico kan zich voordoen dat het daadwerkelijke rentetarief op een af te sluiten langlopende lening hoger uitvalt dan voorzien. Dit zou leiden tot verhoogde rentelasten ten opzichte van wat is opgenomen in de begroting. In de begroting 2025 is voorzien dat voor bijna € 70 miljoen lang geld aangetrokken moet gaan worden in de periode tot en met 2034. Hiertegenover staat een totale rentelast op die betreffende leningen van € 21,6 miljoen. Wanneer bijvoorbeeld wordt uitgegaan van een rentetarief dat 0,5% hoger ligt dan begroot komt de totale rentelast uit op € 25,3 miljoen. Het verschil van € 3,7 miljoen betreft het maximale risico. De kans dat de rentetarieven hoger uitvallen dan begroot wordt momenteel aan de lage kant ingeschat, 20%. Mede omdat voor de nabije toekomst eerder rente verlagingen voorzien worden dan verhogingen. Het risicoprofiel wordt hiermee vastgesteld op € 370.000.

Beheersmaatregelen

De ontwikkelingen omtrent de (lange) rente worden continu gemonitord. Eventuele financiële consequenties worden gedurende de reguliere P&C-cyclus verwerkt.

8. Grondexploitatie Duivenvoordecorridor

Financieel verlies op de grondexploitatieprojecten en bestuurlijke imago schade.

Toelichting

In onderstaand overzicht is het risicoprofiel op eindwaarde opgenomen. Daarbij is uitgegaan van onderstaande risico's:

1. Hogere kosten saneren: € 20.000, kans 50 procent
2. Hogere kosten archeologie: € 87.000, kans 25 procent
3. Hogere kosten bouw- en woonrijp maken: € 12.000, kans 25 procent
4. Hogere plankosten: € 79.000, kans 25 procent
5. Conjunctureel-vertraging: € 437.000, kans 25 procent
6. Conjunctureel-opbrengstdaling € 451.000, kans 25 procent

Het gemiddeld risico is, consistent met de risicoanalyse van de grondexploitatie, gelijk aan het maximale risico

Beheersmaatregelen

- Projectrapportages
- Jaarlijkse bijstelling van de grondexploitatie bij de jaarrekening.

9. Uitkeringen sociaal domein

Door economische ontwikkelingen is het risico van een groter beroep op de uitkeringsregelingen dan begroot en waarvoor de gemeente een bijdrage krijgt van het rijk (BUIG, BBZ en BB).

Toelichting

Vanaf 2019 geldt voor de BUIG een 'eigen risico' van 7,5 procent voor gemeenten. Wanneer de uitgaven voor de BUIG tussen de 7,5 procent en 12,5 procent hoger zijn dan het budget dat de gemeente hiervan ontvangt voor het rijk, wordt dit verschil voor 50 procent vergoed. Uitgaven boven de 12,5 procent worden door een vangnetuitkering geheel vergoed. Het maximale tekort komt daarmee op structureel 10 procent van het budget. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat als op 30 procent.

Beheersmaatregelen

Er wordt extra ingezet op uitstroombesluit met het re-integratie- en participatiebeleid en reguliere participatiemiddelen waardoor aan de voorwaarden van de vangnetuitkering wordt voldaan. Er zijn werkprocessen geïmplementeerd voor poortwachtersfunctie, beheer lopende uitkeringen, beëindigingen etc.

10. Ontsluiting het Fortuyn van Voorschoten op Leids grondgebied

Met de vaststelling van het bestemmingsplan voor de Intratuinlocatie was duidelijk dat de ontsluiting van de nieuwe wijk aan de Leidse kant uitgewerkt en afgestemd moet worden met de gemeente Leiden. Inmiddels zijn hierover de gesprekken met Leiden gevoerd en is bekend welke bijdrage de gemeente moet leveren. Met de ontwikkelaar is in een anterieure overeenkomst afgesproken dat zij 50 procent van de bijdrage van Voorschoten voor haar rekening neemt. Het risico bestaat dat de ontwikkelaar zich niet aan deze afspraak houdt.

Toelichting

In de ondertekende anterieure overeenkomst 'Herontwikkeling Intratuinlocatie Leidseweg 518', met de projectontwikkelaar, zijn financiële afspraken gemaakt over de verdeling van kosten met betrekking tot de beide verkeersontsluitingen aan Het Fortuyn van Voorschoten. Deze zijn 50 procent voor gemeente Voorschoten en 50 procent voor de ontwikkelaar. Er is vanuit de ontwikkelaar (nog) geen toezegging over de extra financiële bijdrage gekomen. Het risico bestaat dat deze niet of niet geheel over de brug komt. In dat geval draait de gemeente voor die kosten op. Dit risico is maximaal incidenteel € 700.000. De kans wordt geschat op 50 procent.

Beheersmaatregelen

In geval de ontwikkelaar zich niet aan de afspraken van de anterieure overeenkomst houdt, zal de gemeente gedwongen zijn juridische maatregelen te nemen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de verhouding weer tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten is in onderstaande figuur weergegeven.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 19.912.000}{€ 5.084.000} = 3,9$$

De raad heeft bepaald om als beschikbare weerstandscapaciteit mee te nemen: de Algemene reserve (bestaande uit de vrij besteedbare concernreserve en de reserve weerstandsvermogen) en de Begrotingspost onvoorzien. De stand van de algemene reserves is per balansdatum 31-12-2024 € 19.886.000. De begrotingspost onvoorzien in de begroting 2025 bedraagt € 26.000, deze is bij de najaarsnota vrijgevallen. Daarmee komt de beschikbare weerstandscapaciteit uit op € 19.912.000.

De raad heeft besloten om minimaal een ratio van 1,0 te hanteren met een streefratio van 1,4 wat staat voor voldoende weerstandscapaciteit. Hierbij wordt de normeringssystematiek voor weerstandsvermogen gehanteerd, die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de universiteit Twente. Zij hanteren de volgende waarderingstabel ratio weerstandsvermogen:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Voorschoten is door de licht afgenomen risico's in combinatie met een licht afgenomen weerstandscapaciteit 3,9. Dit komt overeen met het oordeel uitstekend.

Kengetallen

Per 2015 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In de begroting en jaarrekening worden een zestal kengetallen opgenomen. De kengetallen maken het de leden van provinciale staten en de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. Eerst wordt de samenvatting van de kengetallen weergegeven gevolgd door een toelichting.

Indicatoren Voorschoten VNG

Kengetallen:	Indicatoren Voorschoten (%)			Normen VNG (%)		
	2023	2024		Voldoende	Matig	Onvoldoende
	Rekening	Begroting	Rekening			
1a. Netto schuldquote	19	42	20	<100	>100 / <130	>130
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	17	36	17			
2. Solvabiliteitsratio	39	37	41	>50	<50 / >20	<20
3. Structurele exploitatieruimte	4,0	1,0	2,7	>0,6	<0,6 / >0	0
4. Grondexploitatie	5	2	5	Geen norm		
5. Belastingcapaciteit	158,1	156,6	156,6	<100	>100 / <120	>120

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van begroting en jaarverslag. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' voor rente en aflossing. De bovenstaande tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug, bijv. SVN-startersleningen).

2. Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen).

3. Structurele exploitatieruimte

De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen.

4. Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Ieder jaar moet worden beoordeeld of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

5. Belastingcapaciteit

De indicator 'belastingcapaciteit' drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Voorschoten liggen hoger dan het landelijk gemiddelde, de ontwikkeling van de woonlasten ligt wel lager dan gemiddeld. Dit laatste wordt voornamelijk veroorzaakt door de hoge OZB. De structurele

weerstandscapaciteit; m.a.w. over welke capaciteit de gemeente beschikt om structureel tegenvallers op te vangen, is daarmee onvoldoende.

Conclusie voor de financiële positie

De uitkomsten van de kengetallen geven aan dat de financiële positie van de gemeente voldoende/redelijk is. Uit de netto schuldquote blijkt dat de rente en aflossingen gedekt zijn. De solvabiliteit blijft volgens de VNG-normering "matig" maar bij verkoop van de in exploitatie genomen gronden "Duivenvoordecorridor" zal een aanzienlijk deel van de leningen die zijn aangegaan voor de financiering van de grondexploitatie worden afgelost. Hierdoor zal de solvabiliteit gaan verbeteren. De structurele exploitatieruimte laat zien dat de structurele lasten in 2024 ruim gedekt worden door structurele baten. Daarnaast moet geconcludeerd worden dat de gemeentelijke woonlasten hoger liggen dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen binnen de gemeente -zoals wegen, riolering, groen en gebouwen- zijn onderdeel van de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer, 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie en 7.2 Riolering. Het beleidsmatige deel van vastgoed staat beschreven onder 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Voor het goed functioneren van de samenleving is het noodzakelijk dat de gemeente haar eigendommen in goede staat onderhoudt. In samenwerking met betrokken partijen streven wij naar een aantrekkelijke en groene leefomgeving en gemeentelijke gebouwen die optimaal de maatschappelijke functies faciliteren. In samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen wordt hier invulling aan gegeven. De kapitaalgoederen worden beheerd op basis van beheerplannen en worden onderhouden op een beeldkwaliteitsniveau C (laag). Dit houdt een sobere kwaliteit in waarbij de veiligheid is gewaarborgd en kapitaalvernietiging zoveel als mogelijk wordt voorkomen. De professionalisering van het beheer van de openbare ruimte is het afgelopen jaar voortgezet.

Doelstellingen

De openbare ruimte van Voorschoten ontwikkelt zich de komende jaren steeds verder naar een groenere, duurzame, inclusieve en klimaatbestendige leefomgeving. We willen die ontwikkeling vormgeven terwijl er ook gebouwd en onderhouden moet worden. De beheervisie legt de verbinding tussen het strategisch en tactisch beleidskader naar in dit geval de beheerplannen. De huidige visie op beheer is in de praktijk ingebed in de bestaande beheerplannen 2023-2026. De ontwikkeling van de leefomgeving vraagt om aanpassingen van het dagelijkse beheer van de openbare ruimte. De gemeente Voorschoten heeft hierin de afgelopen jaren ook ontwikkelingen doorgemaakt. In het verleden werd gestuurd op activiteiten en frequenties in het onderhoud. Tegenwoordig sturen we op beeldkwaliteit via de (CROW) Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek CROW systematiek. Voor Voorschoten is de gewenste (beeld)kwaliteit C-niveau vastgelegd. In de beheervisie ligt de nadruk op risico gestuurd beheer, ook wel levensverlengend beheer genoemd. Bij risico gestuurd beheer worden op basis van een weging van risico's beheerkeuzes voorgelegd aan het bestuur. Deze keuzes vinden plaats op basis van resultaten uit inspecties. Deze manier van beheren biedt de kans om opgaven beter te combineren en verder vooruit te plannen. Zo kan nog beter worden aangegeven welke budgetten nodig zijn voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Beheerplannen

Elke gemeente dient te beschikken over actuele beheerplannen, dit is onder andere een eis van de provincie.

Het beheer en onderhoud van de meeste onderdelen gebeurt op basis van de op 5 april 2023 door de raad vastgestelde integrale beheerplannen openbare ruimte 2023-2026. Deze beheerplannen zorgen voor een meer integrale aanpak waarmee het beheer van de openbare ruimte in Voorschoten nog meer toekomstbestendig wordt vormgegeven. Hiermee is gekozen voor een nieuwe visie op beheer, die over meer gaat dan enkel het in stand houden van de openbare ruimte. Hiermee zijn de beheermaatregelen en financiële onderbouwing vastgelegd en is er duidelijkheid over de wijze hoe de gemeente met het beheer van de openbare ruimte omgaat. Bij het opstellen is het onderhoudsniveau C als uitgangspunt genomen. Het in ordelijke staat houden van kapitaalgoederen draagt bij aan het functioneren, de veiligheid en daarmee het welzijn van de samenleving. Daarnaast is de fysieke leefomgeving van groot economisch belang en draagt deze bij aan de aantrekkelijkheid van Voorschoten om te verblijven en om in te investeren.

Onderhoudsplannen

In onderstaande tabel zijn de diverse onderhoudsplannen (gebaseerd op de laatst actuele informatie) en de status van het areaal weergegeven.

Onderhoudsplan	Kwaliteits-niveau	Areaal- gegevens	Toelichting
Civieltechnische kunstwerken 2023-2026	C	106 stuks	In 2024 hebben hiernavolgende werkzaamheden plaatsgevonden: • Verwijderen beweegbare brug Hofvliet; • Vervangen brug Grieglaan nr. 9-25; • Vervangen betonnen brug Horstlaan; • Vervangen bovenbouw brug Mozartlaan-Schubertplantsoen; • Vervangen leuning brug Sint Nicolaespad; • Conserveren balusters brug Remco Campertpad, Krimwijk; • Div. beton reparaties bruggen Jul. van Stolberglaan, Valkeweg en Bertus van Akenlaan; • Vervangen slijtlagen brug Willem van der Polpad en Kon. Marinelaan. De brug aan de Hofweg is doorgeschoven naar 2025 in verband met ontwikkelingen rondom de Hofweg/Langs de Korte Vliet.
Groen 2023-2026	C	Groen: circa 106 ha Bomen: circa 12.000 stuks	Het groen is conform het beheerplan groen uitgevoerd. Mede hierdoor is de kwaliteit van de openbare ruimte op peil gebleven. Als gevolg van integraal werken zijn de geplande uitvoeringswerkzaamheden van de projecten Adegeest en Raadhuislaan met bijbehorende budgetten doorgeschoven in de tijd. Diverse gazons en beplatingsvakken verspreid door heel Voorschoten zijn gerenoveerd. Op een aantal locaties, waaronder de Kniplaan (7 stuks), Van Ostadehof (5 stuks), Burgemeester Berkhoutpark (20 stuks) zijn extra bomen aangeplant. Ook zijn bij structurele vervangingen de mogelijkheden om extra bomen aan te planten benut. Op basis van Europese wetgeving wordt de duizendknoop en de reuzenberenklauw bestreden. Het frequent maaien en het maaisel van de duizendknoop afvoeren heeft ervoor gezorgd dat de oppervlakte op enkele locaties is afgenomen.
Integraal waterketenplan 2024-2028 (IWKP)	Basis	Riool: circa 144 km Gemalen: circa 100 stuks	In het Integraal Waterketen Programma (IWKP) 2024-2028 zijn de projecten geprioriteerd op basis van doelmatigheid en risico, en voorzien van een uitvoeringsplanning. De gemeente Voorschoten kiest bij de vervanging van de riolering voor een doelmatig en risico gestuurd beheer. In lijn met de klimaatafspraken (2050 klimaatneutraal) wordt bij vervanging een gescheiden rioolstelsel aangelegd en wordt (waar mogelijk) integraal en wijkgericht gewerkt, zoals bij de wijkgerichte aanpak voor Adegeest. Door vertraging in de vergunnings-aanvraag is de vervanging van de riolering later

			gestart. Eind 2024 heeft de voorbereiding en aanbesteding van het rioleringsproject Raadhuislaan, Oranjeboomstraat e.o. uitgevoerd en afgerond. De uitvoering staat voor 2025 op de planning. Daarnaast is in 2024 ook een tracéstudie gestart die in het eerste kwartaal van 2025 wordt afgerond.
Openbare verlichting (Notitie exploitatiekosten Openbare Verlichting)	C	Lichtmasten: 4.491 stuks Armaturen, ABRI's, MUPI's, en digitale informatieborden: 4.636 stuks Lampen: 4.697 stuks Kabel: 56 km Voedingskasten: 14 stuks	Van het areaal zijn de lichtmasten en armaturen op orde en voldoen aan het kwaliteitsniveau C. Van de verlichting boven de VOP's is 80% vervangen door LED verlichting. Van alle armaturen is 60% uitgevoerd in een energiezuinige LED variant. Van deze LED armaturen is 30% voorzien van een dimscenario, de overige 70% is een ongedimd LED armatuur. Vrijwel alle conventionele armaturen zijn ongedimd. Verdere voortzetting van de ingevoerde inhaal-slag op achterstallig onderhoud: • Duurzamere openbare verlichting; • Levensduur van de armaturen en masten: 20/40 jaar; • Gefaseerde aanpak (gebaseerd op levensduur, status, energieverbruik, en uitfasering).
Spelen 2023-2026	C	461 stuks, 93 speelplekken	De speeltoestellen zijn conform het vastgestelde speelruimteplan en uitvoeringsplan uitgevoerd en beheerd. De periodieke veiligheidsinspecties zijn uitgevoerd en alle speelvoorzieningen voldoen hierdoor aan het gewenste kwaliteitsniveau. Speeltoestellen die kapot of verouderd waren zijn 1 op 1 vervangen. Naast de 1 op 1 vervangingen zijn er 5 speelplekken heringericht. 2 speelplekken bij de Bestevaer, de speelplek bij ingang park Ter Wadding, de sportplek langs het Groene Draeckpad en het schoolplein van basisschool Gevers Deynoot. Daarnaast zijn er voor verschillende andere speelplekken participatietrajecten opgestart.
Tractiebeheerplan 2024-2027	Sober	Het totale wagenpark bestaat uit 71 tractiemiddelen en heeft in 2024 een totale nieuwwaarde van circa € 4.500.000.	Het tractiebeheerplan gemeente Voorschoten 2024-2028 is medio juni vastgesteld door het college. Bij het aanschaffen van nieuwe tractiemiddelen wordt waar mogelijk rekening gehouden met het milieu door te kiezen voor elektrische varianten. In 2024 zijn er diverse tractiemiddelen aangeschaft zoals: grafdelfmachine, 2 x Fuso Canter, revisie knijperwagen.

Vastgoed 2021-2024	Sober	Overheidsgebouwen: 7 Welzijn- en maatschappelijke gebouwen: 16 Sportaccommodaties : 5 Woningen: 3 Overig: 5	In 2020 heeft de raad het beheerplan vastgoed 2021-2024 vastgesteld waarbij een indeling is gemaakt naar een kern- en strategische portefeuille. Het beheerplan vastgoed 2021-2024, is eind 2024 met een jaar verlengd. De kernportefeuille is volgens de geactualiseerde meerjarenplanning onderhouden. Voor panden in de strategisch portefeuille is het hoogstnoodzakelijke onderhoud uitgevoerd. Begin 2024 is de herijking van het beheerplan vastgoed verder voortgezet en dit heeft medio april geresulteerd in een "Nota Vastgoedbeleid Voorschoten", welke is vastgesteld door de raad. Hiermee heeft vastgoed een handvat om het Beheerplan vastgoed en de Routekaart verduurzaming op te stellen. Voor de verkoop van het gemeentelijk vastgoed is een gestandaardiseerde werkwijze vastgesteld. De werkwijze legt het geactualiseerde beleid voor verkoop van gemeentelijk vastgoed en de hiermee samenhangende uniforme werkwijze vast. Met het aangepaste beleidskader wordt het uitgangspunt van transparante, openbare en marktconforme verkopen met een efficiënte werkwijze beter recht gedaan. Hierdoor verloopt het verkoopproces sneller en duidelijk en zorgt het ervoor dat de verkoop juridisch verantwoord is.
Verkeersregelinstallaties	C	10 stuks	Het areaal van de Verkeersregelinstallaties is op orde en geheel voorzien van ledverlichting. De uitgangspunten zijn het waarborgen van de bedrijfszekerheid en een duurzame instandhouding. Voor het dagelijks beheer en onderhoud (operationeel, technisch, functioneel) van de verkeersregelinstallaties van de gemeente Voorschoten wordt op basis van horizontale samenwerking met de gemeente Leiden een Service Level Agreement (SLA) overeengekomen. De SLA is voor onbepaalde tijd (met een opzegtermijn van 1 kalenderjaar) en gaat in medio Q3-2025.
Water IWKp 2024-2028	-	circa 22,4 km	De waterbouwkundige kunstwerken zoals steigers, fontein en op monitoring waterkwaliteit heeft conform het vastgestelde beheerplan plaatsgevonden. Bij waterkeringen en afwateringen heeft de gemeente Voorschoten te maken met een cyclus voor het baggeren van de watergangen . In 2024 hebben de baggerwerkzaamheden aan de watergangen bij het Buizerderf en Huize Bijdorp plaatsgevonden.
Wegen 2023-2026	C	1.074.500 m2	<u>Asfaltverharding:</u> Er is klein onderhoud uitgevoerd op diverse locaties binnen de gemeente en groot onderhoud aan

			asfaltverharding o.a.: - Vervanging deklaag geluidreducerend asfalt Wijngaardenlaan en de Koningin Julianalaan; - Div. asfalt herstel aan snelfietsroute Velostrada; - Div. asfalt herstel klinkervakken rioolaansluitingen en kabels- en leidingen; - Herstel kruising Trompweg en deklaag Peppellaan. <u>Open verharding:</u> Er is klein onderhoud uitgevoerd op diverse locaties binnen de gemeente en diverse groot onderhoud aan het straatwerk uitgevoerd op ca. 12.000 m2 van het wegenareaal elementen van ca. 862.000 m2.
Wegmeubilair en RVV-bebording 2023-2026	C	Circa 7.400 stuks	Alle borden zijn gereinigd. Verspreid over Voorschoten is er diverse onderhoud uitgevoerd zoals het vervangen van verkeers- en straatnaamborden, vervangen diverse fietsbewegwijzering Trompweg en Horstlaan, vervangen schrikhekplanken en het schilderen en vervangen van fietsnietjes.

Budgettair kader

Exploitatie

Kapitaalgoed	Begroot na wijziging	Werkelijk	Restant	Toelichting
Wegen	1.521	1.496	26	Herstelwerkzaamheden asfalt, bestrating, markeringen en inspecties
Civieltechnische kunstwerken	320	298	22	Reinigingen, schilderen, herstelwerkzaamheden en inspecties
Openbare verlichting	451	446	5	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen, elektrakosten
Verkeersregelinstallaties	184	151	33	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Wegmeubilair	59	51	8	Reinigen, herstellen en vervanging
Riolering (IWKP)	1.252	1.183	69	Reparaties, verhelpen storingen, reiniging en inspecties
Oppervlaktewater	586	534	52	Maaien en krozen, baggeren, reparaties beschoeiingen
Groen & bomen	1.362	1.442	-81	Onderhoud beplanting, bomen, maaien gras, verwijderen onkruid en zwerfvuil, herstellen en vervanging van beplanting en bomen
Speelvoorzieningen	349	347	2	Veiligheidscontroles, reparaties en onderhoud
Voertuigen	654	753	-99	Belastingen, verzekeringen, brandstof en onderhoud

Vastgoed	1.517	1.304	213	Dagelijks en planmatig onderhoud, elektra, water
----------	-------	-------	-----	--

Bedragen x € 1.000 (incl. dotatie voorziening en kapitaallasten, excl. interne uren)

Investerings

Kapitaalgoed	Begroot na wijziging	Werkelijk	Restant
Wegen	0	10	-10
Civieltechnische kunstwerken	593	518	75
Riolering (IWKp)	3.110	2.492	618
Waterbouwkundige kunstwerken	27	0	-27
Tractie	792	741	51
Verduurzaming vastgoed	306	325	19

Bedragen x € 1.000 (toelichting: een groot aantal investeringen zijn bij de najaarsnota 2024 doorgeschoven naar toekomstige jaren)

In de tabel met de beheerplannen en areaalgegevens is aangegeven wat er het afgelopen jaar is uitgevoerd en hiermee wordt het grootste deel van de afwijkingen verklaard.

Onttrekking Voorzieningen

Kapitaalgoed	Begroot na wijziging	Werkelijk	Restant
Wegen	409	724	-315
Civieltechnische kunstwerken	134	110	24
Openbare verlichting	100	0	100
Verkeersregelininstallaties	74	0	81
Speelvoorzieningen	234	56	178
Vastgoed	432	229	203

Bedragen x € 1.000

Paragraaf Financiering

Inleiding

Het beleid voor de financieringsfunctie is vastgelegd in het door burgemeester en wethouders op 29 juni 2021 vastgestelde treasury statuut 2021. Het statuut geeft de kaders aan voor de invulling van de financieringsfunctie en sluit aan bij de aanscherping van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.

Nota Schuldenbeheersing

In de Nota schuldenbeheersing, vastgesteld in de raadsvergadering van 30 juni 2022, is besloten om te sturen op de netto schuldquote. Hierbij is gekozen om de grens te leggen op een netto schuldquote van 130%. Wanneer de grenswaarde van 130% wordt bereikt vinden in principe geen investeringen meer plaats, ook geen vervangingsinvesteringen, tenzij dit leidt tot onveilige situaties.

De netto schuldquote wordt berekend door te kijken naar de realisatie van acht onderdelen. Eerst wordt gekeken naar de schulden, het totaal van de vaste schulden (A), netto-vlottende schulden (B) en de overlopende passiva (C). Vervolgens wordt gekeken naar de bezittingen, het totaal van financiële vaste activa (D), uitzettingen < 1 jaar (E), het totaal van liquide middelen (F) en het totaal van overlopende activa (G). De bezittingen worden van de schulden afgetrokken. Als laatste wordt gekeken naar het gerealiseerde totaal van de baten exclusief mutaties reserves (H). De uitkomst van de schulden, afgenomen door de bezittingen wordt dan gedeeld door de gerealiseerde baten. In formulevorm ziet dit er als volgt uit: $(A+B+C-D-E-F-G)/H \times 100\%$. De cijfers voor de berekening van de netto schuld quote zijn te herleiden uit de balans en het overzicht baten en lasten in de jaarrekening. Hieronder wordt de berekening van de netto schuldquote schematisch weergegeven:

	Netto Schuldquote	Rekening 2024 (x €1.000)
A	Vaste schulden	25.552
B	Netto vlottende schulden	5.363
C	Overlopende passiva	9.827
D	Financiële vaste activa	0
E	Uitzettingen	21.840
F	Liquide middelen	153
G	Overlopende activa	2.781
H	Totale baten exclusief mutaties reserves	81.521
	Netto schuldquote $(A+B+C-D-E-F-G) / H \times 100\%$	19,6%

Schatkistbankieren

Volgens de Wet fido (financiering decentrale overheden) moeten gemeenten hun overtollige kasmiddelen boven het drempelbedrag van 2% van het primaire begrotingstotaal over 2024 bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën aanhouden. Het drempelbedrag over 2024 was € 1.660.000. In 2024 is deze drempelwaarde niet overschreden omdat met de huisbankier de afspraak is gemaakt om het surplus boven een bepaalde omvang van het rekeningcourantstelsel automatisch af te romen naar de bankrekening bij het Ministerie van Financiën. Voor de berekening van de onderschrijding van het drempelbedrag wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel kortlopende schulden met een looptijd korter dan een jaar.

Het bij het Rijk aangehouden overtollige kassaldo bedroeg over 2024 gemiddeld € 11,0 miljoen, dit resulteerde in een rentevergoeding van € 403.000. Het gemiddelde rentepercentage ontvangen over de middelen op de schatkist betrof 3,64%. Aan het begin van het jaar bedroeg het rentepercentage 3,88%, aan het einde van het jaar 2,91%.

Terugblik op de renteontwikkeling

In 2023 is door de Europese Centrale Bank (ECB) meerdere malen de rente verhoogd vanwege aanhoudende hoge inflatie. De doelstelling van de ECB blijft om de inflatie op 2% te houden op middellange termijn. In dat kader zijn in 2024 zes renteverlagingen doorgevoerd, volgens de ECB ligt hiermee het zogenoemde desinflatieproces goed op schema. Voorzien wordt dat de inflatie vanaf 2025 weer rond de 2% uit zal komen. In 2024 is de inflatie uitgekomen op 3,3% waar 3,8% werd verwacht. Ten opzichte van 2023 is dit een daling van 0,5%. Ondanks dat de inflatie gedaald is blijft deze in 2024 boven de doelstelling van de ECB. Dit is het gevolg van sterke loondruk en het feit dat sommige dienstenprijzen met vertraging nog aangepast worden vanwege de eerdere sterke inflatiestijging.

Het verlagen van de rente gedurende 2024 door de ECB heeft zijn doorwerking gehad op zowel de korte als lange rentetarieven. De korte rente (1 maand Euribor) is in 2024 gedaald van 3,9% aan het begin van het jaar tot 2,8% aan het eind. De lange rente is licht gedaald van 2,5% aan het begin van het jaar tot 2,4% aan het eind.

Voor de berekening van de kapitaallasten van investeringen is, na correctie, over 2024 een lange termijn rente van 0,0% gehanteerd (zie berekening omslagrente 2024).

Berekening renteresultaat 2024			
a. Externe rentelasten over de lange en korte financiering			466.214
b. Externe rentebaten			499.016 -
Totaal door te rekenen externe rente			-32.803
c1. Rente toe te rekenen aan GREX	0 -		
c2. Rente projectfinanciering toe te rekenen aan taakveld	0 -		
c3. Rentebaat van doorverstrekte lening bij projectfin. toe te rekenen aan taakveld	0 +		
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			-32.803
d1. Rente over eigen vermogen	0		
d2. Rente over voorzieningen	0 +		
Aan taakvelden toe te rekenen rente			-32.803
e. Werkelijk aan taakvelden toerekende rente			0 -
f. Renteresultaat op taakveld Treasury			-32.803

Berekening omslagrente 2024

De aan de taakvelden toe te rekenen rente bedraagt +/- € 33.000. Dit komt doordat per saldo sprake is van meer rentebaten dan rentelasten door een hoog positief saldo op de gemeentelijke rekening schatkistbankieren. Afgezet tegen een boekwaarde van de geactiveerde investeringen van € 68,7 miljoen resulteert dit in een werkelijke omslagrente van +/- 0,05%. De werkelijke omslagrente wijkt meer dan 25% af van de begrote omslagrente. Deze moet conform Commissie BBV gecorrigeerd worden naar 0%.

Liquiditeitsontwikkeling

De jaarrekening over 2023 liet een liquiditeitsoverschot zien van € 15,9 miljoen, deze jaarrekening laat een liquiditeitsoverschot zien aan het eind van 2024 van € 10,2 miljoen. In 2024 was geen behoefte meer om extra liquiditeit aan te trekken. Het saldo op de BNG was aan het eind van 2024 nog positief, er werd dus geen beroep gedaan op de rekening courant faciliteit. Het saldo op de rekening van het schatkistbankieren bedroeg per eind 2024 € 10,1 miljoen. De voornaamste reden van het hoge liquiditeitssaldo is het planningsoptimisme binnen de gemeente. In de begroting werd voorspeld dat er in 2024 sprake zou zijn van een financieringstekort van € 4,9 miljoen, echter zijn geen aanvullende leningen aangetrokken.

Financieringspositie

In de oorspronkelijke begroting voor 2024 werd een aanvullende financieringsbehoefte verwacht van € 4,9 miljoen. Met name door het achterblijven van investeringsuitgaven bij de verwachtingen is voor 2024 uiteindelijk geen liquiditeit aangetrokken. Eind 2023 bedroeg de omvang van de lange financiering € 27,6 miljoen. Door aflossing is de omvang van de lange financiering gedaald met € 2,0 miljoen tot € 25,6 miljoen eind 2024.

Tabel Uitgezette / opgenomen middelen

Uitgezette / opgenomen middelen	Looptijd	Bedrag	Gemiddeld rente-percentage	Expiratie
		31-dec-24 (x €1.000)		
<i>Uitgezette gelden</i>				
Lang				
Startersleningen SVN	revolving fund	726	div.	div.
Duurzaamheidsleningen SVN	revolving fund	986	div.	div.
Stichtingen & verenigingen	div.	257	div.	div.
Alliander	60 jaar	2.479	2,075%	15-02-2081
Kort				
Schatkistbankieren	dag. opvraagbaar	9.681	3,643%	n.v.t.
<i>Opgenomen gelden</i>				
Lang				
BNG € 10,0 miljoen	40 jaar	- 7.000	3,790%	30-1-2052
NWB € 7,0 miljoen	10 jaar	- 0	1,719%	27-3-2024
BNG € 6,0 miljoen	20 jaar	- 4.500	1,100%	14-2-2039
BNG € 6,0 miljoen	20 jaar	- 4.800	0,120%	6-3-2040
BNG € 5,0 miljoen	20 jaar	- 4.500	0,997%	24-02-2042
BNG € 5,0 miljoen	20 jaar	- 4.750	1,197%	02-05-2043
Kort				
BNG-rek.courant	dag.opvraagbaar	- 0		n.v.t.
Saldo totaal		-25.550		
Saldo lang		-25.550		
Saldo kort		0		

Renteresultaat

In de gewijzigde begroting is een renteresultaat geraamd van -/- € 48.000.

Renteresultaat 2024	Begroting		Jaarrekening	verschil
	Primitief	Gewijzigd		
Rentevergoeding	-271.676	-486.370	-525.468	39.098
Rentelasten	547.356	496.223	466.214	30.009
Rentevergoeding grondexploitaties	38.591	38.591	0	38.591
Rentebijbeschrijving vz. Grondexploitaties	0	0	0	0
Renteresultaat	314.271	48.444	-59.255	107.699

Het renteresultaat over 2024 komt € 108.000 voordeliger uit dan de verwachting van +/- € 48.000 aan renteresultaat. Dit verschil wordt verklaard door een hogere rentevergoeding vanuit het schatkistbankieren, lagere rentelasten dan begroot en het niet doorrekenen van rente aan de grondexploitatie.

Vermogenswaarden

De gemeente was op 31 december 2024 in het bezit van aandelen van NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Duin- en waterleidingbedrijf Dunea en het netwerkbedrijf Alliander. In de begroting wordt het dividend structureel behoudend geraamd op basis van uitkering in voorafgaande jaren gecorrigeerd voor incidentele ontwikkelingen. Van Alliander en BNG wordt dividend ontvangen, Dunea keert geen dividend uit. In 2024 is aan dividend € 716.000 ontvangen van Alliander en € 89.000 van de BNG. Ter vergelijking, in 2023 is aan dividend € 388.000 ontvangen van Alliander en € 103.000 van de BNG. De stijging van het dividend van Alliander komt hoofdzakelijk door de verkoop van de dochteronderneming Kenter. Het dividend van de BNG is lager door een lager resultaat op financiële transacties.

Leningenportefeuille

In 2024 is € 2.050.000 regulier afgelost op de bestaande portefeuille. Hiermee bedraagt de omvang van de extern aangetrokken lange financiering aan het eind van 2024 € 25,6 miljoen.

Tabel Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000.000)

Leningenportefeuille	31/12/2024	31/12/2023
(Uitgezette) Leningenportefeuille	4,4	4,4
Aangetrokken leningen	25,6	27,6

De omvang van de door de gemeente Voorschoten gewaarborgde geldleningen nam toe van € 58,6 miljoen naar € 75,3 miljoen. Jaarlijks ontvangt de gemeente via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) actuele informatie over de gewaarborgde leningen binnen het grondgebied. Het WSW biedt woningcorporaties de mogelijkheid om leningen aan te trekken tegen een lagere rente. Dit is echter alleen mogelijk als zowel de Rijksoverheid als de gemeenten garant staan voor dergelijke leningen. Via de zogenoemde tertiaire achtervangconstructie van het WSW staat de gemeente mede garant (nadat het vermogen van de corporaties zou zijn aangesproken).

Tabel Gewaarborgde leningenportefeuille (bedragen x € 1.000.000)

Gewaarborgde leningenportefeuille	31/12/2024	31/12/2023
Gewaarborgde leningenportefeuille:	75,3	58,6
waarvan direct garant:	1,5	1,7
waarvan indirect garant:	73,8	56,9

Risicobeheer

Bij debiteuren loopt de gemeente het risico dat een vordering geheel of gedeeltelijk oninbaar blijkt. Op basis van ervaringscijfers wordt een inschatting gemaakt van dat deel van het debiteurensaldo dat oninbaar is. Voor deze niet inbare vorderingen is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Dit komt er op neer dat de gemeente het verlies op deze vorderingen daarmee al heeft genomen. Daarmee is het risico op debiteuren afgedekt. De voorziening valt eind 2024 hoger uit dan eind 2023.

	31/12/2024	31/12/2023
Saldo van de voorziening	€ 355.563	€ 343.351

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico wordt beperkt door de treasury activiteiten te baseren op een liquiditeitsplanning voor het meerjarenperspectief van de begroting. De rekening courant-faciliteit

bij BNG bedraagt € 6,4 miljoen. De gemeente moet volgens de wet fido in 2024 de overtollige kasmiddelen aanhouden bij de schatkist, de drempelwaarde hiervoor is € 1,7 miljoen. Daarnaast mag maximaal € 7,1 miljoen aan kort geld worden aangetrokken, dit is de kasgeldlimiet. Overschrijding van onderstaand te behandelen kasgeldlimiet gedurende 3 opeenvolgende kwartalen is niet toegestaan.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de netto-vlottende schuld en beperkt daarmee het renterisico op de korte schuld. De limiet wordt bepaald voor korte financiering met een looptijd van maximaal 1 jaar en bedraagt 8,5% van het primaire begrotingstotaal (lasten).

Uitgaande van een begrotingstotaal van € 83,0 miljoen bedroeg de kasgeldlimiet voor 2024 circa € 7,1 miljoen. Gedurende het jaar is gestuurd op het niet overschrijden van de kasgeldlimiet, uit onderstaand overzicht blijkt dat deze in 2024 niet is overschreden.

Tabel Ontwikkeling kasgeldlimiet 2024 (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling kasgeldlimiet 2024	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Liquiditeitssaldo (netto; - = tekort)	14.705	3.109	14.725	14.692
2. Kasgeldlimiet	7.053	7.053	7.053	7.053
3a. Ruimte onder de kasgeldlimiet (2.+1.>0)	21.758	10.162	21.778	21.745
3b. Overschrijding van de kasgeldlimiet (2.+1.<0)				

Het renterisico op de lange financiering (langer dan 1 jaar) is begrensd door de renterisiconorm. Die norm bedraagt 20% van het primaire begrotingstotaal (lasten) en geeft aan in hoeverre er sprake is van een verantwoord geachte spreiding van aflossing en herfinanciering in de leningenportefeuille. De renterisiconorm is in 2024 niet overschreden. Op basis van de toekomstige geplande aflossingen op de huidige leningenportefeuille zijn de aflossingen gespreid over de jaren en zal de renterisiconorm in het meerjarenperspectief evenmin worden overschreden.

Tabel Renterisico vaste schuld 2024-2028 (bedragen x € 1.000)

Renterisico vaste schuld 2024						
		2024	2025	2026	2027	2028
1	Renteherzieningen	0	0	0	0	0
2	Aflossingen	2.050	1.350	1.350	1.634	2.307
3	Renterisico (1 + 2)	2.050	1.350	1.350	1.634	2.307
4	Renterisiconorm	16.595	17.142	14.813	14.887	14.910
5a	Ruimte onder renterisiconorm	14.545	15.792	13.463	13.254	12.603
5b	Overschrijding renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal	82.977	85.710	74.066	74.436	74.551
4b	percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%
4	Renterisiconorm	16.595	17.142	14.813	14.887	14.910

EMU-saldo

Gemeenten moeten het kastekort van hun exploitatie beperken tot de overeengekomen percentages van hun totale begroting. Met het EMU-saldo wordt gecontroleerd of de decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen. De VNG adviseert gemeenten om niet heel strak te sturen op het maximaal toegestane kastekort. Dat staat een uitruil van over- en onderschrijdingen tussen gemeenten in de weg en leidt daardoor mogelijk tot een onnodig uitstel van investeringen. In plaats daarvan kunnen gemeenten beter sturen op de ontwikkeling van de hoogte van de schuld. Voor 2024 is voor Voorschoten de referentiewaarde voor het EMU-saldo vastgesteld op € 3,7 miljoen. Deze waarde is gebaseerd op een macro-norm voor het totaal van gemeenten van 0,27% van het bruto binnenlands product. Bij overschrijding van de landelijke norm kunnen

sancties/maatregelen worden opgelegd al naar gelang gemeenten mede verantwoordelijk zijn voor de overschrijding. Het BBV schrijft voor dat ook in het jaarverslag wordt gerapporteerd over het EMU-saldo.

Tabel Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)

				Begroting	Rekening	Verschil
EMU-SALDO				-13.202	-943	12.259
EMU-SALDO referentiewaarde				-3.331	-3.723	-392
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-9.871	2.780	12.651
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	67	67
			Uitzettingen	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-8.432	-3.779	4.653
			Liquide middelen	0	-106	-106
			Overlopende activa	0	-584	-584
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-2.050	-2.050	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	6.820	-233	-7.053
			Overlopende passiva	0	-1.176	-1.176
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting is het geraamde EMU-saldo fors afgenomen van een tekort van € 13,2 miljoen tot een tekort van € 0,9 miljoen. In andere woorden: Van de begroting ging een aanmerkelijke toename van de geldhoeveelheid uit, terwijl deze volgens de jaarrekening verminderd is en uiteindelijk € 2,8 miljoen onder de referentiewaarde blijft.

De verbetering van € 12,7 miljoen ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door een stijging van de overlopende activa, dit houdt verband met een vooruitbetaling. Daarnaast is er een hogere stand van de middelen op het Schatkistbankieren dan begroot.

Staat van herkomst en besteding

Bedragen x € 1.000

			Jaarrekening 2024
Stand liquide middelen* per 1 januari			259
Toename:			
Afschrijvingen		2.248	
Storting in reserves (per saldo)		1.468	
Storting in voorzieningen (per saldo)		961	
Nog te bestemmen rekeningsaldo 2024		1.567	
Afname overlopende activa		584	
Toename vorderingen / uitzettingen < 1 jaar		3.779	
totale toename			10.606
Afname:			
Netto investeringen		-5.242	
Toename uitgezette leningen		-67	
Afname kortlopende schulden		-233	
Afname langlopende schulden		-2.050	
Afname overlopende passiva		-1.176	
Toename boekwaarde bouwgrondexploitatie		-259	
Bestemming resultaat voorgaand jaar		-1.686	
totale afname			-10.713
Mutatie liquide middelen			-106
Stand liquide middelen per 31 december			153

* Liquide middelen zijn de geldelijke bezittingen van een gemeente, zoals bank- en kasgeld.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor de taken die zij door verbonden partijen laat uitvoeren. Het is daarom van belang dat de raad in het proces van begroting en verantwoording de benodigde informatie krijgt om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's en daarmee gepaard gaande risico's te kunnen beoordelen en te laten meewegen in het proces van horizontale sturing en verantwoording.

Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen als om de deelneming in of inschakeling van privaatrechtelijke rechtspersonen. Voor wat betreft de private partijen gaat het om organisaties en instellingen waarin de gemeente zowel een financieel als een bestuurlijk belang heeft. In geval van gemeenschappelijke regelingen gaat het om samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid, met name openbare lichamen en bedrijfsvoering organisaties ingesteld op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Voor een adequate verantwoording hoe verbonden partijen bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de programma's is het niet alleen noodzakelijk inzicht te hebben in de beleidsmatige prestaties van verbonden partijen, maar ook in hun financiële positie.

Inzicht in de bijdragen van verbonden partijen aan de realisatie van de programma's zijn in de respectievelijke programma's voor de realisatie waarvan ze worden ingezet opgenomen.

Tabel Verbonden partijen

LIJST VERBONDEN PARTIJEN	
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN	Bijdrage 2024
Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland	€ 700.703
Veiligheidsregio Hollands Midden	€ 1.751.982
Hecht (Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)	€ 1.796.833
Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	€ 463.835
GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland	€ 202.695
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)	€ 462.847
Stichting RIJK	€ 78.790
Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer WVOLV	€ 31.311
Totale gemeentelijke bijdrage	€ 5.488.996
VENNOOTSCHAPPEN	Dividend
BNG N.V.	€ 88.957
Alliander N.V.	€ 716.063
Dunea N.V.	-
Totaal ontvangen dividend	€ 805.020

Overzicht verbonden partijen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling	
Vestigingsplaats	Leiden	
Webadres	hollandrijnland.nl	
	Publiek belang	
Doelstelling	Holland Rijnland is een samenwerking van 13 gemeenten in de noordflank van provincie Zuid-Holland. De gemeenten werken samen aan ruimtelijke en economische opgaven op basis van een gezamenlijke strategische visie.	
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur is de gemeente Voorschoten vertegenwoordigd door een raadslid en een collegelid. Daarnaast wordt Voorschoten ook door een wethouder vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.	
	Financieel belang	
	Bijdrage 2024	
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 700.703	
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Eigen vermogen	€ 1.148.000*	€ 1.032.000*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 34.844.000*	€ 33.409.000*
	Hele jaar 2024	
Gerealiseerde resultaat	€ 45.000 voor resultaatbestemming	
Toelichting	* De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2024.	

	Visie, beleidsdoelstelling en risico's
Visie en beleidsvoornemens	Door gezamenlijk op te treden, vergroot Holland Rijnland de slagkracht en de impact van projecten. Denk hierbij aan uitdagingen die te complex zijn voor individuele gemeenten, die de gemeentegrenzen overschrijden of waarbij samenwerking tot meer efficiëntie leidt. Verder lobbyt Holland Rijnland bij de provincie, het rijk en externe partijen om de ambities van de samenwerkende gemeenten te realiseren. Hiernaast zijn bij Holland Rijnland ook uitvoerende taken belegd op het gebied van leerrecht, urgentieverklaringen voor sociale huurwoningen en doelgroepenvervoer.

Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Regionaal samenwerken is voor veel opgaven noodzakelijk, waaronder mobiliteit, energie, wonen, groene ruimte en economie. Dit gebeurt op basis van het vastgestelde werkprogramma 2022-2026. De samenwerking biedt meerwaarde voor het versterken van ruimtelijke en economische opgaven in Voorschoten. HRL is een stevige partner in de lobby (en subsidiewerving) bij hogere overheden en in de samenwerking met het bedrijfsleven in de regio. Naast de ruimtelijke en economische onderwerpen biedt Holland Rijnland een platform voor de afstemming van maatschappelijke zorgopgaven, die in een afzonderlijke samenwerkingsovereenkomst zijn gevat.
Risico's	De risicobepaling wordt bepaald aan de hand van het aandeel wat de gemeente heeft t.o.v. van de overige gemeenten. Dit aandeel in de GR is voor de gemeente Voorschoten: 4,7%.

Naam		Veiligheidsregio Hollands Midden	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling		
Vestigingsplaats	Leiden		
Webadres	vrhm.nl		
Publiek belang			
Doelstelling	Het doel van de VRHM is regionale bestuurlijke en operationele integratie van de bij de veiligheidsregio ondergebrachte brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. Lokale verankering blijft van belang. De integratie moet leiden tot doelmatige en slagvaardige hulpverlening, op basis van een gecoördineerde voorbereiding. De Veiligheidsregio Hollands Midden wil door samenwerking met en tussen allerlei partners de veiligheid en het gevoel van veiligheid in de regio vergroten.		
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur van de VRHM (art. 11.1 WvR).		
Financieel belang			
			Bijdrage 2024
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)			€ 1.751.982
Beginstand per 1-1-2024			Eindstand per 31-12-2024
Eigen vermogen	€ 6.500.000*		€ 9.300.000*
Beginstand per 1-1-2024			Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 79.700.000*		€ 74.900.000*
			Hele jaar 2024
Gerealiseerde resultaat	€ 3.200.000*		
Toelichting	* De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2024.		

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens Naast de dagelijkse werkzaamheden, ziet de veiligheidsregio 12 opgaven voor de komende jaren.

Deze opgaven geven richting aan de ontwikkeling van de veiligheidsregio:

1. Wij hebben positie in het Omgevingsrecht
2. Wij werken risicogericht
3. Wij zetten ons in voor de zelfredzaamheid van inwoners
4. Wij hebben tactieken en technieken die passen bij de nieuwe uitdagingen
5. Wij hebben vakbekwame brandweercollega's
6. Wij zijn en blijven paraat
7. Wij hebben een moderne crisisorganisatie
8. Wij kennen onze partners
9. Wij beschikken over een goede en veilige informatievoorziening
10. Wij nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid
11. Wij investeren in onze collega's
12. Wij zijn wendbaar

Bijdrage aan beleidsdoelstelling (Bron: Regionaal Beleidsplan 2024 - 2027 VRHM)

De gemeenten in de Leidse Regio, waar Voorschoten deel van uitmaakt, volgen de regionale ontwikkelingen en planvorming van de Veiligheidsregio Hollands Midden en vertalen dit naar lokaal niveau. Naast de regionale ontwikkelingen wordt de samenwerking in de Leidse Regio binnen bevolkingszorg steviger en professioneler doordat er samen wordt geoefend en getraind. Hierbij wordt de nadruk gelegd op de basiszorg voor verminderd zelfredzamen en wordt zelfredzaamheid gestimuleerd. Wij vormen in Voorschoten de crisisorganisatie samen met de gemeenten in de Leidse Regio.

Risico's

- Meerkosten die samenhangen met de taken van de veiligheidsregio.
- Cyber- en digitale verstoringen.
- Onvoorziene juridische claims (aansprakelijkheidstelling).

Naam	
Hecht (Gemeenschappelijke regeling Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke Regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	https://www.wijzijnhecht.nl/
Publiek belang	
Doelstelling	Hecht bestaat uit: de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Midden (GGD HM), de Regionale Ambulancevoorziening Hollands Midden (RAV HM), de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR HM), het Zorg- en veiligheidshuis (ZVH) Hollands Midden. Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden, in zowel reguliere als crisissomstandigheden.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van Hecht bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de achttien gemeenten. De gemeente Voorschoten is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een wethouder.
Financieel belang	
Bijdrage 2024	
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 1.797.000
Beginstand per 1-1-2024	
Eindstand per 31-12-2024	

Eigen vermogen	€ 648.000*	€ 89.000*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 39.866.000*	€ 51.394.000*
		Hele jaar 2024
Gerealiseerde resultaat		€ 179.000*

Toelichting *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarstukken 2024.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisismoments. Daarnaast probeert Hecht de effecten van gezondheidsbedreigingen te beperken. De missie is om die opdracht resultaatgericht op een innoverende manier in samenwerking met betrokkenen vorm te geven.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Hecht voert de wettelijke (GGD-)taken uit die gemeenten in Hollands Midden gezamenlijk bij Hecht hebben belegd. In 2024 heeft Hecht sterk ingezet op de voorbereidingen voor het ravijnjaar 2026. De organisatie is doorgelicht op impact en kosten van de taken van Hecht. Doel was een zorgvuldig proces te creëren waarmee gemeenten zich konden beraden over de financiële gevolgen van het ravijnjaar in relatie tot de taken van Hecht. Ook heeft Hecht in 2024 de omvangrijke investering in de ICT infrastructuur en digitale werkomgeving afgerond, waarmee een adequate en veilige werkomgeving is gecreëerd.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling	
Vestigingsplaats	Leiden	
Webadres	bsgr.nl	
	Publiek belang	
Doelstelling	Het verbeteren van de kwaliteit, continuïteit en efficiency door samen te werken bij de beleidsuitvoering, heffing en invordering van waterschaps- en gemeentelijke belastingen, bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Voorschoten is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een wethouder.	
	Financieel belang	
	Bijdrage 2024	
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 464.000
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024

Eigen vermogen	€ 1.446.000*	€ 1.422.000*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 11.196.000*	€ 17.662.000*
	Hele jaar 2024	
Gerealiseerde resultaat	€ 576.000* (voor resultaatbestemming)	

Toelichting *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de concept jaarrekening 2024.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	De belastingtaken efficiënt, tegen lage kosten en kwalitatief hoogwaardig uitvoeren.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Door het juist, tijdig en volledig opleggen en invorderen van gemeentelijke belastingen worden de geraamde opbrengsten gerealiseerd.
Risico's	De BSGR betreft een uitvoeringsorganisatie. Op grond van artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (GR BSGR), zijn de deelnemers verplicht er zorg voor te dragen dat de BSGR te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Dit betekent dat de deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken. Het grootste ingeschatte risico is het uittreden van één van de deelnemers. Op grond van artikel 38 van de GR BSGR wordt voor uittreding een opzegtermijn van ten minste een jaar in acht genomen en vindt uittreding plaats aan het einde van het kalenderjaar. Uittreding gedurende de eerste 5 jaar na toetreding is niet mogelijk. Er zijn geen deelnemers die te kennen hebben gegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	https://www.odwh.nl/
Publiek belang	
Doelstelling	Doel en taken zijn geformuleerd in artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling. Deze is getroffen ter ondersteuning van de belangen van de deelnemers op het gebied van omgeving en milieu, met name ter behartiging van het gemeentelijk belang van de beleidsontwikkeling op het gebied van omgeving en milieu, alsmede gericht op een efficiënte en doelmatige uitvoering van de gemeentelijke en provinciale taken en bevoegdheden als bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West-Holland.
Bestuurlijk belang	Namens de gemeente Voorschoten zijn 2 wethouders lid van het algemeen bestuur.

Financieel belang		
		Bijdrage 2024
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 462.847
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Eigen vermogen	€ 2.206.191	n.n.t.b.*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 14.431.342	n.n.t.b.*
		Hele jaar 2024
Gerealiseerde resultaat		

Toelichting *De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekening 2023

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	Het gaat om regionaal afgestemd beleid waaraan inbreng wordt geleverd en dat indien nodig en mogelijk lokaal wordt vastgesteld.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De ODWH voert een overeengekomen takenpakket uit op het beleidsveld milieu met name op het vlak van toetsing en vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Risico's	Er is een volledige inventarisatie van de risico's nader uitgewerkt. Vervolgens is de verwachte omvang van de risico's ingeschat, rekening houdend met doorgevoerde beheersmaatregelen. Op basis van de spelregels in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, is de financiële impact van het risico bepaald. De omvang van de risico-impact geeft uiteindelijk de benodigde omvang van de algemene reserve weer. Met de algemene reserve kunnen de geïnventariseerde risico's van € 650.500 voor 91% gedekt worden. Door de verhuizing is de algemene reserve verminderd. Dit is echter incidenteel en vanaf 2021 zal de algemene reserve versneld worden opgehoogd tot een optimaal vermogen.

Naam	BNG NV
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Webadres	bngbank.nl
Publiek belang	
Doelstelling	De BNG behartigt het maatschappelijk belang met gespecialiseerde financiële dienstverlening aan overheden en maatschappelijke instellingen. De gemeente ziet het aandelenbezit als een duurzame belegging.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de in haar bezit zijnde aandelen (41.184 aandelen a € 2,50 nominaal). Via dit aandelenbezit wordt 0,07%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van BNG.
Financieel belang	
Bijdrage 2024	

**Gemeentelijk financieel
belang (deelnemersbijdrage)**

€ 88.957 dividenduitkering

	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Eigen vermogen	€ 4.700.000.000*	€ 4.800.000.000*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 110.800.000.000*	€ 123.100.000.000*
	Hele jaar 2024	
Gerealiseerde resultaat	€ 294.000.000*	

Toelichting

*De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de jaarrekening 2024.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

**Visie en
beleidsvoornemens**

**Bijdrage aan
beleidsdoelstelling**

Risico's

Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam	Alliander NV	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap	
Vestigingsplaats	Amsterdam	
Webadres	alliander.com	
	Publiek belang	
Doelstelling	• Voortdurend beter presteren op dienstverlening, leveringszekerheid en kosten; • Verbeteren van beheersing van energiestromen; • Inzicht in energieverbruik; • Klanten helpen energie te besparen en over te schakelen naar duurzame energiebronnen.	
Bestuurlijk belang	Voorschoten heeft een belang van 565.227 aandelen van € 5,- nominaal per aandeel in NV Alliander. Via dit aandelenbezit wordt 0,4%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van Alliander.	
	Financieel belang	
	Bijdrage 2024	
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 716.063 dividenduitkering	
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Eigen vermogen	€ 4.700.000.000*	€ 6.000.000.000*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024

Vreemd vermogen	€ 6.900.000.000*	€ 6.900.000.000*
------------------------	------------------	------------------

Hele jaar 2024

Gerealiseerde resultaat	€ 976.000.000*
--------------------------------	----------------

Toelichting * De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de jaarrekening 2024.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens

Bijdrage aan beleidsdoelstelling

Risico's Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam Dunea NV

Juridische vorm Naamloze Vennootschap

Vestigingsplaats Den Haag

Webadres www.dunea.nl

Publiek belang

Doelstelling Het doel van Dunea is het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater zowel binnen als buiten het distributiegebied. Daarbij moet Dunea voldoen aan de eisen van verantwoord natuurbeheer van het toevertrouwde duingebied met de inachtneming van de eisen van een verantwoorde waterwinning. Tevens beheert Dunea andere onderdelen van de waterketen zoals riolering en afvalwaterzuivering zowel binnen als buiten het distributiegebied.
Eind 2019 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders er mee ingestemd de infrastructuur en kennis van Dunea verder in te zetten om bij te dragen aan de energietransitie met wat Dunea van nature al in huis heeft: duurzame warmte en koude uit water.

Bestuurlijk belang Het aandelenbezit is groot 77.218, met een nominale waarde van € 5,- per aandeel. Via het aandelenbezit kan 1,9% zeggenschap worden uitgeoefend op de besluitvorming van Dunea.

Financieel belang

Bijdrage 2024

Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage) € 0*

Beginstand per 1-1-2024

Eindstand per 31-12-2024

Eigen vermogen € 251.600.000** € 258.500.000**

Beginstand per 1-1-2024

Eindstand per 31-12-2024

Vreemd vermogen € 371.200.000** € 386.900.000**

	Hele jaar 2024
Gerealiseerde resultaat	€ 6.900.000**

Toelichting	* Dunea kent een statutaire beperking op de uitkering van winst aan de aandeelhouders. De winst blijft in het bedrijf om daarmee een betere solvabiliteit en een lagere financieringsrente te bewerkstelligen. ** De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekening 2023.
--------------------	--

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens	
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Belangrijke voorwaarde bij de winstbestemming is dat de kernactiviteiten door de activiteiten van de warmtedochter niet negatief beïnvloed worden, zelfs niet bij een volledig verlies. De meerjarenbegroting is al gebaseerd op nieuw in te slane wegen als de rivierwaterinname en een multibronnenprogramma. De solvabiliteit is dusdanig dat in het onwaarschijnlijke geval dat de warmtedochter-gelden volledig verloren zouden gaan (met een 1%-afname van de solvabiliteit tot gevolg) de risico-opslag op vreemd vermogen niet verhoogd wordt. De invloed op de wateractiviteiten is daarmee nihil.
Risico's	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam GR Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	https://serviceorganisatiezorghollandrijnland.nl/
	Publiek belang
Doelstelling	Het behartigen van de belangen van de betrokken gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken op taakonderdelen binnen de jeugdhulp. De Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland draagt bij aan het realiseren van een adequaat aanbod van passende en betaalbare jeugdhulp voor kinderen en gezinnen die het echt nodig hebben. Dit gebeurt in opdracht van de deelnemende gemeenten in regio Holland Rijnland.
Bestuurlijk belang	Het dagelijks bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders van alle betrokken gemeenten, namelijk Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.

Financieel belang

	Bijdrage 2024
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 202.695
Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024

Eigen vermogen	€ 162.605	€ 162.605
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Vreemd vermogen	€ 6.917.799	€ 13.657.716
		Hele jaar 2024

Gerealiseerde resultaat

Toelichting Vanaf 1-1-2024 is de gemeente Voorschoten deelnemer van de gemeenschappelijke regeling

Cijfers zijn op basis van de jaarrekening 2024

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens De betrokken gemeenten zijn verantwoordelijk voor de beleidsvorming. De Service Organisatie Zorg voert de technische inkoop uit. Door gezamenlijke inkoop en afhandeling facturering zijn efficiency voordelen (door synergie-effecten) te behalen.

Bijdrage aan beleidsdoelstelling Gezamenlijk inkopen van jeugdhulp is efficiënter en zorgt ervoor dat kinderen en gezinnen passende en betaalbare jeugdhulp ontvangen.

Risico's De risico's worden globaal ingeschat op 15% van de jaarlijkse omzet. De Serviceorganisatie heeft geen dekking voor het weerstandsvermogen. Eventuele risico's zijn voor rekening van de betrokken gemeenten en komen voor Voorschoten in dat geval voor rekening van het begrotingsaldo.

Naam	Stichting RIJK
Juridische vorm	Stichting
Vestigingsplaats	Heemstede
Webadres	https://www.stichtingrijk.nl
	Publiek belang
Doelstelling	In de statuten is de doelstelling als volgt beschreven: 'Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretaris maakt deel uit van het Algemeen Bestuur.

Financieel belang

		Bijdrage 2024
Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)		€ 78.790
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024
Eigen vermogen	€ 1.084.000*	€ 1.044.000*
	Beginstand per 1-1-2024	Eindstand per 31-12-2024

Vreemd vermogen	€ 371.000*	€ 503.000*
------------------------	------------	------------

Hele jaar 2024

Gerealiseerde resultaat	€ 189.000*
--------------------------------	------------

Toelichting * De betreffende cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekening 2023.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens	Het bevorderen van de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit van de wijze van besteding van overheidsmiddelen met name ten behoeve van haar aangeslotenen, door het optimaliseren van inkoop en contractuitvoeringsprocessen. Zij faciliteert een regionaal inkoopbureau.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Inkopen met impact. Efficiënte en effectieve inkoopprocessen faciliteren met veel aandacht voor circulair inkopen en gemeenschappelijke inkoop.
Risico's	Niet voldoen aan rechtmatige aanbestedingen kan imagoschade opleveren over de betrouwbaarheid van de gemeente.

Naam Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Voorschoten
Webadres	https://www.rekenkamerwvolv.nl/

Publiek belang

Doelstelling	De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, tweede lid Gemeentewet.
Bestuurlijk belang	De rekenkamer is een onafhankelijk adviesorgaan die de deelnemende gemeenteraden ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende taken.

Financieel belang

Bijdrage 2024

Gemeentelijk financieel belang (deelnemersbijdrage)	€ 31.311
--	----------

Beginstand per 1-1-2024

Eindstand per 31-12-2024

Eigen vermogen	€ 136.000	€ 150.000
-----------------------	-----------	-----------

Beginstand per 1-1-2024

Eindstand per 31-12-2024

Vreemd vermogen	€ -	€ -
------------------------	-----	-----

Hele jaar 2024

Gerealiseerde resultaat	€ 14.330
--------------------------------	----------

Toelichting **Cijfers voorlopig, jaarrekening afwachten.**

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	De Rekenkamercommissie heeft drie hoofddoelen: Het versterken van de kaderstellende en controlerende taken van de gemeenteraden; Het zichtbaar te maken hoe bepaalde doelen van de gemeenten Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg bereikt worden; Te adviseren over mogelijke verbeteringen
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De rekenkamer is een onafhankelijk adviesorgaan die de deelnemende gemeenteraden ondersteunt bij hun kaderstellende en controlerende taken.
Risico's	Geen. De financiële bijdrage aan de rekenkamer ligt vast in de gemeenschappelijke regeling. De rekenkamer kan niet meer geld uitgeven dan de totale bijdragen van de vier aangesloten gemeenten.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Voor een goede dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en instellingen maar ook het bestuur van de gemeente Voorschoten is een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering randvoorwaardelijk. De bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie bij haar toezichthoudende en handhavende taken, in de realisatie van beleidsdoelen in het sociaal en ruimtelijk domein. Daarnaast ondersteunt bedrijfsvoering ook het politieke proces.

Organisatieontwikkeling

We kijken met trots terug op de stappen die zijn gezet op het gebied van organisatieontwikkeling in 2024. Diverse projecten met betrekking tot de structuur, processen en cultuur van de ambtelijke organisatie zijn afgerond. Dit heeft geresulteerd in een eigen identiteit, een bijpassende missie en visie, en nieuwe kernwaarden: vertrouwen, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en plezier. Een van de grootste ontwikkelingen was de kanteling van de organisatie naar een klantgerichte structuur, waarbij de inwoner, bestuur en medewerker centraal staan.

Daarnaast is één van de doelen van de organisatieontwikkeling om Voorschoten te positioneren als een aantrekkelijke werkgever. Dit heeft geleid tot een nieuw concurrerend secundair arbeidsvoorwaardenpakket, een nieuw waarden- en beloningsbeleid, leergangen voor de ontwikkeling van medewerkers, een uitgebreid onboarding en inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers, en de ontwikkeling van een nieuwe arbeidsmarktcommunicatiestrategie. Hiermee positioneren we ons opnieuw op de arbeidsmarkt. In het voorjaar van 2025 wordt de arbeidsmarktcampagne gelanceerd. Er is hiermee een enorme stap voorwaarts gezet.

Beëindiging DVO Sociaal domein

Per 1 mei 2024 is de dienstverleningsovereenkomst voor Maatschappelijke Ondersteuning beëindigd. Dit betekent dat veel taken op het gebied van gezondheid, sport, kunst, cultuur, bibliotheek, welzijn, zorg, jeugd, subsidiebeleid, statushouders, participatie, kinderopvang en onderwijs weer volledig door de gemeente Voorschoten zelf georganiseerd worden. Hierdoor kunnen de medewerkers hun focus volledig richten op de gemeente Voorschoten en op de samenwerking in de Leidse regio.

In 2024 heeft het grootste deel van de financiële afwikkeling plaatsgevonden. Een klein deel loopt nog door in 2025.

Verzuim

In 2024 was ons verzuimpercentage 7,96%. Een lichte toename t.o.v. 2023 toen het 7,3% was. Ook is ons verzuimpercentage hoog in verhouding tot het gemiddelde in de sector dat 6,5% bedraagt (Personeelsmonitor 2023). De oorzaak van het verzuim is deels werkgerelateerd. Om meer in te zetten op het voorkomen van verzuim is een nieuw verzuimbeleid vastgesteld. Daarnaast worden nog steeds vitaliteitscoaches ingezet.

Vacatures en werving

In 2024 zagen we een lagere instroom (2024: 28, 2023: 50) en een hogere uitstroom (2024: 64, 2023: 37) van medewerkers in vergelijking met het voorgaande jaar. De hogere uitstroom is deels te verklaren door de ontvlechting van het sociaal domein, deels door gewenst verloop. De lagere instroom heeft vooral te maken met de nog steeds krappe arbeidsmarkt en het feit dat bepaalde vacatures moeilijk in te vullen zijn, terwijl nieuwe functies in de regio door verschillende gemeenten worden gezocht. De nieuwe arbeidsmarktcampagne moet bijdragen aan het werven van nieuw personeel.

Om de uitstroom te verminderen, zijn er als onderdeel van het organisatieontwikkeltraject verschillende maatregelen genomen om de huidige medewerkers beter te behouden. Voorbeelden hiervan zijn de verbetering van de secundaire arbeidsvoorwaarden, het actief aanbieden van leergangen en het vergroten van de aandacht voor belonen en waarderen.

Inwonersparticipatie en bewonersinitiatieven

Voorschoten is van ons allemaal. Samen maken we Voorschoten. Dat vraagt om een instelling waarbij we als Voorschotense samenleving ons met en in elkaar verdiepen. Dat is een voortdurende respectvolle interactie waarbij we inzicht krijgen in onze leefomgeving. Het besef van urgentie en 'geloof in participatie' bij de politiek, de ambtelijke organisatie en bij inwoners en ondernemers van Voorschoten helpt ons daarbij. Verplichtingen als gevolg van de Omgevingswet en de Wet participatie op decentraal niveau versterken de impact van participatie voor Voorschoten.

Om de inwonersparticipatie effectief te ondersteunen stelde de gemeenteraad een nieuwe participatieverordening en nieuw participatiebeleid vast. Deze vormen de kaders voor de acties die op basis van de uitvoeringsagenda participatie worden uitgevoerd.

Huisvesting

In 2024 zijn de ruimtes in het oude raadhuis opgeknapt, er is geschilderd, nieuwe verlichting opgehangen, er zijn nieuw meubilair en nieuwe planten geplaatst. De raadszaal is deels aangepakt, de parketvloer is hersteld, geschuurd en opnieuw in de was gezet. Ook hier is nieuw meubilair geplaatst en zijn de audiovisuele voorzieningen uitgebreid. In het kantoorgedeelte is de vergadervleugel gemoderniseerd, we hebben hier nieuw meubilair neergezet en een aantal vergaderruimtes gecreëerd met AV-voorzieningen. Verder hebben we een verdieping gehuurd in een pand aan de van Beethovenlaan 69b. Hier is sinds november 300m² beschikbaar, met werkplekken, overleg ruimten, belcellen en aanlandplekken.

Het onderzoek naar een nieuwe locatie voor de Buitendienst loopt nog. In mei heeft de raad de opdracht gegeven om de uitgangspunten verder uit te werken naar een vijftal scenario's voor de gemeentelijke huisvesting; een huurscenario, een renovatie scenario en een drietal verbouwingsscenario's.

Informatie & Datamanagement (I&D)

Een meerjarige i-Visie is ontwikkeld. De i-Visie geeft richting en stelt kaders aan hoe de gemeente de komende jaren omgaat met informatievoorziening, privacy en datagebruik. De i-Visie is kaderstellend en een belangrijk fundament voor het opstellen van de projectenkalender, en de jaarplannen en meerjarenbegroting voor de DVO die met Wassenaar is gesloten op het gebied van Data-en Informatiemanagement/ICT. De i-Visie is meer dan alleen een technologische aangelegenheid. Er wordt vanuit drie invalshoeken naar de informatievoorziening gekeken: de veranderende samenleving, de gemeentelijke organisaties en de data- en technologische ontwikkelingen. In 2024 is een ICT-evaluatie opgestart. Onderdeel van de evaluatie is o.a. het verder concretiseren van de IT-doelen op organisatieniveau. In 2025 zal bekeken worden of dit moet leiden tot een aanpassing van de i-Visie.

Informatiebeveiliging

In 2024 heeft de gemeente de naleving van de BIO (baseline informatiebeveiliging overheid) verbeterd door het implementeren van beveiligingsmaatregelen en het regelmatig uitvoeren van simulaties om de cyberveiligheid te testen. Hierin is extra aandacht geweest voor de nieuwe aanbesteding voor 'logging en monitoring'.

Met de komst van de cyberbeveiligingswet (Europese NIS2) en de vertaling hiervan in de BIO 2.0, wordt de naleving van deze nieuwe normen wettelijk verplicht in 2025. Voorschoten is zich hierop aan het voorbereiden middels een ISMS (information security management systeem).

Naleving is getoetst door middel van de jaarrekening controle in de vorm van de 'generieke ICT voorzieningen' die raakvlak hebben met de financiële processen en de ENSIA 2024 (BAG, BGT, BRO, DIGID, SUWINET en de Bio zelfevaluatie). In 2024 heeft de ENSIA-audit plaatsgevonden en hierbij is geconstateerd dat de gemeente op een tweetal DigiD normen niet voldoet. Het college heeft verbeterplannen vastgesteld om te kunnen voldoen aan deze normen. In 2025 zal er een her-audit uitgevoerd worden.

De gemeente heeft in 2024 succesvol een cyberaanval afgeslagen, zonder dat persoonlijke gegevens van inwoners zijn misbruikt. Ondanks dat de hack succesvol was afgeslagen, dienden

diverse ICT-systemen versneld uitgefaseerd te worden en opnieuw opgebouwd. Daarbij is onmiddellijk lering getrokken uit de hack en is op een aantal punten de beveiligingsschil aangepast. De gemeente heeft daarnaast een transparante communicatie gevoerd met betrekking tot de gevolgen en de maatregelen die genomen zijn om herhaling te voorkomen.

Doelmatigheid en doeltreffendheid

In 2024 is het bestuurskrachtonderzoek uitgevoerd. Hierbij stond de vraag centraal wat het vermogen van het gemeentebestuur is om de zelf gestelde en opgelegde opgaven te realiseren en in de bestuurlijke en maatschappelijke context de juiste verbindingen aan te gaan. Bij het onderzoek is aan een kwalitatieve meting uitgevoerd die inzicht geeft in de bandbreedte van de bestuurskracht. Hierbij zijn zowel de pijlers uit het coalitieakkoord als de beleidsambities en wettelijke taken op de bandbreedte geplaatst. Hieruit blijkt dat op sommige opgaven en taken Voorschoten een grote bestuurskracht laat zien, op andere opgaven is de bestuurskracht nog niet op voldoende niveau. De uitkomsten van het rapport zijn in november 2024 in de raad besproken en in 2025 werken raad, college en ambtelijke organisatie aan een gezamenlijke ontwikkelagenda als vervolg op het bestuurskrachtonderzoek.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 neemt het college een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. De opgedane ervaringen uit 2023 zijn meegenomen in de controleaanpak van 2024.

Het Controleprotocol en het normen- en toetsingskader zijn in juli 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Met het normen- en toetsingskader stelt de raad vast over welke wet- en regelgeving het college de rechtmatigheidsverantwoording dient af te geven. Het normen- en toetsingskader 2024, de frauderisico-analyse en de risico's en omvang in specifieke financiële processen waren de basis voor het Verbijzonderde Interne Controleplan (VIC-plan) van 2024. De VIC toetst of de maatregelen van interne controle in de financiële processen goed werken. De VIC rapportage wordt ook gebruikt om de kwaliteit van de processen te verbeteren. In 2024 zijn de opzet en uitvoering van de VIC verder doorontwikkeld. Hiermee is een goede basis gelegd voor de rechtmatigheidsverantwoording van het college.

Onderwerpen waar afwijkingen in de rechtmatigheid zijn geconstateerd worden hieronder toegelicht.

Begrotingscriterium

Van een begrotingsonrechtmatigheid is sprake als het College van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves doet die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld (2) en als bij overschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast (3).

In een in november 2024 door de Commissie BBV uitgebracht Kadernota Rechtmatigheid 2024 is eveneens bepaald dat overschrijdingen van de begrote lasten per programma en overschrijdingen van uitgaven op gevoteerde investeringskredieten en lagere/hogere baten per programma dan begroot als begrotingsonrechtmatig moeten worden aangemerkt indien deze niet 'tijdig' aan de Raad zijn gemeld.

Het begrip 'tijdig' is in artikel 5 lid 3 van de Financiële verordening 2023 van Voorschoten als volgt verwoord: het College informeert de Raad tussentijds bij de voor- en najaarsnota als het College verwacht dat de (werkelijke) lasten of baten op programmaniveau de geautoriseerde lasten of baten met meer dan € 50.000 zullen over- dan wel onderschrijden, of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten zullen over- dan wel onderschrijden.

De Najaarsnota is in de raad van december, de laatste raad dat begrotingswijzigingen kan doorvoeren behandeld. Bij het opstellen van de Najaarsnota, werden de gerealiseerde onderschrijdingen op de programmabudgetten nog niet verwacht.

Voor het begrotingscriterium is onderzocht:

1. of de exploitatielasten per programma of investeringsuitgaven in het begrotingsjaar 2024 binnen de begroting (inclusief wijzigingen) respectievelijk gevoteerde investeringskredieten zijn gebleven;
2. er geen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves zonder Raadsbesluit hebben plaatsgevonden; en
3. of alle afwijkingen groter dan € 50.000 van de begrote lasten, baten of investeringskredieten tijdig aan de Raad zijn gemeld.

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten op de programma's (programmaniveau)	€ 0
1B. Overschrijdingen van investeringsbudgetten (investeringskredieten)	€ 0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	€ 135
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten op de programma's en onderschrijdingen investeringskredieten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de Raad zijn gemeld (niet tijdig gemeld i.o.m. intern vastgelegde spelregels in de financiële verordening Voorschoten 2023).	n.v.t.
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 135
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van de Raad en past binnen de vooraf vastgestelde afspraken met de Raad zoals opgenomen in artikel 13 van de financiële verordening Voorschoten 2023 en daarmee vooraf als "acceptabel" is geïd. Deze begrotingsafwijkingen zijn meer uitgebreid toegelicht bij de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programma's en investeringen.	€ 0
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden.	€ 135

Bedragen x € 1.000

De ongeautoriseerde reserve mutatie betreft de vrijval van de bestemmingsreserve Rekenkamercommissie die is toegelicht bij programma 0. Dit betreft een technische correctie. Er is geen sprake is van verdere begrotingsonrechtmatigheden die nader moeten worden toegelicht in deze paragraaf.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Met andere woorden met het voorwaardencriterium wordt onderzocht of alle financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (externe en interne) wet- en regelgeving.

Met de VIC wordt opzet, het bestaan en de werking van de interne controle getoetst in de processen. Bij het bepalen van de meest significante processen voor de VIC is gekeken naar de processen met een financiële impact.

	Voorwaardencriterium	Bedrag
1	Enkelvoudige Inkopen	€ -
2	Meervoudige Inkopen	€ -
3	Inkopen en aanbestedingen	€ 677.000
4	Batch betalingen	€ -
5	Handmatige betalingen	€ -
6	Subsidies	€ -
7	Personeel	€ -
8	WMO	€ -
9	Jeugd	€ -
10	Huren en pachten	€ -
11	Belastingopbrengsten	€ -
12	Omgevingsvergunningen	€ -
7.	Totaal saldo Voorwaardencriterium	€ 677.000

Inkopen en aanbestedingen

Het bedrag voor Inkopen en aanbestedingen betreft 2 leveranciers die ten onrechte niet zijn aanbesteed. Voor 2025 heeft voor beide leveranciers een aanbesteding plaatsgevonden waardoor deze in de toekomst rechtmatig zijn.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium

Het is aan de gemeente om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik te voorkomen. De gemeente beziet in eerste plaats welke eisen de wet- en regelgeving stelt ten aanzien van M&O, wat daarin is geregeld omtrent de handhaving en hoe zich dat heeft vertaald naar de opzet van de interne organisatie.

In december 2023 heeft het college de Notitie Misbruik en oneigenlijk, tezamen met de Notitie Frauderisicobeleid en de bijbehorende Frauderisico-analyse vastgesteld. Met deze notities schept het college één integraal beleidskader om invulling te geven aan haar verantwoordelijkheid om fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen, op te sporen en te bestrijden. In de Frauderisico-analyse is een onderscheidt gemaakt in financieel en niet financieel, plus in kans en impact.

Uit de analyse is gebleken dat er risicogebieden zijn met een hoog risico zijn die aandacht vragen, dit zijn: Informatieveiligheid, bijstandsuitkeringen, prestatieleveringen WMO en Jeugdzorg. Daarnaast zijn ook de reguliere risicogebieden zoals inkopen en aanbesteding, vergunningverlening, subsidieverstreking et cetera met een profiel middel in beeld. Wat alle geïnventariseerde risico's gemeen hebben is dat er maatregelen zijn of nog worden getroffen die de risico's op fraude en misbruik en oneigenlijk gebruik moeten voorkomen of beheersen. Dat geldt overigens ook voor de risico's die zijn opgenomen in de risicoparagraaf van zowel de begroting als de jaarrekening.

Het beleid is erop gericht om met het management team alle risicogebieden periodiek door te lopen en te beoordelen of het risicoprofiel nog juist is en/of er eventueel aanscherping van de beheersmaatregelen moet plaatsvinden.

Geconstateerde afwijkingen misbruik en oneigenlijk gebruik

In 2024 zijn geen incidenten op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruikesignaleerd. Zoals in de vastgestelde notities is beschreven blijft de organisatie actief in het detecteren, voorkomen en bespreken van risico's op het gebied van misbruik en oneigenlijk gebruik en het bevorderen van een cultuur van risicobewustzijn en integer handelen.

Totaaloverzicht

De Raad van de gemeente Voorschoten heeft op 4 juli 2024 het controleprotocol (inclusief normen- en toetsingskader) 2024 vastgesteld. Met het vaststellen van dit protocol heeft de Raad ten behoeve van de interne en externe toetsing aanwijzingen gegeven over de reikwijdte, de normstellingen en de door de accountant te hanteren goedkeurings- en rapporteringstolerantie voor de getrouwheidscontrole van de jaarrekening en de door het College te hanteren verantwoordings- en rapportagegrens voor de rechtmatigheidsverantwoording.

De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording is door de Raad vastgesteld op 2% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves. De rapportagegrens, voor nadere toelichting in deze paragraaf Bedrijfsvoering, is door de Raad vastgesteld op € 50.000.

Omschrijving	Realisatie 2024
Totale lasten	€ 80.172
Toevoegingen aan de reserves	€ 5.085
Basis voor berekening verantwoordingsgrens rechtmatigheid	€ 85.257

Bedragen x € 1.000

Verantwoordingsgrens rechtmatigheid (%)	2%
Verantwoordingsgrens rechtmatigheid (bedrag)	€ 1.705

Rechtmatigheidsafwijkingen	Rechtmatigheidsfout	Waarvan acceptabel	Waarvan niet acceptabel
- Begrotingscriterium	€135	€ 0	€135
- Voorwaardencriterium	€ 677	n.v.t.	€ 677
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik	€ 0	n.v.t.	€ 0
	€ 812	€ 0	€ 812

Bedragen x € 1.000

Verantwoordingsgrens € 1.705

Bevinding

Uit het onderzoek is gebleken dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van de gemeente inclusief de toevoegingen aan de reserves.

Paragraaf Grondbeleid

De paragraaf Grondbeleid beschrijft de visie op het grondbeleid en de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert. Dit in relatie tot de doelstellingen die in de begroting zijn opgenomen, met een aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid is uitgevoerd. Grondbeleid richt zich op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om het ruimtelijk beleid op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze te realiseren. Het biedt instrumenten om de regie over de ruimtelijke ontwikkelingen te kunnen voeren. De Nota Grondbeleid is een 'toolbox' voor het door de gemeente Voorschoten te voeren grondbeleid.

Beleidsstukken

Het grondbeleid in 2024 is gevoerd aan de hand van een tweetal beleidsstukken:

Nota Grondbeleid

De Nota Grondbeleid geeft inzicht in het gemeentelijk beleid op een breed scala aan aspecten die samenhangen met het grondbeleid. Onze voorkeur is: op basis van het beperken van risico's en gemeentelijke investeringen, faciliteren waar kan en actief waar nodig.

Grondprijlsbrief

In de Grondprijlsbrief worden, voor zover mogelijk, concrete (minimum) grondprijzen benoemd. De in de Nota Grondbeleid genoemde grondprijsmethodieken zullen dan als uitgangspunt gelden voor de concreet te benoemen grondprijzen. Er zijn verschillende tarieven voor verschillende functies. Zo is in het algemeen de grondprijs voor sociale woningbouw lager dan voor maatschappelijke/commerciële functies.

Grondexploitatie

Eind 2024 is het project Duivenvoorde Corridor de enige actieve grondexploitatie. De jaarrekening geeft hiervan de financiële voortgang weer.

Op basis van de actuele prognose per eind 2024 is de verwachting dat het resultaat op eindwaarde per 31 december 2027 € 654.000 nadelig bedraagt, op netto contante waarde is dit € 616.000 nadelig. Hierbij is de verplichte discontovoet van 2% gehanteerd. Voor dit bedrag is een verliesvoorziening gevormd. De omvang van deze verliesvoorziening was per eind 2023 € 583.000.

Risico's

De risico's die zich tijdens de uitvoering van de nakomende werkzaamheden kunnen voordoen worden op de gebruikelijke manier opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting en jaarrekening. Zo ook de risico's voor het project Duivenvoorde Corridor. De mutaties die volgen uit de jaarlijkse actualisatie van de risico's van dit project worden verrekend met de concernreserve. De grondexploitatie (inclusief risico's en verliesvoorziening) wordt minimaal één keer per jaar geactualiseerd namelijk ten tijde van de jaarrekening. Ook via de voor- en najaarsnota wordt over dit project gerapporteerd.

Wettelijke/landelijke grondslagen:

- Omgevingswet;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Gemeentewet (Gemw);
- Wet Markt en Overheid (Wet MenO).

Intentieovereenkomst (zie ook taakveld 8.1 en 8.2)

Voor potentieel grotere initiatieven en/of projecten maakt de gemeente Voorschoten, daar waar nodig, gebruik van een intentieovereenkomst. Veelal is het wenselijk voor zowel de gemeente als

de ontwikkelaar om voordat een project wordt uitgewerkt een aantal inhoudelijke punten te verkennen om te kunnen komen tot een haalbaar plan, zowel financieel als ruimtelijk. In deze periode wordt er al een aanzienlijke inzet van de ambtelijke capaciteit gevraagd. Onderdeel van de intentieovereenkomst is een afspraak over vergoeding voor deze ambtelijke inzet. Dit maakt het voor de gemeente mogelijk om capaciteit beschikbaar te stellen om ontwikkelende partijen te begeleiden in de initiatieffase van een project. De intentieovereenkomst kent over het algemeen een beperkte looptijd. En heeft als doel de haalbaarheid van een gewenste ontwikkeling te onderzoeken. Voor het geval dat partijen niet meer met elkaar verder willen, is er in de intentieovereenkomst meestal een exit-regeling beschreven, al dan niet met een regeling over vergoeding van kosten of overhandiging van geproduceerde stukken. Met het afsluiten van een (privaatrechtelijke) intentieovereenkomst wordt nadrukkelijk nog geen besluit genomen over de uitvoering van een project. Dit komt pas later in de (publiekrechtelijke) ruimtelijke procedure.

Anterieure Overeenkomst en kostenverhaal (zie ook taakveld 8.1 en 8.2)

Indien de gemeente zelf eigenaar is van de ontwikkellocatie worden de kosten voor de verwerving van de grond, waarbij de prijzen uit de grondprijnsbrief leidend zijn, in de uitgifteprijs van de grond verwerkt. Daarbij komen kosten voor bouw- en woonrijp maken voor rekening van de koper. Voor plankosten en/of overige kosten (zoals afkoop beheerkosten) wordt gelijktijdig een anterieure overeenkomst afgesloten. Kostenverhaal vindt hierdoor plaats bij verkoop en is dus anderszins verzekerd. Als de ontwikkellocatie in eigendom is bij een derde, dan kunnen de kosten op twee manieren verhaald/verzekerd worden. Door het sluiten van een anterieure overeenkomst voordat de gemeente het ruimtelijk besluit neemt die de bouwplannen van de eigenaar mogelijk maakt (privaatrechtelijke weg). Of door gelijktijdig met het ruimtelijk besluit een exploitatieplan vast te stellen (publiekrechtelijke weg).

Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen

In deze paragraaf wordt de raad geïnformeerd over de bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen die waren opgenomen in de begroting 2024 en voor 2024 nog verder uitgewerkt moesten worden.

De volgende definities zijn van toepassing op deze paragraaf:

Een bezuiniging wordt rechtstreeks op de baten en lasten van de begroting verwerkt. Bij de kadernota wordt vaak aangekondigd op welke posten wordt bezuinigd, in de begroting die de raad vervolgens vaststelt zijn deze bezuinigingen verwerkt.

Een taakstelling is een opgave die de organisatie voor de langere termijn wordt opgelegd. Hieronder valt bijvoorbeeld het voornemen om het personeelsbestand terug te brengen met een opgelegd bedrag of percentage. Om dit te kunnen realiseren moet er nog een plan worden opgesteld en moet er nog rekening gehouden worden met frictiekosten en dergelijke. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten.

Ombuigingen hebben een beleidsinhoudelijk overweging en hebben daardoor een politieke lading. Een voorbeeld hiervan is de afweging of de gelden van het sociaal domein voor andere zaken dan het sociaal domein zouden kunnen worden ingezet.

De realiteitswaarde is hieraan gekoppeld:

- Een op programma verwerkte bezuiniging is reëel. Het budget is verlaagd en er is een verantwoordelijk budgethouder.
- Bij een taakstelling is de onderliggende toelichting van belang, het realiteitsgehalte kan pas later beoordeeld.
- Een ombuiging vergt een beleidsinhoudelijke afweging, de besluitvorming in de raad is hiervoor van belang.

De begroting 2024 kende geen bezuinigingen, taakstellingen of ombuigingen, maar bevatte wel besparende maatregelen binnen het sociaal domein. Dit betrof het terugverdieneffect van de investering in de praktijkondersteuner jeugd van € 332.000.

Openbaarheidsparagraaf WOO

De Wet open overheid (hierna: WOO) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De verwachting was dat het aantal ingediende WOO-verzoeken na invoering van de WOO alleen maar zou toenemen. Deze trend is ook binnen de gemeente Voorschoten zichtbaar. In 2024 werden 32 verzoeken ingediend bij de gemeente, een toename van 77 % ten opzichte van 2023. Ondanks de krappe afhandelingstermijn zijn 30 verzoeken tijdig afgehandeld. Bij twee zeer omvangrijke verzoeken is deze termijn niet gehaald.

De WOO legt de nadruk op actieve openbaarmaking: het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De WOO stelt overheden de verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën gefaseerd openbaar te maken; voor gemeenten gaat het om 11 categorieën. Op 1 november 2024 is de verplichting tot openbaarmaking van de eerste vier categorieën ingegaan:

1. wetten en algemeen verbindende voorschriften;
2. overige besluiten van algemene strekking;
3. organisatie en werkwijze;
4. bereikbaarheidsgegevens.

Voor genoemde vier categorieën worden door de gemeente al gepubliceerd.

Naast de hierboven genoemde categorieën, is de gemeente in 2023 ook begonnen met het uit eigen beweging publiceren. Op de gemeentelijke website worden de WOO-verzoeken en de daarop genomen besluiten openbaar gemaakt. Nagenoeg alle in 2024 afgehandelde WOO-besluiten en bijbehorende verzoeken zijn inmiddels gepubliceerd. De gemeente voldoet daarmee ruimschoots aan haar actieve openbaarmakingsplicht.

De WOO is daarnaast in 2024 opgenomen in het onboardingsprogramma van de gemeente: elke nieuwe ambtenaar woont een presentatie van de WOO-coördinator bij.

Huisvesting statushouders

Opvang ontheemden uit Oekraïne

De gemeente Voorschoten vangt sinds mei 2022 ontheemden uit Oekraïne op. Begin 2024 was de taakstelling voor de gemeente Voorschoten 115 opvangplekken. Een groot deel van de ontheemden is opgevangen in een deel van het gemeentehuis. Ook huurt de gemeente een aantal woonhuizen in Voorschoten waar ontheemden worden opgevangen. Tot eind juli 2024 heeft Huize Bijdorp een aantal plekken voor ontheemden beschikbaar gesteld. In totaal heeft de gemeente in 2024 105 opvangplekken gerealiseerd. Naast de twee vaste medewerkers, zijn er nog twee parttime medewerkers en een locatiebeheerder op inhuurbasis belast met de dagelijkse gang van zaken. Naast de zorg voor de ontheemden die verblijven in een gemeentelijke opvanglocatie is er ook zorg en aandacht voor de 7 ontheemden die bij particulieren thuis verblijven.

De gemeente ontvangt vanuit het rijk via verschillende regelingen een vergoeding voor de kosten van de opvang. Voor sommige regelingen wordt de vergoeding aan de hand van normbedragen bepaald. De opvang van de ontheemden wordt in Voorschoten in eigen beheer uitgevoerd. Hierdoor zijn de kosten veelal lager dan de vergoeding die hiervoor wordt ontvangen. Het is nog onzeker hoelang de opvang zal duren, hoe de vergoedingen vanuit het rijk er in de toekomst uit komen te zien, of de opvang op deze wijze georganiseerd kan blijven en andere onvoorziene omstandigheden. Daarom wordt in deze jaarrekening voorgesteld om het overschot over 2024 te storten in de bestemmingsreserve Opvang Oekraïners. Zie daarvoor het onderdeel resultaatbestemming.

Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024

Activa	31 december 2024	31 december 2023
Bedragen * € 1.000		
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	9.000	9.000
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.000	9.000
Materiële vaste activa	57.373	54.379
- Investerings met economisch nut	24.204	23.956
- Investerings met economisch nut heffingen	23.180	21.220
- Investerings met maatschappelijk nut	9.989	9.204
Financiële vaste activa	4.779	4.712
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
* deelnemingen	290	290
- Leningen aan:		
* deelnemingen	2.479	2.479
- Overige langlopende leningen u/g	1.970	1.943
- Overige langlopende uitzettingen	40	0
Totaal vaste activa	71.152	68.091
Vlottende activa		
Voorraden	4.066	3.807
- Onderhanden werk (incl. gronden in expl.)	4.066	3.807
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	21.841	25.619
- Vorderingen op openbare lichamen	6.209	6.056
- Rekening-courantverhouding met het Rijk	9.681	15.686
- Rekening-courantverhouding niet-financiële instellingen	0	204
- Overige vorderingen	5.951	3.673
Liquide middelen	153	259
- Kas	5	7
- Bank	148	251
Overlopende activa	2.781	3.365
- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	792	1.246
- overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.989	2.119
Totaal vlottende activa	28.841	33.049
TOTAAL ACTIVA	99.992	101.141

PASSIVA	31 december 2024	31 december 2023
Bedragen * € 1.000		
<u>Vaste passiva</u>		
Eigen vermogen	41.101	39.753
Algemene reserve	19.886	21.478
Bestemmingsreserves	19.648	16.588
Gerealiseerde resultaat	1.567	1.686
Voorzieningen	18.148	17.187
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	25.552	27.602
- Onderhandse leningen o/g van * banken en overige financiële instellingen	25.550	27.600
- Waarborgsommen	2	2
Totaal vaste passiva	84.802	84.542
<u>Vlottende passiva</u>		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.363	5.596
- Banksaldi	0	0
- Overige schulden	5.363	5.596
- Overige kasgeldleningen	0	0
Overlopende passiva	9.827	11.003
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	6.296	8.445
- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.521	2.558
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	10	0
Totaal vlottende passiva	15.190	16.599
TOTAAL PASSIVA	99.992	101.141
Waarborgen en garanties	75.315	58.599

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening 2024 is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 2 november 2023 (raadsbesluit Z/23/078688/360812) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van de gemeente Voorschoten.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Investerings die tot 2003 hebben plaatsgevonden zijn inclusief BTW geactiveerd. De investeringen die vanaf 2003 hebben plaatsgevonden zijn, mits deze compensabel zijn in het kader van de Wet op het BTW- compensatiefonds, exclusief BTW geactiveerd.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengst van deelnemingen worden als baat genomen op het moment waarop het dividend wordt vastgesteld.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die door het CAK worden vastgesteld en geïnd en in de jaarrekening worden verantwoord geldt de onzekerheid over de omvang en hoogte van deze eigen bijdragen door het ontbreken van de inkomensgegevens.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume is geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de Financiële verordening gemeente Voorschoten 2023, het Controleprotocol gemeente Voorschoten 2024 (inclusief normen- en toetsingskader) en op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV van november 2024.

Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

o Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normen- en toetsingskader 2024 zoals op 4 juli 2024 door de raad is vastgesteld;

o Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en overschrijdingen van uitgaven op investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de Financiële verordening gemeente Voorschoten 2023 (artikel 13 lid 4 en 5) is beschreven wanneer deze overschrijdingen 'acceptabel' zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van uitgaven op gevoteerde investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld (conform artikel 5 lid 3 van de Financiële verordening gemeente Voorschoten 2023).

o Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van november 2024 alsmede onze eigen Financiële verordening 2023 en Controleprotocol (inclusief normen- en toetsingskader) 2024. Dit betekent dat:

o Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 1.705.000) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;

o Een rapportagegrens van € 50.000 is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsongduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen en nader worden toegelicht.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en

- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, danwel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit. Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:
 - Er is sprake van een investering door een derde.
 - De investering draagt bij aan de publieke taak.
 - De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
 - De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten) verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Conform de bijlage 1 van de financiële verordening Voorschoten worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan €20.000 niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen (worden altijd geactiveerd).

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Op kunstvoorwerpen met een cultuur-historische waarde wordt niet afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op de voltooiing, oplevering, verwerving of het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Op grond van artikel 15 lid 1 van de financiële verordening Voorschoten worden materiële vaste activa afgeschreven volgens de methodiek en de afschrijvingstermijnen zoals vermeld in bijlage 1 'afschrijvingsbeleid' van de financiële verordening.

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. Maximaal 60 jaar: rioleringen;
- b. Maximaal 40 jaar:
 - tunnels, viaducten en bruggen;

- parken, sportvelden en groenvoorzieningen;
- kades en waterkeringen;
- waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
- nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
- nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
- c. Maximaal 30 jaar:
 - wegen, pleinen en rotondes;
 - openbare verlichting;
- d. 25 jaar:
 - Geluidswallen (maximaal 25 jaar);
 - renovatie, restauratie en aankoop woonruimten;
 - renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen;
 - aanleg tijdelijke terreinwerken.
- e. 15 jaar:
 - technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - pompen en gemalen;
- f. 10 jaar:
 - nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen;
 - veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
 - kantoormeubilair en schoolmeubilair;
 - straatmeubilair;
 - aanhangwagens en schaftwagens;
- g. 7 jaar:
 - zware transportmiddelen;
 - personenauto's en lichte motorvoertuigen;
 - toplaag kunstgrasvelden;
- h. 5 jaar:
 - telefooninstallaties;
 - automatiseringsapparatuur.

Investerings met een economisch nut

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Dit betreft investerings in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen en openbaar groen. Deze investerings genereren geen middelen en er is geen markt voor. Het BBV bepaalt dat vanaf het begrotingsjaar 2017 deze investerings, evenals investerings met een economisch nut, geactiveerd worden en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven worden. Voor een aantal investerings is ter dekking van de afschrijvingsbedragen een kapitaallastenreserve beschikbaar.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

(Het gebruiksrecht voor onbepaalde duur op) Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als 'warme gronden'. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze 'warme gronden' sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie.

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden

toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en wordt vanaf 2024 de omslagrente toegerekend. De omslagrente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op contante waarde. De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2024: 2%).

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte individuele inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de gemeente Voorschoten.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- 1) Reserves, gespecificeerd naar:
 - algemene reserve;
 - bestemmingsreserve;

2) Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van

de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de raad van de gemeente Voorschoten. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming (bepaling) heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het de algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Voorzieningen kunnen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is worden personele voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

De backservice verplichting (pensioenen) ten behoeve van de wethouders is gewaardeerd op de berekening van de verzekeraar (actuariële berekening). De wachtgeldverplichting ten behoeve van wethouders is gewaardeerd op een interne berekening.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een actuele meerjarenraming (beheerplan) van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor geformuleerd zijn. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid hiervoor nader uiteengezet. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rente typische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Afgeleide financiële instrumenten

Gemeente Voorschoten maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courantbankrekeningen en schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën.

Waarborgen en garanties

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is verantwoord op basis van de laatst ontvangen betaalspecificatie van het Ministerie van BZK van het uitkeringsjaar en conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie van het Ministerie van BZK. Ten aanzien van de component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in verslagjaar 2024 laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële activa zijn vaste activa die niet tastbaar zijn. Het betreft bezittingen die wel een rol spelen in het financiële proces, maar nooit in het fysieke bedrijfsproces. Immateriële activa kunnen alleen dan op de balans opgevoerd worden, wanneer zij een objectief bepaalde waarde hebben. De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.000	9.000
Totaal	9.000	9.000

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeerdering	Verminderings	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2024
Bijdragen aan activa in eigendom van derden: Rijnlandroete	9.000	0	0	0	9.000
Totaal	9.000	0	0	0	9.000

Materiële vaste activa

De post materiële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Investerings met economisch nut	23.956	24.204
Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	21.220	23.180
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	9.204	9.989
Totaal	54.379	57.373

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de materiële vaste activa met een economisch nut:

Materiele vaste activa met economisch nut	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2024
Gronden en terreinen	2.703	0	0	0	2.703
Woonruimten	6	193	0	6	193
Bedrijfsgebouwen	19.099	0	0	842	18.257
Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut	4	0	0	0	4
Vervoermiddelen	581	188	0	69	700
Machines, installaties en apparaten economisch nut	432	137	0	37	532
Overige	1.131	765	0	81	1.815
Totaal	23.956	1.283	0	1.035	24.204

De belangrijkste in het boekjaar 2024 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Investerings 2024

Woonwagenstandplaatsen	190.000
2 Fuso Canters	134.000
Grafdelfmachine	96.000
Raadzaal	114.000
Bestuursvleugel	141.000
Hybride Leidseweg	238.000
Kruispuntkerk	270.000
Totaal	1.183.000

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Materiele vaste activa met economisch nut / heffingen	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2024
Woonruimten	0	76	0	0	76
Bedrijfsgebouwen	147	0	0	16	131
Grond-, weg- en waterbouwkundig economisch nut	19.863	1.980	0	678	21.165
Vervoermiddelen	326	396	0	46	676
Machines, installaties en apparaten economisch nut op heffingsbasis	456	122	0	52	526
Overige	428	220	0	42	606
Totaal	21.220	2.794	0	834	23.180

De belangrijkste in het boekjaar 2024 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Investerings 2024

Woonwagen en schuren	76.000
Riolering Adegeest	692.000
Riolering Oranjeboom/Raadhuislaan	865.000
Relinen reparatie	398.000
DAF en Zijlader	396.000
	2.427.000

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een maatschappelijk nut weer:

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundig maatschappelijk nut	9.183	1.375	211	377	9.969
Ov. mat. vaste act. maatschappelijk nut	21	0	0	1	20
Totaal	9.204	1.375	211	379	9.989

De belangrijkste in het boekjaar 2024 gedane (des) investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht:

Investerings 2024

Herontwikkeling Intratuin/Trompweg	470.000
Rotonde Raadhuislaan	336.000
Bruggen Horstlaan	249.000
Grieglaan appartementen complex	110.000
Openbare verlichting	118.000
	1.283.000

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2024 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Boekwaarde per 31-12-2024
<i>Kapitaalverstrekking aan deelnemingen:</i>					
- Aandelen NV Bank Nederlandse Gemeenten	102	0	0	0	102
- Aandelen NV Alliander	188	0	0	0	188
<i>Leningen aan deelnemingen:</i>					
- Alliander	2.479	0	0	0	2.479
<i>Overige langlopende leningen</i>					
- Renteloze leningen div. personen	257	0	0	0	257

- Startersleningen	233	0	78	0	155
- Toegewezen Startersleningen	481	90	0	0	571
- Duurzaamheidsfonds	681	0	278	0	403
- Toegewezen Duurzaamheidsfonds	292	292	0	0	584
-Waarborgsommen	0	40	0	0	40
Totaal	4.712	422	356	0	4.779

De post kapitaalverstrekking aan deelnemingen bestaat uit:

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024	Aantal aandelen	Nominale waarde/aandeel
Aandelen NV Bank				
Nederlandsen Gemeenten	102	102	102	100
Aandelen NV Alliander	188	188	188	100
Totaal	290	290	290	

Flottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraden	Boekwaarde per 31-12-2023	Vermeerdering	Vermindering	Boekwaarde per 31-12-2024
Onderhanden werk (gronden in exploitatie)	4.390	310	18	4.682
AF: Voorzieningen verlieslatende complexen (NCW)	583	33	-	616
Handelsgoederen	0			0
Totaal	3.807	277	18	4.066

Betreft grondexploitatie Duivenvoorde Corridor.

Parameters Grondexploitatie 1-1-2025

Aan de hand van de notitie Rente van de commissie BBV van december 2023 is het omslagpercentage gehanteerd voor de grondexploitatie. Op basis van nacalculatie is de omslagrente 0% (begroot was 0,5% omslagrente). Dit percentage is gehanteerd voor de resterende looptijd. Op grond van dezelfde regelgeving dient de disconteringsvoet bij grondexploitaties die sluiten op een negatief saldo 2,0% te zijn.

	GREX 2024	GREX 2025
Prijspeildatum ramingen	1-1-2024	1-1-2025
Startdatum	1-1-2024	1-1-2025
Einddatum	31-12-2026	31-12-2027
Index Opbrengstenstijging	0,00%	0,00%
Kostenstijging	2,00%	3,00%
Rente Lasten	0,50%	0,0%
Baten	0,50%	0,0%
Discontovoet	2,00%	2,00%

Grond-exploitaties	Balans-waarde 1-1-2025	Geraamde nog te maken kosten 2025 t/m 2027	Rente-toerekening	Geraamde nog te realiseren opbrengsten 2025 t/m 2027	Geraamd resultaat (nominale waarde)	Geraamd resultaat (contante waarde)
OHW GREX Duivenvoorde corridor	-4.683	-544	0	4.573	654 N	616 N

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar:	Boekwaarde per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	6.056		6.209	6.209
Rekeningcourantverhouding met het Rijk	15.686		9.681	9.681
Rekeningcourantverhouding met niet-financiële instellingen	204		0	0
Overige vorderingen	3.673	356 *)	6.307	5.951
Totaal	25.619	356	22.197	21.841

****) Voorziening oninbaarheid***

Het opvangen van het (risico van het) niet betalen van facturen en verplichtingen jegens de gemeente door debiteuren.

Oninbaar in 2024: € 5.703

Toelichting op de mutaties in euro	Saldo 2023	Storting	Onttrekking/vrijval	Saldo 2024
Debiteuren algemeen	35.801	0	32.244	3.557
Debiteuren belastingen	32.941	38.697	27.886	43.752
Debiteuren SoZa	274.610	134.166	100.521	308.255
Totaal	343.351	172.863	160.651	355.564

Schatkistbankieren

De wet 'verplicht schatkistbankieren' schrijft voor dat decentrale overheden hun overtollige (liquide) middelen, boven een bepaald drempelbedrag, moeten aanhouden in de schatkist van het Rijk. Gerekend over een heel kwartaal, mogen de gemiddelde overtollige middelen per dag niet hoger zijn dan deze drempel. In 2024 is voldaan aan deze regeling.

In de onderstaande tabel is de benutting drempelbedrag schatkistbankieren opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.660			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	219	225	229	211
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.441	1.435	1.430	1.449
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	82.977			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	82.977			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.660			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.919	20.444	21.087	19.387
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	219	225	229	211

Liquide middelen.

Deze activa wordt tegen nominale waarde opgenomen en zijn niet beklemd. De gemeente beschikt over een kredietfaciliteit in de vorm van een rekening-courant van € 6,4 miljoen bij de BNG.

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Kassaldo	7	5
Banksaldo	251	148
Totaal	259	153

Overlopende Activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

1.246 792

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

2.119 1.989

Totaal	3.365	2.781
--------	-------	-------

De in de balans opgenomen overlopende activa kan als volgt gespecificeerd worden:

Overlopende Activa

	Boekwaarde per 31-12-2024
Nog te ontvangen bedragen	1.706
Diversen/vooruitbetaalde contributies e.d.	1.074
Nog uit te zoeken betalingen	1
Totaal	2.781

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12- 2023	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31- 12-2024
Nog te ontvangen bedragen overheid				
Rijk:				
<i>Algemene Uitkering o.b.v. dec circulaire</i>	72	47	72	47
<i>G3 BBZ Budgetdeel en declaratiedeel</i>	21	0	21	0
<i>Huisvesting statushouders</i>	21	3	21	3
<i>G12 Toeslagenaffaire</i>	8	16	4	20
<i>C62 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen</i>	14	10	0	24
<i>A16 Huisvesting Oekraïne</i>	402	0	402	0
<i>B2 Toeslagenaffaire</i>	67	153	67	153
<i>H30 Gala</i>	0	36	0	36
<i>CAK WMO</i>	0	13	0	13
Overige overheid:				
<i>Gemeente Wassenaar - DVO</i>	43	54	43	54
<i>Gemeente Leidschendam-Voorburg</i>	190	0	151	39
<i>Gemeente Leiden</i>	53	71	15	109
<i>Provincie Zuid-Holland</i>	30	0	30	0
<i>BSGR</i>	326	224	325	225
<i>SOZ</i>	0	69	0	69
Totaal	1.246	696	1.151	792

De post overige nog te ontvangen bedragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Nog te ontvangen bedragen overig

Sportfondsen Overschot Exploitatiebijdrage	271
Sportfondsen Overschot Planmatig Onderhoud	228
Rente schatkistbankieren 4e kwartaal 2024	104
Vergoeding ITK Kruispuntkerk	149
Subsidie Musical St. Oranje Producties	31
Schade afhandeling 2024 4e kwartaal 2024	26
Overig	105

De post vooruitbetaalde bedragen kan als volgt worden gespecificeerd:

Diversen/vooruitbetaalde contributies e.d.

Hecht - Bijdrage 1e kwartaal 2025	443
C94 SPUK- Lokale Aanpak Isolatie	141
BSGR - Bijdrage 1e kwartaal 2025	113
Centraal Beheer - Verzekeringen 2025	60
VNG - Contributie 2025	49
Overig	268
	1.074

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Algemene reserve	21.478	19.886
Bestemmingsreserves	16.588	19.648
Gerealiseerde resultaat	1.686	1.567
Totaal	39.753	41.101

Overzicht reserves

Overzicht reserves per 31 december	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Resultaat 2023	Saldo 31-12-2024
Algemene reserves					
Concernreserve	16.278	832	-2.848	424	14.686
Reserve weerstandsvermogen	5.200	0	0	0	5.200
Totaal algemene reserves	21.478	832	-2.848	424	19.886
Bestemmingsreserves					
BR bovenwijkse voorzieningen	495	0	-247	-50	198
BR Volkshuisvesting	399	0	0	0	399
BR egalisaties.resociaal domein	1.021	0	-422	0	599
BR regionale investeringen	378	0	-378	0	0
BR duurzaamheid	72	0	0	0	72
BR Gemeentewerf	805	0	0	0	805
BR rekenkamercommissie WVOL	92	0	-135	43	0
BR monumenten	290	0	-11	0	279
BR kapitaallasten (Hoofdrekening)	3.014	20	-206	0	2.828
BR Accommodaties gemeentelijk personeel	142	0	-100	0	42
BR Reorganisatie	1.274	0	-250	0	1.024
BR egalisatiereserve omgevingsvergunning	1.501	0	0	0	1.501
BR invoering Omgevingswet	179	0	-165	0	14
BR Maatschappelijke agenda	80	0	-80	0	0
BR Klimaatgelden	187	0	-116	0	71
BR Brede adviesraad	19	0	-19	0	0
BR Exploitatiebijdrage zwembad	801	0	-100	0	701
BR Culturele accommodatie	3.000	300	-15	0	3.285
BR Groot onderhoud zwembad	500	309	0	0	809
BR Verevening sociale woningbouw	175	0	0	0	175
BR Onderwijshuisvesting	1.032	1.950	-11	0	2.971
BR Noodfonds	100	0	0	0	100
BR Opvang Oekrainers	687	0	0	1.270	1.957
BR Sporthal de Vliethorst	347	0	0	0	347
BR Sportaccommodaties	0	774	0	0	774
BR Centrumvisie	0	500	-201	0	299
BR Verkeersontsluiting LeidenVoorschoten	0	400	0	0	400
Totaal bestemmingreserves	16.588	4.253	-2.456	1.263	19.648
Totaal Reserves	38.066	5.085	-5.304	1.686	39.534

Toelichting op de reserves

Soort reserve	Algemene reserve
Naam	Concernreserve
Doelstelling	Het verwerken van incidentele baten en lasten en resultaatbestemming van de jaarrekening. De reserve heeft een directe relatie met het weerstandvermogen.
Functie	Bufferfunctie

Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2024: Resultaat 2023 € 1.312.846 (saldo € 423.525) Onttrekking € 2.847.922 Totale onttrekking € 4.160.768 Resultaatbestemming 2023: - opvang Oekraïne € 1.269.553 - rekenkamer commissie € 43.293 Resultaat 2023 € 1.312.846 Actualisatie GREX Duivenvoorde Corridor € 5.990 Energietoeslag € 6.340 Onderhoud beeld buitenruimte € 1.225 Baggeren watergangen € 23.000 Doorbelasting personeelskosten Oekraïne € 270.728 Arbeidsmarktproblematiek € 200.000 Evaluatie welzijnsorganisatie € 19.065 Opleidingsbudget € 30.066 Sportaccommodatiebeleid € 14.602 Actualisatie visie Dobbewijk € 25.000 Instellen bestemmingsreserve sportaccommodaties € 774.000 Herontwikkeling B+C € 950.000 Vroegsignalering € 48.000 Instellen bestemmingsreserve Verkeersontsluiting Leiden-Voorschoten € 154.906 Uitvoering sportaccommodatiebeleid € 25.000 Uitvoeringsbesluit ontwikkeling Kruispuntkerk € 300.000 Onttrekking € 2.847.922
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2024: Resultaat 2023 € 1.736.371 (saldo € 423.525) Toevoeging € 831.790 Totale toevoeging € 2.568.161 Resultaatbestemming 2023: - resultaat 2023 € 1.686.371 - bijdrage intratuin € 50.000 Resultaat 2023 € 1.736.371 Overhevelingen Najaarsnota 2024 €733.000 Opheffen bestemmingsreserve Maatschappelijke agenda € 80.000 Opheffen bestemmingsreserve Brede adviesraad € 18.790 Toevoeging € 831.790
Omvang per 1-1-2024	€ 16.278.412
Omvang per 31-12-2024	€ 14.685.805
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve weerstandsvermogen
Doelstelling	Financiële buffer voor algemene en onbenoemde risico's.
Functie	Bufferfunctie
Vervaldatum	n.v.t.

Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 5.200.000
Omvang per 31-12-2024	€ 5.200.000
Bijzonderheden	Geen

Soort reserve	Bestemmingsreserve
---------------	--------------------

Naam	Reserve bovenwijkse voorzieningen
Doelstelling	Ter aanwending voor (verkeerskundige) bovenwijkse voorzieningen na afsluiting van de grondexploitatieprojecten.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2024: Resultaat 2023 € 50.000 Toevoeging € 247.094 Totale onttrekking € 297.094 Resultaatbestemming 2023: - Deelnemersbijdrage Intratuin € 50.000 Deelnemersbijdrage Intratuin € 2.000 Instellen bestemmingsreserve Verkeersontsluiting Leiden- Voorschoten € 245.094 Onttrekking € 247.094
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 495.094
Omvang per 31-12-2024	€ 198.000
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve volkshuisvesting
Doelstelling	Het verrekenen van bijdragen uit grondexploitaties en boetes opgelegd aan projectontwikkelaars waarmee specifieke investeringen ten behoeve van het volkshuisvestingbeleid van de gemeente worden gefinancierd.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 398.825
Omvang per 31-12-2024	€ 398.825
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve egalisereserve Sociaal Domein
Doelstelling	Dekking toekomstige onverwachte uitgaven binnen het Sociaal Domein.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Totaal onttrekkingen in 2024: € 422.053 Resultaatbestemming 2023: - Omklappen sociaal domein € 27.593 Capaciteitsuitbreiding € 138.000 Energietoeslag € 80.000 Herindicaties huishoudelijke hulp €18.005 Ontvlechting sociaal domein € 158.455
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 1.020.587
Omvang per 31-12-2024	€ 598.355
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve regionale investeringen (RIF)
Doelstelling	Het financieren van de uitvoering van grootschalige infrastructurele werken in regionaal verband.
Functie	Financieringsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	RIF bijdrage 2024 € 377.580
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 377.580
Omvang per 31-12-2024	€ 0
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve duurzaamheid
Doelstelling	Het realiseren van de ambitie om Voorschoten CO2-neutraal te maken.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 72.382
Omvang per 31-12-2024	€ 72.382
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve gemeentewerf
Doelstelling	Dekking van de kapitaallasten huisvestingsvoorzieningen.

Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 804.747
Omvang per 31-12-2024	€ 804.747
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve rekenkamercommissie WVOL
Doelstelling	Het egaliseren van de jaarrekeningresultaten van de gezamenlijke rekenkamercommissie van de gemeenten Voorschoten, Wassenaar, Oegstgeest en Leidschendam Voorburg
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Instellen GR Rekenkamer 2024 € 134.927
Toevoeging	Resultaatbestemming 2023: - storting resultaat 2023 rekenkamercommissie € 43.293
Omvang per 1-1-2024	€ 91.634
Omvang per 31-12-2024	€ 0
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Monumenten
Doelstelling	Het restaureren, rehabiliteren, reconstrueren en in standhouden van monumentale panden in Voorschoten.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Totale onttrekkingen in 2024: € 11.181 Hekwerk Voorstraat 9 € 3.717 Pilot gebiedskarakteristieken €7.464
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 290.020
Omvang per 31-12-2024	€ 278.839
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve kapitaallasten
Doelstelling	Ter de dekking van kapitaallasten van reeds gerealiseerde investeringen meer dan € 20.000, waarvan bepaald wordt deze niet te laten drukken op de begroting. De kapitaallasten worden berekend van de bruto-investering en de reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn aangewend om de kapitaallasten (geheel dan wel gedeeltelijk) af te dekken.
Functie	Egalisatiefunctie

Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Onttrekking kapitaallasten 2024 € 205.585
Toevoeging	Instellen reserve kapitaallasten Sportvelden € 20.322
Omvang per 1-1-2024	€ 3.013.500
Omvang per 31-12-2024	€ 2.828.237
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve accommodaties gemeentelijk personeel
Doelstelling	Om de huidige huisvesting van ambtenaren op een adequaat niveau te onderhouden of op niveau te brengen.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Business case huisvesting € 100.000
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 141.545
Omvang per 31-12-2024	€ 41.545
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve reorganisatie
Doelstelling	Bestemmingsreserve ter dekking van kosten in kader van reorganisaties
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Resultaatbestemming 2023: € 249.598
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 1.273.855
Omvang per 31-12-2024	€ 1.024.257
Bijzonderheden	Geen

Naam	Egalisatiereserve omgevingsvergunning
Doelstelling	Egalisatiereserve ter borging van stabiliteit van tarieven en opbrengsten
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 1.500.865
Omvang per 31-12-2024	€ 1.500.865
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Invoering Omgevingswet
Doelstelling	Dekking van de incidentele kosten voor de invoering van de omgevingswet vanaf 2020.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Startnotitie Omgevingsvisie € 164.784
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 178.684
Omvang per 31-12-2024	€ 14.080
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve maatschappelijke agenda
Doelstelling	Het verlenen van subsidies voor de uitvoering van niet-wettelijke taken binnen de kaders van het subsidieplan 2020-2023.
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	31-12-2023
Onttrekking	Opheffen bestemmingsreserve Maatschappelijk agenda € 80.000
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 80.000
Omvang per 31-12-2024	€ 0
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve klimaatgelden
Doelstelling	Opstellen van transitievisies voor warmte en de informatievoorziening via energieloketten
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Middelen Klimaatakkoord meicirculaire € 116.404
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 187.100
Omvang per 31-12-2024	€ 70.696
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve brede adviesraad
Doelstelling	Het dekken van de kosten die gemoeid zijn met de vorming van een brede adviesraad die over het sociaal en ruimtelijk domein heengaat.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Opheffen bestemmingsreserve Brede adviesraad € 18.790
Toevoeging	Geen

Omvang per 1-1-2024	€ 18.790
Omvang per 31-12-2024	€ 0
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve exploitatiebijdrage zwembad
Doelstelling	Dekking voor exploitatiebijdrage Het Wedde
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	31-12-2030
Onttrekking	Exploitatiebijdrage zwembad € 100.000
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 801.196
Omvang per 31-12-2024	€ 701.196
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve culturele accommodatie
Doelstelling	het dekken van de kosten die gemoeid zijn met de realisatie van een duurzame oplossing voor culturele voorzieningen
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Zonnepanelen bibliotheek € 15.000
Toevoeging	Ontwikkeling Kruispuntkerk € 300.000
Omvang per 1-1-2024	€ 3.000.000
Omvang per 31-12-2024	€ 3.285.000
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve groot onderhoud zwembad
Doelstelling	Het dekken van de kosten die gemoeid zijn met het onderhoud van het zwembad
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Extra reservering onderhoud zwembad € 309.000
Omvang per 1-1-2024	€ 500.000
Omvang per 31-12-2024	€ 809.000
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve verevening sociale woningbouw
Doelstelling	Verevening van alle bijdragen en uitnamen die ten grondslag liggen aan de Beleidsregel Woningbouw Voorschoten
Functie	Egalisatiefunctie

Vervaldatum	n.v.t.
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 175.000
Omvang per 31-12-2024	€ 175.000
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve onderwijshuisvesting
Doelstelling	Dekking toekomstige lasten onderwijshuisvesting
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Herijkte Integraal Huisvestingsplan 2024-2039 (IHP) € 11.437
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2024: € 1.950.000 Storting tlv begrotingsresultaat € 1.000.000 Herontwikkeling € 950.000
Omvang per 1-1-2024	€ 1.032.378
Omvang per 31-12-2024	€ 2.970.940
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve noodfonds
Doelstelling	Dekking van lasten die samenhangen met maatschappelijke crises
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 100.000
Omvang per 31-12-2024	€ 100.000
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Opvang Oekraïners
Doelstelling	Dekking van de financiële risico's door onzekerheden rondom de opvang van ontheemden uit de Oekraïne
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Resultaatbestemming 2023: - Storting bestemmingsreserve € 1.269.553
Omvang per 1-1-2024	€ 687.000
Omvang per 31-12-2024	€ 1.956.553

Bijzonderheden	Geen
----------------	------

Naam	Reserve Sporthal de Vliethorst
Doelstelling	Bekostiging levensverlengende renovatie of vervangende nieuwbouw van de Vliethorst.
Functie	Egalisatiefunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 346.900
Omvang per 31-12-2024	€ 346.900
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Sportaccommodaties
Doelstelling	Reservering van beoogde bijdrage aan een toekomstige combibaan
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen
Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve Sportaccommodaties €774.000
Omvang per 1-1-2024	€ 0
Omvang per 31-12-2024	€ 774.000
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve Centrumvisie
Doelstelling	Dekking van de capaciteitslasten voor de ontwikkelvisie centrum
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Ontwikkeling Centrumvisie € 201.392
Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve Centrumvisie € 500.000
Omvang per 1-1-2024	€ 0
Omvang per 31-12-2024	€ 298.608
Bijzonderheden	Geen

Naam	Reserve verkeersontsluiting Leiden Voorschoten
Doelstelling	Dekking van incidentele lasten samenhangend met de realisatie van de verkeersontsluiting Leiden-Voorschoten
Functie	Bestedingsfunctie
Vervaldatum	
Onttrekking	Geen

Toevoeging	Instellen bestemmingsreserve verkeersontsluiting Leiden-Voorschoten € 400.000
Omvang per 1-1-2024	€ 0
Omvang per 31-12-2024	€ 400.000
Bijzonderheden	Geen

Overzicht voorzieningen

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

Voorzieningen	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.785	6.240
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.213	6.516
Voorziening van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (art.44 lid 2 BBV)	5.189	5.392
Totaal	17.187	18.148

Overzicht voorzieningen per 31 december	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Saldo 31-12-2024
Voorzieningen verplichtingen, verliezen					
Voorz. pensioenen & wachtgeld bestuur	2.009	390	-174	0	2.225
Voorz. spaarcontracten	40	0	0	-40	0
Voorz. parkeergarage Rabobank Deltaplein	3.226	0	0	0	3.226
Voorziening verlofsparen	492	218	0	0	710
Voorz verplichtingen voormalig personeel	0	79	0	0	79
Voorzieningen voor risico's					
Voorz. Vd Hoevenpark stimul.subs. woning	19	0	0	-19	0
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.785	687	-174	-59	6.240
Voorzieningen voor onderhoudsegalisatie					
Voorziening openbare verlichting	367	107	0	0	474
Voorziening baggerwerkzaamheden	61	11	0	0	72
Voorziening speelplaatsen	699	243	-56	0	886
Voorziening onderhoud wegen	2.307	703	-724	0	2.286
Voorziening onderhoud VRI	420	69	0	0	489
Voorziening onderhoud bruggen	1.135	165	-110	0	1.189
Voorziening onderhoud zwembad	601	0	-189	0	412
Voorziening planmatig onderhoud vastgoed	623	316	-229	0	709
Totaal voorzieningen voor onderhoudsegalisatie	6.213	1.613	-1.310	0	6.516
Voorzieningen vervangingsinvesteringen					
Totaal voorzieningen vervangingsinvesteringen / heffing	0	0	0	0	0
Voorziening middelen derden					
Voorziening riolering	2.016	0	0	-212	1.805
Voorziening afvalstoffenheffing	2.062	273	0	0	2.336

Voorziening Degeneratie vergoeding	116	0	-115	0	1
Voorziening begraven	995	258	0	-1	1.251
Totaal voorzieningen middelen derden waarvan de bestemming gebonden is	5.189	531	-115	-213	5.392
Totaal voorzieningen	17.187	2.831	-1.599	-272	18.148

Toelichting op de voorzieningen

VZ verplichtingen, verliezen en risico's

Naam	Voorziening pensioenen en wachtgeld bestuursders
Doelstelling	Ter dekking van de opgebouwde pensioenrechten en wachtgeldverplichtingen van (voormalige) bestuurders.
Toevoeging	Totaal toevoegingen in 2024: € 390.274 Jaarlijkse dotatie € 1.575 Aanvulling voorziening pensioenen € 388.699
Vermindering	Totaalbedrag pensioenen en wachtgeld in 2024 € 173.700
Omvang per 1-1-2024	€ 2.008.805
Omvang per 31-12-2024	€ 2.225.379
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening spaarcontracten
Doelstelling	Om bij langdurige afwezigheid van medewerkers die een spaarcontract hebben afgesloten, de loonkosten te kunnen bekostigen.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Vrijval voorziening Spaarcontracten € 40.106
Omvang per 1-1-2024	€ 40.106
Omvang per 31-12-2024	€ 0
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening van der Hoevenpark stimuleringsfonds woningen
Doelstelling	Nog uit te keren stimuleringsubsidies 11 woningen Van der Hoevenpark.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Vrijval voorziening van der Hoevenpark stimuleringsfonds woningen € 18.500
Omvang per 1-1-2024	€ 18.500
Omvang per 31-12-2024	€ 0

Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening parkeergarage Rabobank - Deltaplein
Doelstelling	Ter dekking van het door de gemeente verschuldigde bedrag inzake parkeergarage Rabobank - Deltaplein.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 3.225.584
Omvang per 31-12-2024	€ 3.225.584
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening verlofsparen
Doelstelling	Met verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid.
Toevoeging	Storting 2024 € 218.257
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 492.127
Omvang per 31-12-2024	€ 710.384
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening verplichtingen voormalig personeel
Doelstelling	De gemeente Voorschoten heeft nog lopende verplichtingen jegens voormalig personeel.
Toevoeging	Storting 2024 € 78.829
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 0
Omvang per 31-12-2024	€ 78.829
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

VZ onderhoudsegalisatie

Naam	Voorziening onderhoud openbare verlichting
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van de openbare verlichting.

Toevoeging	Dotatie in 2024 € 107.000
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 366.671
Omvang per 31-12-2024	€ 473.671
Onderhoudsplan	Notitie exploitatiekosten Openbare Verlichting
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud baggerwerkzaamheden
Doelstelling	Egalisatie van kosten groot onderhoud op basis van het meerjaren beheerplan.
Toevoeging	Dotatie in 2024 € 10.570
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 61.499
Omvang per 31-12-2024	€ 72.069
Onderhoudsplan	Integraal waterketenplan 2024-2028 (IWKP)
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud speelplaatsen
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen.
Toevoeging	Dotatie in 2024 € 243.000
Vermindering	Onderhoud in 2024 € 55.990
Omvang per 1-1-2024	€ 699.240
Omvang per 31-12-2024	€ 886.250
Onderhoudsplan	Beheerplan spelen 2023-2026
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud wegen
Doelstelling	Egalisatie van kosten van groot onderhoud o.b.v. het meerjaren beheerplan.
Toevoeging	Dotatie in 2024 € 703.000
Vermindering	Onderhoud in 2024 € 724.494
Omvang per 1-1-2024	€ 2.307.236
Omvang per 31-12-2024	€ 2.285.742
Onderhoudsplan	Beheerplan wegen 2023-2026
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud VRI
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud en vervanging van voetgangersoversteekplaatsen en verkeersinstallaties.
Toevoeging	Dotatie in 2024 € 69.000
Vermindering	Geen onderhoud in 2024
Omvang per 1-1-2024	€ 419.826
Omvang per 31-12-2024	€ 488.826
Onderhoudsplan	Integraal waterketenplan 2024-2028 (IWKP)
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud bruggen
Doelstelling	Exploitatie van kosten groot onderhoud o.b.v. het meerjaren beheerplan Bruggen.
Toevoeging	Dotatie in 2024 € 164.500
Vermindering	Onderhoud in 2024 € 110.361
Omvang per 1-1-2024	€ 1.134.563
Omvang per 31-12-2024	€ 1.188.703
Onderhoudsplan	Civieltechnische kunstwerken 2023-2026
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening onderhoud zwembad
Doelstelling	Het egaliseren van de onderhoudskosten die gepaard gaan met het onderhoud van het zwembad
Toevoeging	Geen
Vermindering	Onderhoud in 2024 € 189.395
Omvang per 1-1-2024	€ 601.256
Omvang per 31-12-2024	€ 411.861
Onderhoudsplan	Onderhoudsplan zwembad 2021-2030
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening planmatig onderhoud vastgoed
Doelstelling	Het egaliseren van de kosten planmatig onderhoud vastgoed.
Toevoeging	Dotatie in 2024 € 316.016
Vermindering	Planmatig onderhoud in 2024 € 229.280
Omvang per 1-1-2024	€ 622.561
Omvang per 31-12-2024	€ 709.297
Onderhoudsplan	Beheerplan vastgoed 2021-2024
Bijzonderheden	Geen

VZ middelen derden / bestemming gebonden

Naam	Voorziening riolering
Doelstelling	Het egaliseren van de uitgaven op het product Riolering.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Saldo riolering 2024: € 211.857
Omvang per 1-1-2024	€ 2.016.434
Omvang per 31-12-2024	€ 1.804.559
Onderhoudsplan	Integraal waterketenplan 2024-2028 (IWKP)
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing
Doelstelling	Ter voorkoming van grote tarieffluctuaties wordt het saldo van het product afvalverwerking verrekend met het saldo van de voorziening.
Toevoeging	Saldo afvalstoffenheffing 2024: € 273.345
Vermindering	Geen
Omvang per 1-1-2024	€ 2.062.334
Omvang per 31-12-2024	€ 2.335.679
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Naam	Voorziening degeneratievergoeding openbare ruimte
Doelstelling	Deze voorziening voorziet in de dekking van de kosten van herstelwerkzaamheden van verharding in de openbare ruimte (wegen, groen, etc.) die zijn ontstaan door werkzaamheden van nutsbedrijven in de openbare ruimte.
Toevoeging	Geen
Vermindering	Uitgaven 2024 kabels en leidingen € 115.362
Omvang per 1-1-2024	€ 116.000
Omvang per 31-12-2024	€ 638
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Toevoegingen zijn afhankelijk van de aanvragen van nutsbedrijven.

Naam	Voorziening afkoop onderhoud begraven
Doelstelling	De voorziening afkoop onderhoud begraven heeft als doel om ervoor te zorgen dat de betaalde rechten voor onderhoud graven beschikbaar is, voor de periode dat voor een grafonderhoud is betaald, zodat aan de toekomstige verplichtingen kan worden voldaan. Concreet betekent dit dat iemand voor bijvoorbeeld 20 jaar afkoopt. Dit bedrag wordt in de voorziening gestort. Jaarlijks wordt 1/20e deel uit de voorziening

	onttrokken om de kosten voor het grafonderhoud te dekken.
Toevoeging	Totale storting 2024: € 257.512 - Gedenkpark Rosenburgh € 25.000 - Toekomstbestendig begraven € 232.512
Vermindering	Vrijval voorziening 2024 € 1.181
Omvang per 1-1-2024	€ 994.622
Omvang per 31-12-2024	€ 1.250.953
Onderhoudsplan	n.v.t.
Bijzonderheden	Geen

Vaste schulden

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer is als volgt:

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.600	25.550
	27.600	25.550
Waarborgsommen	2	2
Totaal	27.602	25.552

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer over het jaar 2024.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	Saldo 31-12-2023	Vermeerdering	Aflossing	Saldo 31-12-2024
Onderhandse leningen	27.600	0	2.050	25.550
Waarborgsommen	2	1	1	2
Totaal	27.602	1	2.051	25.552

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De totale werkelijke rentelast in 2024 bedroeg € 427.729 (in 2023: € 437.549).

Vlottende passiva

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	5.596	5.363
Overlopende passiva	11.003	9.827
Totaal	16.599	15.191

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Banksaldi	0	0
Overige schulden	5.596	5.363
Kasgeldleningen	0	0
Totaal	5.596	5.363

Overige schulden is opgebouwd uit crediteuren, te betalen loonheffing en sociale premies.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	8.445	6.296
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	2.558	3.521
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van de volgende begrotingsjaren	0	10
Totaal	11.003	9.827

De post nog te betalen bedragen 2024 kan als volgt worden gespecificeerd:

Woonzorg infrastructuur	1.880
Sportfondsen	532
Inhuur personeel 2024	371

Transitorische rente	368
Deltaplein Ontwikkeling B.V.	363
Afrekening LTA 2023 en voorgaande jaren	309
SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	275
Gemeente Wassenaar - DVO ICT	246
SPUK VWS H4 Stimulering sport	214
Afrekening BBZ_TOZO	207
Gemeentelijke bijdrage WSW	153
GR Rekenkamercommissie	149
SZW G10 Sisa Inburgering 2024	147
Subsidie Provincie ZH	120
Afrekening uitvoeringskosten W&I 2024	114
Afrekening Avalex	106
SPUK Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	74
Afrekening RTA 2024 en voorgaande jaren	66
Gemeente Leiden - Uitvoeringskosten Jeugd 2024	65
Omgevingsdienst	63
Algemene uitkering gemeentefonds	55
Overige posten <50k	419
	6.296

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2024
Ministerie OCW				
- D8 Subsidie GOAB	73	333	305	101
- D14 Nationaal Programma Onderwijs	185	0	67	118
Ministerie SOZA				
- G10 Wet inburgering 2021	113	300	123	290
- G13 inburgering onderwijsroute	23	0	23	0
Ministerie VWS				
- H30 Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis	55	0	55	0
Ministerie BIZA				
- J55 Energiearmoede	381	0	160	221
- J94 Lokale aanpak isolatie	323	599	49	874
Rijksdienst Ondernemend Nederland				
- K28 Tijdelijke regeling Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	378	1.169	638	909
Provincie				
- Duivenvoorde Corridor wandelpaden	317	0	0	317
- Huize Bijdorp	221	0	0	221
- Jan Wagtendonkstraat	120	0	120	0
- Raadhuislaan-Churchillplein	200	0	0	200
- Fietsparkeren station de Vink	156	0	46	110
Gemeente Leiden				
- SiSa Reductie Energieverbruik	11	0	0	11

- Klimaatadaptatie 2021-2027	0	149	0	149
Totaal	2.558	2.550	1.586	3.521

Overige vooruitontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12- 2024
Overig				
- Vergoeding gebruiksrecht zendmast	0	10	0	10
Totaal	0	10	0	10

Waarborgen en garanties

Aan de passiefzijde van de balans is buiten de balansopstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt. Dit kan als volgt naar aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Waarborgen en garanties	Restant 1-1-2024	Restant 31-12-2024
Instellingen ziekenzorg en ouderenzorg	605	529
Woningbouwcorporaties (WSW)	57.994	74.786
Totaal	58.599	75.315

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huur- en lease verplichtingen 2025

Leverancier	Product	Bedrag x €1,-	Frequentie	Einddatum
Mercedes-Benz / Daimler Truck	Huisvuilwagen	14.359	Jaar	18-6-2025
Econocom Nederland BV	Huisvuilwagen	34.819	Jaar	31-3-2028
ABC Finance	Huisvuilwagen	2.670	Maand	31-3-2031
Frans Spendel Makelaardij	Woning	2.329	Maand	31-12-2025
De Wekker Makelaardij	Woning	2.975	Maand	25-7-2025
VDL Translift	Huisvuilwagen	7.828	Kwartaal	31-12-2029
Pure Properties B.V.	Kantoorruimte	6.992	Maand	31-7-2029
A. de Jong	Woning	2.532	Maand	30-6-2025
Josne Exploitatie	Woning	1.730	Maand	4-3-2026

Interveste Housing B.V.	Woning	707	Maand	4-3-2026
Makelaarskantoor Groot/Leidseweg 29B	Kantoorruimte	2.238	Maand	30-6-2025
Kruispunt Voorschoten B.V.	Kantoorruimte	1.452	Maand	30-9-2025

Exploitatiebijdrage Sportfondsen Voorschoten B.V.

De gemeente Voorschoten verstrekt jaarlijks op basis van een exploitatieovereenkomst met Sportfondsen Voorschoten B.V. een exploitatiebijdrage aan Sportfondsen Voorschoten B.V. In de overeenkomst zijn partijen overeengekomen dat een positief exploitatieresultaat in enig jaar in de jaarrekening van Sportfondsen Voorschoten B.V. zal worden toegevoegd aan de post 'Nog te besteden exploitatiebijdrage'. Een eventueel nadelig exploitatieresultaat zal allereerst worden verrekend met deze post. Via de jaarrekening heeft Sportfondsen Voorschoten B.V. zich verantwoord over de omvang van deze post. Feitelijk is sprake van een niet uit de balans blijkend recht en is deze situatie op deze wijze toegelicht.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een (eigen) bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. De accountant neemt dit dan ook niet mee in hun oordeel.

Gebeurtenissen na balansdatum

Artikel 29 van het BBV schrijft voor dat inzichten van belang voor de financiële positie, dienen te worden verwerkt in de jaarrekening, ook als deze inzichten zijn verkregen na 31 december 2024, maar vóór het vaststellen van de jaarstukken. Alle gegevens die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum tot de formele opmaakdatum door het college zijn verwerkt in deze jaarstukken. Gegevens die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, maar belangrijke financiële gevolgen kunnen hebben, dienen te worden toegelicht. Indien noodzakelijk wordt dit hoofdstuk hiervoor benut.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000 ("-" = nadeel / "+" = voordeel)

Programma's	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	56.518	-21.734	34.785	55.805	-22.636	33.169	55.878	-22.127	33.751
P1 Veiligheid	220	-2.668	-2.448	193	-2.681	-2.488	194	-2.675	-2.481
P2 Verkeer en vervoer	85	-3.552	-3.467	260	-3.646	-3.387	310	-3.430	-3.119
P3 Economie	285	-430	-145	276	-538	-262	275	-482	-208
P4 Onderwijs	393	-1.958	-1.565	747	-2.398	-1.651	561	-2.195	-1.634
P5 Sport, cultuur en recreatie	1.013	-7.217	-6.204	1.088	-7.456	-6.368	1.054	-7.186	-6.132
P6 Sociaal Domein	5.363	-24.860	-19.497	10.110	-31.362	-21.252	9.891	-29.778	-19.887
P7 Volksgezondheid en milieu	9.087	-8.882	205	9.299	-9.323	-24	9.571	-9.003	567
P8 Wonen en bouwen	7.934	-10.006	-2.071	3.941	-4.453	-512	3.788	-3.297	491
Totaal programma's	80.899	-81.307	-408	81.719	-84.494	-2.775	81.521	-80.172	1.349
Reserves									
P0 Bestuur en ondersteuning	560	0	560	2.207	-1.132	1.076	2.037	-1.132	905
P2 Verkeer en vervoer	116	0	116	516	-400	116	516	-400	116
P3 Economie	0	0	0	33	0	33	25	0	25
P4 Onderwijs	0	-1.000	-1.000	963	-1.950	-988	961	-1.950	-989
P5 Sport, cultuur en recreatie	307	-170	137	1.060	-1.103	-43	996	-1.103	-107
P6 Sociaal Domein	163	0	163	622	0	622	270	0	270
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	204	0	204	116	0	116
P8 Wonen en bouwen	250	-500	-250	763	-500	263	381	-500	-119
Mutaties reserves	1.396	-1.670	-274	6.369	-5.085	1.284	5.304	-5.085	219
Gerealiseerde resultaat	82.295	-82.977	-682	88.087	-89.579	-1.492	86.825	-85.258	1.567

Een toelichting op de verschillen per programma is opgenomen in het jaarverslag.

Incidentele baten en lasten

INCIDENTELE LASTEN				INCIDENTELE BATEN			
Omschrijving	Begroting 2024	Begr. Na wijziging	Rekening 2024	Omschrijving	Begroting 2024	Begr. Na wijziging	Rekening 2024
<u>P0 Bestuur en ondersteuning</u>				<u>P0 Bestuur en ondersteuning</u>			
RIF bijdrage Holland Rijnland	-378.000	-378.000	-378.411	Onttrekking RES Regionale investeringen	378.000	378.000	377.595
Organisatieontwikkeling	-	-272.732	-74.598	Renteafrekening Holland Rijnland	0	0	95.100
Business case gemeentelijke huisvesting	0	-155.000	-96.479	Onttrekking RES Sociaal Domein	-	272.732	74.598
Inrichting tijdelijke huisvesting gemeentelijk personeel	0	-100.000	-120.338	Onttrekking Concernreserve	0	55.000	
Ontvlechting sociaal domein	-182.000	-357.000	-333.455	Onttrekking RES Accommodatie gemeentelijk personeel	0	100.000	100.000
Extra capaciteit jeugdconsulenten	0	-92.000	-92.000	Onttrekking RES Reorganisatie	182.000	175.000	175.000
Incidenteel budget tbv inhaalslag achtergebleven werkzaamheden	0	-470.728	-470.728	Onttrekking RES Sociaal Domein	0	182.000	158.400
Storting BR Culturele accommodaties	0	-300.000	-300.000	Onttrekking RES Sociaal Domein	0	92.000	92.000
Aanvullende dotatie VZ pensioenen en wachtgelden	0	-292.000	-388.699	Onttrekking Concernreserve	0	470.728	470.728
Storting Concernreserve	0	-80.000	-80.000	Onttrekking Concernreserve	0	300.000	300.000
Instellen HGR Rekenkamercommissie	0	0	-134.927	Vervallen BR Maatschappelijke agenda	0	80.000	80.000
Storting Concernreserve Budgetoverheveling	0	-733.000	-733.000	Vrijval BR Rekenkamer	0	0	134.927
Incidentele posten < 50.000	0	-94.971	-56.381	Incidentele posten < 50.000	0	142.077	113.900
<u>P1 Veiligheid</u>				<u>P1 Veiligheid</u>			
				Incidentele posten < 50.000	0	-45.000	-45.000
<u>P2 Verkeer en vervoer</u>				<u>P2 Verkeer en vervoer</u>			
Fietsstation De Vink	0	-95.060	-63.000	Fietsstation De Vink	0	95.060	45.000
Storting BR Verkeersontsluiting Leiden-Voorschoten	0	-400.000	-400.000	Onttrekking Concernreserve	0	154.906	154.906
				Onttrekking RES Bovenwijkse voorzieningen	0	245.094	245.094
<u>P3 Economie</u>				<u>P3 Economie</u>			
Incidentele posten < 50.000	0	-33.000	-28.775	Incidentele posten < 50.000	0	33.000	25.000
<u>P4 Onderwijs</u>				<u>P4 Onderwijs</u>			
Storting BR Onderwijshuisvesting	-1.950.000	-1.950.000	-1.950.000	Onttrekking Concernreserve	950.000	950.000	950.000
Incidentele posten < 50.000	0	-12.500	-11.438	Incidentele posten < 50.000	0	12.500	11.438
<u>P5 Sport, cultuur en recreatie</u>				<u>P5 Sport, cultuur en recreatie</u>			
Instellen BR Sportaccommodaties	-774.000	-774.000	-774.000	Onttrekking Concernreserve	774.000	774.000	774.000
Extra reservering onderhoud zwembad	-309.000	-309.000	-309.000	Onttrekking RES Exploitatiebijdrage zwembad	100.000	100.000	100.000
Incidentele posten < 50.000	0	-129.338	-66.102	Incidentele posten < 50.000	0	129.338	65.000
<u>P6 Sociaal Domein</u>				<u>P6 Sociaal Domein</u>			
Energietoeslag	0	-377.539	-86.340	Onttrekking RES Egalisatie sociaal domein	0	80.000	80.000
Opvang ontheemden uit Oekraïne	0	-2.583.002	-2.220.207	Onttrekking Concernreserve	0	297.539	6.340
Incidentele posten < 50.000	-138.000	-194.129	-184.052	Rijksvergoeding opvang ontheemden uit Oekraïne		2.583.002	2.580.700
				Incidentele posten < 50.000	138.000	239.129	202.000
<u>P7 Volksgezondheid en milieu</u>				<u>P7 Volksgezondheid en milieu</u>			
Uitvoering klimaatakkoord	0	-150.000	-116.404	Onttrekking RES Klimaatgelden	0	150.000	116.404
Incidentele posten < 50.000	0	-46.871	0	Incidentele posten < 50.000	0	46.871	
<u>P8 Wonen en ruimte</u>				<u>P8 Wonen en ruimte</u>			
Instellen BR Centrumvisie	-500.000	-500.000	-500.000	Onttrekking RES Centrumvisie	200.000	260.000	201.392
Ontwikkelvisie Centrum	-200.000	-260.000	-201.392	Onttrekking Concernreserve	0	250.000	
Bestemmingsplan Blijdorp	0	-250.000	0	Onttrekking Concernreserve	0	17.116	
Startnotitie Omgevingsvisie 2040	0	-195.980	-164.784	Onttrekking RES Omgevingswet	0	178.864	164.784
				Opbrengst grondwaarde ontwikkellocaties	0	556.900	586.900
				Incidentele opbrengst omgevingsvergunningen	0	1.237.000	1.337.000
Incidentele posten < 50.000	-42.900	-49.944	-41.043	Incidentele posten < 50.000	42.900	49.944	7.900
Totaal	-4.473.900	-11.635.794	-10.375.553	Totaal	2.764.900	10.642.800	9.782.500
Saldo	-1.709.000	-992.994	-593.051	Saldo			

Om te kunnen beoordelen of een begroting materieel in evenwicht is (structurele lasten worden door structurele baten afgedekt) moeten de incidentele baten en lasten inzichtelijk worden

gemaakt. De commissie BBV heeft in 2018 een notitie Structurele en incidentele baten en lasten gepubliceerd. Het doel van de notitie is het verduidelijken wat de begrippen 'structureel' en 'incidenteel' precies inhielden, zodat deze begrippen meer eenduidig toegepast worden. In de praktijk werd dit onderscheid nog niet altijd volledig conform de notitie gemaakt, vandaar dat in 2021 een nieuwe notitie is opgesteld ter verduidelijking van deze begrippen. Bij de beoordeling van de baten en lasten worden de volgende drie criteria gehanteerd:

- Aard van de baten en lasten
- Looptijd van de baten en lasten
- Materiële omvang van de incidentele baten en lasten

Tevens is aangegeven dat als incidentele baten en lasten in relatie staan tot elkaar en per saldo in evenwicht zijn, deze niet worden meegenomen. Uitzondering vormen de incidentele stortingen in en onttrekkingen aan reserves.

In de rekening is sprake van een nadelig saldo van € 593.000 op de incidentele baten en lasten. Dit betekent dat er per saldo meer incidentele lasten dan baten zijn verantwoord in de jaarrekening.

Structureel resultaat 2024

	Rekening 2024
Lasten excl. mutaties reserves	€ -80.172
Baten excl. mutaties reserves	€ 81.521
Saldo van baten en lasten	€ 1.349
Toevoegingen reserves	€ -5.085
Onttrekkingen reserves	€ 5.304
Gerealiseerd resultaat	€ 1.568
Incidentele lasten incl. incidentele toevoegingen reserves	€ -10.376
Incidentele baten incl. incidentele onttrekking reserves	€ 9.783
Materieel resultaat	€ 2.161

Bedragen x € 1.000

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 1.567.000. Uit het overzicht incidentele baten en lasten is te zien dat per saldo € 593.000 meer incidentele lasten dan incidentele baten in de jaarrekening 2024 zijn verwerkt. Omdat in de resultaten per saldo meer baten zijn opgenomen, dient dit incidentele saldo uit het resultaat gehaald te worden. Hierdoor wordt duidelijk dat ook het materieel resultaat positief is. Het materieel resultaat voor 2024 is € 2.160.000.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Hieronder staat een overzicht van de mutaties in de reserves. Van zowel de begrote als de werkelijke mutaties is weergegeven welk deel een structureel karakter kent.

(bedragen x € 1.000)

Toevoeging aan de reserves	Raming Begrotingsjaar Na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie Begrotingsjaar	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	1.132		1.132	
P2 Verkeer en vervoer	400		400	
P4 Onderwijs	1.950		1.950	
P5 Sport, cultuur en recreatie	1.103	20	1.103	20
P8 Wonen en bouwen	500		500	
Totaal	5.085	20	5.085	20
Onttrekking aan de reserves	Raming Begrotingsjaar Na wijziging	Waarvan Structureel	Realisatie Begrotingsjaar	Waarvan Structureel
P0 Bestuur en ondersteuning	2.207		2.037	
P2 Verkeer en vervoer	516	116	516	116
P3 Economie	33		25	
P4 Onderwijs	963		961	
P5 Sport, cultuur en recreatie	1.060	57	996	57
P6 Sociaal Domein	622	25	270	25
P7 Volksgezondheid en milieu	204		116	
P8 Wonen en bouwen	763	7	381	7
Totaal	6.369	206	5.304	206

In het overzicht zijn de toevoegingen en onttrekkingen aan de concernreserve en de bestemmingsreserves opgenomen. Conform de geldende voorschriften BBV zijn stortingen en onttrekkingen in de jaarrekening opgenomen in overeenstemming met de genomen raadsbesluiten. Alleen toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten hebben een structureel karakter.

Voor een uitgebreide toelichting op de reservemutaties wordt verwezen naar de toelichting op de balans per 31 december 2024 (onderdeel toelichting op de reserves).

Specificatie gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Realisatie algemene dekkingsmiddelen	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.5 Treasury	1.107.154	-548.805	558.349	1.685.503	-497.672	1.187.831	1.304.036	-471.389	832.647
0.61 OZB Woningen	7.185.578	-333.911	6.851.667	7.185.578	-401.998	6.783.580	7.419.902	-383.433	7.036.469
0.62 OZB Niet-Woningen	1.183.415	-56.167	1.127.248	1.320.902	-60.826	1.260.076	1.354.621	-63.298	1.291.323
0.64 Belastingen overig	243.492	-97.359	146.133	98.505	-89.859	8.646	118.156	-93.617	24.539
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	42.286.346	0	42.286.346	43.046.090	0	43.046.090	43.274.080	0	43.274.080
3.4 Economische promotie	176.075	0	176.075	210.000	0	210.000	203.599	0	203.599
Totaal gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	52.182.060	-1.036.242	51.145.818	53.546.578	-1.050.355	52.496.223	53.674.394	-1.011.737	52.662.657

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Programma: P0 Bestuur en ondersteuning	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	160.000	-2.676.880	-2.516.880	174.170	-3.172.258	-2.998.088	105.636	-3.111.237	-3.005.601
0.2 Burgerzaken	382.249	-972.704	-590.455	606.437	-1.213.902	-607.465	588.005	-1.217.505	-629.500
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	39.151	-132.002	-92.851	40.151	-382.048	-341.897	48.827	-260.973	-212.146
0.4 Overhead	3.930.917	-15.343.583	-11.412.666	1.647.306	-16.815.806	-15.168.500	1.665.087	-16.508.887	-14.843.801
0.5 Treasury	1.107.154	-548.805	558.349	1.685.503	-497.672	1.187.831	1.304.036	-471.389	832.647
0.61 OZB Woningen	7.185.578	-333.911	6.851.667	7.185.578	-401.998	6.783.580	7.419.902	-383.433	7.036.469
0.62 OZB Niet-Woningen	1.183.415	-56.167	1.127.248	1.320.902	-60.826	1.260.076	1.354.621	-63.298	1.291.323
0.64 Belastingen overig	243.492	-97.359	146.133	98.505	-89.859	8.646	118.156	-93.617	24.539
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	42.286.346	0	42.286.346	43.046.090	0	43.046.090	43.274.080	0	43.274.080
0.8 Overige baten en lasten	0	-1.572.156	-1.572.156	0	-1	-1	0	-12.155	-12.155
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	-1.730	-1.730	0	-4.587	-4.587
Saldo van baten en lasten programma	56.518.302	-21.733.567	34.784.735	55.804.642	-22.636.100	33.168.542	55.878.349	-22.127.081	33.751.269
Programma: P1 Veiligheid	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	116.050	-1.943.173	-1.827.123	81.045	-1.943.722	-1.862.677	76.663	-1.921.843	-1.845.179
1.2 Openbare orde en veiligheid	103.782	-725.034	-621.252	111.657	-737.167	-625.510	116.884	-752.845	-635.961
Saldo van baten en lasten programma	219.832	-2.668.207	-2.448.375	192.702	-2.680.889	-2.488.187	193.547	-2.674.687	-2.481.140
Programma: P2 Verkeer en vervoer	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	82.450	-3.466.644	-3.384.194	256.635	-3.494.113	-3.237.478	304.206	-3.290.092	-2.985.886
2.2 Parkeren	3.000	-85.848	-82.848	3.000	-152.104	-149.104	6.203	-139.597	-133.393
Saldo van baten en lasten programma	85.450	-3.552.492	-3.467.042	259.635	-3.646.217	-3.386.582	310.409	-3.429.689	-3.119.279
Programma: P3 Economie	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	0	-214.718	-214.718	0	-331.372	-331.372	0	-285.632	-285.632
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	108.842	-120.244	-11.402	65.678	-91.443	-25.765	71.036	-81.800	-10.764
3.4 Economische promotie	176.075	-94.799	81.276	210.000	-114.947	95.053	203.599	-114.731	88.868
Saldo van baten en lasten programma	284.917	-429.761	-144.844	275.678	-537.762	-262.084	274.635	-482.163	-207.528
Programma: P4 Onderwijs	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	64.980	-285.677	-220.697	65.325	-290.928	-225.603	89.132	-342.066	-252.934
4.2 Onderwijshuisvesting	45.305	-961.932	-916.627	45.305	-1.072.386	-1.027.081	52.325	-1.057.956	-1.005.631
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	282.908	-710.834	-427.926	636.703	-1.034.628	-397.925	419.363	-794.690	-375.327
Saldo van baten en lasten programma	393.193	-1.958.443	-1.565.250	747.333	-2.397.942	-1.650.609	560.820	-2.194.711	-1.633.891
Programma: P5 Sport, cultuur en recreatie	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		

Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
5.1 Sportbeleid en activering	163.702	-474.055	-310.353	139.025	-387.024	-247.999	156.982	-406.765	-249.783
5.2 Sportaccommodaties	664.470	-1.672.803	-1.008.333	662.733	-1.806.739	-1.144.006	648.374	-1.589.826	-941.451
5.3 Cultuurpresentatie, -prod.en-particip	30.700	-354.301	-323.601	35.157	-374.096	-338.939	35.157	-316.322	-281.165
5.4 Musea	0	-9.477	-9.477	0	-39.977	-39.977	0	-39.977	-39.977
5.5 Cultureel erfgoed	26.605	-317.553	-290.948	41.284	-412.582	-371.298	33.731	-385.697	-351.966
5.6 Media	63.660	-518.583	-454.923	96.491	-619.345	-522.854	96.491	-640.356	-543.865
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	63.610	-3.870.307	-3.806.697	113.560	-3.816.379	-3.702.819	83.248	-3.806.824	-3.723.576
Saldo van baten en lasten programma	1.012.747	-7.217.079	-6.204.332	1.088.250	-7.456.142	-6.367.892	1.053.983	-7.185.767	-6.131.783
Programma: P6 Sociaal Domein	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	476.753	-2.637.270	-2.160.517	3.867.464	-6.137.325	-2.269.861	3.456.072	-5.216.442	-1.760.370
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	30.668	-1.323.942	-1.293.274	33.766	-1.440.952	-1.407.186	214.364	-1.511.934	-1.297.569
6.3 Inkomensregelingen	4.596.232	-7.247.249	-2.651.017	5.846.016	-8.740.413	-2.894.397	5.864.703	-8.522.483	-2.657.780
6.4 WSW en beschut werk	0	-217.808	-217.808	0	-240.920	-240.920	0	-242.228	-242.228
6.5 Arbeidsparticipatie	0	-837.028	-837.028	0	-689.246	-689.246	0	-610.850	-610.850
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	160.507	-1.005.112	-844.605	31.340	-1.078.853	-1.047.513	29.192	-1.043.817	-1.014.625
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	0	-1.999.383	-1.999.383	163.000	-2.247.598	-2.084.598	162.287	-2.205.999	-2.043.712
6.71b Begeleiding (WMO)	0	-1.283.383	-1.283.383	0	-1.454.598	-1.454.598	0	-1.428.297	-1.428.297
6.71c Dagbesteding (WMO)	0	-187.714	-187.714	0	-124.598	-124.598	0	-124.598	-124.598
6.71d Overige maatwerkarrangement (WMO)	0	-375.148	-375.148	0	-254.402	-254.402	0	-263.922	-263.922
6.72a Jeugdhulp begeleiding	0	-508.151	-508.151	0	-1.552.136	-1.552.136	0	-1.552.136	-1.552.136
6.72b Jeugdhulp behandeling	0	-508.151	-508.151	0	-416.997	-416.997	0	-416.997	-416.997
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	0	-508.151	-508.151	0	-1.177.055	-1.177.055	0	-1.177.055	-1.177.055
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	-1.639.151	-1.639.151	23.000	-702.384	-679.384	23.606	-408.716	-385.109
6.73a Pleegzorg	0	-508.151	-508.151	0	-241.643	-241.643	0	-242.244	-242.244
6.73b Gezinsgericht	0	-508.151	-508.151	0	-446.516	-446.516	0	-446.516	-446.516
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	0	-508.151	-508.151	0	-1.009.761	-1.009.761	0	-980.031	-980.031
6.74a Jeugd behandel GGZ zonder verblijf	0	-508.151	-508.151	0	-909.171	-909.171	0	-914.193	-914.193
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	-732.151	-732.151	0	-1.343.456	-1.343.456	0	-1.311.520	-1.311.520
6.74c Gesloten plaatsing	0	-508.151	-508.151	0	-232.075	-232.075	0	-232.075	-232.075
6.81a Beschermd wonen (WMO)	84.000	-153.970	-69.970	127.234	-247.161	-119.927	122.490	-237.191	-114.701
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang	14.700	-138.943	-124.243	18.000	-173.898	-155.898	18.000	-187.597	-169.597
6.82a Jeugdbescherming	0	-508.151	-508.151	0	-361.714	-361.714	0	-361.714	-361.714
6.82b Jeugdreclassering	0	-508.151	-508.151	0	-139.351	-139.351	0	-139.351	-139.351
Saldo van baten en lasten programma	5.362.860	-24.859.762	-19.496.902	10.109.820	-31.362.223	-21.252.403	9.890.714	-29.777.905	-19.887.191
Programma: P7 Volksgezondheid en milieu	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
7.1 Volksgezondheid	115.461	-1.937.659	-1.822.198	136.949	-2.023.959	-1.887.010	180.676	-1.959.585	-1.778.909
7.2 Riolering	2.886.553	-1.729.241	1.157.312	2.886.553	-1.735.219	1.151.334	3.095.080	-1.684.788	1.410.292
7.3 Afval	5.166.443	-3.325.205	1.841.238	5.137.743	-3.354.405	1.783.338	5.133.543	-3.096.516	2.037.027
7.4 Milieubeheer	565.208	-1.504.949	-939.741	609.131	-1.658.732	-1.049.601	709.767	-1.561.365	-851.597

7.5 Begraafplaatsen en crematoria	353.834	-385.128	-31.294	528.834	-550.679	-21.845	451.481	-700.962	-249.481
Saldo van baten en lasten programma	9.087.499	-8.882.182	205.317	9.299.210	-9.322.994	-23.784	9.570.548	-9.003.216	567.332
Programma: P8 Wonen en bouwen	Begroting primair 2024			Begroting na wijziging 2024			Rekening 2024		
Saldo van baten en lasten per taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	-1.008.621	-1.008.621	0	-1.345.444	-1.345.444	2.569	-1.082.654	-1.080.085
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	7.253.777	-7.299.551	-45.774	842.600	-890.108	-47.508	309.705	-383.269	-73.564
8.3 Wonen en bouwen	680.356	-1.697.403	-1.017.047	3.098.648	-2.217.898	880.750	3.475.990	-1.831.302	1.644.688
Saldo van baten en lasten programma	7.934.133	-10.005.575	-2.071.442	3.941.248	-4.453.450	-512.202	3.788.264	-3.297.226	491.039
Totaal saldo van baten en lasten programma's	80.898.933	-81.307.068	-408.135	81.718.518	-84.493.719	-2.775.201	81.521.270	-80.172.443	1.348.827
Reserves	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties	Onttrekking	Toevoeging	Mutaties
P0 Bestuur en ondersteuning	560.000	0	560.000	2.207.431	-1.131.790	1.075.641	2.037.144	-1.131.790	905.354
P2 Verkeer en vervoer	115.926	0	115.926	515.926	-400.000	115.926	515.926	-400.000	115.926
P3 Economie	0	0	0	33.000	0	33.000	25.000	0	25.000
P4 Onderwijs	0	-1.000.000	-1.000.000	962.500	-1.950.000	-987.500	961.438	-1.950.000	-988.562
P5 Sport, cultuur en recreatie	307.159	-170.322	136.837	1.060.497	-1.103.322	-42.825	996.167	-1.103.322	-107.155
P6 Sociaal Domein	163.434	0	163.434	622.102	0	622.102	270.437	0	270.437
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	204.364	0	204.364	116.404	0	116.404
P8 Wonen en bouwen	249.966	-500.000	-250.034	762.990	-500.000	262.990	381.232	-500.000	-118.768
Totaal reserves	1.396.485	-1.670.322	-273.837	6.368.810	-5.085.112	1.283.698	5.303.747	-5.085.112	218.635
Resultaat	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Gerealiseerde resultaat	82.295.418	-82.977.390	-681.972	88.087.328	-89.578.831	-1.491.503	86.825.017	-85.257.555	1.567.462

Specifieke uitkeringen: Single information, Single Audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025						
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04
			7	11	Nee	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06 €9.296	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 €9.296		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08 €107.887	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09 € 160.659	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10 €36.240	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 €36.240
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>		
			€ 9.799	Nee		
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>
			€ 23.580	€ 0	1	531
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>
		Gemeenten	€ 305.200	€ 0	€ 0	€ 0
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>
		1				
		2				
		100				

OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	
			€ 62.078	€ 0	€ 5.087	
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07
			€ 0	€ 185.228	€ 118.064	Nee
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/11
			1			
			2			
			10			
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04
			1 060626 Gemeente Voorschoten	IENW/BSK-2023/379653	€ 0	€ 0
			2			
			15			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09	
			1 060626 Gemeente Voorschoten	IENW/BSK-2023/379653	Nee	
			2			
			15			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13
			1 060626 Gemeente Voorschoten	IENW/BSK-2023/379653	Waterberging/infiltratie en Water vasthouden en benutten	Nee
			2			
			15			

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>
			€ 5.202.834 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	€ 121.571 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	€ 190.346 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	€ 82 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>
			€ 66.460 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	€ 37.607 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>		€ 285.777
			€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>
			€ 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	€ 411 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	€ 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	€ 0 BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente
			<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/02</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/03</i>	<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/04</i>
		1 Tozo 1 (1 juni tot 1 juni 2020)	10	10	10	-12.010
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10	10	10	-11.385
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	10	-11.451
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	10	-12.166
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10	10	10	-145
		6 Totaal	10	10	10	-17.057
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/08</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/09</i>	<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/10</i>
		1 Tozo 1 (1 juni tot 1 juni 2020)	0	0	0	Ja
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0	Ja
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0	Ja
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0	Ja
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0	Ja
		6 Totaal	0	0	0	N.v.t.
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig
			<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/12</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/13</i>	<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/14</i>
		1 Tozo 1 (1 juni tot 1 juni 2020)				
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
		6 Totaal	10	10	10	10
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie
			<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/15</i>	<i>Aand'controlen R Indicator: G4/17</i>	<i>Aand'controlen D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aand'controlen n.v.t. Indicator: G4/19</i>
		1 Tozo 1 (1 juni tot 1 juni 2020)	10	10	10	10
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	10	10	10	10
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	10	10
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	10	10
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	10	10	10	10
		6 Totaal	10	10	10	10

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/01</i> € 288.333	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G10/02</i> € 0	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G10/03</i> Ja	
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i> € 14.287	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i> € 0	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i> Ja	
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i> € 35.302	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i> € 0	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i> € 0	<i>Aard controle</i> <i>Indicator: G13/04</i> € 0
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/01</i> € 224.908	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i> € 11.341		
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle</i> <i>Indicator: H4/06</i>
			1 onderhoud sportvelden	€ 11.341	€ 11.341	€ 0
			2			
			100			

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04</i>
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 14.169	€ 16.665	€ 27.906
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 97.000	€ 115.728	€ 190.642
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 21.798	€ 27.287	€ 42.955
			4 Kansrijke Start	€ 17.438	€ 20.061	€ 33.741
			5 Mentale Gezondheid	€ 5.449	€ 6.300	€ 12.300
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 19.073	€ 19.412	€ 35.313
			7 Valpreventie	€ 51.771	€ 70.172	€ 114.846
			8 Leefomgeving	€ 10.899	€ 10.747	€ 20.975
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.725	€ 3.079	€ 5.179
			10 Versterken sociale basis	€ 39.237	€ 41.432	€ 69.732
			11 Mantelzorg	€ 10.899	€ 12.327	€ 20.627
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 10.899	€ 11.767	€ 20.267
			13 Welzijn op recept	€ 10.354	€ 10.500	€ 15.500
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.725	€ 2.725	€ 5.341
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 7.957	€ 9.818	€ 17.268
			Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>			
			Nee			
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>		
			1 060546 Gemeente Leiden	€ 38.855		
			2			
VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J41B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/04</i>
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	€ 0	€ 17.544	€ 4.386
			2			
			3			
			4			
			5			
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J41B/09</i>	
			1 030008 Provincie Zuid-Holland	187	Ja	
			2			
			3			
			4			
			5			

VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04
			379	€ 70.751	€ 114.452	123
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09	
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	502	€ 78.257	€ 98.557	
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13
			1 575	1 757	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle L Indicator: J94/04
			1 LAI23-03525822	€ 49.016	20	0
			2			
			100			
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09	
			1	€ 0	€ 23.732	Nee
			2			
			100			

KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04
			€ 207.050	€ 373.752	€ 58.075	€ 751.320
			Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07			
			Nee			
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/04
			€ 2.412.855			€ 23.459
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)
			Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10
			€ 0	€ 16.468	€ 0	€ 2.580.753

WNT-verantwoording 2024 Gemeente Voorschoten

De WNT is van toepassing op gemeente Voorschoten. Het voor gemeente Voorschoten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000. Het betreft hier het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Tabel 1a

Gegevens 2024			
bedragen x € 1	B.J. Urban	E. van Watingen*	A.R. de Graaf
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-9-2019	1-8-2023	1-7-2018
In dienst tot en met (Datum einde functievervulling)	heden	heden	14-10-2023
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0.025fte)	100%	100%	100%
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.739	70.730	0
Voorziening ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	18.255	0	0
<i>Totale bezoldiging uit hoofde van functie van topfunctionaris</i>	<i>130.994</i>	<i>70.730</i>	<i>0</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	233.000	97.402	233.000
Bezoldiging uit hoofde van nevenwerkzaamheden bij de WNT-instelling	0	0	0
Bezoldiging voor werkzaamheden bij gelieerde rechtspersoon	0	0	0
Totale bezoldiging	130.994	70.730	0
Vergelijkende cijfers 2023			

bedragen x € 1	B.J. Urban	E. van Watteringen*	A.R. de Graaf
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
(Fictieve) dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0.025 fte)	100%	100%	100%
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	105.510	0	84.995
Beloningen betaalbaar op termijn	16.915	0	15.689
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	122.425	0	100.684
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	0	174.345

Het bezoldigingsmaximum voor de Griffier bedraagt voor 2024 € 233.000. Dit maximum wordt niet overschreden.

* De bedragen zoals opgenomen in dit overzicht betreft de vergoeding die wordt afgerekend aan een externe partij voor de inhuur van de gemeentesecretaris.

Het betreft niet het werkelijke salaris/ bezoldiging dat de gemeentesecretaris ontvangt.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Tabel 1b

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	E. van Watteringen*	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2024	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-1-2024 t/m 31-12-2024	1-8-2023 t/m 31-12-2023
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7	5
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1.107	738
Individueel toepasselijke Bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	221	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	171.200	147.500
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	121.770	81.125
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	121.770	81.125
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0

Bezoldiging	121.770	81.125
--------------------	----------------	---------------

** De bedragen zoals opgenomen in dit overzicht betreft de vergoeding die wordt afgerekend aan een externe partij voor de inhuur van de gemeentesecretaris. Het betreft niet het werkelijke salaris/ bezoldiging dat de gemeentesecretaris ontvangt.*

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 2.100 of minder.

Niet van toepassing.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Bezoldiging niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen (zijnde niet-topfunctionarissen) met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.705.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 812.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 1.705.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Rechtmatigheidsafwijkingen	Rechtmatigheidsfout	Waarvan acceptabel	Waarvan niet acceptabel
- Begrotingscriterium	€ 135	€ 0	€ 135
- Voorwaardencriterium	€ 677	n.v.t.	€ 677
- Misbruik & Oneigenlijk gebruik	€ 0	n.v.t.	€ 0
	€ 812	€ 0	€ 812

Bedragen x € 1.000

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht over te hevelen en af te sluiten kredieten

Onderdeel 1: Afgesloten investeringskredieten						Totaal beschikbaar gesteld krediet
Omschrijving investeringskrediet	Begrote Investering t/m 2024	Geïnvesteerd t/m 2024	Restant Jaarlaag krediet 2024	Omschrijving		
Bruggen / civieltechnische kunstwerken						
2022: Inv. in bruggen Horstlaan	395.000	394.619	381	Afsluiten, project is afgerond	395.000	
2024:Investering Grieglaan app.complex	130.990	110.220	20.770	Afsluiten, project is afgerond	130.990	
2024: Investering Sint Nicolaespad	30.000	12.960	17.040	Afsluiten, project is afgerond	30.000	
2024: Brug Mozartlaan -Schubertplantsoen	119.082	43.080	76.002	Afsluiten, project is afgerond	119.082	
Openbare verlichting						
2024:Verv invest Openbare Verlichting	100.426	117.786	-17.360	Overschrijding, bijstellen bij JR 2024 en afsluiten	100.426	
Verkeersmaatregelen / inrichting						
2022: Verk.veiligheid rotonde Raadhuisln	155.000	165.896	-10.896	Overschrijding, bijstellen bij JR 2024 en afsluiten	155.000	
2024: Rotonde Raadhuislaan	151.000	170.203	-19.203	Overschrijding, bijstellen bij JR 2024 en afsluiten	151.000	
Vastgoed						
2021:Verduurzaming AJacobsplants 97tm101 / 2021: Verduurzaming Sikklaan/Oyenln	305.845	324.726	-18.881	Bij NJN 2024 is te veel krediet overgeheveld naar 2025. Bijstellen met overheveling NJN 2024 en afsluiten.	386.230	
2023 Noodaggregaat	-	-	-	Afgesloten bij VJN 2024	-	
Tractie						
2024: Werkbrug	-	-	-	Afgesloten bij VJN 2024	-	
2024: Sneeuwpluog groot	12.073	12.073	-	Afgesloten bij NJN 2024	12.073	
Overige						
2023: Stoelen Raadszaal	75.000	75.000	-	Afsluiten, project is afgerond		
2023 INV Hybride Leidseweg -Onderdeel C	238.300	238.054	246	Afsluiten, project is afgerond	238.300	
Adegeest						
2022: IwKP 19-23 Adegeest onderzoek	425.000	432.521	-7.521	Overschrijding, bijstellen bij JR 2024 en afsluiten	425.000	
Overige projecten						
2024: Rouwcoopark	-	-	-	Afgesloten bij NJN 2024	-	
Afval						
2024: 2G-netwerk afvalcontainers	130.000	122.319	7.681	Afsluiten, project is afgerond	130.000	
Tractie binnen gesloten systeem						
2022: Grafdelfmachine	114.956	114.956	-	Afgesloten bij VJN 2024	114.956	
2022: Knijperwagen	54.055	54.055	-	Afgesloten bij NJN 2024	54.055	
2024: Aanhanger afvalverwerking 2	-	-	-	Afgesloten bij VJN 2024		
2024: DAF CF FAN 430+VDL Zijlader 5IBVS4	395.745	395.745	-	Afgesloten bij VJN 2024	395.745	
2024: Kolkenzuiger	40.000	-	40.000	Afsluiten, investering komt te vervallen	40.000	
2024: Perscontainer	30.000	30.000	-	Afgesloten bij NJN 2024	30.000	
2024: Fuso Canter 3S13 AMT CC280 V 96 GKJ	67.248	67.138	110	Afgesloten bij NJN 2024	67.248	
2024: Fuso Canter 3S13 AMT CC280 V-40-GJN	67.248	67.138	110	Afgesloten bij NJN 2024	67.248	
2024: Aanhanger afvalverwerking	10.240	-	10.240	Afsluiten, investering komt te vervallen	10.240	
Subtotaal A	3.047.208	2.948.490	98.719		3.052.593	

Onderdeel 2: Doorlopende investeringskredieten conform activabeleid

Omschrijving investeringskrediet	Begrote Investering t/m 2024	Geïnvesteed t/m 2024	Restant Jaarlaag krediet 2024	Omschrijving	
Bruggen / civieltechnische kunstwerken					
2023: Inv. in bruggen Hofweg	36.652	-	36.652	Restantkrediet overhevelen naar 2025	236.652
Investerings wegen					
2024 Vervanging wegen - Adegeest Midden	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	550.000
2024: Wegen RaadhuisIn/Oranjeboomstraat	-	9.546	-9.546	Bij NJN 2024 is te veel krediet overgeheveld naar 2025. Bijstellen met overheveling NJN 2024.	337.920
2024: Wegen Prins Bernhardlaan	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	121.856
Verkeersmaatregelen / inrichting					
2023: Fietsveiligheid div. Leidseweg	25.000	-	25.000	Restantkrediet overhevelen naar 2025	125.000
2023: Fietsveiligheid Wijngaardenlaan	10.000	-	10.000	Restantkrediet overhevelen naar 2025	25.000
2023: Herin. kruising Trompweg Leidseweg	239.574	111.664	127.910	Restantkrediet overhevelen naar 2025	239.574
2023: Verkeersaansl Trompweg Leidseweg	360.000	52.292	307.708	Restantkrediet overhevelen naar 2025	360.000
2024: Winkeloentr N-Hofland,herinrichten	60.000	32.068	27.932	Restantkrediet overhevelen naar 2025	300.000
Vastgoed					
2022: Voorber.kred.Fortgensschool	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	300.000
2023: Aula Begraafplaats Rosenburgh	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	25.000
2024: Ambachts- en Baljuwhuis (renovatie)	-	3.240	-3.240	Bij NJN 2024 is te veel krediet overgeheveld naar 2025. Bijstellen met overheveling NJN 2024.	220.000
2024: Ambachts-Baljuwhuis (verduurzaming)	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	150.000
2024: Woonwagendstandplaatsen / 2024: Woonwagen + Schuren (fysiek)	80.000	266.017	-186.017	Bij NJN 2024 is te veel krediet overgeheveld naar 2025. Bijstellen met overheveling NJN 2024.	1.750.000
2024: Kruispuntkerk	3.300.000	270.305	3.029.695	Restantkrediet overhevelen naar 2025	3.300.000
Overige					
2023 Investerings raadszaal - A Overig	105.000	38.981	66.019	Restantkrediet overhevelen naar 2025	105.000
2023 Inv bestuursvleugel - Deel B	153.400	141.367	12.033	Restantkrediet overhevelen naar 2025	153.400
2023 INV Hybride Marinelaan -Onderdeel C	24.700	1.191	23.509	Restantkrediet overhevelen naar 2025	238.300
Oranjeboom/Raadhuistaan					
2024: Oranjeboomstraat	350.000	817.980	-467.980	Bij NJN 2024 is te veel krediet overgeheveld naar 2025. Bijstellen met overheveling NJN 2024.	1.294.795
2024: Raadhuislaan	84.179	101.639	-17.460	Bij NJN 2024 is te veel krediet overgeheveld naar 2025. Bijstellen met overheveling NJN 2024.	1.142.310
2024: Perleiding Molenlaan/Raadhuistaan	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	300.000
Adegeest					
2023: Iw/KP 19-23 Adegeest Midden	1.500.000	592.759	907.241	Restantkrediet overhevelen naar 2025	4.850.000
2024: Ringleiding Noord Hofland (2028)	100.000	25.455	74.545	Restantkrediet overhevelen naar 2025	7.000.000
Klimaatadaptieve maatregelen					
2024: Klimaatadaptieve maatregelen	31.223	-	31.223	Restantkrediet overhevelen naar 2025	593.088
Investeringskrediet relinen/renovatie					
2024 Invest. krediet relinen reparatie	500.000	397.630	102.370	Restantkrediet overhevelen naar 2025	500.000
Waterbouwkundige kunstwerken					
2023: Waterbouwkundige kunstw. Adegeest	26.944	-	26.944	Restantkrediet overhevelen naar 2025	150.000
Afval					
2024: Ondergrondse - & Bovengrondse Containers	250.000	190.151	59.850	Restantkrediet doorschuiven naar 2025	250.000
Tractie					
2023: Transporter T5 (1)	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	50.000
2023: Transporter T5 (2)	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	50.000
2024: Goupil G4M14,0 kwh/h	40.000	-	40.000	Restantkrediet overhevelen naar 2025	40.000
Subtotaal B	7.276.672	3.052.286	4.224.386		24.757.895

Onderdeel 3: Doorlopende investeringskredieten afwijkend van activabeleid

Omschrijving investeringskrediet	Begrote Investing t/m 2024	Geïnvesteed t/m 2024	Restant Jaarlaag krediet 2024	Omschrijving	
Investeringswegen					
2022: Investering wegen	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	300.000
Verkeersmaatregelen / inrichting					
2021: Verkeersaansl Intraat - Trompweg	400.000	682.145	-282.145	Restantkrediet overhevelen naar 2025. Overschrijding dient in samenspraak met de investeringskredieten 2023: Herin. kruising Trompweg Leidseweg en 2023: Verkeersaansl Trompweg Leidseweg	400.000
Oranjeboom/Raadhuistraat					
2021: Iw/KP19-23 Oranjeboom/Raadhuistraat	151.000	123.839	27.161	Restantkrediet overhevelen naar 2025	151.000
Overige projecten					
2019: Riolerings Koninklijke Marinelaan	-	-	-	Bij NJN 2024 overgeheveld naar 2025	75.000
Subtotaal C	 551.000	 805.984	 -254.984		 926.000
Totaal ABC	 10.874.880	 6.806.759	 4.068.121		

Bijlage 2: Algemene uitkering

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren	2.061.500,00	-0,293300	-604.637,95
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers	1.820.000,00	-0,223100	-406.042,00
1a Waarde woningen eigenaren	46.916.000,00	-0,089000	-4.175.524,00
Subtotaal			-5.186.203,95

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
8a-3 Bijstandsontvangers	293,33	5.179,66	1.519.366,93
2 Inwoners	25.625,00	375,23	9.615.268,75
7c-5 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	1.235,40	3.797,99	4.692.036,85
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	2.868,00	385,83	1.106.560,44
3c Eenpersoonshuishoudens	4.083,00	166,19	678.553,77
8b Loonkostensubsidie	19,00	5.179,66	98.413,54
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	5.163,00	567,53	2.930.157,39
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	126,00	1.047,75	132.016,50
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	1.729,50	1.326,62	2.294.389,29
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	677,50	263,83	178.744,83
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	21.580,00	10,86	234.358,80
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	5.820,00	155,35	904.137,00
14c-2 Landelijke centrumfunctie	6.240,00	45,41	283.358,40
15h-3 Onderwijsachterstand	556,60	150,84	83.957,54
38 Bedrijfsvestigingen	3.455,00	134,78	465.664,90
29 Historische woningen in bewoonde oorden 1930	891,00	42,27	37.662,57
36 Kernen	1,00	114.518,58	114.518,58
36a Kernen met 500 of meer adressen	1,00	75.166,66	75.166,66
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	1.157,10	31,40	36.332,94
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	35.425,01	13,42	475.403,65
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	21.640,13	86,31	1.867.759,28
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	3,03	2.935,95	8.895,93
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	109,08	10.743,51	1.171.902,07
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	3,00	7.925,10	23.775,30
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	101,00	6.818,51	688.669,51
19 Oppervlakte binnenwater	47,00	126,10	5.926,70
16 Oppervlakte land	1.109,00	39,00	43.251,00
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	1.164,45	25,72	29.949,65
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc.	11.647,00	11,62	135.338,14

2016)

25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	12.578,76	52,99	666.548,49
39 Vast bedrag	1,00	982.055,84	982.055,84
Subtotaal			31.580.141,23

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Uitkeringsfactor			1,4200
Subtotaal (B x C (=uf))			44.843.800,55

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
56g Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	3.010.111,00	3.010.111,00
Subtotaal		3.010.111,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	10.215,00	10.215,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	37.609,00	37.609,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	89.573,00	89.573,00
266 Maatschappelijke begeleiding (DU)	2.370,00	2.370,00
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	408,00	408,00
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062,00	7.062,00
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	3.000,00	3.000,00
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	1.699,00	1.699,00
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	33.113,00	33.113,00
427 Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	99.120,00	99.120,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	13.727,00	13.727,00
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	3.602,00	3.602,00
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	31.341,00	31.341,00
441 Wet betaalbare huur (DU)	31.925,00	31.925,00
448 Energietoeslag (DU)	25.987,00	25.987,00
459 Alleenverdienersproblematiek	16.780,00	16.780,00
463 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (DU)	2.091,00	2.091,00
475 Register Externe Veiligheidsrisico's (DU)	10.000,00	10.000,00
477 Spreidingswet (DU)	34.717,00	34.717,00
Subtotaal		454.339,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
260 Participatie (IU)	106.798,00	106.798,00
Subtotaal		106.798,00

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker		
Aanvullingen van de gebruiker	Opgave	Uitkering
Gemeenteposten:		
Vrijval BCF cf realisatie 2017		0,00
Maatschappelijke begeleiding statushouders		2.370,00
NTO Jeugdzorg 2022 e.v.		0,00
Herverdeeleffect algemene uitkering gemeentefonds		0,00
Correctie WOZ-waarden		0,00
Subtotaal		2.370,00
Totaal uitkering 2024:		43.231.214,60

Bijlage 3: Subsidies

Overzicht gerealiseerd subsidieplan 2024

Dit overzicht bevat de subsidies die zijn gebaseerd op de Algemene subsidieregeling Voorschoten 2023.

Thema / organisatie	Plafond	Subsidie in €
Preventie jeugdcriminaliteit		
Stichting Halt	6.994	6.994
Reddingswerk		
Reddingsbrigade Leidschendam	1.275	1.275
Antidiscriminatievoorzieningen		
Stichting iDb	18.460	15.400
Sportbeleid- en activering		
Badmintonvereniging EVBC-Vlietwijk		951
Club de Pétanque De Six Prêt		1.442
Gymnastiekvereniging Slank en Kwiek		2.950
Handbalvereniging Voorschoten '70		2.750
Oranjevereniging Koningin Wilhelmina - deel 1 van 2 (zie ook 5.5)		2.500
Schaakvereniging Voorschoten		500
Volleybalvereniging Gemini- Kangeroes		3.540
Subtotaal sport	17.500	14.633
Scouting		
Scouting Impeesa		1.000
Scoutinggroep Leif Erikson		5.000
Stichting Scouting Kimball O'Hara		5.000
Stichting Scouting Mauritsgroep		1.600
Subtotaal scouting	12.600	12.600
Cultuurparticipatie, -productie en -participatie		
Broken Consort		400
Harmonie Voorschoten		4.985
Muziekvereniging Laurentius Voorschoten		5.000
Podium Jong Professionals Jazz		4.900
Sinfonietta Voorschoten		3.250
Stichting Museum Voorschoten - deel 1 van 2 (zie ook 5.5)		3.265
Stichting Poëzie Voorschoten		1.200
Stichting Filmtheater Voorschoten		5.000
Stichting Het Weekend van Voorschoten		4.000
Stichting Musica Antica da Camera		4.000
Stichting Paardensport Voorschoten		5.000
Toneelgroep Voorschoten		3.000
Vereniging Cultuurfabriek Voorschoten		5.000
Stichting Voorschoten voor Elkaar - OdenseHuisOrkest		5.000
Vox Clara Vocaal Vrouwenensemble		2.000
Subtotaal cultuur	56.000	56.000

Cultureel erfgoed		
Oranjevereniging Koningin Wilhelmina - deel 2 van 2 (zie ook 5.1)		2.500
Stichting Museum Voorschoten - deel 2 van 2 (zie ook 5.3)		1.735
Stichting 'Spuut 41' Voorschoten		600
Vereniging tot behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten		2.500
Subtotaal cultureel erfgoed	7.746	7.335
Media		
Speeltheek Bij Tante Leen		1.600
Stichting Agglomeratieomroep Holland Centraal		17.395
Stichting Openbare Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar		434.814
Subtotaal	n.v.t.	453.809
Welzijn		
Voorschoten voor Elkaar	2.805.224	2.757.224
Ondersteunende welzijnsactiviteiten		
De Zonnebloem		1.500
Gemiva-SVG Groep		5.000
Stichting Assalem		4.999
Stichting Jeugd en Samenleving (JES) Rijnland		14.700
Stichting Ouderenbus Voorschoten, de Cirkelbus		5.670
Stichting Vitalis		3.041
Stichting Voor Elkaar Leiden e.o.		8.000
Stichting Vrijtijdsbesteding, Thuismaatjes en Vorming (VTV) ZHN regio Leiden		15.000
Stichting Welzijn en Zorg Doven Zuid-Holland		350
Vereniging Buurthuis Bloemenwijk Boschgeest		7.000
Vereniging Humanitas		11.250
Vereniging Noord-Hofland - Alettahof		10.000
Subtotaal	86.510	86.510
Totaal		3.411.780
Buitenwettelijke subsidie		
Stichting Oranje Producties - zie toelichting		10.000
		10.000

Het college heeft in 2024 in een aantal gevallen de hardheidsclausule toegepast. Dit omdat de termijn voor het doen van een subsidie aanvraag was verstreken en het afwijzen van de aanvraag op die grond onevenredige gevolgen zou hebben in verhouding tot de met de betrokken bepalingen te dienen doelen. Het gaat om de volgende partijen:

- Vluchtelingenwerk Nederland – een subsidie van € 76.645 voor de basisdienstverlening, onderdeel A van de subsidieaanvraag voor 2024.
- De Vereniging tot Behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten (thans Vrienden van Voorschoten) – een subsidie van € 2.500 voor de Open Monumentendag 2024.

Het college heeft ook gebruik gemaakt van de hardheidsclausule om, in afwijking van de Algemene Subsidieverordening Voorschoten 2019 en de Algemene Subsidieregeling 2023 neergelegde voorwaarden, op basis van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 4:23, derde lid onder d) subsidie te verstrekken ondanks het ontbreken van een wettelijk voorschrift. Dit omdat het om een incidentele en unieke activiteit gaat:

- Stichting Oranje Producties – een voorlopige eenmalig buitenwettelijke subsidie van maximaal € 40.725,00 voor de organisatie en uitvoering van de musical 'De Prijs van Vrijheid' rond de week van 3 oktober in de Dorpskerk in Voorschoten. Dit onder meer onder de voorwaarde dat bij de vaststelling van de subsidie de bedragen in mindering worden gebracht die van andere fondsen en geldschieters voor deze activiteit zijn ontvangen, voor zover deze qua uitkomst nog niet bij ons bekend waren op het moment van ons besluit van 26 maart 2024. Dit gaat onder meer op voor het bedrag van € 15.000 dat inmiddels door Fonds 1818 aan uw organisatie is toegekend.

Na het in mindering brengen van de overige bijdragen heeft de gemeente effectief € 10.000 verstrekt.

Het college is op grond van artikel 16 van de Algemene subsidieverordening Voorschoten 2019 (ASV) bevoegd om gebruik te maken van de hardheidsclausule.

In de Voorjaarsnota 2024 heeft de raad besloten om een eenmalige extra bijdrage van € 61.250,- aan de bibliotheek beschikbaar te stellen om te komen tot een vier-jarige certificering in 2025 inclusief het maken van een efficiëntieslag met het systeem Open Library. Hoewel dit geen subsidie betrof wordt deze bijdrage hier volledigheidshalve vermeld.

